

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
“НАЦІОНАЛЬНИЙ ГІРНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ”**

**ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра цивільного та господарського права**

АВТОТРАНСПОРТНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

ЧАСТИНА II

*ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ВАНТАЖІВ,
ПАСАЖИРІВ, БАГАЖУ ТА ПОШТИ НА АВТОМОБІЛЬНОМУ ТРАНСПОРТІ*

Тексти нормативних актів подані за станом на 15 березня 2013 р.

**Дніпропетровськ
НГУ
2013**

Автотранспортне законодавство. Ч. II. Правове регулювання організації перевезень вантажів, пасажирів, багажу та пошти на автомобільному транспорті / Упоряд. С.В. Кострюков. – Д.: Національний гірничий університет, 2013. – 286 с.

Упорядник

С.В. Кострюков, д-р філос. наук, проф.

Наведено основні законодавчі акти, що визначають правові, економічні та організаційні засади діяльності на автомобільному транспорті.

Видання призначено для фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією перевезень і управління на автомобільному транспорті, студентів юридичних навчальних закладів, а також для студентів спеціальностей “Організація перевезень і управління на транспорті (автомобільний)”, “Автомобілі та автомобільне господарство”.

Відповідальний за випуск завідувач кафедри цивільного та господарського права, канд. юр. наук, доц. Р.С. Кірін.

Друкується у редакційній обробці упорядника.

ЗМІСТ

1. Статут автомобільного транспорту Української РСР	4
2. Указ Президента України “Про заходи щодо посилення безпеки пасажирських перевезень автомобільним транспортом”	39
3. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту”	41
4. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування”	66
5. Наказ Міністерства інфраструктури “Про затвердження Правил перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні”	86
6. Наказ Міністерства інфраструктури “Про затвердження Порядку і умов організації перевезень пасажирів та багажу автомобільним транспортом”	164
7. Наказ Міністерства інфраструктури “Про затвердження Правил перевезення пошти автомобільним транспортом”	209
8. Наказ Міністерства інфраструктури “Про затвердження Типового технологічного процесу надання послуг пасажирських автостанцій та автовокзалів”	231
9. Наказ Міністерства інфраструктури “Про затвердження Ліцензійних Умов провадження господарської діяльності з надання послуг з перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом відповідно до видів робіт, визначених Законом України “Про автомобільний транспорт”	238
10. Наказ Міністерства інфраструктури “Про затвердження Типових форм квитків на проїзд пасажирів і перевезення багажу на маршрутах загального користування”	253
11. Наказ Міністерства інфраструктури “Про затвердження Положення про робочий час і час відпочинку водіїв колісних транспортних засобів”	265
12. Наказ Міністерства інфраструктури “Про затвердження Методики розрахунку тарифів на послуги пасажирів автомобільного транспорту”	277

РАДА МІНІСТРІВ УКРАЇНСЬКОЇ РСР

ПОСТАНОВА

від 27 червня 1969 р. N 401

Київ

Про Статут автомобільного транспорту УРСР

Рада Міністрів Української РСР **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

1. Затвердити Статут автомобільного транспорту УРСР (додається).
2. Міністерству автомобільного транспорту УРСР у 3-місячний строк розробити з участю заінтересованих міністерств і відомств і подати на затвердження Ради Міністрів УРСР проекти Типового договору прокату легкових автомобілів в УРСР і Положення про контрольно-ревізорську службу Міністерства автомобільного транспорту УРСР.
3. Доручити Юридичній комісії при Раді Міністрів УРСР і Міністерству автомобільного транспорту УРСР підготувати і за погодженням з заінтересованими міністерствами і відомствами подати Раді Міністрів УРСР пропозиції про зміни та визнання такими, що втратили силу, рішень Уряду УРСР у зв'язку з затвердженням Статуту автомобільного транспорту УРСР.

Голова
Ради Міністрів Української РСР
Керуючий Справами
Ради Міністрів Української РСР

В. Щербицький
К. Бойко

ЗАТВЕРДЖЕНИЙ
постановою Ради Міністрів
Української РСР
від 27 червня 1969 року N 401

СТАТУТ **автомобільного транспорту Української РСР**

Розділ I **ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ**

1. Автомобільний транспорт, будучи однією з важливіших галузей народного господарства, забезпечує поряд з іншими видами транспорту нормальне виробництво і оборот продукції промисловості і сільського господарства, потреби капітального будівництва, задовольняє потреби населення у перевезеннях, а також сприяє зміцненню оборонної могутності Союзу РСР.
2. Статут автомобільного транспорту УРСР визначає обов'язки, права і відповідальність виробничих об'єднань автомобільного транспорту, автотранспортних та транспортно-експедиційних підприємств і організацій (надалі іменуються автотранспортними підприємствами і організаціями), що знаходяться на території УРСР, незалежно від їх

відомчої підпорядкованості, а також підприємств, організацій, установ і громадян, які користуються автомобільним транспортом.

Цим Статутом регламентуються порядок складання і виконання плану автомобільних перевезень в УРСР, основні умови перевезень автомобільним транспортом вантажів, пасажирів, багажу і пошти, а також взаємовідношення автотранспортних підприємств і організацій, що знаходяться на території УРСР, з підприємствами і організаціями інших видів транспорту в частині здійснення автомобільних перевезень.

3. Головними завданнями автотранспортних підприємств і організацій, що знаходяться на території УРСР, є повне задоволення потреб народного господарства і населення в автомобільних перевезеннях, виконання планів перевезень автомобільним транспортом вантажів і пасажирів, регулярність пасажирського автосполучення, забезпечення збереження вантажів, що перевозяться, та своєчасної доставки їх у пункти призначення.

Автотранспортні підприємства і організації, а також міністерства, відомства, підприємства, організації та установи - вантажовідправники і вантажоодержувачі зобов'язані при перевезеннях вантажів суворо дотримувати державних інтересів і забезпечувати повне і ритмічне виконання плану перевезень, раціональне використання рухомого складу, безпеку руху автомобілів і максимальне скорочення транспортних витрат у народному господарстві.

4. Чинність цього Статуту поширюється на перевезення вантажів, пасажирів, багажу і пошти, що здійснюються автотранспортними підприємствами і організаціями Міністерства автомобільного транспорту УРСР (автомобільний транспорт загального користування), а також на перевезення, що здійснюються автотранспортними підприємствами і організаціями міністерств і відомств СРСР, союзних республік, виконавчих комітетів Рад народних депутатів, кооперативних і громадських організацій (відомчий автомобільний транспорт), що знаходяться на території УРСР, за винятком автотранспортних підприємств і організацій Міністерства оборони, Комітету державної безпеки СРСР та Міністерства внутрішніх справ СРСР.

5. Автомобільні перевезення підрозділяються на місцеві, міжміські, міжреспубліканські та міжнародні.

До місцевих перевезень належать: міські - в межах міста (іншого населеного пункту), приміські - за межі міста (іншого населеного пункту) і внутрірайонні (на території сільських районів) - на відстань до 50 кілометрів включно, до міжміських - внутріобласні і міжобласні перевезення за межі міста (іншого населеного пункту) на відстань більш як 50 кілометрів, до міжреспубліканських - перевезення по території двох і більше союзних республік, до міжнародних - перевезення за кордон або з-за кордону в СРСР.

6. На підставі цього Статуту Міністерство автомобільного транспорту УРСР затверджує з наступним опублікуванням у Збірнику правил перевезень і тарифів автомобільного транспорту УРСР:

а) за погодженням з Держпланом УРСР і Державним арбітражем при Раді Міністрів УРСР - Правила перевезень вантажів автомобільним транспортом в УРСР (що надалі іменуються Правилами), які розробляються з участю заінтересованих міністерств і відомств та містять у собі умови перевезень окремих видів вантажів, виконання комерційних операцій, транспортно-експедиційного обслуговування підприємств і організацій;

б) разом з відповідним міністерством (відомством) і за погодженням з Держпланом УРСР і Державним арбітражем при Раді Міністрів УРСР - Особливі умови перевезення автомобільним транспортом вантажів підприємств, організацій і установ окремих галузей народного господарства;

в) разом з відповідним транспортним міністерством або відомством - Правила централізованого завозу (вивозу) вантажів автомобільним транспортом на станції залізниць, у порти (на пристані) і аеропорти в УРСР;

г) Правила перевезення пасажирів і багажу автомобільним транспортом в УРСР;

д) Правила транспортно-експедиційного обслуговування громадян в УРСР.

Умови транспортно-експедиційного обслуговування підприємств, організацій та громадян в частині, що стосується взаємовідношень автотранспортних підприємств і організацій, які знаходяться на території УРСР, з підприємствами і організаціями інших видів транспорту, затверджуються за погодженням з відповідними транспортними міністерствами і відомствами.

7. На автотранспортні підприємства і організації Міністерства автомобільного транспорту УРСР покладається:

а) систематичне поліпшення своєї економічної роботи, удосконалення методів перевезень, вишукування додаткових резервів для зниження собівартості і підвищення рентабельності перевезень.

Основним методом роботи автотранспортних підприємств і організацій є централізовані перевезення вантажів. Вантажовідправники і вантажоодержувачі зобов'язані повсюдно сприяти розвиткові централізованих перевезень вантажів;

б) здійснення перевезень вантажів державних, кооперативних і громадських підприємств, організацій та установ, незалежно від їх відомчої підпорядкованості, а також вантажів громадян.

Основним завданням підприємств і організацій автомобільного транспорту загального користування є здійснення централізованих перевезень вантажів у містах і промислових центрах для промислових підприємств, будов, постачальницьких, торговельних і транспортно-експедиційних організацій, підприємств промисловості будівельних матеріалів, централізованого заводу (вивозу) вантажів на станції залізниць, в порти (на пристані) та аеропорти, перевезень вантажів у сільській місцевості та врожаю зернових і технічних культур, овочів, картоплі, а також силосної маси та інших сільськогосподарських вантажів на заготівельні пункти, переробні підприємства та в місця тривалого зберігання;

в) здійснення перевезень пасажирів, багажу і пошти;

г) участь у прямих змішаних перевезеннях;

д) надання легкових автомобілів міністерствам, відомствам, підприємствам, організаціям і установам для службових поїздок;

є) надання легкових автомобілів напрокат громадянам;

ж) транспортно-експедиційне обслуговування підприємств, організацій, установ і громадян.

8. Відомчий автомобільний транспорт здійснює на території УРСР:

а) всі види технологічних і господарських перевезень вантажів промислових підприємств і будов, за винятком централізованих і міжміських перевезень, що виконуються автомобільним транспортом загального користування. Автомобільний транспорт будівельних міністерств і відомств може здійснювати централізовані і міжміські перевезення вантажів у порядку і у випадках, передбачених Правилами;

б) внутріколгоспні та внутрірадгоспні перевезення вантажів, зв'язані безпосередньо з технологією сільськогосподарського виробництва.

Технологічні перевезення вантажів колгоспів і радгоспів у сільській місцевості можуть також здійснюватися централізовано автомобільним транспортом системи Держкомсільгосптехніки УРСР.

Перелік технологічних перевезень вантажів визначається в установленому порядку.

Порядок здійснення технологічних перевезень вантажів відомчим автомобільним транспортом встановлюється відповідними міністерствами, відомствами, виконавчими комітетами Рад народних депутатів, кооперативними і громадськими організаціями, а при здійсненні цих перевезень підприємствами і організаціями автомобільного транспорту загального користування - Правилами.

У районах, де немає підприємств і організацій автомобільного транспорту загального користування, автотранспортні підприємства і організації міністерств, відомств та виконавчих комітетів Рад народних депутатів здійснюють всі види перевезень вантажів, пасажирів, багажу і пошти.

9. Міністерство автомобільного транспорту УРСР за погодженням з Держпланом УРСР затверджує і публікує в Збірнику правил перевезень і тарифів автомобільного транспорту УРСР перелік автомобільних шляхів, по яких регулярні міжміські перевезення вантажів здійснюються, як правило, автомобільним транспортом загального користування, пункти приймання та видачі вантажів, що перевозяться у міжміському сполученні, з зазначенням відстані між цими пунктами, а також інформує про це через автотранспортні підприємства і організації заінтересованих вантажовідправників.

Міжміські перевезення вантажів по інших автомобільних шляхах, з пунктів або в пункти, не зазначені в переліку, а також комерційні вантажні операції, не включені в перелік, здійснюються підприємствами і організаціями автомобільного транспорту загального користування за погодженням з вантажовідправником (вантажодержувачем).

10. Порядок і умови здійснення міжреспубліканських автомобільних перевезень встановлюються угодою між Міністерством автомобільного транспорту УРСР та органами управління автомобільним транспортом загального користування інших союзних республік.

При відсутності зазначеної угоди застосовуються порядок і умови здійснення цих перевезень, що діють в союзній республіці, на території якої автотранспортне підприємство або організація прийняли до перевезення вантаж, пасажир, багаж або пошту.

В порядку та у випадках, передбачених Правилами, міжміські перевезення вантажів можуть виконуватися автотранспортними підприємствами і організаціями міністерств, відомств, виконавчих комітетів Рад народних депутатів, кооперативних і громадських організацій.

11. Міжнародні перевезення вантажів, пасажирів та багажу автомобільним транспортом здійснюються в порядку, встановленому законодавством Союзу РСР.

Розділ II

РУХОМИЙ СКЛАД, АВТОМОБІЛЬНІ ШЛЯХИ, СПОРУДИ І ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ВАНТАЖІВ І ОБСЛУГОВУВАННЯ ПАСАЖИРІВ

Рухомий склад

12. Для здійснення перевезень вантажів, пасажирів, багажу та пошти автотранспортні підприємства і організації повинні мати рухомий склад: вантажні автомобілі і автомобільні причеми різної вантажопідйомності (бортові, самоскиди, фургони, цистерни, автомобілі і автомобільні причеми з ізотермічними та іншими спеціалізованими кузовами), автомобілі підвищеної прохідності, автомобілі-тягачі з напівпричепами, автобуси різних типів і легкові автомобілі, включаючи таксомотори.

13. Порядок утримання рухомого складу і споруд автомобільного транспорту, а також порядок технічної експлуатації цього рухомого складу на лінії встановлюються правилами та інструкціями, що розробляються з участю заінтересованих міністерств і відомств і затверджуються Міністерством автомобільного транспорту УРСР.

Автомобільні шляхи і під'їзди

14. Автомобільні шляхи загального користування на території УРСР підрозділяються на шляхи загальнодержавного, республіканського і місцевого значення.

Автомобільні шляхи загальнодержавного та республіканського значення знаходяться у віданні Міністерства будівництва і експлуатації автомобільних шляхів УРСР.

Автомобільні шляхи місцевого значення знаходяться у віданні Міністерства будівництва і експлуатації автомобільних шляхів УРСР і виконавчих комітетів місцевих Рад народних депутатів.

Виконавчі комітети Рад народних депутатів можуть закріплювати для постійного обслуговування сільські шляхи за колгоспами і радгоспами в межах їх землекористування.

Автомобільні шляхи в межах міст і селищ міського типу знаходяться у віданні відповідних виконавчих комітетів Рад народних депутатів.

15. Міністерство будівництва і експлуатації автомобільних шляхів УРСР, виконавчі комітети Рад народних депутатів, а також колгоспи, радгоспи та інші підприємства і організації зобов'язані утримувати автомобільні шляхи, всі шляхові споруди, автошляхові знаки, покажчики та інші технічні засоби регулювання руху, які знаходяться в їх віданні, у стані, що забезпечує безперешкодний і безпечний рух автомобілів, а також вживати необхідних заходів до поліпшення руху на цих шляхах.

16. Автотранспортні підприємства і організації, а також інші підприємства, організації і установи, що мають автомобілі, при перевезенні вантажів, пасажирів, багажу і пошти автомобільними шляхами зобов'язані суворо дотримуватись вимог Правил дорожнього руху та Правил користування і охорони автомобільних шляхів та шляхових споруд.

На автомобільних шляхах забороняється:

а) проїзд транспортних засобів, загальна висота яких з вантажем перевищує зазначені на шляхових знаках габарити;

б) проїзд вантажів, що виступають по ширині за габарити транспортних засобів, установлені державним стандартом або технічними умовами, а також вантажів, що виступають за задній борт більш як на 2 метри або волочаться по шляху;

в) проїзд всіх видів транспортних засобів з навантаженнями на вісь, що перевищують норми, встановлені державними стандартами або вказані на шляхових знаках.

Перевезення негабаритних вантажів може здійснюватися в окремих випадках з дозволу шляхових органів та органів Державної автомобільної інспекції в порядку, передбаченому Правилами.

17. Міністерство автомобільного транспорту УРСР подає на автомобільних шляхах технічну допомогу рухомому складу, незалежно від його належності, з оплатою вартості наданих послуг за діючими тарифами.

Перелік автомобільних шляхів, на яких організується технічна допомога, затверджується Міністерством автомобільного транспорту УРСР за погодженням з Міністерством будівництва і експлуатації автомобільних шляхів УРСР і публікується у Збірнику правил перевезень і тарифів автомобільного транспорту УРСР.

Порядок організації на автомобільних шляхах технічної допомоги рухомому складу визначається Положенням про організацію технічної допомоги рухомому складу на автомобільних шляхах в УРСР, яке затверджується Міністерством автомобільного транспорту УРСР.

18. Тимчасове припинення або обмеження перевезень вантажів, пасажирів, багажу і пошти автомобільними шляхами може провадитись тільки в разі явищ стихійного характеру або в зв'язку з шляхово-кліматичними умовами.

В разі припинення руху або обмеження перевезень на шляхах відповідні органи Міністерства будівництва і експлуатації автомобільних шляхів УРСР своєчасно вживають заходів до підготовки об'їздів, які повинні задовольняти вимоги безпеки руху автотранспорту, перевезень пасажирів, вантажів та забезпечення збереження рухомого складу.

Рішення про припинення або обмеження перевезень вантажів, пасажирів, багажу і пошти з зазначенням строку дії припинення або обмеження перевезень по автомобільних шляхах загальнодержавного значення приймаються за поданням (погодженим з Державною автомобільною інспекцією) шляхово-експлуатаційних організацій, які безпосередньо обслуговують шляхи, Міністерством будівництва і експлуатації автомобільних шляхів УРСР,

яке в кожному окремому випадку доводить про це до відома Ради Міністрів УРСР і Міністерства автомобільного транспорту УРСР.

Про тимчасове припинення або обмеження перевезень по автомобільних шляхах загальнодержавного значення Міністерство будівництва і експлуатації автомобільних шляхів УРСР, а по інших шляхах - виконавчі комітети обласних Рад народних депутатів зобов'язані доводити до відома автотранспортних та інших підприємств, організацій, установ і громадян.

У невідкладних випадках органи Державної автомобільної інспекції можуть забороняти або обмежувати рух автомобілів, які здійснюють перевезення, по окремих ділянках вулиць і шляхів, коли користування ними загрожує безпеці руху.

19. Вантажовідправники і вантажоодержувачі зобов'язані мати під'їзди від автомобільних шляхів до вантажно-розвантажувальних пунктів, утримувати ці під'їзди у справному стані, що забезпечує безперешкодний і безпечний рух автомобілів та вільне їх маневрування в будь-який час здійснення перевезень.

20. Відповідність стану автомобільних шляхів, під'їздів до них і тимчасових об'їздів вимогам безпеки руху та збереження вантажів і рухомого складу визначається спільно шляховими органами, автотранспортними підприємствами або організаціями та органами Державної автомобільної інспекції.

Споруди і обладнання для організації перевезень вантажів і обслуговування пасажирів

21. Вантажно-розвантажувальні пункти вантажовідправників і вантажоодержувачів повинні мати засоби механізації і необхідну кількість робітників, що забезпечують додержання встановлених строків вантаження в автомобілі і вивантаження з них вантажів, обладнання для освітлення робочих місць і під'їздів до них при роботі у вечірній та нічний час, інвентар, такелаж і в необхідних випадках вагове обладнання для зважування вантажів і рухомого складу, а також залежно від обсягу і характеру виконуваних робіт - необхідну кількість обладнаних місць вантаження і вивантаження вантажів та покажчики розміщення складів, в'їздів та виїздів.

Вантажовідправник і вантажоодержувач зобов'язані створити здорові та безпечні умови праці для водіїв автотранспорту у пунктах навантаження і розвантаження відповідно до правил, норм охорони праці, техніки безпеки, санітарії і гігієни.

22. Для здійснення міжміських перевезень вантажів підприємств, організацій, установ та громадян, в тому числі і в прямому змішаному сполученні, приймання вантажів дрібними відправленнями, короткострокового зберігання їх і підгрупування по напрямках Міністерство автомобільного транспорту УРСР створює вантажні автостанції, транспортно-експедиційні контори, агентства та інші організації.

23. Вантажні автостанції повинні мати під'їзди до автомобільних шляхів, вантажно-розвантажувальні площадки і необхідні приміщення для короткострокового зберігання і підгрупування вантажів, а також засоби механізації та обладнання, що забезпечують нормальне і безперебійне виконання вантажно-розвантажувальних та інших вантажних робіт.

24. Для обслуговування пасажирів у приміських, внутрірайонних та міжміських сполученнях підприємства і організації автомобільного транспорту загального користування, в залежності від обсягу і характеру перевезень, повинні мати автовокзали (автостанції) або автопавільйони. Автовокзали (автостанції) повинні мати квиткові каси і, залежно від обсягу та характеру перевезень, - камери зберігання ручної кладі і багажу, зали чекання, кімнати матері і дитини, буфети або ресторани, приміщення для культурно-побутового і санітарно-гігієнічного обслуговування пасажирів (пошта, довідкове бюро, пункти медичної допомоги і т. ін.), а також кімнати відпочинку для шоферів і кондукторів, службові приміщення для осіб, безпосередньо зв'язаних з обслуговуванням пасажирів та рухом автобусів і таксомоторів.

Розміщення автовокзалів (автостанцій) у містах повинно забезпечувати зручне обслуговування пасажирів.

На території, що прилягає до автовокзалів (автостанцій), повинні бути перони для входу пасажирів в автобуси і таксомотори і виходу з них, обладнані покажчиками і захисними засобами, необхідними для спрямування руху пасажирів, а також площадки для стоянки автобусів і маршрутних таксомоторів. Благоустрій площ при автовокзалах (автостанціях) покладається на виконавчі комітети Рад народних депутатів.

25. Автотранспортні підприємства і організації загального користування можуть за погодженням з органами управління інших видів транспорту використовувати належні цим органам управління приміщення у вокзалах для організації в них автовокзалів (автостанцій).

26. Автотранспортні підприємства і організації на маршрутах руху автобусів обладнують зупинкові пункти покажчиками інтервалів руху або розкладами.

27. На зупинкових пунктах автобусних маршрутів у містах та інших населених пунктах виконавчі комітети Рад народних депутатів обладнують автопавільйони і посадочні площадки для входу пасажирів в автобуси і виходу з них.

Для стоянки таксомоторів у містах та інших населених пунктах виконавчі комітети Рад народних депутатів на подання автотранспортних підприємств і організацій Міністерства автомобільного транспорту УРСР повинні відводити спеціальні благоустроєні площадки.

Ремонт і утримання автопавільйонів, посадочних площадок, а також стоянок для таксомоторів у містах та інших населених пунктах провадяться відповідними виконавчими комітетами Рад народних депутатів.

Розділ III ПЛАНУВАННЯ І ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ВАНТАЖІВ

Планування перевезень вантажів

28. Перевезення вантажів автомобільним транспортом в УРСР здійснюється за планами, що складаються на основі планів виробництва, капітального будівництва, закупок сільськогосподарських продуктів, матеріально-технічного постачання і товарообороту та обґрунтовуються необхідними розрахунками.

Порядок і строки складання планів перевезень вантажів визначаються положеннями, що затверджуються в порядку, встановленому Радою Міністрів Союзу РСР.

Підприємства, організації і установи, міністерства та відомства при складанні планів перевезень вантажів автомобільним транспортом зобов'язані враховувати необхідність:

- а) зниження транспортних витрат;
- б) задоволення потреб і поліпшення обслуговування народного господарства у перевезеннях вантажів шляхом збільшення централізованих перевезень, а також впровадження раціональних маршрутів і схем вантажопотоків;
- в) поліпшення використання рухомого складу автомобільного транспорту;
- г) правильного розподілу перевезень між різними видами транспорту.

29. Рада Міністрів УРСР затверджує річний план перевезень вантажів автомобільним транспортом - загального користування з розподілом обсягів перевезень вантажів:

- а) по міністерствах і відомствах УРСР;
- б) по міністерствах і відомствах СРСР (в частині перевезень вантажів підприємств, організацій і установ, що знаходяться на території УРСР) у відповідності з положенням, яке затверджується в порядку, встановленому Радою Міністрів СРСР;
- в) по транспортно-експедиційному обслуговуванню населення.

30. Річний план перевезень вантажів автомобільним транспортом міністерств і відомств УРСР затверджується в порядку, встановленому Радою Міністрів УРСР.

31. Річний план перевезень вантажів автотранспортними підприємствами і організаціями міністерств і відомств СРСР, що знаходяться на території УРСР, затверджується в порядку, встановленому цими міністерствами і відомствами.

32. На підставі затвердженого Радою Міністрів УРСР річного плану перевезень вантажів автомобільним транспортом загального користування Міністерство автомобільного транспорту УРСР, за погодженням з відповідними міністерствами і відомствами, затверджує річні плани перевезень вантажів по підвідомчих виробничих об'єднаннях та управліннях автомобільного транспорту.

Міністерства і відомства - вантажовідправники зобов'язані у 15-денний строк з дня одержання від Міністерства автомобільного транспорту УРСР річного плану перевезень вантажів надсилати відповідним виробничим об'єднанням та управлінням автомобільного транспорту розподіл вказаного плану по підвідомчих підприємствах і організаціях.

В разі неподання в строк міністерством, відомством розподілу затвердженого йому плану перевезень вантажів по підвідомчих підприємствах і організаціях розподіл плану здійснюють виробничі об'єднання та управління автомобільного транспорту на підставі заявок відповідних підприємств і організацій.

Планування перевезень вантажів по вантажовідправниках (вантажоодержувачах) на квартал здійснюється на місцях виробничими об'єднаннями та управліннями автомобільного транспорту, за винятком перевезень, що плануються у централізованому порядку.

Організація перевезень вантажів

33. Підприємства і організації автомобільного транспорту загального користування УРСР приймають до перевезення:

а) вантажі на підставі затверджених у встановленому порядку планів;

б) поза планом - вантажі разового характеру при пред'явленні їх дрібними відправленнями, вантажі, що пред'являються населенням, а також вантажі за вказівкою Міністерства автомобільного транспорту УРСР.

Перевезення овочів, фруктів, молока та інших сільськогосподарських продуктів, які швидко псуються, для заготівельних організацій і організацій споживчої кооперації здійснюються за планом, а також по пред'явленню (без обмежень) за заявками, що подаються за 5 днів до перевезень.

Автотранспортні підприємства і організації міністерств, відомств і виконавчих комітетів Рад народних депутатів приймають вантажі до перевезення в порядку, встановленому відповідним міністерством, відомством або виконавчим комітетом Ради народних депутатів.

Вантажі, перевезення яких викликано стихійним лихом або аварією, приймаються до перевезення поза планом і поза чергою.

34. На підставі плану перевезень вантажів автотранспортні підприємства або організації укладають з вантажовідправниками або вантажоодержувачами річні договори на перевезення вантажів автомобільним транспортом.

При укладанні договору на перевезення вантажів з вантажоодержувачем, а також при прийнятті від нього разового замовлення він користується правами, несе обов'язки і відповідальність, передбачені цим Статутом для вантажовідправника.

Річний договір може укладатися також автотранспортним підприємством або організацією з постачальницько-збутовою або іншою організацією, що не є вантажовідправником або вантажоодержувачем. В цьому випадку у відповідності з договором зазначені організації користуються правами і несуть обов'язки та відповідальність, передбачені цим Статутом для вантажовідправників і вантажоодержувачів.

Перелік випадків, коли річні договори на перевезення вантажів автотранспортом укладаються автотранспортними підприємствами або організаціями з вантажоодержувачами, з постачальницько-збутовими або іншими організаціями, що не є вантажовідправниками або вантажоодержувачами, встановлюється Правилами.

35. Річний договір укладається в строк не пізніше ніж через 45 днів після затвердження річних планів перевезень по виробничих об'єднаннях та управліннях автомобільного транспорту з розподілом по міністерствах і відомствах.

Автотранспортні підприємства і організації протягом 10 днів після одержання плану перевезень з розподілом по підприємствах і організаціях зобов'язані надіслати вантажовідправникам або вантажоодержувачам підписані у двох примірниках проекти договорів.

Вантажовідправник (вантажоодержувач) не пізніше ніж через 10 днів після одержання від автотранспортного підприємства або організації проекту договору підписує його і один примірник повертає автотранспортному підприємству або організації.

36. За річним договором на перевезення вантажів автомобільним транспортом автотранспортне підприємство або організація зобов'язується в установлені строки приймати, а вантажовідправник - пред'являти до перевезення вантажі в обумовленому обсязі. В річному договорі встановлюються обсяги і умови перевезень, порядок розрахунків і визначаються раціональні маршрути і схеми вантажопотоків, а також взаємна майнова відповідальність за невиконання або неналежне виконання зобов'язань.

У відповідності з річним договором автотранспортне підприємство або організація і вантажовідправник за 10 днів до початку кварталу визначають у межах квартального плану місячні плани та декадні планові завдання на перший місяць кварталу.

Декадні планові завдання на другий і третій місяці кварталу встановлюються у такому ж порядку за 10 днів до початку відповідного місяця.

Типовий договір на перевезення вантажів автомобільним транспортом (на транспортно-експедиційне обслуговування) розробляється з участю заінтересованих міністерств і відомств і затверджується Міністерством автомобільного транспорту УРСР за погодженням з Держпланом УРСР і Державним арбітражем при Раді Міністрів УРСР.

Порядок і строки укладання річних договорів на перевезення вантажів автомобільним транспортом передбачаються Правилами.

При постійних господарських зв'язках автотранспортне підприємство або організація і вантажовідправник можуть продовжити на наступний рік дію річного договору на перевезення вантажів автомобільним транспортом.

37. Перевезення, виконання яких зв'язане з направленням рухомого складу для роботи поза місцем його постійного перебування за межі областей УРСР, здійснюються з дозволу Міністерства автомобільного транспорту УРСР.

Перевезення, зв'язані з направленням рухомого складу в межах областей для роботи поза місцем його постійного перебування, здійснюються з дозволу виробничих об'єднань або управлінь автомобільного транспорту.

Направлення рухомого складу в межах УРСР для роботи поза місцем його постійного перебування для перевезень сільськогосподарських продуктів та сировини в період збирання врожаю здійснюється з дозволу Ради Міністрів УРСР або в порядку, встановленому нею.

Додаткові витрати автотранспортних підприємств і організацій, зв'язані з направленням рухомого складу для роботи поза місцем його постійного перебування, оплачуються вантажовідправником (вантажоодержувачем) за встановленими тарифами і правилами їх застосування.

38. При централізованих перевезеннях автотранспортні (транспортно-експедиційні) підприємства та організації, поєднуючи перевезення і транспортно-експедиційне

обслуговування, здійснюють за договором на перевезення вантажів вивіз (завіз) вантажів з промислових підприємств, баз, складів, станцій залізниць, портів (пристаней) і аеропортів.

Порядок організації централізованих перевезень вантажів, а також права і обов'язки автотранспортних підприємств і організацій, вантажовідправників і вантажоодержувачів при здійсненні цих перевезень встановлюються Правилами.

Порядок організації централізованого завозу (вивозу) вантажів на станції залізниць, в порти (на пристані) та аеропорти, права і обов'язки автотранспортних підприємств і організацій, станцій залізниць, портів (пристаней) і аеропортів встановлюються Правилами централізованого завозу (вивозу) вантажів автомобільним транспортом на станції залізниць, в порти (на пристані) і аеропорти в УРСР.

39. Автотранспортні підприємства і організації зобов'язані забезпечити перевезення вантажів, а вантажовідправники (вантажоодержувачі) - своєчасно пред'явити до перевезення вантажі у розмірах, передбачених договором на перевезення вантажів автомобільним транспортом або прийнятим до виконання разовим замовленням.

В разі невиконання вантажовідправником або вантажоодержувачем вимог правил, норм охорони праці, техніки безпеки, санітарії і гігієни автотранспортному підприємству або організації надається право припинити перевезення вантажів до усунення допущених порушень, повідомивши про це за п'ять днів вантажовідправника або вантажоодержувача, з яким укладено договір на перевезення вантажів.

40. На перевезення вантажів вантажовідправник подає в автотранспортне підприємство або організацію при наявності річного договору на перевезення вантажів відповідну заявку, а при відсутності річного договору - разове замовлення.

Форма заявки і порядок її подання встановлюються у Типовому річному договорі на перевезення вантажів автомобільним транспортом.

Форма разового замовлення і порядок його подання і оформлення встановлюються Міністерством автомобільного транспорту УРСР.

41. Службові особи, винні в систематичному поданні завищених заявок на перевезення вантажів при складанні плану перевезень, у непред'явленні до перевезення вантажів, передбачених річним договором на перевезення вантажів автомобільним транспортом, заявкою або прийнятим до виконання разовим замовленням, а також у порушенні строків вантаження і вивантаження вантажів, несуть відповідальність в установленому порядку.

42. Типи й кількість автомобілів, необхідних для виконання перевезень вантажів, визначаються автотранспортними підприємствами і організаціями в залежності від обсягу й характеру перевезень.

43. Вогнебезпечні, вибухові, отруйні, отруйні та їдкі речовини, а також інші небезпечні вантажі приймаються до перевезення автотранспортними підприємствами або організаціями в порядку і у випадках, передбачених Правилами.

44. Автотранспортні підприємства і організації зобов'язані забезпечувати своєчасну подачу рухомого складу по всіх пунктах вантаження і вивантаження у відповідності з договорами на перевезення вантажів автомобільним транспортом, а також подавати вантажовідправникам рухомий склад під вантаження у справному стані, придатному для перевезення даного виду вантажу, який відповідає санітарним вимогам.

Подача рухомого складу, непридатного для перевезення передбаченого договором вантажу, дорівнюється неподачі транспортних засобів.

Автотранспортні підприємства і організації в разі неподачі з їх вини рухомого складу, передбаченого місячними планами перевезень вантажів, зобов'язані на вимогу вантажовідправників (вантажоодержувачів) виділяти рухомий склад для поповнення недовантаження протягом наступного місяця даного кварталу. Рухомий склад, не наданий в останньому місяці кварталу, повинен бути виділений в першому місяці наступного кварталу.

Порядок виділення рухомого складу для поповнення недовантаження встановлюється за погодженням між автотранспортним підприємством або організацією і вантажовідправником (вантажоодержувачем). При порушенні погодженого порядку автотранспортне підприємство або організація за неподачу рухомого складу, а вантажовідправник (вантажоодержувач) за непред'явлення вантажів до перевезення несуть відповідальність, встановлену за невиконання плану перевезень.

45. За договором перевезення вантажу автотранспортне підприємство або організація зобов'язуються доставити ввірений їм вантажовідправником вантаж до пункту призначення і видати його уповноваженій на одержання вантажу особі (вантажоодержувачу), а вантажовідправник зобов'язується сплатити за перевезення вантажу встановлену плату.

При перевезенні ґрунту у відвали, снігу й інших вантажів, по яких не ведеться складський облік (вантажі нетоварного характеру), автотранспортні підприємства і організації за умовами договору перевезення можуть бути звільнені від обов'язку здавати вантаж вантажоодержувачу.

46. Автотранспортні підприємства і організації приймають до перевезення окремі вантажі з оголошеною вантажовідправником цінністю.

Оголошена цінність не повинна перевищувати дійсної вартості вантажу. В разі розбіжностей між автотранспортним підприємством або організацією і вантажовідправником вартість вантажу визначається експертизою, про що складається акт.

Перелік вантажів, оголошення цінності яких є обов'язковим, а також вантажів, оголошення цінності яких не допускається, встановлюється Правилами.

47. Вантажовідправник повинен подати автотранспортному підприємству або організації на вантажі товарного характеру, що пред'являються до перевезення, товарно-транспортні накладні, а на вантажі нетоварного характеру, по яких не ведеться складський облік товарно-матеріальних цінностей, але організовано облік шляхом заміру, зважування, геодезичного заміру, - акти заміру (зважування).

Товарно-транспортні накладні і акти заміру (зважування) є основними транспортними документами, які визначають взаємовідносини між вантажовідправниками, вантажоодержувачами та автотранспортними підприємствами і організаціями.

Товарно-транспортна накладна є єдиним документом для списання товарно-матеріальних цінностей у вантажовідправника, оприбуткування їх у вантажоодержувача, а також для складського, оперативного та бухгалтерського обліку. Облік транспортної роботи і розрахунки за перевезення провадяться виключно на підставі путьових листів та прикладених до них товарно-транспортних накладних або актів заміру (зважування).

Вантажовідправник і вантажоодержувач несуть відповідальність за всі наслідки неправильності, неточності або неповноти відомостей, вказаних ними в товарно-транспортних документах. Автотранспортні підприємства і організації мають право перевіряти правильність цих відомостей.

Користування автотранспортом, робота якого оплачується за почасовим тарифом, оформляється в путьових листах та прикладених до них товарно-транспортних накладних при перевезенні вантажів товарного характеру або актах заміру (зважування) при перевезенні вантажів нетоварного характеру в порядку, встановленому Правилами. Вантажі, не оформлені товарно-транспортними накладними або актами заміру (зважування), автотранспортними підприємствами або організаціями до перевезення не приймаються.

Типова форма товарно-транспортної накладної, акта заміру (зважування) і путьових листів, а також порядок виготовлення, обліку, заповнення та обробки цих документів затверджуються в порядку, встановленому Радою Міністрів Союзу РСР.

Форми додаткових документів, необхідних для здійснення міжміських перевезень вантажів та централізованого вивезення їх з станцій залізниць, з портів (пристаней) і аеропортів автотранспортними підприємствами і організаціями загального користування, на які

покладено організацію цих перевезень, і порядок заповнення вказаних документів встановлюються Правилами.

48. Перевезення однорідних вантажів від одного вантажовідправника на адресу одного вантажоодержувача на одну і ту ж відстань, при умові забезпечення збереження вантажу, можуть оформлятися однією товарно-транспортною накладною або одним актом заміру (зважування) сумарно на всю виконану автомобілем роботу протягом зміни в порядку, що встановлюється Правилами.

49. Перевезення вантажу провадиться автотранспортним підприємством або організацією, як правило, без супроводження його експедитором вантажовідправника (вантажоодержувача).

Перелік вантажів, що перевозяться в супроводі експедитора вантажовідправника (вантажоодержувача), і порядок перевезення цих вантажів встановлюються Правилами.

50. При прийманні вантажу до перевезення шофер-експедитор автотранспортного підприємства або організації пред'являє вантажовідправнику службове посвідчення і путьовий лист, завірений печаткою автотранспортного підприємства або організації.

51. Приймання вантажів до перевезення від вантажовідправника засвідчується підписом водія-експедитора в усіх примірниках товарно-транспортного документа.

52. Вантажовідправник зобов'язаний до прибуття автомобіля під вантаження підготувати вантаж до перевезення (затарити, підгрупувати по вантажоодержувачах, заготовити товарно-транспортні документи, перепустки на право проїзду до місця навантаження та на право вивозу вантажу), з тим, щоб забезпечити раціональне використання рухомого складу і цілість вантажу на шляху слідування.

При пред'явленні вантажів у тарі або упаковці і штучних вантажів дрібними відправками вантажовідправник зобов'язаний завчасно замаркірувати кожне вантажне місце відповідно до Правил.

Вантажі, які потребують тари для запобігання втраті, недостачі, псуванню і пошкодженню їх при перевезенні, повинні пред'являтися до перевезення у справній тарі, яка відповідає державним стандартам або технічним умовам, а в окремих випадках - в іншій справній тарі, що забезпечує їх повне збереження.

Сільськогосподарські продукти, що відправляються колгоспами і заготівельними організаціями споживчої кооперації, можуть прийматися до перевезення у нестандартній тарі, яка забезпечує цілість вантажу при перевезенні.

Вантаж, який був пред'явлений вантажовідправником у стані, що не відповідає правилам перевезення, і не був приведений ним у належний стан в строк, який забезпечує своєчасне відправлення, вважається непред'явленим.

53. Час прибуття автомобіля під вантаження обчислюється з моменту пред'явлення шофером путьового листа в пункті вантаження, а час прибуття автомобіля під розвантаження - з моменту пред'явлення шофером товарно-транспортної накладної в пункті розвантаження.

При наявності в пунктах вантаження і розвантаження (крім станцій залізниць, портів, пристаней і аеропортів) в'їзних воріт або контрольно-пропускних пунктів час прибуття автомобіля під вантаження або розвантаження обчислюється з моменту пред'явлення шофером путьового листа або товарно-транспортної накладної вантажовідправнику або вантажоодержувачу біля в'їзних воріт або на контрольно-пропускному пункті.

Вантаження і розвантаження вважаються закінченими після вручення шоферу відповідно оформлених товарно-транспортних документів на навантажений або вивантажений вантаж.

Час пробігу автомобіля від воріт або контрольно-пропускного пункту до місця вантаження або розвантаження і назад виключається при обчисленні часу перебування автомобіля під вантаженням або розвантаженням.

В разі прибуття автомобіля під вантаження раніше погодженого часу автомобіль вважається прибулим під вантаження в погоджений час, якщо вантажовідправник не прийме його під вантаження в момент фактичного прибуття.

Вантажовідправники, вантажоодержувачі, станції залізниць, порти (пристані) і аеропорти, які одержують і відправляють вантажі або виконують вантажно-розвантажувальні роботи, зобов'язані в усіх випадках, в тому числі і при виконанні автотранспортними (транспортно-експедиційними) організаціями експедиційних операцій, відмічати в товарно-транспортних накладних час прибуття та вибуття автомобілів з пунктів вантаження і розвантаження їх.

Порядок оформлення відміток про час прибуття і вибуття автомобілів з пунктів вантаження і розвантаження при перевезенні вантажів встановлюється Правилами, а при здійсненні централізованого заводу (вивозу) на станції залізниць, в порти (на пристані) і в аеропорти - Правилами централізованого заводу (вивозу) вантажів автомобільним транспортом на станції залізниць, в порти (на пристані) і аеропорти в УРСР.

54. Вантажовідправники і вантажоодержувачі, станції залізниць, порти (пристані) і аеропорти зобов'язані здійснювати навантаження і розвантаження автомобілів і автомобільних причепів у встановлені строки.

Строки навантаження вантажів на автомобілі і розвантаження вантажів з автомобілів, а також строки виконання додаткових операцій, зв'язаних з вантаженням і розвантаженням вантажів, встановлюються Правилами застосування тарифів, передбаченими статтею 101 цього Статуту, а при здійсненні вантаження або розвантаження вантажів станціями залізниць, портами (пристанями) та аеропортами - Правилами централізованого заводу (вивозу) вантажів автомобільним транспортом на станції залізниць, у порти (на пристані) та аеропорти в УРСР.

Вантажовідправники і вантажоодержувачі, станції залізниць, порти (пристані) і аеропорти повинні максимально скорочувати час вантаження і розвантаження автомобілів.

55. При централізованих перевезеннях вантажів вантажовідправники і вантажоодержувачі зобов'язані забезпечити приймання і відпуск вантажів щодня безперервно не менш як у дві зміни, в тому числі у вихідні та святкові дні.

При централізованому вивезенні вантажів з станцій залізниць, з портів (пристаней) і аеропортів вантажоодержувачі зобов'язані прийняти вантаж, що надійшов на їх адресу, від автотранспортного підприємства або організації в строки, встановлені транспортними статутами (кодексами) відповідних видів транспорту або виданими на підставі їх правилами.

Автотранспортні підприємства і організації, які здійснюють технологічні перевезення вантажів, повинні забезпечувати безперервну роботу підприємств і організацій, які вони обслуговують, відповідно до плану і річного договору на перевезення вантажів автомобільним транспортом.

Шофери автомобілів, зайняті на технологічних перевезеннях, повинні бути проінструктовані і пройти навчання відповідно до правил та інструкцій, що діють на обслуговуваних підприємствах (в організаціях).

56. Необхідні для вантаження і перевезення пристрої і допоміжні матеріали (козли, стойки, прокладки, потоки, підкладки, дрiт, щитові захисні засоби і т. п.) повинні надаватися і встановлюватися вантажовідправником і зніматися вантажоодержувачем.

Брезент і вірвовки для укриття і зав'язування вантажів надаються автотранспортним підприємством або організацією з оплатою за тарифами.

Всі пристосування, що належать вантажовідправнику, видаються автотранспортним підприємством або організацією вантажовідправнику (вантажоодержувачу) разом з вантажем або повертаються ними вантажовідправнику відповідно до його вказівки в товарно-транспортній накладній і за його рахунок.

57. Вантаження вантажів на автомобіль, закріплення, укриття і зав'язування вантажів здійснюються вантажовідправником, а вивантаження вантажу з автомобіля, зняття кріплень і покриттів - вантажоодержувачем.

Шофер зобов'язаний перевірити відповідність кріплення і укладки вантажу на рухомому складі вимогам безпеки руху і забезпечення збереження рухомого складу, а також повідомити вантажовідправника про помічені несправності у кріпленні і укладці вантажу, що загрожують його збереженню. Вантажовідправник на вимогу шофера зобов'язаний усунути виявлені неправильності в укладці і кріпленні вантажу.

58. Автотранспортне підприємство або організація можуть за погодженням з вантажовідправником або вантажоодержувачем прийняти на себе вантаження і розвантаження вантажів:

а) тарних, штучних, у бочках, рулонах тощо, які доставляються на підприємства торгівлі і громадського харчування та в інші організації з невеликим товарооборотом;

б) інших вантажів, при наявності у автотранспортного підприємства або організації засобів механізації вантажно-розвантажувальних робіт. У цьому випадку в річному договорі на перевезення вантажів автомобільним транспортом повинні передбачатися умови, що забезпечать максимальне використання вантажно-розвантажувальних механізмів, обов'язок вантажовідправника здійснювати завчасну підготовку вантажу (укладку на піддони, в контейнери та ін.) і надавати місце для стоянки і дрібного ремонту механізмів, а також приміщення для робітників.

59. На станціях залізниць, в портах (на пристанях) і аеропортах вантаження вантажів на автомобіль і вивантаження їх з автомобіля провадяться силами і засобами станції залізниці, порту (пристані) і аеропорту, за винятком небезпечних і наливних вантажів на станціях залізниць і небезпечних вантажів у портах (на пристанях) і в аеропортах, вантаження і вивантаження яких здійснюється вантажовідправником або вантажоодержувачем.

На вантажній автостанції вантаження вантажів на автомобіль і вивантаження їх з автомобіля провадяться силами і засобами автостанції.

60. При перевезеннях вантажів у масових кількостях вантажовідправники і вантажоодержувачі, а також автотранспортні підприємства і організації повинні передбачати в річних договорах на перевезення вантажів автомобільним транспортом виконання вантажно-розвантажувальних робіт механізованим способом, впровадження прогресивних методів виконання цих робіт. У пунктах з невеликим вантажооборотом вантажно-розвантажувальні роботи повинні виконуватися з використанням різних засобів найпростішої механізації.

61. Вантажовідправник і автотранспортне підприємство або організація при перевезенні вантажів зобов'язані в межах обсягів вантажів, вказаних у замовленні вантажовідправником (вантажоодержувачем), провадити завантаження рухомого складу до повного використання його місткості, але не вище його вантажопідйомності.

При масових перевезеннях легковагових вантажів (у тому числі сільськогосподарських) автотранспортне підприємство або організація зобов'язані нарощувати борти або вживати інших заходів, що забезпечують підвищення використання вантажопідйомності рухомого складу.

62. При здачі вантажовідправником і прийманні автотранспортним підприємством або організацією вантажів, що перевозяться навалом, насипом, наливом і в контейнерах, повинна бути визначена і вказана в товарно-транспортній накладній їх вага.

Тарні і штучні вантажі приймаються до перевезення з зазначенням у товарно-транспортній накладній ваги вантажу і кількості вантажних місць. Вага тарних і штучних вантажів визначається вантажовідправником до пред'явлення їх до перевезення і зазначається на вантажних місцях.

Загальна вага вантажів визначається зважуванням на вагах або підрахунком ваги на вантажних місцях за трафаретом або за стандартом. Для окремих вантажів вага може визначатися розрахунковим шляхом, по обміру, по об'ємній вазі або умовно.

При централізованому вивезенні вантажів із станцій залізниць, з портів (пристаней) і аеропортів відповідні транспортні організації зобов'язані здавати вантажі автотранспортним підприємствам і організаціям з перевіркою ваги або кількості місць, а також стану вантажу. При цьому тарні і штучні вантажі видаються з перевіркою ваги і стану вантажу тільки в пошкоджених місцях.

63. Визначення ваги вантажу провадиться спільно вантажовідправником і автотранспортним підприємством або організацією технічними засобами вантажовідправника, а при прийманні вантажу безпосередньо на автостанціях - технічними засобами автостанцій.

При перевезенні вантажів у критих автомобілях і причепах, окремих секціях автомобілів, контейнерах і цистернах, опломбованих вантажовідправником, визначення ваги вантажу провадиться вантажовідправником.

Запис у товарно-транспортній накладній про вагу вантажу з обов'язковим зазначенням способу його визначення провадиться вантажовідправником.

Вантажовідправник і вантажоодержувач несуть встановлену законом відповідальність за достовірність даних про вагу (масу) вантажу, що перевозиться, і про кількість вантажних місць, вказаних ними в товарно-транспортних документах.

64. Завантажені криті автомобілі (в тому числі ізотермічні та рефрижератори) і причепи, окремі секції автомобілів, контейнери і цистерни, що призначаються одному вантажоодержувачу, повинні бути вантажовідправником опломбовані, а дрібноштучні товари, що знаходяться в ящиках, коробках та в іншій тарі, опломбовані чи обандеролені.

Порядок пломбування автомобілів, причепів, окремих секцій автомобілів, цистерн і контейнерів встановлюється Правилами.

65. Здача вантажів вантажоодержувачу в пункті призначення за вагою і кількістю місць провадиться в тому ж порядку, в якому вантажі були прийняті від вантажовідправника.

Вантажі, що прибули у справних автомобілях, причепах, окремих секціях автомобіля, контейнерах і цистернах з непошкодженими пломбами вантажовідправника, видаються вантажоодержувачу без перевірки ваги, стану вантажу і кількості вантажних місць.

66. У пункті призначення автотранспортне підприємство або організація при здачі вантажу зобов'язані перевірити вагу, кількість місць і стан вантажу у випадках:

- а) прибуття вантажу в несправному кузові рухомого складу або в справному кузові але з пошкодженими пломбами, або з пломбами попутної вантажної автостанції;
- б) прибуття вантажу, що швидко псується, з порушенням строків доставки цього вантажу або встановленого Правилами температурного режиму при перевезенні;
- в) прибуття вантажу, навантаженого автотранспортним підприємством або організацією з складу вантажної автостанції;
- г) видачі вантажу з складу вантажної автостанції.

В усіх випадках тарні і штучні вантажі видаються автотранспортним підприємством або організацією з перевіркою ваги і стану вантажу тільки у пошкоджених місцях. При виявленні пошкодження тари, а також інших обставин, що можуть впливати на стан вантажу, автотранспортне підприємство або організація зобов'язані провести перевірку вантажу в пошкоджених місцях по товарно-транспортних накладних з розкриттям пошкоджених місць.

При відсутності автомобільних вагів у вантажоодержувача вантажі, що перевозяться навалом або насипом, прибулі без ознак недостачі, видаються без перевірки ваги.

Вага вантажу вважається правильною, якщо різниця у вазі вантажу, визначеній в пункті відправлення, в порівнянні з вагою, що виявилася в пункті призначення, не перевищує норм,

встановлених Державним комітетом СРСР по стандартах, і норм природного убутку ваги даного вантажу, затверджених у встановленому порядку.

67. Вантажоодержувач і автотранспортне підприємство або організація (у випадках, коли вони здійснюють розвантаження) зобов'язані повністю вивантажити з автомобіля вантаж, що прибув на адресу вантажоодержувача.

Після вивантаження вантажу автомобілі і контейнери повинні бути очищені вантажоодержувачем від залишків цього вантажу, а після перевезення тварин, птахів, сирих тваринних продуктів і вантажів, які швидко псуються, вантажоодержувач зобов'язаний промити рухомий склад і при необхідності провести його дезинфекцію.

У випадках, передбачених Правилами, промивка та дезинфекція автомобілів і контейнерів виконується вантажовідправником.

Автотранспортне підприємство або організація може за домовленістю з вантажовідправником або вантажоодержувачем - замовником автотранспорту брати на себе виконання робіт по очищенню та промивці автомобілів і контейнерів за плату згідно з тарифами, що затверджуються у встановленому порядку.

68. Якщо при перевірці ваги, кількості вантажних місць або стану вантажу в пункті призначення будуть виявлені недостача, псування або пошкодження вантажу або якщо ці обставини встановлені актом, складеним в дорозі, автотранспортне підприємство або організація зобов'язані визначити розмір фактичної недостачі, псування або пошкодження вантажу.

При необхідності проведення експертизи автотранспортне підприємство або організація за своєю ініціативою або за вимогою вантажоодержувача запрошує відповідних спеціалістів.

69. Автотранспортні підприємства і організації зобов'язані здійснювати доставку вантажів у міжміському сполученні в установлені строки.

Строки доставки вантажів при міжміських перевезеннях і порядок їх обчислення встановлюються Правилами.

70. Автотранспортні підприємства і організації зобов'язані перевозити вантажі по найкоротшому маршруту, відкритому для руху автомобільного транспорту, а в регулярному міжміському сполученні по найкоротшому маршруту, відкритому для регулярних перевезень вантажів у міжміському сполученні, за винятком випадків, коли за шляховими умовами більш раціональним є перевезення з збільшенням пробігу.

Перевезення вантажів з збільшенням пробігу на маршрутах регулярних перевезень у міжміському сполученні допускаються з дозволу Міністерства автомобільного транспорту УРСР, а по решті автомобільних шляхів - з дозволу відповідного виробничого об'єднання або управління автомобільного транспорту.

Автотранспортне підприємство або організація зобов'язані при прийманні замовлення довести до відома вантажовідправника про збільшення відстані перевезення. В цьому випадку провізна плата стягується за фактичну відстань перевезення.

Автотранспортні підприємства і організації несуть встановлену законом відповідальність за правильність вказаних ними в товарно-транспортних документах відстані перевезень і тарифного класу вантажу.

71. Автотранспортні підприємства і організації при перевезенні вантажів у міжміському сполученні зобов'язані доставляти їх на склад (квартиру) вантажоодержувача. Порядок доставки вантажів на склад (квартиру) вантажоодержувача і оплати за доставку вантажів встановлюється Правилами.

Зберігання вантажів на складах автотранспортних підприємств і організацій, якщо це передбачено Правилами, провадиться безплатно протягом однієї доби з моменту оповіщення вантажоодержувача про прибуття вантажу. Граничні строки зберігання вантажів на складах автотранспортних підприємств і організацій - 30 діб.

За зберігання вантажу більше однієї доби автотранспортне підприємство або організація стягує з вантажоодержувача (вантажовідправника) плату, встановлену тарифами. Після закінчення граничного строку зберігання не затребувані вантажоодержувачем вантажі підлягають реалізації в порядку, встановленому Правилами.

72. Автотранспортне підприємство або організація видає вантаж у пункті призначення вантажоодержувачу, вказаному в товарно-транспортній накладній.

Одержання вантажу засвідчується підписом і печаткою (штампом) вантажоодержувача в трьох примірниках товарно-транспортної накладної, два з яких залишаються у шофера-експедитора, а один вручається вантажоодержувачу.

При місцевих перевезеннях в разі відмови вантажоодержувача прийняти вантаж з причин, не залежних від автотранспортного підприємства або організації, вантаж переадресується вантажовідправником в порядку, встановленому Правилами, іншому вантажоодержувачу або повертається вантажовідправнику. У цих випадках вартість перевезення вантажу в обидва кінці, а також штраф за простій автомобіля сплачуються вантажовідправником.

При міжміських перевезеннях, а також при централізованому вивозі вантажів з станцій залізниць, з портів (пристаней), аеропортів і вантажних автостанцій вантажоодержувач зобов'язаний прийняти від автотранспортного підприємства або організації доставлений йому вантаж.

У разі прибуття вантажу, поставка якого не передбачена планом (договором, замовленням, нарядом), вантажоодержувач приймає такий вантаж на відповідальне зберігання, про що зазначає в товарно-транспортній накладній.

Вантажоодержувач може відмовитися від прийняття вантажу лише в тому випадку, коли якість вантажу внаслідок псування або пошкодження, за які автотранспортне підприємство або організація несе відповідальність, змінилася настільки, що виключається можливість повного або часткового використання його за прямим призначенням.

Вантажоодержувач зобов'язаний зробити запис у товарно-транспортній накладній про відмовлення прийняти вантаж і завірити цей запис підписом та печаткою (штампом).

73. При неможливості здати вантаж вантажоодержувачу при міжміських перевезеннях з причин, не залежних від автотранспортного підприємства або організації, вантажовідправник зобов'язаний дати автотранспортному підприємству або організації вказівку про новий пункт призначення вантажу в порядку, встановленому Правилами.

При неодержанні вказаного розпорядження, а також при неможливості доставити вантаж до місця нового призначення автотранспортне підприємство або організація, після попереднього повідомлення, повертає вантаж вантажовідправнику. Вантажі, що швидко псуються, в цих випадках можуть бути здані для реалізації іншій організації.

Витрати, зв'язані з переадресуванням, поверненням або реалізацією вантажу (прогін, простій рухомого складу, зберігання вантажу і т. п.), оплачуються вантажовідправником.

74. Сума, одержана автотранспортним підприємством або організацією за переданий іншій організації вантаж, за вирахуванням сум, що належать автотранспортному підприємству або організації, перераховується:

а) вантажоодержувачу, вказаному в товарно-транспортній накладній, - в разі сплати ним вартості вантажу;

б) вантажовідправнику - в усіх інших випадках.

При неможливості перерахувати вказану суму вантажоодержувачу або вантажовідправнику ця сума після закінчення строку, встановленого для пред'явлення претензій за недоставлені за призначенням вантажі, надходить в доход республіканського бюджету.

В разі наступного відшкодування вантажовідправнику або вантажоодержувачу в претензійному або позовному порядку суми вартості переданого іншій організації вантажу, яка вже перерахована в доход республіканського бюджету, автотранспортне підприємство або організація сплачує цю суму за рахунок чергових перерахувань до республіканського бюджету.

Розділ IV ПЕРЕВЕЗЕННЯ ПАСАЖИРІВ, БАГАЖУ І ПОШТИ

Перевезення пасажирів і багажу

75. Підприємства і організації автомобільного транспорту загального користування повинні здійснювати перевезення пасажирів і багажу в автобусах і легкових автомобілях, забезпечуючи безпеку пасажирів при користуванні автомобільним транспортом, необхідні вигоди для пасажирів, культурне обслуговування їх на автовокзалах (автостанціях), в автобусах і легкових автомобілях, своєчасне перевезення і збереження багажу пасажирів.

Автотранспортні підприємства і організації міністерств, відомств і виконавчих комітетів Рад народних депутатів здійснюють передбачені статтею 8 цього Статуту перевезення пасажирів і багажу в порядку, встановленому правилами перевезень пасажирів і багажу автомобільним транспортом в УРСР, і за діючими тарифами.

76. За договором перевезення пасажирів автотранспортне підприємство або організація зобов'язується перевезти пасажирів до пункту призначення, а в разі здачі пасажиром багажу - також доставити багаж до пункту призначення і видати його уповноваженій на одержання багажу особі; пасажир зобов'язується сплатити встановлену плату за проїзд, а при здачі багажу - і за провіз багажу.

77. Рух автобусів і таксомоторів на маршрутах організується за розкладом.

Організація нових маршрутів провадиться:

а) місцевих (міських, приміських і внутрірайонних) - виробничими об'єднаннями (управліннями) пасажирського автомобільного транспорту або управліннями автомобільного транспорту з затвердженням їх виконавчими комітетами міських, районних Рад народних депутатів;

б) міжміських внутріобласних - виробничими об'єднаннями (управліннями) пасажирського автомобільного транспорту або управліннями автомобільного транспорту за погодженням з виконавчими комітетами обласних Рад народних депутатів;

в) міжміських міжобласних - Міністерством автомобільного транспорту УРСР;

г) міжреспубліканських - Міністерством автомобільного транспорту УРСР за погодженням з органами управління автомобільним транспортом інших союзних республік.

Відкриття нових маршрутів дозволяється після перевірки стану шляхів і під'їздів до них у порядку, визначеному в статті 20 цього Статуту.

Порядок затвердження розкладу руху автобусів і маршрутних таксомоторів встановлюється Правилами перевезень пасажирів і багажу автомобільним транспортом в УРСР.

78. На початкових, кінцевих і проміжних зупинкових пунктах міських і приміських автобусних маршрутів для відома пасажирів вивішуються покажчики інтервалів руху автобусів по періодах доби і схеми маршрутів.

На зупинкових пунктах приміських маршрутів з інтервалами руху більше 20 хвилин вивішуються розклади прибуття і відправлення автобусів по даному зупинковому пункту.

На автовокзалах (автостанціях) і в автопавільйонах міжміських автобусних маршрутів вивішуються для відома пасажирів розклади руху автобусів по всіх маршрутах, таблиці вартості проїзду пасажирів і провозу багажу, схеми планування салонів автобусів різних типів, основні положення Правил перевезень пасажирів і багажу автомобільним транспортом в УРСР, а також оголошення про час початку і закінчення роботи кас.

79. На проїзд в автобусі і маршрутному таксомоторі, а також на провіз багажу кожний пасажир зобов'язаний мати квиток.

Автотранспортне підприємство або організація зобов'язані забезпечити продаж пасажирові проїзного квитка в порядку, передбаченому Правилами перевезень пасажирів і багажу автомобільним транспортом в УРСР.

В автобусах міжміських маршрутів автотранспортне підприємство або організація зобов'язані надати пасажирам місця для сидіння.

Форми квитків та інших проїзних документів, порядок продажу і користування ними, строк їх дії встановлюються Міністерством автомобільного транспорту УРСР.

80. Для проїзду пасажирів і провозу багажу на міжміських маршрутах автотранспортні підприємства і організації провадять продаж квитків на всіх зупинкових пунктах у касах або, у виняткових випадках, де не організовано касовий продаж квитків, - через шоферів (кондукторів).

Для проїзду в автобусах міжміських маршрутів на початкових, кінцевих і найбільших проміжних зупинкових пунктах, крім поточного продажу, провадиться попередній продаж квитків.

81. Камери зберігання на автовокзалах (автостанціях) приймають від пасажирів ручну кладь незалежно від наявності проїзних документів. Забороняється приймання і здача в камери зберігання вибухових, вогнебезпечних, отруйних, отруйних, їдких та зловонних речовин.

Час роботи камер зберігання ручної кладі встановлюється автотранспортним підприємством або організацією залежно від розкладу руху автобусів і маршрутних таксомоторів, а також від місцевих умов.

82. Пасажир має право:

а) придбати квиток на будь-який автобус і маршрутний таксомотор у порядку, передбаченому Правилами перевезень пасажирів і багажу автомобільним транспортом в УРСР;

б) провозити з собою безплатно в автобусах міських та приміських маршрутів і в маршрутних таксомоторах одну дитину віком до 7 років включно, а в автобусах міжміських маршрутів при дорослому пасажирі - одну дитину віком до 5 років включно без зайняття нею окремого місця;

в) провозити з собою безплатно в автобусах міських, приміських і міжміських маршрутів, а також у маршрутних таксомоторах ручну кладь у розмірах, встановлених Правилами перевезень пасажирів і багажу автомобільним транспортом в УРСР;

г) провозити з собою з оплатою за встановленими тарифами багаж у розмірах, передбачених Правилами перевезень пасажирів і багажу автомобільним транспортом в УРСР;

д) здати багаж для перевезення у міжміському сполученні на багажних автомобілях на лініях, встановлених Міністерством автомобільного транспорту УРСР;

е) при запізненні на автобус (маршрутний таксомотор) протягом 3 годин, а внаслідок хвороби чи нещасного випадку протягом 3 діб з моменту відправлення автобуса (таксомотора), на який був взятий квиток, поновити проїзні документи з доплатою 25 процентів вартості квитка або одержати назад в порядку, передбаченому Правилами перевезень пасажирів і багажу автомобільним транспортом в УРСР, вартість проїзду з відрахуванням 25 процентів вартості квитка;

ж) при поверненні квитка в касу автовокзалу (автостанції) не пізніше ніж за 2 години до відправлення автобуса (маршрутного таксомотора) одержати повну вартість проїзду за вирахуванням сплаченого ним збору за попередній продаж, а при поверненні квитка пізніше цього строку, але до відходу автобуса (таксомотора), одержати вартість проїзду за вирахуванням 15 процентів його вартості і збору за попередній продаж;

з) при припиненні поїздки в міжміському сполученні внаслідок хвороби або нещасного випадку одержати вартість проїзду за відстань, яку не проїхали.

83. Пасажир має право повернути квиток у касу до відправлення автобуса (маршрутного таксомотора) в рейс і одержати назад повну вартість проїзду, включаючи збір за попередній продаж, у таких випадках:

- а) при запізненні автобуса (таксомотора) з відправленням у рейс проти розкладу більш як на 1 годину;
- б) при наданні пасажиру місця в автобусі (таксомоторі) нижчого класу, ніж той, на який йому продано квиток;
- в) при ненаданні пасажиру вказаного у квитку місця.

При згоді пасажир на проїзд в автобусі (маршрутному таксомоторі) нижчого класу йому повертається різниця між сплаченою сумою і платою, належною за проїзд.

Якщо замість автобуса (маршрутного таксомотора), наміченого розкладом, надається автобус (таксомотор), проїзд в якому оплачується дорожче, то пасажир, які придбали квитки до оголошення про це, мають право проїзду по цих квитках без доплати. З моменту оголошення про заміну типу автобуса (таксомотора) квитки продаються за встановленим більш високим тарифом з відповідним попередженням пасажирів.

84. Повернення грошей у випадках, передбачених статтями 82 і 83 цього Статуту, провадиться в порядку, встановленому Правилами перевезень пасажирів і багажу автомобільним транспортом в УРСР.

85. На автовокзалі (автостанції) та в інших автотранспортних підприємствах і організаціях повинна бути книга скарг і пропозицій, яка видається на вимогу пасажирів.

Керівник автотранспортного підприємства або організації зобов'язаний розглянути пропозицію, заяву чи скаргу, що надійшла від пасажирів, і письмово повідомити його про результати розгляду та про вжиті заходи в установлені законом строки.

Заяви і скарги, що не потребують додаткового вивчення та перевірки, вирішуються невідкладно.

86. Порядок перевезення ручної кладі і багажу в автобусах і таксомоторах встановлюється Правилами перевезень пасажирів і багажу автомобільним транспортом в УРСР.

87. На засвідчення прийняття багажу для перевезення пасажирів видається багажна квитанція.

Пасажир має право при здачі багажу для перевезення вказати його цінність, з оплатою встановленого збору.

Багаж видається в пункті призначення пред'явникові багажної квитанції; за зберігання багажу стягується збір.

88. Не допускаються до перевезення багажем і як ручної кладі вибухові, отруйні, отручні, вогнебезпечні, їдкі та зловонні речовини, а також вантажі, що забруднюють рухомий склад або одяг пасажирів. Не допускається також захарашування багажем підходів до входних і вихідних дверей салонів автобусів.

89. Прийнятий для перевезення окремо від пасажирів багаж повинен бути доставлений у пункт призначення не пізніше дня прибуття пасажирів в цей пункт за розкладом.

90. Не затребуваний пасажиром багаж зберігається автотранспортним підприємством або організацією в пункті призначення.

Багаж, не затребуваний протягом 30 діб, підлягає передачі місцевим торговельним організаціям для продажу в порядку, встановленому Правилами перевезень пасажирів і багажу автомобільним транспортом в УРСР.

Пред'явник багажної квитанції протягом шестимісячного строку з моменту реалізації багажу має право одержати суму, сплачену автотранспортному підприємству або організації за переданий торговельним організаціям незатребуваний багаж, з відрахуванням сум, належних автотранспортному підприємству або організації.

91. Підприємства і організації автомобільного транспорту загального користування можуть надавати за договорами підприємствам та організаціям міністерств і відомств автобуси для перевезення робітників до місця роботи і назад з оплатою за тарифами.

Підприємства й організації автомобільного транспорту загального користування за договорами з промисловими підприємствами, підприємствами зв'язку та будівельними організаціями, виробничі об'єкти і жилі будинки яких віддалені від загальних ліній міського пасажирського транспорту, організують спеціальні автобусні маршрути для працівників цих підприємств і організацій з покриттям додаткових витрат у разі збитковості експлуатації таких маршрутів за рахунок вказаних промислових підприємств, підприємств зв'язку та будівельних організацій.

Типовий договір на організацію спеціальних автобусних маршрутів затверджується Міністерством автомобільного транспорту УРСР за погодженням з Державним арбітражем при Раді Міністрів УРСР.

Перевезення пошти

92. Перевезення пошти здійснюється автотранспортними підприємствами і організаціями у спеціалізованих автомобілях, а також у маршрутних автобусах або легкових і вантажних автомобілях за договорами, що укладаються автотранспортними підприємствами та організаціями з підприємствами зв'язку.

93. Рухомий склад автомобільного транспорту, виділений спеціально для перевезення пошти, повинен використовуватися суворо за прямим призначенням відповідно до плану і розкладу перевезення пошти.

На автомобілях, виділених спеціально для перевезення пошти, забороняється перевозити сторонніх осіб, які не мають відношення до цього перевезення.

94. Вантаження і розвантаження, а також супроводження і збереження пошти на шляху слідування забезпечуються силами і засобами підприємств зв'язку.

За погодженням автотранспортних підприємств і організацій з підприємствами зв'язку супроводження і збереження пошти на шляху слідування можуть здійснюватися автотранспортними підприємствами і організаціями.

95. Оплата за перевезення і супроводження пошти провадиться за діючими тарифами.

96. Відповідальність автотранспортних підприємств і організацій за втрату, пошкодження або затримку пошти, яка перевозиться, визначається Статутом зв'язку Союзу РСР.

97. Правила перевезення пошти автомобільним транспортом в УРСР затверджуються Міністерством автомобільного транспорту УРСР і Міністерством зв'язку УРСР.

Розділ V

ПРОКАТ ЛЕГКОВИХ АВТОМОБІЛІВ

98. Підприємства і організації автомобільного транспорту загального користування надають легкові автомобілі громадянам у тимчасове користування за договором прокату за плату, розмір якої визначається тарифами.

99. Автотранспортне підприємство або організація зобов'язані надавати напрокат автомобілі у стані, який відповідає правилам технічної експлуатації автомобільного транспорту і Правилам дорожнього руху.

100. Умови і порядок надання автомобілів напрокат визначаються Типовим договором прокату легкових автомобілів в УРСР, який затверджується Радою Міністрів УРСР. Відхилення від умов зазначеного Типового договору, що обмежують права користувачів, є недійсними.

Розділ VI

ТАРИФИ І РОЗРАХУНКИ ЗА ПЕРЕВЕЗЕННЯ

101. Розрахунки за перевезення вантажів, пасажирів, багажу і пошти автомобільним транспортом, за користування автомобілями, наданими напрокат, а також за виконання автотранспортними підприємствами і організаціями операцій та послуг, зв'язаних з цими

перевезеннями, провадяться у відповідності з тарифами, що затверджуються в порядку, встановленому Радою Міністрів УРСР.

Правила застосування тарифів затверджуються Міністерством автомобільного транспорту УРСР за погодженням з Міністерством фінансів УРСР і Державним комітетом УРСР по цінах.

102. Розрахунки з автотранспортними підприємствами і організаціями за виконані ними роботи по перевезенню вантажів, експедируванню, навантажувально-розвантажувальні та інші операції і послуги, зв'язані з перевезенням вантажів, провадяться вантажовідправниками або вантажоодержувачами - замовниками автотранспорту відповідно до Правил.

103. В установлених випадках суми, сплачені автотранспортним підприємствам і організаціям за вказані у статті 102 роботи, операції та послуги, або включаються вантажовідправниками в рахунки за відпущену продукцію, або удержуються вантажоодержувачами при оплаті рахунків вантажовідправників за одержану продукцію.

104. Належні автотранспортним підприємствам і організаціям платежі за перевезення вантажів, а також за вантажно-розвантажувальні, транспортно-експедиційні операції та інші послуги вносяться при прийнятті замовлення на перевезення чеками Держбанку СРСР, платіжними дорученнями, а в окремих випадках - готівкою згідно з правилами Держбанку СРСР.

У річних договорах на перевезення вантажів автомобільним транспортом за погодженням сторін можуть передбачатися розрахунки плановими платежами, платіжними та зведеними вимогами.

До внесення провізної плати автотранспортні підприємства й організації вантажі до перевезення не приймають.

Автотранспортні підприємства або організації з дозволу вищестоящих щодо них органів можуть прийняти вантаж до перевезення, як виняток, до внесення провізної плати. У цьому випадку з вантажовідправника або вантажоодержувача - замовника автотранспорту додатково до провізної плати стягується 0,5 процента суми платежів за кожний день прострочки внесення провізної плати.

Якщо автотранспортне підприємство (організація) не приступило протягом трьох днів до виконання замовлення, одержана при його оформленні провізна плата повинна бути повернута вантажовідправнику (вантажоодержувачу) в строки, встановлені Правилами.

У разі несвоєчасного повернення провізної плати за неперебезення вантажу автотранспортне підприємство або організація сплачує вантажовідправнику (вантажоодержувачу) штраф у розмірі 0,5 процента суми платежів за кожний день прострочки.

Остаточний розрахунок за перевезення вантажів провадиться замовником автотранспорту на підставі рахунку автотранспортного підприємства або організації.

Підставою для виписки рахунку за виконані перевезення є товарно-транспортні накладні або акти заміру (зважування) вантажу, а за користування автомобілями, робота яких оплачується за почасовим тарифом, - дані путьових листів, завірених вантажовідправником (вантажоодержувачем).

105. Розрахунки автотранспортних підприємств і організацій з підприємствами, організаціями і установами за надані їм автобуси і легкові автомобілі провадяться в порядку, встановленому Держбанком СРСР.

Розділ VII

ПРЯМЕ ЗМІШАНЕ СПОЛУЧЕННЯ З УЧАСТЮ ІНШИХ ВИДІВ ТРАНСПОРТУ

106. Автомобільний транспорт загального користування здійснює перевезення вантажів, пасажирів і багажу в тісній взаємодії з іншими видами транспорту - залізничним, морським, річковим і повітряним, організовуючи систему прямих змішаних сполучень: автомобільно-

залізничних, автомобільно-водних, автомобільно-водно-залізничних, автомобільно-повітряних та інших сполучень.

Перевезення в прямому змішаному сполученні провадиться за єдиним транспортним документом, складеним на весь шлях слідування.

107. Перевезення вантажів у прямому змішаному сполученні провадиться на підставі цього розділу Статуту і Правил перевезень вантажів у прямому змішаному сполученні, що затверджуються Міністерством автомобільного транспорту УРСР спільно з відповідними транспортними міністерствами і відомствами.

В частині, не передбаченій цим розділом Статуту і вказаними Правилами, при перевезенні вантажів у прямому змішаному сполученні застосовуються норми статутів, кодексів, правил і тарифів, що регулюють перевезення на відповідному виді транспорту.

Перевезення пасажирів і багажу в прямому змішаному сполученні провадиться на підставі окремих угод Міністерства автомобільного транспорту УРСР з відповідними транспортними міністерствами і відомствами.

108. До прямого змішаного вантажного сполучення включаються:

а) автотранспортні підприємства і організації, що знаходяться на території УРСР, - за переліком, який встановлюється Міністерством автомобільного транспорту УРСР, а ті, що знаходяться на територіях інших союзних республік, - за переліками, що встановлюються органами управління автомобільним транспортом цих республік;

б) всі залізничні станції, відкриті для операцій по вантажних перевезеннях;

в) морські порти - за переліком, що встановлюється Міністерством морського флоту;

г) річкові порти і пристані, що знаходяться на території УРСР, - за переліком, який встановлюється Головним управлінням річкового флоту при Раді Міністрів УРСР, а ті, що знаходяться на територіях інших союзних республік, - за переліком, який встановлюється органами управління річковим транспортом цих республік;

д) аеропорти цивільного повітряного флоту - за переліком, що встановлюється Міністерством цивільної авіації.

Автотранспортні підприємства і організації, порти, пристані і аеропорти вважаються включеними в пряме змішане сполучення з моменту телеграфного повідомлення про це (з наступним опублікуванням у збірниках правил перевезень і тарифів транспортних міністерств і відомств).

109. Вантажі в прямому змішаному сполученні приймаються до перевезення за планом, який затверджується в установленому порядку.

Міністерство автомобільного транспорту УРСР та інші транспортні міністерства і відомства можуть за погодженням між собою приймати вантажі до перевезення у прямому змішаному сполученні понад план.

Приймання до перевезення і відвантаження з пунктів перевалки вантажів, що перевозяться дрібними відправками у прямому змішаному сполученні, провадяться за пред'явленням, з підсортуванням їх у випадках, передбачених Правилами перевезень вантажів у прямому змішаному сполученні, при передачі на залізницю - на вантажосортувальній станції, при передачі на автомобільний, повітряний і водний транспорт-відповідно на автотранспортних підприємствах і в організаціях, у портах (на пристанях) і в аеропортах.

110. У пунктах перевалки транспортні підприємства і організації зобов'язані забезпечувати безперебійну і рівномірну подачу автомобілів, вагонів, суден під навантаження перевалочних вантажів, широко розвивати перевалку вантажів з одного виду транспорту на інший за прямим варіантом (без вивантаження на склад).

Плани перевалки розробляються і затверджуються в порядку, що встановлюється Правилами перевезень вантажів у прямому змішаному сполученні.

Підприємства і організації Міністерства автомобільного транспорту УРСР та інших транспортних міністерств і відомств зобов'язані поповнювати непред'явлення вантажів або недовантаження їх, що були допущені в окремі дні першої або відповідно другої половини місяця, у наступні дні даної половини місяця.

111. Вантажі, які необхідно перевозити в тарі для запобігання втраті, недостачі, псуванню і пошкодженню, повинні пред'являтися до перевезення у прямому змішаному сполученні в справній тарі, яка забезпечує їх збереження при перевалці і слідуванні в автомобілях, вагонах, суднах та інших транспортних засобах.

Умови упаковки вантажів, що перевозяться у прямому змішаному сполученні, повинні передбачатися у державних стандартах.

112. Вантажі, які перевозяться наливом, ліс, що слідує водними шляхами у плотях, а також вибухові та сильно діючі отруйні речовини до перевезення у прямому змішаному сполученні не приймаються.

Перелік швидкопсувних, небезпечних, легкозаймистих вантажів, що приймаються до перевезення в прямому змішаному сполученні, вантажів, що потребують супроводу провідниками вантажовідправників або вантажоодержувачів, а також умови перевезень лісних вантажів навалом у прямому змішаному сполученні встановлюються спільно відповідними транспортними міністерствами і відомствами.

113. Зважування вантажів, що слідує у прямому змішаному сполученні, провадиться у пунктах перевалки при передачі їх з автомобільного транспорту на залізничний, водний і повітряний або навпаки - засобами залізниць, портів (пристаней) або аеропортів на вимогу сторони, яка приймає вантаж.

Тарні і штучні вантажі, прийняті до перевезення за стандартною вагою або вагою, вказаною вантажовідправником на кожному вантажному місці, і прибулі в пункт перевалки у справній тарі, передаються з одного виду транспорту на інший без зважування, за кількістю місць і в такому ж порядку здаються вантажоодержувачу в пункті призначення.

114. Перевезення вантажів у контейнерах у прямому змішаному сполученні здійснюється між пунктами, що встановлюються відповідними транспортними міністерствами і відомствами.

Правила перевезень вантажів у контейнерах і строки обороту контейнерів встановлюються спільно відповідними транспортними міністерствами і відомствами.

За затримку контейнерів понад встановлені строки автотранспортні підприємства і організації, залізниці і пароплавства сплачують штраф за кожен добу затримки контейнера масою брутто більше 5 тонн у розмірі 2 карбованців, масою брутто 5 тонн і менше у розмірі 30 копійок.

115. Перевалочні роботи виконуються:

а) залізницею - при перевантаженні вантажів з вагонів і складів на автомобілі, а також з автомобілів у вагони і склади;

б) портом (пристанню) - при перевантаженні вантажів з суден і складів на автомобілі, а також з автомобілів на судна і склади;

в) аеропортом - при перевантаженні вантажів з літаків і складів на автомобілі, а також з автомобілів у літаки і склади.

116. Умови роботи перевалочних пунктів визначаються вузловою угодою, що укладається автотранспортним підприємством або організацією з залізницею, пароплаванням (портом), аеропортом строком на три роки.

Порядок розробки і укладання вузлових угод встановлюється Правилами перевезень вантажів у прямому змішаному сполученні.

117. Керівник автотранспортного підприємства або організації, начальник станції, начальник порту (пристані) за взаємною угодою можуть згущати подачу автомобілів, вагонів, суден і пред'являти вантажі у розмірах, що перевищують добову норму перевалки.

118. Строки доставки вантажів визначаються за сукупністю строків доставки їх автомобільним та іншими видами транспорту і обчислюються на підставі діючих на цих видах транспорту правил обчислення строків доставки вантажу.

119. Розрахунки між автотранспортними підприємствами або організаціями, залізницями і пароплавствами по перевезеннях вантажів у прямому змішаному сполученні здійснюються: по платежах і зборах, включених до перевізних документів, - у безакцептному порядку; по всіх інших зборах і штрафах - в акцептному порядку по рахунках на загальних підставах.

120. Облік виконання планової норми перевалки провадиться роздільно по вантажах, що передаються з автомобільного на інший вид транспорту, і по вантажах, що передаються з іншого виду транспорту на автомобільний.

Форми облікових карток і порядок їх складання встановлюються спільно відповідними транспортними міністерствами і відомствами.

121. За невиконання плану перевалки вантажів автотранспортні підприємства і організації, залізниці і підприємства інших видів транспорту несуть матеріальну відповідальність.

Автотранспортні підприємства і організації несуть відповідальність за невиконання добової норми вивозу вантажів і пред'явлення їх до перевалки.

Автотранспортні підприємства і організації, залізниці і підприємства інших видів транспорту звільняються від відповідальності за невиконання в окремі дні середньодобової норми перевалки вантажів:

а) при відповідному перевиконанні норми перевалки у попередні дні місяця внаслідок згущення перевалки;

б) при поповненні протягом першої або відповідно другої половини місяця недовантажень або неподачі вагонів за планом перевалки, допущених в окремі дні даної половини місяця.

122. За невиконання плану перевалки вантажів у прямому змішаному сполученні автотранспортні підприємства і організації, залізниці, порти (пристані), аеропорти сплачують штраф по 10 копійок за тону.

123. Відповідальність за збереження вантажу до моменту фактичної передачі лежить на стороні, яка здає його, а після фактичної передачі - на стороні, яка приймає.

Відповідальність автотранспортних підприємств і організацій, залізниць і підприємств інших видів транспорту за збереження вантажів, прийнятих до перевезення у прямому змішаному сполученні, визначається статутами (кодексами, правилами), що діють на відповідному виді транспорту.

При встановленні вини автотранспортних підприємств і організацій, залізниць, пароплавств і аеропортів у втраті, недостачі, псуванні або пошкодженні вантажу відповідальність несуть, відповідно, автотранспортні підприємства і організації, залізниці, пароплавства і аеропорти.

124. Плата за перевезення вантажів у прямому змішаному автомобільно-залізничному сполученні стягується у такому порядку:

а) по відправленнях з автотранспортних підприємств і організацій та з портів (пристаней): в пункті відправлення - за відстань всього автомобільного та водного шляху і в пункті призначення - за відстань залізничного шляху;

о) по відправленнях з залізниці: на станції відправлення - за відстань залізничного шляху всіх залізниць, що беруть участь у перевезенні, і в пункті призначення - за всю відстань автомобільного та водного шляху.

Належні автотранспортному підприємству або організації провізна плата та інші збори у перевізні документи не включаються і стягуються з вантажовідправника або

вантажоодержувача безпосередньо за рахунками автотранспортних підприємств і організацій.

Збори за перевезення перевалочних вантажів автомобільним транспортом з порту (пристані) на станцію або назад включаються станцією в суму платежів, яка належить залізниці, а розрахунки з автотранспортним підприємством або організацією за ці перевезення провадяться залізницею.

Плата за перевезення вантажів у прямому змішаному автомобільно-водному, автомобільно-повітряному і автомобільно-водно-повітряному сполученнях стягується в порядку, що визначається правилами перевезення вантажів у прямому змішаному сполученні, які затверджуються відповідно до статті 107 цього Статуту.

Розділ VIII

ТРАНСПОРТНО-ЕКСПЕДИЦІЙНІ ОПЕРАЦІЇ І ПОСЛУГИ, ЩО ВИКОНУЮТЬСЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ І ОРГАНІЗАЦІЯМИ АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ ЗАГАЛЬНОГО КОРИСТУВАННЯ

125. Підприємства і організації автомобільного транспорту загального користування виконують для підприємств, організацій, установ і населення зв'язані з перевезеннями операції і послуги (транспортно-експедиційні операції і послуги).

Виконавчі комітети Рад народних депутатів зобов'язані виділяти автотранспортним підприємствам і організаціям, що здійснюють транспортно-експедиційне обслуговування населення, необхідні для їх діяльності виробничі та складські приміщення.

126. Перелік транспортно-експедиційних операцій і послуг, що здійснюються підприємствами і організаціями автотранспорту загального користування, а також порядок здійснення цих операцій і послуг встановлюються правилами, передбаченими в пунктах "а" і "д" статті 6 цього Статуту.

Розділ IX

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ АВТОТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ І ОРГАНІЗАЦІЙ, ВАНТАЖОВІДПРАВНИКІВ, ВАНТАЖООДЕРЖУВАЧІВ І ПАСАЖИРІВ, А ТАКОЖ ГРОМАДЯН, ЯКІ КОРИСТУЮТЬСЯ АВТОМОБІЛЯМИ НА УМОВАХ ПРОКАТУ АКТИ, ПРЕТЕНЗІЇ ТА ПОЗОВИ

Загальні положення

127. Автотранспортні підприємства і організації, вантажовідправники, вантажоодержувачі і пасажирів, а також громадяни, які користуються автомобілями на умовах прокату, несуть матеріальну відповідальність за порушення зобов'язань, що випливають з перевезень вантажів, пасажирів і багажу та прокату автомобілів, на підставі цього Статуту.

Будь-які угоди автотранспортних підприємств і організацій з вантажовідправниками, вантажоодержувачами і пасажирів, а також з громадянами, які користуються автомобілями на умовах прокату, що мають на меті змінити відповідальність або звільнити від відповідальності, покладеної на автотранспортні підприємства та організації, вантажовідправників, вантажоодержувачів і пасажирів, а також на громадян, які користуються автомобілями на умовах прокату, вважаються недійсними і будь-які відмітки про це в путювих листах, товарно-транспортних та інших документах, не передбачені цим Статутом або Правилами, не мають сили.

Відповідальність за невиконання плану перевезень і прийнятого до виконання разового замовлення, за прострочку в доставці і за незбереження вантажів і багажу, що перевозяться

128. За невиконання плану перевезень і прийнятого до виконання разового замовлення автотранспортні підприємства і організації, вантажовідправники і вантажоодержувачі несуть взаємну матеріальну відповідальність.

Автотранспортне підприємство або організація за невивезення вантажу в кількості, передбаченій місячним планом перевезення або прийнятій до виконання разовим замовленням, сплачує вантажовідправнику (вантажоодержувачу) штраф у розмірі 20 процентів вартості перевезення невивезеного вантажу.

Вантажовідправник (вантажоодержувач) за неперед'явлення до перевезення вантажу в кількості, передбаченій місячним планом перевезення або прийнятій до виконання разовим замовленням, сплачує автотранспортному підприємству або організації штраф у розмірі 20 процентів вартості перевезення неперед'явленого вантажу.

Вартість перевезення неперед'явленого або неперебезеного вантажу визначається виходячи з тарифів і середньої відстані перевезення.

Виконання плану перевезень враховується в обліковій картці, яка підписується автотранспортним підприємством або організацією і вантажовідправником (вантажоодержувачем).

Форма і правила складання облікової картки затверджуються Міністерством автомобільного транспорту УРСР.

Після закінчення місяця, але не пізніше 10 числа наступного місяця, автотранспортне підприємство або організація повідомляє вантажовідправнику (вантажоодержувачу) розрахунок по належних автотранспортному підприємству або організації і вантажовідправнику (вантажоодержувачу) сумах штрафу за невиконання плану перевезень.

Сума штрафу, належна автотранспортному підприємству або організації і вантажовідправнику (вантажоодержувачу), підлягає сплаті в п'ятиденний строк.

128¹. За неподачу автотранспортним підприємством або організацією контейнерів для виконання місячного плану перевезень або прийнятого разового замовлення, за невикористання вантажовідправником поданих контейнерів або за відмовлення від передбачених місячним планом або разовим замовленням контейнерів винна сторона сплачує штраф у розмірі:

30 карбованців за контейнер масою брутто 30 тонн,

20 карбованців за контейнер масою брутто 20 тонн,

10 карбованців за контейнер масою брутто 10 тонн,

5 карбованців за контейнер масою брутто 5 тонн,

3 карбованці за контейнер масою брутто 3 тонни,

1 карбованець 50 копійок за контейнер масою брутто менше 3 тонн.

129. При централізованому завозі (вивозі) вантажів на станції залізниць, в порти (на пристані) та аеропорти автотранспортні підприємства і організації, залізниці, порти (пристані) і аеропорти несуть взаємну матеріальну відповідальність за невиконання погоджених між ними добових обсягів перевезень в порядку і в розмірах, передбачених правилами централізованого завозу (вивозу) вантажів автомобільним транспортом па станції залізниць, в порти (на пристані) та аеропорти в УРСР.

130. За несвоечасну подачу автомобілів, робота яких оплачується за загальними тарифами, в пункт навантаження по першій їзді проти погодженого годинного графіка автотранспортне підприємство або організація, крім санкцій за невиконання плану перевезень, сплачує вантажовідправнику або вантажоодержувачу - замовникові автотранспорту штраф у розмірі 8 копійок за кожен хвилину запізнення, але не більше 5 карбованців за кожний випадок несвоечасної подачі автомобілів.

131. При ненаданні автотранспортним підприємством або організацією автомобілів, робота яких оплачується за почасовим тарифом, в кількості, передбаченій у місячному плані або в прийнятому до виконання разовому замовленні, або при несвоечасній подачі цих автомобілів, автотранспортне підприємство або організація сплачує вантажовідправнику

(вантажоодержувачу) штраф у розмірі 10 процентів вартості користування автомобілями, виходячи з часу користування або строку подачі, вказаних у місячному плані або замовленні.

При відмовленні вантажовідправника (вантажоодержувача) повністю або частково використати автомобілі, робота яких оплачується за почасовим тарифом, в кількості, вказаній у місячному плані або в прийнятому до виконання разовому замовленні, вантажовідправник (вантажоодержувач) сплачує автотранспортному підприємству або організації штраф у розмірі 10 процентів вартості користування автомобілями, виходячи з часу користування, вказаного у місячному плані або замовленні.

132. Автотранспортне підприємство або організація і вантажовідправник звільняються від сплати штрафу за невиконання плану перевезень або прийнятого до виконання разового замовлення, якщо воно сталося внаслідок:

- а) явищ стихійного характеру (заметів, поводі, пожежі та ін.);
- б) аварії на підприємстві, внаслідок якої роботу підприємства було припинено на строк не менше трьох діб;
- в) тимчасового припинення або обмеження перевезення вантажів по автомобільних шляхах в порядку, встановленому статтею 18 цього Статуту.

133. Автотранспортні підприємства або організації несуть відповідальність за збереження вантажу з моменту прийняття його до перевезення і до видачі вантажоодержувачу або до передачі згідно з Правилами іншим підприємствам, організаціям, установам, якщо не доведуть, що втрата, недостача, псування або пошкодження вантажу сталися через обставини, яким вони не могли запобігти і усунення яких від них не залежало, зокрема внаслідок:

- а) вини вантажовідправника (вантажоодержувача);
- б) особливих природних властивостей вантажу, який перевозиться;
- в) дефектів тари або упаковки, які не могли бути виявлені по зовнішньому вигляду при прийманні вантажу до перевезення, або застосування тари, що не відповідає властивостям вантажу або встановленим стандартам, при відсутності слідів пошкодження тари у дорозі;
- г) здачі вантажу до перевезення без вказівки в товарно-транспортних документах на його особливі властивості, що вимагають особливих умов або застережних заходів для збереження вантажу при перевезенні або зберіганні;
- д) здачі до перевезення вантажу, вологість або температура якого перевищують встановлені норми.

134. Автотранспортне підприємство або організація звільняються від відповідальності за втрату, недостачу, псування або пошкодження вантажу в разі, коли:

- а) вантаж прибув у справному автомобілі (контейнері) за справними пломбами вантажовідправника, а штучний вантаж - з справними захисною маркіровкою, бандеролями, пломбами вантажовідправника або виготовлювача;
- б) недостача, псування або пошкодження сталися внаслідок природних причин, зв'язаних з перевезенням вантажу на відкритому рухомому складі;
- в) вантаж перевозився у супроводі експедитора вантажовідправника (вантажоодержувача);
- г) недостача вантажу не перевищує норм природних втрат.

В зазначених випадках автотранспортне підприємство або організація несе відповідальність за незбереження вантажу, якщо пред'явник претензії доведе, що втрата, недостача, псування або пошкодження вантажу сталися з вини автотранспортного підприємства або організації.

135. Якщо масові однорідні вантажі, що перевозяться навалом, насипом або наливом по різних товарно-транспортних накладних від одного вантажовідправника на адресу одного вантажоодержувача, в процесі перевезення знеособлюються (при перевалці з одного виду

транспорту на інший і т. п.), то природні втрати обчислюються виходячи з загальної ваги всього знеособленого в дорозі вантажу.

Недостача або лишок вантажу, що перевозиться навалом, насипом або наливом з перевалкою або перевантаженням у дорозі, відвантаженого одним вантажовідправником на адресу одного вантажоодержувача і прибулого в справному рухомому складі без ознак недостачі в дорозі, визначаються по наслідках перевірки всієї партії одночасно виданого вантажу.

136. Автотранспортні підприємства або організації відшкодовують збитки, заподіяні при перевезенні вантажів, у таких розмірах:

а) за втрату або недостачу вантажу - в розмірі дійсної вартості втраченого або невивантаженого вантажу;

б) за пошкодження або псування вантажу - в розмірі тієї суми, на яку знизилася його вартість;

в) за втрату вантажу, зданого до перевезення з оголошеною цінністю, - в розмірі оголошеної цінності, якщо не буде доведено, що вона нижча його справжньої вартості.

Автотранспортні підприємства і організації поряд з відшкодуванням встановленого збитку, зв'язаного з втратою, недостачею, псуванням або пошкодженням вантажу, що перевозиться, повертають провізну плату, стягнену за перевезення втраченого, невивантаженого, зіпсованого або пошкодженого вантажу, якщо ця плата не входить в ціну вантажу.

В разі використання автотранспортним підприємством або організацією для своїх потреб будь-яких вантажів, прийнятих до перевезення, особи, винні в цьому, притягаються в установленому порядку до відповідальності, а автотранспортне підприємство або організація відшкодовують вартість вантажу в подвійному розмірі.

137. Вартість вантажу визначається виходячи з загальної суми рахунку вантажовідправника.

Автотранспортне підприємство або організація відшкодовують вантажовідправнику (вантажодержувачу) по претензіях вартість втрачених, невивантажених, зіпсованих або пошкоджених вантажів на підставі рахунку вантажовідправника, а в тих випадках, коли розрахунки за вантаж через банк не провадяться, - на підставі іншого документа, який замінює рахунок. Якщо по втраченому, невивантаженому, зіпсованому або пошкодженому вантажу вантажовідправник (вантажодержувач) зобов'язаний сплатити податок з обороту, а рахунок вантажовідправника виписано по цінах без податку, до суми рахунку заявником претензії додається відповідна сума податку з обороту, підтверджена довідкою фінансового органу.

При внутрісистемних перевезеннях вантажів, розрахунки по яких між вантажовідправником і вантажодержувачем провадяться за цінами без податку з обороту, а після реалізації яких в бюджет сплачується податок з обороту, вантажодержувачі можуть подавати автотранспортному підприємству або організації замість довідки фінансового органу виписку з прейскуранта оптових цін промисловості з податком з обороту.

Вартість вантажів, що належать громадянам, визначається по державних роздрібних цінах, які діють в тому місці і в той час, де і коли вантаж належав до видачі.

138. За прострочку в доставці вантажу при міжміських перевезеннях автотранспортні підприємства або організації сплачують вантажодержувачам штраф у розмірі 12 процентів провізної плати за кожен день прострочки, якщо не доведуть, що прострочка сталася не з їх вини.

Загальна сума штрафу за прострочку в доставці не може перевищувати 60 процентів провізної плати.

Сплата штрафу за прострочку в доставці вантажу не звільняє автотранспортні підприємства або організації від відповідальності за викликані цією прострочкою втрату, недостачу, псування або пошкодження вантажу.

139. Автотранспортні підприємства або організації несуть матеріальну відповідальність за втрату, недостачу, псування або пошкодження прийнятого до перевезення багажу, а також за прострочку в доставці його, якщо не доведуть, що втрата, недостача, псування або пошкодження, а також прострочка сталися не з їх вини.

За втрату і недостачу багажу автотранспортне підприємство або організація несе відповідальність у таких розмірах:

а) багажу, прийнятого до перевезення з оголошеною цінністю, - в розмірі оголошеної цінності, якщо не буде доведено, що вона нижче його справжньої вартості;

б) багажу, прийнятого до перевезення без оголошення цінності, - в розмірі вартості втраченого або невивантаженого багажу.

В разі, коли вартість багажу встановити неможливо, автотранспортне підприємство або організація несе відповідальність у розмірі, передбаченому тарифами.

За псування і пошкодження багажу автотранспортне підприємство або організація сплачує суму, на яку знизилася вартість багажу.

За прострочку в доставці багажу автотранспортне підприємство або організація сплачує штраф у розмірі 10 процентів, провізної плати за кожну добу, вважаючи неповну добу за повну, але не вище 50 процентів провізної плати.

Прострочка в доставці багажу обчислюється з 24 годин дня, в який повинен прибути багаж.

Сплата штрафу за прострочку в доставці багажу провадиться автотранспортним підприємством або організацією при видачі багажу на підставі акта, складеного на вимогу пасажирів.

Забезпечення цілості і збереження ручної кладі, яку пасажир перевозить з собою, лежить на обов'язку пасажирів.

140. Вантажовідправник і вантажоодержувач мають право вважати вантаж втраченим і вимагати відшкодування за його втрату, якщо цей вантаж не було видано вантажоодержувачу на його вимогу: при міському і приміському перевезенні - протягом 10 днів з дня прийняття вантажу, при міжміському перевезенні - протягом 30 днів після закінчення строку доставки, а при перевезенні у прямому змішаному сполученні - після закінчення чотирьох місяців з дня прийняття вантажу до перевезення.

Пасажир має право вважати багаж втраченим і вимагати відшкодування вартості його, якщо багаж не надійде до пункту призначення по закінченні 10 діб після того, як мине строк доставки багажу.

141. Якщо вантаж або багаж, за втрату або недостачу якого автотранспортне підприємство або організація сплатили відповідне відшкодування, буде згодом знайдено, вантажоодержувач (вантажовідправник) має право вимагати видачі йому цього вантажу або багажу, повернувши одержане за його втрату або недостачу відшкодування.

Відповідальність за простій рухомого складу і невиконання умов перевезення

142. За затримку з вини вантажовідправника або вантажоодержувача автомобілів (автопоїздів), а також обмінних напівпричепів, поданих під вантаження або розвантаження, понад установлені строки (простій) вантажовідправник або вантажоодержувач - замовник автотранспорту сплачує автотранспортному підприємству або організації штраф за кожну хвилину простою автомобіля (автопоїзда) вантажопідйомністю:

до 4 тонн включно - у розмірі 8 копійок,

більше 4 тонн і до 7 тонн включно - у розмірі 9 копійок,

більше 7 тонн і до 10 тонн включно - у розмірі 10 копійок,

більше 10 тонн - у розмірі 15 копійок;

при простій спеціалізованих автомобілів та автопоїздів (рефрижераторів, ізотермічних, автоцистерн і автофургонів різного призначення) вказаний розмір штрафу збільшується вдвічі;

за кожен годину затримки обмінних напівпричепів - у розмірі 1 карбованця.

Вказаний штраф сплачується замовником автотранспорту також за простій автомобіля з його вини в гаражі автотранспортного підприємства і організації або на шляху слідування.

Штраф за простій автомобілів стягується незалежно від штрафу за невиконання плану перевезення.

Підставою для нарахування штрафу за простій автомобілів служать відмітки у товарно-транспортному документі та в путівковому листі про час прибуття і вибуття автомобілів, а за простій автомобілів у гаражі - письмове відмовлення вантажовідправника або вантажоодержувача.

Після закінчення однієї години чекання навантаження автотранспортне підприємство або організація мають право повернути рухомий склад до гаража або використати його на інших перевезеннях. В цьому разі перевезення вважається таким, що не відбулося, нарахування штрафів за простій припиняється і автотранспортне підприємство або організація не несуть відповідальності за невиконання перевезення в обсязі, передбаченому добовою нормою або разовим замовленням.

Автотранспортні підприємства і організації не мають права стягувати з вантажовідправників (вантажоодержувачів) штраф за простій під вантаженням по першій їзді в разі запізнення подачі автомобіля у пункт навантаження проти погодженого часу більш як на 30 хвилин.

143. За затримку контейнерів, що належать Міністерству автомобільного транспорту УРСР, понад установлені норми підприємства, організації і установи - вантажовідправники і вантажоодержувачі сплачують штраф у розмірі:

90 копійок за годину за контейнер масою брутто 30 тонн,

60 копійок за годину за контейнер масою брутто 20 тонн,

30 копійок за годину за контейнер масою брутто 10 тонн,

20 копійок за годину за контейнер масою брутто 5 тонн,

10 копійок за годину за контейнер масою брутто 3 тонни,

5 копійок за годину за контейнер масою брутто менше 3 тонн.

Штраф за затримку контейнерів стягується незалежно від штрафу за невиконання плану перевезень вантажів у контейнерах.

144. Вантажовідправник і вантажоодержувач звільняються від сплати штрафу за простій рухомого складу і затримку контейнерів, якщо простій рухомого складу або затримка контейнерів сталися через явища стихійного характеру або аварію на підприємстві, внаслідок яких у відповідності з діючими положеннями заборонено виконувати вантажно-розвантажувальні роботи.

145. Якщо вантажовідправником пред'явлено до перевезення вантаж, не передбачений заявкою або прийнятим до виконання разовим замовленням, або з призначенням в інший пункт, автотранспортне підприємство або організація мають право від перевезення відмовитися, стягнувши вартість пробігу автомобіля в обох напрямках відповідно до тарифів.

145-1. За недовантаження контейнерів масою брутто 10, 20 і 30 тонн до технічної норми або повної вантажопідйомності (місткості) вантажовідправник сплачує штраф у розмірі, що передбачається в єдиних тарифах на перевезення вантажів автомобільним транспортом. Штраф за недовантаження не стягується, якщо вантажовідправник зробив довантаження контейнера.

146. За неправильне зазначення в товарно-транспортних документах ваги вантажу, його найменування вантажовідправник або вантажоодержувач - замовник автотранспорту сплачує штраф у розмірі 7 карбованців з кожного товарно-транспортного документа.

За відмову від оформлення або за неправильне оформлення товарно-транспортного документа, а також путьового листа вантажовідправник або вантажоодержувач - замовник автотранспорту сплачує штраф у розмірі 7 карбованців з кожного товарно-транспортного документа і путьового листа.

За пред'явлення вантажу, забороненого до перевезення, або вантажу, який потребує при перевезенні особливих застережних заходів, з неправильним зазначенням найменування чи властивості вантажу з вантажовідправника, крім стягнення заподіяних автотранспортному підприємству або організації збитків, стягується штраф у розмірі п'ятикратної провізної плати за найвищим тарифом за всю відстань перевезення.

146¹. Автотранспортне підприємство або організація в разі необгрунтованої видачі вантажу неналежному вантажоодержувачеві сплачує вантажовідправнику або вантажоодержувачу - власникові вантажу штраф у розмірі 25 карбованців.

147. Станції залізниць, порти (пристані), аеропорти несуть відповідальність за простій автомобілів і за відмовлення від оформлення або неправильне оформлення товарно-транспортних документів, передбачену статтею 142 і частиною другою статті 146 цього Статуту для вантажовідправників і вантажоодержувачів.

148. За затримку автомобілів і контейнерів, яка виникла внаслідок того, що до товарно-транспортної накладної не були додані документи, необхідні для виконання митних, санітарних та інших адміністративних правил, вантажовідправник або вантажоодержувач сплачує штраф у розмірі, встановленому статтями 142 і 143 цього Статуту, і відшкодовує понесені автотранспортним підприємством або організацією з тієї ж причини збитки.

149. Стягнення штрафів, передбачених статтями 142, 143, частиною другою статті 146, статтею 148 цього Статуту, провадиться через кредитні установи у безспірному порядку (без попереднього акцепту).

150. При виявленні в багажі, що здається до перевезення, предметів, перевезення яких багажем заборонено, власник багажу сплачує штраф з кожного місця багажу в розмірі, передбаченому Правилами перевезення пасажирів і багажу автомобільним транспортом в УРСР.

151. Вантажовідправник і вантажоодержувач зобов'язані відшкодувати автотранспортному підприємству або організації збитки, що сталися з їх вини внаслідок перевантаженості, пошкодження рухомого складу при навантаженні або розвантаженні, неправильного вантаження, упаковки або неправильного кріплення вантажу.

152. Вантажоодержувач, який не прийняв від автотранспортного підприємства або організації при централізованому вивозі зі станцій залізниць, портів (пристаней) і аеропортів вантаж у строки, встановлені транспортними статутами (кодексами) відповідних видів транспорту або виданими на підставі їх правил, відшкодовує автотранспортному підприємству або організації зв'язані з цим збитки, в тому числі сплачені збори за зберігання вантажів і штрафи.

153. Автотранспортні підприємства і організації, вантажовідправники, вантажоодержувачі і пасажири в разі невиконання або неналежного виконання зобов'язань, що впливають з цього Статуту, несуть матеріальну відповідальність лише в межах, передбачених відповідними статтями цього Статуту.

Відповідальність громадян, які користуються легковими автомобілями на умовах прокату

154. З моменту одержання легкового автомобіля в користування і до здачі його автотранспортному підприємству або організації особа, яка одержала автомобіль на умовах прокату, є володільцем автомобіля і несе, відповідно до цивільного законодавства,

матеріальну відповідальність перед третіми особами за шкоду, заподіяну їм при користуванні автомобілем.

155. За пошкодження автомобіля з особи, яка одержала автомобіль напрокат, стягуються заподіяні автотранспортному підприємству або організації збитки. Сума збитків обчислюється виходячи з вартості ремонту автомобіля або з роздрібних цін на автомобіль і запасні частини до нього.

156. В разі втрати особою, яка одержала автомобіль напрокат, справних деталей, вузлів, агрегатів автомобіля і автошин або заміни їх на несправні чи зношені з цієї особи стягується вартість втрачених або заміненних частин по роздрібних цінах у трикратному розмірі.

157. Громадяни, які порушили порядок і умови користування автомобілями, наданими напрокат, позбавляються права користування автомобілями на строки, встановлені Типовим договором прокату легкових автомобілів в УРСР.

Акти, претензії, позови

158. Обставини, що можуть служити підставою для матеріальної відповідальності автотранспортних підприємств або організацій, вантажовідправників, вантажоодержувачів при автомобільних перевезеннях, стверджуються записами в товарно-транспортних документах, а в разі розбіжності між автотранспортним підприємством або організацією і вантажовідправником (вантажоодержувачем) - актами встановленої форми.

Обставини, які можуть служити основою для матеріальної відповідальності автотранспортних підприємств і організацій та пасажирів при автомобільних перевезеннях, засвідчуються актами встановленої форми.

Перелік обставин, що підлягають засвідченню записами в товарно-транспортних документах, форми актів і порядок їх складання встановлюються Правилами.

Обставини, що можуть бути підставою для матеріальної відповідальності автотранспортних підприємств і організацій, станцій залізниць, портів (пристаней) та аеропортів при централізованому завозі (вивозі) вантажів на станції залізниць, в порти (на пристані) та аеропорти, засвідчуються в порядку, встановленому Правилами централізованого завозу (вивозу) вантажів автомобільним транспортом на станції залізниць, в порти (на пристані) і аеропорти в УРСР.

159. До пред'явлення вантажовідправником або вантажоодержувачем автотранспортному підприємству або організації позову, який впливає з цього Статуту, обов'язкове пред'явлення претензій до них.

160. При перевезеннях вантажів автомобільним транспортом право на пред'явлення автотранспортному підприємству або організації претензії, а у відповідних випадках позовів у порядку, встановленому Правилами, мають в разі:

- а) втрати вантажу - вантажовідправник або вантажоодержувач;
- б) недостачі, псування або пошкодження вантажу - вантажоодержувач;
- в) прострочки в доставці вантажу - вантажоодержувач.

161. Претензії, що впливають з перевезення вантажів, пред'являються автотранспортному підприємству або організації, що видали вантаж, а в разі повної втрати вантажу - автотранспортному підприємству або організації, які прийняли вантаж до перевезення.

Претензії, що впливають з перевезення пасажирів або багажу, можуть бути пред'явлені автотранспортному підприємству або організації пункту відправлення або призначення на розсуд заявника претензії.

Претензії, що впливають з перевезення вантажу в прямому змішаному сполученні, пред'являються:

- а) автотранспортному підприємству або організації, якщо кінцевим пунктом є вантажна автостанція;

б) іншому відповідному транспортному органу, якщо кінцевим пунктом перевезення є станція залізниці, порт (пристань) або аеропорт.

162. Не допускається пред'явлення вимог вантажовідправників (вантажоодержувачів) і автотранспортних підприємств та організацій на суму менше 10 карбованців по кожному товарно-транспортному документу, за винятком вимог щодо втрати і недостачі вантажу та претензій від громадян.

При постійних взаємовідносинах автотранспортних підприємств і організацій, вантажовідправників і вантажоодержувачів однорідні вимоги автотранспортним підприємствам і організаціям (за невиконання плану перевезень, втрату, недостачу або псування вантажів, про повернення сплаченого штрафу), в тому числі і на суму менше 10 карбованців по одному товарно-транспортному документу, можуть бути об'єднані по результатах вивірення розрахунків за місяць і пред'явлені.

163. Передача іншим організаціям або громадянам права на пред'явлення претензій та позовів не допускається, за винятком випадків передачі такого права вантажовідправником вантажоодержувачу або вантажоодержувачем вантажовідправнику, а також передачі права вантажовідправником або вантажоодержувачем вищестоящій організації або транспортно-експедиційній організації.

Передача права на пред'явлення претензії і позову засвідчується переуступочним написом на документі.

164. До претензійної заяви повинні бути додані документи, що підтверджують претензію.

До претензії відносно втрати, недостачі, псування або пошкодження вантажу, крім документів, що підтверджують право на пред'явлення претензії, повинен бути доданий документ, який засвідчив би кількість і вартість відправленого вантажу.

165. Претензії автотранспортному підприємству або організації можуть бути пред'явлені протягом шести місяців, а претензії про сплату штрафів - протягом 45 днів.

Вказані строки обчислюються:

а) з дня видачі вантажу або багажу - по претензіях про відшкодування за псування, пошкодження або недостачу вантажу або багажу;

б) по закінченні 30 діб з дня закінчення строку доставки вантажу при міжміських перевезеннях і 10 діб з дня приймання вантажу при міських і приміських перевезеннях - по претензіях про відшкодування за втрату вантажу;

в) по закінченні 10 діб після закінчення строків доставки багажу - по претензіях про відшкодування за втрату багажу;

г) з дня видачі вантажу або багажу - по претензіях про прострочку в доставці вантажу або багажу;

д) по закінченні 4 місяців з дня прийняття вантажу до перевезення - по претензіях про відшкодування за втрату вантажу, що виникли з перевезень у прямому змішаному сполученні;

е) з дня закінчення строку, встановленого Правилами для звірення записів в обліковому документі по виконанню плану і прийнятого до виконання разового замовлення, - по претензіях про стягнення штрафу за невивіз вантажу, передбаченого погодженим завданням на перевезення або разовим замовленням;

ж) з дня одержання заявником претензії копії платіжної вимоги (рахунку) автотранспортного підприємства або організації про нарахування штрафу - по претензіях про повернення штрафу за простій автомобілів (автомобільних причепів) і затримку контейнерів, стягненого в безакцептному порядку;

з) з дня настання події, яка стала підставою для пред'явлення претензії, - в усіх інших випадках.

Претензії автотранспортних підприємств або організацій, що випливають з цього Статуту, пред'являються вантажовідправникам або вантажоодержувачам протягом двох місяців.

Вказаний строк обчислюється:

а) з дня закінчення встановленого Правилами строку для звірення записів в обліковому документі по виконанню плану і прийнятого до виконання разового замовлення - по претензіях про стягнення штрафу за непред'явлення вантажу, невикористання контейнерів або автотранспорту, робота якого оплачується за почасовим тарифом, відповідно до місячного плану або разового замовлення;

б) з дня настання події, яка стала підставою для пред'явлення претензії, - в усіх інших випадках.

166. Автотранспортне підприємство або організація зобов'язані розглянути заявлену претензію і повідомити заявника про задоволення або відхилення її у такі строки з дня одержання претензії:

а) протягом 3 місяців - по претензіях, що виникли з перевезень в автомобільному сполученні;

б) протягом 6 місяців - по претензіях, що виникли з перевезень у прямому змішаному сполученні;

в) протягом 45 днів - по претензіях про сплату штрафів.

Вантажовідправник або вантажоодержувач зобов'язаний розглянути претензію, заявлену автотранспортним підприємством чи організацією, і повідомити заявника про задоволення або відхилення її протягом 2 місяців.

При частковому задоволенні чи відхиленні претензії автотранспортне підприємство або організація, вантажовідправник або вантажоодержувач у повідомленні про це повинні вказати мотиви прийнятого рішення і повернути заявнику додані до претензії документи.

В разі задоволення претензії у повній сумі подані до заяви документи не повертаються.

167. Позови вантажовідправників і вантажоодержувачів автотранспортному підприємству або організації, що випливають з цього Статуту, можуть бути пред'явлені тільки у випадках повного або часткового відмовлення автотранспортного підприємства або організації задовольнити претензію або неодержання від них відповіді протягом строків, вказаних у статті 166 цього Статуту.

Вказані позови пред'являються відповідно до встановленої підвідомчості або підсудності в арбітраж або в суд за місцем знаходження автотранспортного підприємства або організації, до яких була пред'явлена претензія, у двомісячний строк з дня одержання відповіді автотранспортного підприємства або організації або з дня закінчення строку, встановленого для відповіді.

При обчисленні строків на пред'явлення претензій і позовів повинен бути прийнятий до уваги час, необхідний на доставку документів (претензії, відповіді на претензію) органами зв'язку.

Спори з підприємствами і організаціями автомобільного транспорту загального користування на суму до 100 карбованців вирішуються в установленому порядку вищестоящими відносно відповідача органами, рішення яких є остаточним.

168. Позови автотранспортних підприємств і організацій вантажовідправникам, вантажоодержувачам і пасажиром, що випливають з цього Статуту, можуть бути пред'явлені відповідно до встановленої підвідомчості або підсудності в арбітраж або суд протягом 6 місяців.

Вказаний шестимісячний строк обчислюється:

а) по стягненню штрафу за непред'явлення вантажу, передбаченого погодженим завданням на перевезення або разовим замовленням, - з дня закінчення строку, встановленого Правилами для звірення записів в обліковому документі по виконанню плану і разового замовлення;

б) в усіх інших випадках - з дня настання події, що стала підставою для пред'явлення позову.

169. Позови автотранспортних підприємств, організацій і громадян, що впливають з прокату автомобілів, можуть бути пред'явлені відповідно до встановленої підсудності протягом 3 років з дня настання події, що стала підставою для пред'явлення позову.

170. На визнану суму претензії або на суму, що сплачується за рішенням арбітражних або судових органів, автотранспортні підприємства і організації сплачують 3 проценти річних.

Проценти нараховуються по день перерахування або сплати грошей, починаючи з дня пред'явлення претензії.

У такому ж розмірі сплачують проценти вантажовідправники і вантажоодержувачі по пред'явлених їм автотранспортним підприємством або організацією вимогах, що виникли з перевезення вантажу.

У цих випадках проценти нараховуються з дня пред'явлення автотранспортним підприємством або організацією письмових вимог про сплату відповідних сум по день сплати.

По претензіях і позовах про штрафи проценти не нараховуються в усіх випадках.

Розділ X

КОНТРОЛЬ ЗА РОБОТОЮ АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ

171. Контроль за додержанням вимог, що впливають з цього Статуту, підприємствами і організаціями автомобільного транспорту загального користування, автотранспортними підприємствами і організаціями міністерств та відомств, за винятком автотранспортних підприємств і організацій Міністерства оборони, Комітету державної безпеки СРСР, Міністерства внутрішніх справ СРСР, здійснюється на території УРСР контрольно-ревізорською службою Міністерства автомобільного транспорту УРСР.

Положення про контрольно-ревізорську службу Міністерства автомобільного транспорту УРСР затверджується Радою Міністрів Української РСР.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про заходи щодо посилення безпеки пасажирських перевезень автомобільним транспортом

З метою забезпечення безпеки перевезень пасажирів автомобільним транспортом загального користування, запобігання дорожньому травматизму та посилення контролю за додержанням законодавства у цій сфері **постановляю**:

1. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк:

вирішити питання щодо утворення у складі Міністерства транспорту України Головної державної інспекції на автомобільному транспорті;

внести в установленому порядку на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо посилення відповідальності пасажирських перевізників за порушення правил, норм і стандартів у сфері безпеки дорожнього руху;

посилити вимоги до суб'єктів господарювання у сфері автомобільних перевезень щодо проведення профілактики порушень правил дорожнього руху водіями;

встановити вимоги щодо наявності та використання матеріально-технічної бази для організації здійснення перевезень, анулювання ліцензій, виданих тим суб'єктам господарювання, які не забезпечують зазначених вимог;

розробити та запровадити механізми стимулювання перевізників до оновлення транспортних засобів для перевезення пасажирів.

2. Міністерству транспорту України, Державному комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва і Державному комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики запровадити обов'язкову сертифікацію надання послуг з пасажирських перевезень.

3. Міністерству транспорту України, Державній службі автомобільних доріг України, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям ужити протягом 2004 - 2005 років додаткових заходів щодо будівництва шляхопроводів через залізничні колії, облаштування залізничних переїздів ефективними засобами регулювання і припинення дорожнього руху та оповіщення його учасників.

4. Міністерству внутрішніх справ України, Міністерству транспорту України посилити контроль за виїздом на маршрути автотранспортних засобів, що належать пасажирським перевізникам, з метою недопущення порушення вимог закону щодо перевірки технічного стану транспортних засобів та обов'язкового медичного огляду водіїв.

5. Міністерству транспорту України разом з Міністерством внутрішніх справ України, Міністерством України у справах сім'ї, дітей та молоді, Міністерством освіти і науки України до 1 червня 2004 року розробити порядок взаємодії з питань забезпечення перевезення організованих груп дітей для оздоровлення в табори відпочинку та інші оздоровчі заклади, а також проведення туристичних та екскурсійних подорожей (поїздок).

6. Міністерству внутрішніх справ України, Міністерству культури і мистецтв України, Державному комітету телебачення і радіомовлення України організувати цикл теле- та радіопередач з питань забезпечення безпеки дорожнього руху.

7. Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям:

провести перевірки реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності, які здійснюють перевезення пасажирів автомобільним транспортом загального користування;

не допускати до участі в конкурсі пасажирських перевізників, які обслуговуватимуть автобусні маршрути і не мають власної матеріально-технічної бази або не уклали договорів на технічне обслуговування і ремонт автотранспортних засобів з відповідними автотранспортними підприємствами;

посилити контроль за виконанням умов договору на перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування.

Президент України

м. Київ

20 травня 2004 року

№ 570/2004

Л. КУЧМА

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 18 лютого 1997 р. N 176

Київ

Про затвердження Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту

Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ**:

1. Затвердити Правила надання послуг пасажирського автомобільного транспорту (додаються).
2. Міністерству інфраструктури забезпечити надання роз'яснень з питань застосування Правил, затверджених цією постановою.
3. Ця постанова набирає чинності з дня опублікування, крім пункту 32 Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту, який набирає чинності в частині надання послуг з перевезення на міжміських маршрутах з 1 січня 2010 р., а на інших маршрутах - з 1 січня 2012 року.

Прем'єр-міністр України

П. ЛАЗАРЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

постановою Кабінету Міністрів України
від 18 лютого 1997 р. N 176
(у редакції постанови Кабінету Міністрів
України
від 26 вересня 2007 р. N 1184)

ПРАВИЛА

надання послуг пасажирського автомобільного транспорту

І. Загальні положення

1. Ці Правила визначають порядок здійснення перевезень пасажирів та їх багажу автобусами, таксі, легковими автомобілями на замовлення, а також обслуговування пасажирів на автостанціях і є обов'язковими для виконання організаторами регулярних перевезень, замовниками транспортних послуг (далі - замовники послуг), автомобільними перевізниками, автомобільними самозайнятими перевізниками, персоналом автомобільного транспорту, автостанціями та пасажирами.
2. Терміни, що вживаються у цих Правилах, мають таке значення:
 - 1) автостанційний збір - плата за надання обов'язкових послуг автостанціями, що справляється з осіб, які придбавають квитки на проїзд автобусами приміських, міжміських та міжнародних маршрутів, і включається до вартості квитка;

- 2) багаж - вантаж, розміри якого не перевищують 100 x 50 x 30 сантиметрів, вагою від 10 до 40 кілограмів;
- 3) багажна квитанція - документ, який видається пасажирові на підтвердження факту прийняття багажу для перевезення або зберігання, із зазначенням його цінності, вартості перевезення та зберігання;
- 4) бронювання місця (кількох місць) - попереднє замовлення місця (кількох місць) в автобусі з відстроченням платежу на визначений строк;
- 5) вартість квитка - сума, що складається з вартості проїзду автобусом, автостанційного збору, плати за послуги з попереднього продажу квитків (за наявності такої);
- 6) вартість проїзду - сума, за якою автомобільний перевізник, автомобільний самозайнятий перевізник здійснює перевезення, що включає вартість за тарифом, страховий платіж та податок на додану вартість;
- 7) диспетчер - особа, на яку покладено повноваження щодо здійснення диспетчерського управління;
- 8) диспетчерська станція - спеціально обладнане приміщення або комплекс технічних споруд (засобів), призначених для диспетчерського управління рухом автобусів та/або таксі;
- 9) квиткова каса - спеціально обладнане приміщення, в якому здійснюється оформлення квитків та документів, що підтверджують право на перевезення багажу, а також їх повернення;
- 10) квиток на проїзд - документ установленої форми, який підтверджує факт укладення договору перевезення;
- 11) мережа стоянок таксі - територіальне визначена сукупність спеціально обладнаних стоянок, на яких таксі перебувають під час очікування пасажирів;
- 12) пасажир - особа, якій надається послуга з перевезення транспортним засобом та яка не бере участь у керуванні ним;
- 13) пасажиромісткість - передбачена технічною характеристикою транспортного засобу та визначена у реєстраційних документах кількість місць для перевезення пасажирів у транспортному засобі;
- 14) пасажиропотік - кількість осіб, які здійснюють проїзд за визначеним маршрутом або напрямком у певний проміжок часу;
- 15) попередній продаж квитків - продаж квитків за добу до відправлення автобуса в рейс;
- 16) поточний продаж квитків - продаж квитків у день відправлення автобуса в рейс;
- 17) ручна поклажа - вантаж, розміри якого не перевищують 60 x 40 x 20 сантиметрів, вагою до 10 кілограмів включно;
- 18) схема маршруту - картографічне зображення маршруту;
- 19) транспортні послуги - діяльність, пов'язана із задоволенням потреби населення в перевезеннях автомобільним транспортом;
- 20) трафарет - показчик інформації для пасажирів про маршрут.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законі України "Про автомобільний транспорт".

3. Порядок організації перевезень пасажирів і багажу автомобільним транспортом встановлює Мінінфраструктури.

4. Внутрішні та міжнародні перевезення пасажирів автомобільним транспортом здійснюються відповідно до цих Правил, законодавства про захист прав споживачів та інших нормативно-правових актів у сфері автомобільних перевезень.

5. Персонал автомобільного транспорту та особи, діяльність яких пов'язана з наданням послуг з перевезення пасажирів автомобільним транспортом, повинні мати відповідні знання та кваліфікацію.

6. Транспортні засоби, які використовуються для перевезення пасажирів, повинні відповідати вимогам безпеки, комфортності, охорони праці та екології, перебувати в належному технічному і санітарному стані, бути укомплектованими відповідно до законодавства з відповідним оформленням ліцензійної картки.

7. Дія цих Правил не поширюється на перевезення, які здійснюються:

- 1) транспортними засобами спеціального призначення;
- 2) транспортними засобами, задіяними під час забезпечення обороноздатності, правопорядку та ліквідації наслідків стихійного лиха і надзвичайної ситуації;
- 3) службовими легковими автомобілями;
- 4) транспортними засобами, які належать фізичним особам і використовуються ними для задоволення власних потреб, що не має на меті отримання прибутку.

8. Інформаційне забезпечення перевезень пасажирів здійснюється з дотриманням вимог законодавства про мови.

9. Розклад руху автобусів під час здійснення міжміських перевезень, тривалість рейсу яких перевищує чотири години, складається з урахуванням необхідності задоволення потреби пасажирів у питній воді, харчуванні тощо.

10. Державний контроль за дотриманням передбачених цими Правилами вимог покладається на Укртрансінспекцію, органи Державтоінспекції та Держспоживінспекції.

11. Організатори регулярних перевезень, замовники послуг, автомобільні перевізники, автомобільні самозайняті перевізники, персонал автомобільного транспорту, автостанції та пасажирів несуть відповідальність за невиконання цих Правил згідно із законом.

12. Обов'язкове особисте страхування пасажирів від нещасних випадків на транспорті здійснюється згідно із законодавством.

II. Перевезення пасажирів автобусами

13. Перевезення пасажирів автобусами залежно від режиму їх організації можуть бути: регулярними, регулярними спеціальними та нерегулярними.

Умови регулярних та регулярних спеціальних перевезень зазначаються у паспорті маршруту.

14. Регулярні перевезення організовують відповідні органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування (організатори регулярних перевезень) згідно з програмами розвитку автомобільного транспорту на відповідній території з метою задоволення потреби населення у перевезеннях з урахуванням пропозицій громадян, підприємств, установ, організацій і перевізників.

15. Організатори регулярних перевезень визначають умови їх організації на відповідній території.

16. Автобусний маршрут загального користування (далі - маршрут) відкривають:

Укртрансінспекція - міжобласний та міжнародний;

Рада міністрів Автономної Республіки Крим, облдержадміністрації - внутрішньообласний; виконавчі органи сільських, селищних і міських рад - міський.

17. Відкриття та закриття маршруту проводиться за рішенням організатора регулярних перевезень з одночасним внесенням змін до реєстру маршрутів.

18. Припинення перевезень за маршрутом проводиться за рішенням організатора регулярних перевезень, яке приймається не пізніше ніж за 15 днів до припинення перевезень, а у разі настання обставин непереборної сили - невідкладно.

19. Внесення змін постійного характеру до маршруту та/або графіка руху здійснюється у межах відповідної мережі маршрутів.

20. Внесення змін постійного характеру до маршруту (продовження, скорочення, зміна шляху проходження між зупинками), введення або вилучення зупинок та/або зміна графіка руху може здійснюватися:

1) на міських і приміських маршрутах у разі зміни:

графіка руху (часу відправлення з кінцевих або проміжних зупинок), що не перевищує 20 хвилин;

шляху проходження (продовження або скорочення без зміни виду сполучення), що не перевищує 25 відсотків загальної протяжності маршруту;

шляху проходження (без зміни кінцевих зупинок та виду сполучення), якщо така зміна стосується не більш як 30 відсотків загальної протяжності маршруту;

2) на міжміських маршрутах у разі зміни:

графіка руху до будь-якої із зупинок не більш як на одну годину;

шляху проходження міжобласного маршруту в межах однієї області за умови, що зміна його протяжності не перевищує 100 кілометрів, після її погодження в установленому порядку.

21. Внесення змін до маршруту та/або графіка руху, передбачених пунктом 20 цих Правил, здійснюється шляхом внесення змін до договору про організацію перевезень чи дозволу на обслуговування (далі - дозвіл) за погодженням сторін.

22. Внесення змін до маршруту та/або графіка руху, не передбачених пунктом 20 цих Правил, здійснюється за умови розірвання договору про організацію перевезень чи анулювання дозволу за погодженням сторін шляхом виключення маршруту та/або графіка руху з відповідної мережі маршрутів та включення до неї нового маршруту.

23. Місця зупинки автобуса, який здійснює перевезення у звичайному режимі руху на міському маршруті, встановлюються на відстані 400 - 600 метрів одна від одної у межах розташування багатопверхової забудови і на відстані 600 - 800 метрів - у межах розташування одно- та двоповерхової забудови.

24. Місцями зупинки автобуса, який здійснює перевезення у режимі маршрутного таксі, визначаються кінцеві пункти маршруту. Посадка та висадка пасажирів з автобуса проводиться на їх вимогу у місцях зупинки громадського транспорту, а також в інших місцях з обов'язковим дотриманням Правил дорожнього руху.

25. Посадка та висадка пасажирів з автобуса, що здійснює перевезення в експресному режимі руху, проводиться на зупинках громадського транспорту.

26. Місця зупинки на міських і приміських маршрутах із значним пасажиропотоком обладнуються автопавільйонами, навісами, на яких розміщується інформація про рух автобусів на маршруті.

27. Залежно від виду сполучення на автобусах розміщується така інформація:

у разі здійснення міських та приміських перевезень на передньому трафареті - номер маршруту і найменування початкового та кінцевого пунктів; на боковому трафареті - найменування основних, де здійснюються проміжні зупинки; на задньому трафареті - номер маршруту; у разі здійснення перевезень в експресному режимі руху та в режимі маршрутного таксі на передньому і боковому трафаретах над номером маршруту та найменуванням пунктів, де здійснюються зупинки, - напис відповідно червоною фарбою "Експрес", чорною - "Маршрутне таксі"; біля дверей - позначення входу і виходу;

у разі здійснення міжміських та міжнародних перевезень на передньому і боковому трафаретах - найменування початкового та кінцевого пунктів маршруту (у разі здійснення міжнародних перевезень інформація подається двома мовами у два рядки: верхній - українською, нижній - мовою держави, до якої здійснюється перевезення).

У салоні автобуса розміщується така інформація:

1) витяг із цих Правил (у частині прав та обов'язків водія і пасажирів);

- 2) позначення входу та виходу;
- 3) відомості про розмір штрафу за безквитковий проїзд і перевезення неоплаченого багажу;
- 4) відомості про перевізника та страховика (найменування, адреса і телефон);
- 5) загальна пасажиромісткість із зазначенням окремо кількості місць для сидіння пасажирів;
- 6) позначення місць розташування аварійних виходів (із зазначенням способу їх відчинення), вогнегасника, аптечки та кнопки екстреної зупинки;
- 7) напис "Не курити", "Місця для пасажирів з дітьми та інвалідів" (на міських та приміських маршрутах);
- 8) нумерація місць під час здійснення міжміських та міжнародних перевезень;
- 9) позначення місць для інвалідів рельєфною піктограмою в порядку, визначеному Мінінфраструктури.

Розміри та освітлення інформаційних написів повинні бути такими, щоб їх можна було прочитати у світлу і темну пору доби:

в салоні автобуса - з відстані не менш як 1 метр;

на передньому та задньому трафаретах - з відстані не менш як 15 метрів, на боковому - не менш як 3 метри.

28. На маршруті повинні бути передбачені:

майданчики для розвороту та короткострокової стоянки автобусів у початковому і кінцевому пунктах маршруту;

посадкові майданчики на проміжних пунктах зупинки.

Місцями зупинки автобусів на приміських та міжміських маршрутах визначаються автостанції, а у разі їх відсутності - місця розташування автопавільйонів, на яких розміщується інформація, що містить найменування зупинки, початкового та кінцевого пунктів маршруту і час відправлення автобусів.

Місця зупинки автобусів приміських маршрутів на території населених пунктів, крім автостанцій, погоджують виконавчі органи сільських, селищних і міських рад.

Місця зупинки автобусів на міських маршрутах обладнуються автопавільйонами, трафаретами з найменуванням зупинки і номерами маршрутів, відомостями про режим роботи автобусів із зазначенням таких, що пристосовані для перевезення осіб з обмеженими фізичними можливостями, найменуванням початкового та кінцевого пунктів маршруту.

У разі коли інтервал руху на міському маршруті не перевищує 10 хвилин, на трафаретах зазначається інтервал руху протягом доби, в разі більшого інтервалу - час відправлення автобусів із зупинки.

Відомості про режим руху автобусів у вихідні та святкові дні наводяться як примітка до основної інформації.

На зупинках автобусів, що здійснюють перевезення в експресному режимі руху та у режимі маршрутного таксі, на трафареті над назвою зупинки розміщується напис червоною фарбою "Експрес", чорною - "Маршрутне таксі".

Зупинки на вимогу обладнуються трафаретом з написом чорною фарбою "На вимогу".

Розміри написів на трафаретах, що розміщені у місцях зупинки, повинні бути такими, щоб їх можна було прочитати з відстані не менш як 3 метри.

29. Перевезення пасажирів за приміськими та міжміськими маршрутами у межах території однієї області (внутрішньообласні маршрути) здійснюється на підставі договору про організацію перевезень, укладеного відповідно до законодавства. Типова форма такого договору, що повинен містити чіткі вимоги стосовно забезпечення безпеки дорожнього руху під час виконання договірних зобов'язань, затверджується Мінінфраструктури.

30. Перевезення пасажирів за приміськими та міжміськими маршрутами, які виходять за межі території областей (міжобласні маршрути), здійснюється на підставі дозволу, який видається в установленому законодавством порядку. Витяг з дозволу повинен перебувати в автобусі.

31. На маршрутах використовуються автобуси загального призначення, категорія та клас яких відповідають вимогам, установленим для міського, приміського, міжміського чи міжнародного транспорту, а пасажиромісткість - пасажиропотоку з урахуванням забезпечення доступу до об'єктів соціального, медичного та культурного призначення для осіб з обмеженими фізичними можливостями. Вимоги до структури рухомого складу визначаються організатором регулярних перевезень в умовах конкурсу.

31¹. Організатор регулярних перевезень визначає умови перевезень, до яких належать:

1) визначена органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування структура парку автобусів, що здійснюють перевезення на маршруті загального користування, виходячи з їх пасажиромісткості, класу, технічних та екологічних характеристик;

2) соціальні нормативи у сфері транспортного обслуговування населення;

3) наявність кондуктора в автобусах, що здійснюють перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах у всіх режимах руху;

4) облаштування автобусів засобами візуального та звукового інформування про найменування зупинки, зокрема наступної, маршруту;

5) використання на маршруті автобусів, пристосованих для перевезення осіб з обмеженими фізичними можливостями, та кількість таких автобусів.

32. Забороняється надання послуг з перевезення пасажирів з використанням автобусів, переобладнаних з транспортних засобів іншого призначення, за відсутності протоколів випробувань таких автобусів на відповідність вимогам правил Європейської економічної комісії - N 43 (перевірка маркування безпечного скла); N 36 чи N 52 (залежно від пасажиромісткості, в обсязі вимог законодавчо регульованої сфери до автобусів, що перебувають в експлуатації); N 80 (вимоги до міцності сидінь та елементів їх кріплення, застосування сертифікованих сидінь, відповідність кріплення сидінь типовим схемам та конструктивним рішенням, перевіреним випробуваннями), виданих акредитованими Національним агентством з акредитації випробувальними лабораторіями. Зразок протоколу затверджується спільним наказом МВС та Мінінфраструктури.

Зазначені обмеження не стосуються переобладнаних автобусів, що здійснюють перевезення пасажирів на міських та приміських маршрутах згідно з договорами, укладеними до 1 травня 2009 року.

33. Перевезення пасажирів за міськими і приміськими маршрутами здійснюється у звичайному режимі (основний вид перевезень), а також експресному режимі та режимі маршрутного таксі (додаткові види перевезень).

Перевезення пасажирів у режимі маршрутного таксі організовується за наявності сполучення у звичайному та/або експресному режимі руху автотранспорту або руху інших видів транспорту.

34. Перевізник проводить стажування водія перед переведенням його на новий регулярний маршрут або на відмінну модель автобуса, ознайомлює з паспортом маршруту та видає водію витяг з нього.

Перевізник забезпечує навчання та інструктаж водія щодо особливостей посадки (висадки) осіб з обмеженими фізичними можливостями.

35. Перевізник самостійно забезпечує у повному обсязі перевезення пасажирів відповідно до умов договору про організацію перевезень або дозволу, в тому числі резервними автобусами, на випадок виходу автобуса з ладу чи збільшення пасажиропотоку.

36. У разі виникнення потреби в короткочасному залученні додаткової кількості автобусів для задоволення підвищеного попиту на перевезення міським або приміським маршрутом організатор регулярних перевезень видає перевізникові тимчасове рішення про використання для перевезень додаткових автобусів на строк до трьох діб, якщо це передбачено умовами договору.

У разі здійснення перевезень на маршруті кількома перевізниками, договір з якими передбачає можливість залучення додаткових автобусів, організатор регулярних перевезень пропонує кожному з них забезпечити перевезення пропорційно до затвердженій для таких перевізників кількості рейсів.

37. У разі виходу з ладу автобуса (припинення перевезення через настання надзвичайної або невідвортної за даних умов події) приміського чи міжміського сполучення водій здійснює пересадку пасажирів в інший автобус, яким пасажирів будуть доставлені до найближчої автостанції чи кінцевого пункту призначення. У такому разі на приміському маршруті пасажир повертається повна, а на міжміському невикористана вартість квитка. Перевізник організовує подальшу поїздку пасажирів.

Оплата послуг перевізника з попутного перевезення пасажирів до найближчої автостанції у міжміському сполученні здійснюється за рахунок коштів перевізника, під час рейсу якого відбулася пересадка пасажирів.

У разі виходу з ладу автобуса міського сполучення перевізник повертає пасажирів повну вартість квитка, а подальша поїздка оплачується та здійснюється ними самостійно.

38. Відправлення автобуса, що здійснює перевезення в режимі маршрутного таксі, відбувається відповідно до затвердженого розкладу руху, незалежно від кількості пасажирів у салоні.

39. Організатор регулярних перевезень за міськими автобусними маршрутами може залучити на конкурсних засадах суб'єкта господарювання для виконання функцій з організації та управління рухом автобусів і підготовки інформації про роботу перевізників.

Організатор регулярних перевезень не має права залучати суб'єктів господарювання, які надають послуги з перевезень, діють на ринку транспортних послуг, представляють інтереси окремих перевізників або груп перевізників чи контролюються зазначеними суб'єктами.

40. За договором перевезення пасажиром автобусом перевізник зобов'язується безпечно перевезти пасажирів до пункту призначення, а в разі здавання ним багажу - доставити до пункту призначення багаж та видати його пасажирів або уповноваженій ним особі. Пасажир зобов'язується внести установлену плату за проїзд, а в разі здавання багажу до багажного відділення - плату за його перевезення.

41. Пасажир повинен мати квиток на проїзд, квитанцію на перевезення багажу міжміськими маршрутами регулярних перевезень, які дійсні тільки на зазначений у них день і рейс автобуса.

Особа, що придбала квиток, повинна здійснити посадку в автобус на автостанції, зазначеній у квитку, або за попереднім погодженням з автостанцією та внесенням відповідної позначки до квитково-касового листа на іншій зупинці, передбаченій розкладом руху. У разі відсутності попереднього погодження та запізнення на рейс оплачене місце за пасажиром не зберігається.

У разі втрати документа на проїзд пасажир до посадки не допускається, вартість документа на проїзд не повертається, дублікат не видається, претензії не приймаються. У разі відсутності у пасажирів документа на проїзд, а за наявності у нього пільг - документа, що підтверджує право на пільговий проїзд, пасажир вважається таким, що не має права на проїзд.

42. Пункт 42 виключено

43. На міжміських маршрутах не дозволяється перевозити дітей віком до 10 років без супроводження дорослих, за винятком випадків перевезення дітей до загальноосвітніх чи дошкільних навчальних закладів у сільській місцевості автобусами внутрішньообласних маршрутів та регулярних спеціальних перевезень.

44. Право позачергового входу в автобус мають вагітні жінки, інваліди, пасажирів з дітьми дошкільного віку, особи похилого віку.

Для зазначених категорій пасажирів у передній частині салонів автобусів міських та приміських маршрутів відводяться місця для сидіння.

Регулярні спеціальні перевезення

45. Регулярні спеціальні перевезення організуються для перевезення працівників підприємств, установ та організацій, учнів, студентів, туристів, екскурсантів та інших організованих груп пасажирів,

46. Регулярні спеціальні перевезення здійснюються на підставі договору, згідно з яким перевізник надає підприємству, установі та організації, яка виступає замовником послуг, послуги з перевезення організованої групи пасажирів за певним маршрутом і визначеним розкладом руху, протягом передбаченого договором строку.

47. Перевізник проводить стажування водіїв перед переведенням його на новий маршрут або на відмінну модель автобуса, видає паспорт маршруту із зазначенням схеми маршруту, графіка руху автобуса, графіка роботи та відпочинку водіїв.

48. Під час здійснення регулярних спеціальних перевезень пасажирський перевізник забезпечує в установленому законодавством порядку страхування пасажирів.

49. Передній трафарет автобуса повинен містити напис чорною фарбою "Спеціальне перевезення" та офіційне найменування (повне або скорочене) замовника послуг.

У салоні автобуса розміщується інформація про перевізника та страховика із зазначенням найменування, адреси, номера телефону і страхової суми.

50. Під час здійснення регулярного спеціального перевезення водій повинен мати копію договору із замовником послуг та паспорт маршруту.

Нерегулярні перевезення

51. Нерегулярні перевезення здійснюються на замовлення юридичної або фізичної особи як разові перевезення організованої групи пасажирів за визначеним маршрутом.

52. До нерегулярних перевезень належать:

туристично-екскурсійні;

весільні та святкові;

ритуальні;

одноразові перевезення до місць відпочинку;

інші перевезення, що не заборонені пунктом 55 цих Правил.

53. У разі здійснення нерегулярних перевезень забороняється:

здійснення перевезень одним перевізником або одним транспортним засобом за одним маршрутом, або між тими самими пунктами більш як два рази на тиждень;

організація (зокрема шляхом пропонування фізичним особам проїзду самостійно або за допомогою інших осіб чи засобів масової інформації) та здійснення перевезення за заздалегідь визначеними напрямками, надання послуг з перевезення автобусом за заздалегідь визначеним маршрутом, між визначеними кінцевими пунктами, з установленими часом відправлення, прибуття і вартістю проїзду;

встановлення та стягнення плати за проїзд з окремих пасажирів;

самовільне (не передбачене умовами договору) визначення початкових, проміжних і кінцевих пунктів перевезення;

здійснення посадки та висадки пасажирів у пунктах і на зупинках, визначених для посадки і висадки пасажирів на маршрутах з регулярним перевезенням.

У разі порушення зазначених вимог перевезення не вважається нерегулярним і повинно здійснюватись відповідно до вимог, які встановлені для регулярних або регулярних спеціальних перевезень.

54. Під час здійснення нерегулярних перевезень водію забороняється проводити посадку та/або висадку пасажирів у не визначених договором місцях.

55. Замовлення юридичною або фізичною особою автобуса для нерегулярних перевезень здійснюється шляхом укладення з перевізником письмового договору про замовлення транспортного засобу.

Суб'єкт господарювання, який надає туристичні та екскурсійні послуги і здійснює перевезення власним чи орендованим транспортним засобом, укладає договір перевезення з кожною особою.

56. Договір на здійснення нерегулярних перевезень, що укладається між юридичною або фізичною особою та перевізником у письмовій формі, повинен містити дату і час здійснення перевезень, початковий та кінцевий пункти маршруту, маршрут перевезення і державний реєстраційний номер транспортного засобу.

Типову форму договору про здійснення нерегулярних перевезень затверджує Мінінфраструктури.

57. У дорожньому листі перевізник зазначає початковий та кінцевий пункти маршруту, найменування замовника послуг з нерегулярних перевезень, а також:

для фізичних осіб - прізвище, ім'я та по батькові, адресу проживання;

для юридичних осіб - найменування юридичної особи та її місцезнаходження.

58. Під час здійснення нерегулярних перевезень пасажирський перевізник забезпечує в установленому законодавством порядку страхування пасажирів.

59. Після закінчення поїздки замовник послуг (уповноважена ним особа) підписом у дорожньому листі підтверджує обсяг виконаної роботи.

60. Передній трафарет автобуса містить напис червоною фарбою "Нерегулярне перевезення".

У салоні автобуса розміщується інформація про перевізника та страховика із зазначенням найменування, адреси, номера телефону, страхової суми.

61. Під час здійснення нерегулярних перевезень водій повинен мати копію договору перевізника із замовником послуг і копію договору обов'язкового особистого страхування від нещасних випадків на транспорті.

62. Основні вимоги щодо забезпечення безпечного перевезення пасажирів під час здійснення нерегулярних пасажирських перевезень встановлюються Мінінфраструктури та МВС.

Перевезення організованих груп дітей

63. Перевезення організованих груп дітей повинно здійснюватися із забезпеченням високого рівня безпеки та надійності транспортного обслуговування.

64. Максимальна кількість дітей для перевезення автобусом не повинна перевищувати кількості місць для сидіння, визначеної технічною характеристикою та реєстраційними документами транспортного засобу.

65. Організовані групи дітей повинні перевозитися досвідченими водіями, які мають стаж керування транспортним засобом не менш як п'ять років.

На маршрут, що виходить за межі населеного пункту та протяжність якого становить понад 250 кілометрів, повинні направлятися два водії.

66. Перевезення організованих груп дітей колоною з п'яти і більше автобусів здійснюється за умови супроводу відповідними територіальними підрозділами Державтоінспекції.

67. До початку перевезення організованих груп дітей замовник послуг і перевізник:

1) визначають маршрут перевезення організованих груп дітей, як правило, такий, за яким уже здійснюються регулярні перевезення;

2) встановлюють зупинки автобуса:

технічні - одна на перші 50 кілометрів і не менше однієї - на кожні наступні 100 кілометрів маршруту;

для відпочинку - на п'ять хвилин через кожну годину руху і на 30 хвилин - через кожні п'ять годин руху (допускається поєднання 30-хвилинного відпочинку з перервою на обід);

для приймання їжі - через три - п'ять годин руху;

для ночівлі;

3) складають схему маршруту та встановлюють розклад руху.

68. Перевезення організованих груп дітей здійснюються тільки у світлу пору доби і за сприятливих погодних умов.

69. Замовник послуг повідомляє не пізніше ніж за сім робочих днів автомобільному перевізнику про здійснення перевезення організованих груп дітей.

Автомобільний перевізник не пізніше ніж за три робочих дні до запланованого перевезення організованої групи дітей повідомляє територіальному підрозділу Державтоінспекції про дату здійснення кожного такого перевезення, подає йому на узгодження та замовнику послуг на затвердження схему маршруту та розклад руху автобусів.

Схема маршруту та розклад руху оформляються у трьох примірниках.

Один примірник схеми маршруту і розкладу руху видається водію, інші зберігаються у замовника послуг та перевізника.

70. Замовник послуг зобов'язаний:

до початку поїздки скласти у трьох примірниках список групи дітей;

допускати до поїздки дітей, які зазначені у списках і не мають протипоказань для далеких поїздок за станом здоров'я, що підтверджується відповідною довідкою лікаря;

призначити для кожної групи з десяти дітей керівника, відповідального за супроводження їх під час поїздки, а для групи з 30 і більше дітей - медичного працівника та провести інструктаж з правил поведінки і техніки безпеки.

71. Рух колони автобусів з організованими групами дітей здійснюється відповідно до Правил дорожнього руху.

72. Замовник послуг зобов'язаний забезпечити дітей питною водою, засобами медичної допомоги, а керівника групи телефонним зв'язком і списком телефонних номерів служб екстреного виклику.

73. Керівник групи дітей зобов'язаний:

провести бесіду з дітьми, ознайомити їх з правилами поведінки і техніки безпеки під час поїздки;

забезпечувати дотримання дітьми належного порядку під час руху (діти повинні сидіти на призначених для цього місцях), а також під час посадки (висадки) з автобуса;

забезпечувати посадку (висадку) дітей після зупинки автобуса тільки з посадкового майданчика, а в разі його відсутності - з тротуару або узбіччя, якщо це неможливо - з крайньої смуги проїзної частини (але не з боку суміжної смуги для руху), за умови, що це безпечно і не створює перешкод іншим учасникам руху, а також справності засобів аварійної світлової сигналізації;

проходити з організованою групою дітей тільки тротуарами та пішохідними доріжками, а у разі їх відсутності - краєм проїзної частини назустріч руху транспортних засобів і тільки у світлу пору доби;

підписати після надання транспортної послуги дорожній лист, замовлення на перевезення, зазначивши відстань, час початку та закінчення роботи, а у разі зміни розкладу руху - її причину.

74. У разі настання несприятливих погодних і дорожніх умов, виходу з ладу автобуса, виникнення загрози безпеці руху, а також погіршення стану здоров'я водія необхідно припинити рух з повідомленням про це перевізника, який повинен вжити заходів для доставки дітей до кінцевого пункту маршруту, заміни автобуса, водія.

III. Перевезення ручної поклажі та багажу

75. Плата за перевезення ручної поклажі не справляється у разі перевезення її у салоні автобуса:

міжміського або міжнародного сполучення - не більше однієї одиниці ручної поклажі;

міського або приміського сполучення - не більше двох одиниць.

Ручна поклажа перевозиться у салоні автобуса під наглядом пасажирів.

За перевезення ручної поклажі у салоні автобуса понад норму з пасажирів справляється плата за тарифом, встановленим згідно із законодавством.

У разі здавання ручної поклажі до багажного відділення транспортного засобу за її перевезення справляється плата як за перевезення багажу.

76. Багаж пасажирів перевозиться у багажному відділенні автобуса (якщо це передбачено конструкцією автобуса) за плату.

У разі відсутності багажного відділення багаж перевозиться в салоні автобуса (одна одиниця - безоплатно, решта - за плату згідно з тарифом).

Багаж, що перевозиться в салоні автобуса, повинен бути розміщений так, щоб не заважати вільному проходу пасажирів уздовж салону автобуса та не блокувати доступ до основних і аварійних виходів.

Перевізник може здійснювати перевезення багажу вантажним автомобілем. Максимальна кількість місць багажу, що приймається до перевезення, визначається перевізником, але не може бути менше двох одиниць від одного пасажирів.

77. Право на отримання багажу має пасажир, що здав його для перевезення.

78. Пасажир під час здавання багажу для перевезення має право оголосити його цінність, сплативши встановлену суму.

79. Після завершення перевезення багаж зберігається у перевізника протягом доби без оплати. За зберігання багажу строком понад добу справляється плата за визначеним перевізником тарифом, якщо інше не передбачено законодавством.

80. Багаж (його частина), не доставлений особі протягом 14 діб після надходження заяви про його видачу, вважається втраченим і пасажирів, що оголосив цінність багажу, повертається компенсація у зазначеному розмірі та плата, що справлялася за його перевезення.

У разі коли цінність не оголошувалася, пасажирів повертається плата, що справлялася за перевезення багажу, а розмір компенсації визначається у судовому порядку.

81. Якщо втрачений багаж знайдено протягом року з дня подання заяви про його видачу, перевізник повинен повідомити про це пасажирів. Пасажир може одержати такий багаж протягом 30 днів, повернувши перевізникові гроші, виплачені як компенсація за втрату багажу.

82. У разі виявлення втраченого багажу чи ручної поклажі водій зобов'язаний за участю двох свідків скласти акт довільної форми з детальним описом зовнішнього вигляду речей і здати їх разом з актом перевізнику.

Не затребувані протягом місяця у пункті призначення багаж чи ручна поклажа вважаються знахідкою.

83. Особи з обмеженими фізичними можливостями мають право на безоплатне перевезення засобів, призначених для особистого пересування (інвалідні візки, милиці тощо).

84. Не допускаються до перевезень:

небезпечні вантажі, зокрема легкозаймисті, вибухонебезпечні і такі, що можуть забруднити транспортний засіб чи одяг пасажирів;

зброя та тварини, крім випадків, передбачених законом.

85. Перевезення тварин пасажирським автомобільним транспортом здійснюється в установленому законодавством порядку.

IV. Перевезення на таксі та легковими автомобілями на замовлення

Перевезення пасажирів та їх багажу на таксі

86. Автомобільний перевізник, автомобільний самозайнятий перевізник, які здійснюють перевезення пасажирів та їх багажу на таксі (далі - послуги таксі), повинен дотримуватися вимог законодавства про автомобільний транспорт та захист прав споживачів.

Для надання послуг таксі перевізники, автомобільні самозайняті перевізники повинні мати зареєстровані відповідно до законодавства транспортні засоби, відповідну ліцензію і ліцензійну картку на кожний автомобіль, обладнаний відповідно до встановлених технічних вимог.

87. Перевізник, автомобільний самозайнятий перевізник, який надає послуги таксі, може укласти з іншим суб'єктами господарювання договір про надання інформаційно-диспетчерських послуг, а з органами місцевого самоврядування - про користування стоянками таксі.

88. Мережа стоянок таксі та вимоги до їх обладнання визначаються Київською та Севастопольською міськдержадміністраціями, органами місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень за погодженням з відповідними територіальними підрозділами Державтоінспекції.

89. Послуги таксі надаються громадянам у порядку черги на стоянках таксі та на шляху прямування, а також на замовлення (звичайне, термінове, нічне; усне, письмове чи по телефону).

90. Кількість пасажирів, що перевозиться в транспортному засобі, не повинна перевищувати його пасажиромісткість.

91. Право на позачергове перевезення на таксі надається вагітним жінкам, інвалідам, пасажиром з дітьми дошкільного віку та особам похилого віку.

92. Розрахунки за послуги таксі проводяться після закінчення перевезення. На вимогу пасажирів їм видається чек відповідно до оплаченої вартості проїзду.

93. У разі одночасного перевезення кількох пасажирів сума, що підлягає сплаті кожним з них, розраховується шляхом поділу загальної суми вартості проїзду на кількість пасажирів пропорційно відстані поїздки кожного. У разі зупинки таксі в дорозі з вини водія час простою пасажиромірами не оплачується.

94. У салоні таксі дозволяється перевозити речі, які вільно проходять через дверні отвори автомобіля (без зняття обмежників), не псують і не забруднюють салон, не заважають водієві керувати автомобілем і користуватися дзеркалом заднього виду.

Перевезення тварин на таксі здійснюється відповідно до вимог законодавства.

У багажному відділенні таксі дозволяється перевезення вантажу, загальна вага якого не перевищує передбачену технічною характеристикою транспортного засобу, за умови вільного закриття та/або відкриття кришки багажника.

95. Водій таксі несе відповідно до закону відповідальність за псування або втрату прийнятого для перевезення багажу.

Особливості замовлення послуг таксі за допомогою дистанційних засобів зв'язку

96. Організація надання послуг з перевезення на таксі та легковим автомобілем на замовлення за попереднім замовленням за допомогою дистанційних засобів зв'язку здійснюється суб'єктами господарювання, які надають інформаційно-диспетчерські послуги (далі - суб'єкт господарювання), уклали відповідні договори з автомобільними перевізниками, автомобільними самозайнятими перевізниками.

97. Замовлення за допомогою дистанційних засобів зв'язку здійснюється шляхом укладення договору між суб'єктом господарювання та особою, що замовляє перевезення.

98. У разі замовлення послуги таксі необхідно визначити:

- 1) час і місце (адреса) подачі транспортного засобу;
- 2) кінцевий пункт маршруту (за бажанням замовника послуги);
- 3) час доставки у кінцевий пункт (за бажанням замовника послуги);
- 4) контактний телефон замовника послуги;
- 5) вартість послуги з перевезення (за бажанням замовника послуги);
- 6) інші основні характеристики обслуговування (за погодженням сторін).

Суб'єкт господарювання, який надає інформаційно-диспетчерські послуги, уточнює час, необхідний для здійснення перевезення, та час подачі транспортного засобу з урахуванням особливостей дорожньо-транспортної ситуації (погодні умови, період доби, можливі ускладнення під час виконання замовлення).

99. Перед укладенням договору суб'єкт господарювання повинен повідомити замовникові послуг (на його вимогу) про:

- 1) своє найменування та місцезнаходження;
- 2) адресу та номер телефону, за якими приймаються претензії щодо неналежного рівня обслуговування;
- 3) основні характеристики послуги (час подачі транспортного засобу, модель, номерний знак тощо);
- 4) ціну послуги та/або тариф на проїзд, включаючи плату за подачу транспортного засобу, умови оплати послуги;
- 5) порядок розірвання договору.

100. Параметри обслуговування та подана інформація (на паперовому або електронному носії) заносяться в журнал реєстрації, форма та порядок ведення якого затверджуються Мінінфраструктури.

101. У разі укладення договору про замовлення послуги таксі за допомогою дистанційних засобів зв'язку суб'єкт господарювання відповідає за виконання його умов та надання достовірної і своєчасної інформації про послугу.

102. Про порушення умов договору, що призвело до неможливості надання або отримання послуги таксі в обумовлений строк, суб'єкт господарювання, замовник послуг повідомляє в обов'язковому порядку іншій стороні.

103. Якщо замовлення послуги перевезення на таксі прийнято не пізніше ніж за 30 хвилин до визначеного часу його виконання і суб'єкт господарювання не має можливості забезпечити виконання замовлення, він зобов'язаний попередити про це замовника послуги не пізніше ніж за 30 хвилин до визначеного часу подачі транспортного засобу, а в разі, коли час від прийняття замовлення до його виконання становить менш як 30 хвилин, - негайно.

Перевезення легковими автомобілями на замовлення

104. Для надання послуг з перевезення легковими автомобілями на замовлення (далі - перевезення на замовлення) перевізник зобов'язаний використовувати транспортні засоби, які належать йому на праві власності чи користування, що підтверджується відповідними реєстраційними документами, мати відповідну ліцензію і ліцензійну картку на кожен автомобіль.

105. Організація перевезення на замовлення здійснюється за договором, який укладається між автомобільним перевізником, автомобільним самозайнятим перевізником та суб'єктом господарювання, у письмовій формі і повинен містити інформацію про основні характеристики обслуговування, відповідальність сторін, форму та строк проведення розрахунку, марку і клас транспортного засобу, його облаштування, наявність додаткового технічного обладнання.

Договір може бути укладений:

окремо на кожну послугу з визначенням часу та місця посадки пасажирів (групи пасажирів), місця та орієнтовного часу прибуття, а також загального розміру оплати послуги;

на встановлений строк обслуговування з визначенням переліку обов'язків, що покладаються на автомобільного перевізника, автомобільного самозайнятого перевізника, виду оплати (подобова, погодинна та/або покілометрова) з можливим продовженням строку дії договору за домовленістю сторін.

Перевезення на замовлення також може здійснюватися за попередньою домовленістю між автомобільним перевізником, автомобільним самозайнятим перевізником та замовником послуг.

106. Послуги з перевезення на замовлення не можуть надаватися на стоянках таксі та на шляху проходження транспортного засобу особам, з якими не було попередньої домовленості про надання послуги.

Вартість послуг визначається за попередньою домовленістю між замовником послуг та суб'єктом господарювання або перевізником.

107. Перевізнику, який надає послуги з перевезення на замовлення, забороняється оформляти послугу та здійснювати посадку пасажирів:

на шляху проходження;

на зупинках транспорту, стоянках таксі;

у місцях, не передбачених договором.

Абзац п'ятий пункту 107 виключено

Абзац шостий пункту 107 виключено

108. Під час надання послуг з перевезення на замовлення не дозволяється його облаштування (повністю або частково) з відтворенням будь-яких ознак таксі.

Надання інформаційно-диспетчерських послуг під час користування послугами з перевезення пасажирів на таксі та легковими автомобілями на замовлення

109. Суб'єкт господарювання, що надає інформаційно-диспетчерські послуги, зобов'язаний забезпечити:

1) регулювання руху таксі у транспортній мережі міста;

2) прийняття та оформлення замовлень на надання послуг таксі та послуг з перевезення на замовлення;

3) оформлення з автомобільним перевізником, автомобільним самозайнятим перевізником договору у разі надання послуг з перевезення на замовлення;

4) інформування про послуги, що надаються перевізниками, автомобільними самозайнятими перевізниками, наявний рухомий склад, ціну та/або тариф на послуги таксі;

- 5) диспетчерське управління транспортними засобами перевізників, автомобільних самозайнятих перевізників, які надають послуги таксі, згідно з укладеними договорами;
- б) рекламу послуг таксі та послуг з перевезення на замовлення.

110. Суб'єктам господарювання забороняється:

укладати договори з автомобільними перевізниками, автомобільними самозайнятими перевізниками, які не мають відповідних ліцензій;

подавати недостовірну інформацію про вартість послуг і технічні характеристики транспортного засобу.

V. Організація роботи автостанцій, продаж та переоформлення проїзних документів

111. Відкриття та закриття автостанції здійснюється в установленому законодавством порядку за рішенням органів місцевого самоврядування.

112. Автостанції підлягають атестації на відповідність кількості та якості послуг, що надаються пасажиром та перевізникам, в установленому Мінінфраструктури порядку.

113. Відносини власників автостанцій з Укртрансінспекцією, Радою міністрів Автономної Республіки Крим та облдержадміністраціями регулюються договором, примірну форму якого затверджується Мінінфраструктури.

114. Перевізник укладає з автостанцією договір про надання послуг автостанцією, яким визначаються перелік та обсяги послуг, їх вартість і порядок проведення розрахунків. Примірну форму договору затверджує Мінінфраструктури.

Порядок розрахунку вартості послуг, що надаються автостанцією перевізникові, визначає Мінінфраструктури.

115. Перевізники відповідно до укладених договорів здійснюють продаж квитків через автостанції, агентства з продажу квитків та/або самостійно.

Примірну форму договору про продаж квитків затверджує Мінінфраструктури.

Продаж квитків може здійснюватися водієм автобусу в разі відсутності у населеному пункті автостанції або агентства з продажу квитків, а також після закриття квитково-касової відомості на автостанції.

Продаж квитків здійснюється за маршрутом прямування та у зворотному напрямку, якщо це передбачено в договорі про продаж квитків.

У разі продажу квитків через агентство або перевізником самостійно частину автостанційного збору перевізник перераховує автостанції, на якій пасажир повинен здійснити посадку.

116. За надання обов'язкових послуг, передбачених статтею 36 Закону України "Про автомобільний транспорт", з пасажирів справляється автостанційний збір, що входить у вартість квитка.

Розмір автостанційного збору визначається власником автостанції за погодженням з Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською і Севастопольською міськими держадміністраціями, на території яких розташована автостанція. Порядок визначення розміру автостанційного збору затверджує Мінінфраструктури.

117. Працівники автостанції, робота яких пов'язана з обслуговуванням перевізників та пасажирів, повинні мати службові розрізнявальні знаки, зразки яких затверджує Мінінфраструктури.

118. У кімнаті матері і дитини надаються послуги пасажиром з дітьми віком до 10 років і вагітним жінкам.

119. Право на позачергове обслуговування на автостанції мають інваліди, громадяни похилого віку, вагітні жінки, пасажири з дітьми дошкільного віку та інші визначені законом особи.

Функції з надання допомоги особам з обмеженими фізичними можливостями під час їх обслуговування на автостанціях покладаються на окремих її працівників. Особи, на яких покладено такі функції, проходять навчання щодо особливостей обслуговування осіб з обмеженими фізичними можливостями.

120. На території та у приміщеннях автостанції можуть бути розташовані заклади торгівлі, громадського харчування, інші заклади обслуговування громадян і перевізників за умови, що це не призводить до порушення технологічного процесу.

121. На автостанції розміщується обов'язкова візуальна інформація, яка включає:

1) зовні будівлі:

вивіску біля входу з найменуванням автостанції, відомостями про власника, режим роботи автостанції;

трафарети на платформах перону із зазначенням номерів та напрямків руху автобусів (маршрутів);

2) всередині будівлі:

розклад руху автобусів із зазначенням найменування перевізника та відомостей про основні транспортні засоби, які використовуються під час здійснення міжобласних та міжнародних перевезень, номер платформи відправлення;

відомості про відкриття, закриття, зміну графіків руху, тимчасове припинення перевезень на маршруті тощо;

відомості про обов'язкове страхування пасажирів від нещасних випадків на транспорті;

перелік категорій громадян, які мають право на позачергове придбання квитків;

ім'я та прізвище керівника автостанції та працівника, на якого покладено функції з надання допомоги особам з обмеженими фізичними можливостями під час обслуговування на автостанціях;

витяг із цих Правил у частині прав та обов'язків сторін;

відомості про порядок повернення квитків;

відомості про місцезнаходження територіального органу у справах захисту прав споживачів;

перелік категорій громадян, які мають право на пільговий проїзд автомобільним транспортом;

відомості про місце зберігання книги скарг, заяв та пропозицій;

план автостанції із схемою евакуації людей та майна на випадок надзвичайної ситуації;

відомості про розташування та режим роботи кімнати матері і дитини;

схему розташування приміщень автостанції;

перелік обов'язкових послуг, що надаються автостанцією, та їх вартість;

перелік додаткових послуг, що надаються автостанцією, та їх вартість;

найменування та місцезнаходження організації, яка приймає претензії від пасажирів;

3) безпосередньо біля касового вікна:

номер каси;

перелік населених пунктів, до яких здійснюється продаж квитків, або напис "Продаж квитків на всі напрямки";

прізвище, ім'я та по батькові касира;

режим роботи каси;

напис про спеціалізацію роботи каси;

номери телефонів, за якими здійснюється бронювання та замовлення квитків;

відомості про порядок та правила перетинання державного кордону.

122. Через систему гучного мовлення особам надається інформація про:

- 1) час відправлення та прибуття автобусів згідно з розкладом;
- 2) несвоєчасне відправлення або прибуття автобуса - негайно після отримання черговим диспетчером відповідних відомостей від перевізника або з найближчої автостанції з подальшим повторенням через кожні 15 хвилин;
- 3) відміну рейсу чи заміну автобуса - щонайменше за півтори години до встановленого за розкладом часу відправлення автобуса з повторенням перший раз через 30 хвилин, а потім - через кожні п'ять хвилин. У такому разі оголошується порядок здавання або обміну квитків;
- 4) призначення додаткового рейсу (якщо про це заздалегідь не оголошено) в години, які забезпечать своєчасне інформування громадян. При цьому повідомляється про марку автобуса, час відправлення, номер каси, яка продає квитки на відповідний рейс;
- 5) зміни в роботі квиткових кас - негайно після прийняття такого рішення з оголошенням номерів кас, що змінюють режим роботи, номерів кас, які їх замінюють, назви маршрутів і рейсів, що змінені;
- 6) можливість отримання допомоги особами з обмеженими фізичними можливостями та матерями з дітьми під час обслуговування на автостанціях;
- 7) безпеку дорожнього руху.

123. Особам надається інша необхідна інформація про умови обслуговування, вартість та порядок надання послуг у довідкових службах автостанції, а у разі їх відсутності - у касах продажу квитків або у чергового автостанції.

Автостанція інформує водіїв автобусів про умови дорожнього руху на ділянках маршрутів.

124. Відповідальність за здійснення заходів із забезпечення безпеки руху транспортних засобів та переміщення пасажирів на території автостанції покладається на керівника автостанції.

Керівники автостанцій несуть відповідальність згідно із законом за якість та безпечність послуг, що надаються автостанціями пасажирам і перевізникам, технічний та санітарно-гігієнічний стан будівель, споруд, обладнання та території автостанції.

125. Перевізник повинен подати автобус на автостанцію, де формується приміський маршрут, за 20 хвилин, міжміський або міжнародний - за 40 хвилин до відправлення.

Можливість більш тривалого перебування автобуса на території автостанції визначається умовами договору про надання послуг з автостанцією.

126. Автостанція може додатково залучати для перевезення пасажирів автобуси перевізників, з якими укладені відповідні договори, за умови надходження офіційного повідомлення від перевізника про неможливість самостійно забезпечити виконання рейсу або перевезення пасажирів у разі короткострокового збільшення пасажиропотоку. У такому разі автостанція повинна офіційно повідомити протягом однієї доби організатору регулярних перевезень.

У разі збільшення пасажиропотоку напередодні свят автостанція залучає до перевезення пасажирів перевізника, що обслуговує регулярні рейси на відповідному маршруті, а у разі його офіційної відмови - іншого перевізника, рухомий склад якого відповідає умовам перевезень. При цьому автостанція повинна повідомити організатору регулярних перевезень за встановленою ним формою протягом 10 діб.

127. Залучення автомобільного перевізника та повідомлення організатору регулярних перевезень у передбачених пунктом 126 цих Правил випадках відбувається для виконання кожного окремого оборотного рейсу.

128. У разі коли автобуси залучаються для здійснення перевезень відповідно до пункту 126 цих Правил, керівник автостанції зазначає в дорожньому листі найменування маршруту та засвідчує запис своїм підписом і скріплює печаткою (штампом) автостанції. Такий запис є підтвердженням правомірності виконання рейсу резервним (додатковим) автобусом на маршруті.

129. Попередній продаж квитків на рейси міжміського або міжнародного сполучення розпочинається не пізніше ніж за 15 діб і припиняється за одну добу до відправлення автобуса.

130. Особи, що користуються пільгами з оплати проїзду автобусами міжміського та/або приміського сполучення, звертаються у квиткову касу автостанції для внесення відповідної позначки до касової відомості та отримання квитка на пільговий проїзд.

131. Припинення роботи автостанції на час перерви на обід або прибирання приміщень не допускається. Зал чекання, кімнати для відпочинку, кімнати матері і дитини повинні бути відкриті для пасажирів протягом усього робочого дня. Перерва на обід для персоналу чергової зміни автостанції організовується за змінним графіком. За наявності у приміщенні автостанції кімнат для тривалого відпочинку водіїв і транзитних пасажирів доступ до них забезпечується цілодобово незалежно від режиму роботи автостанції.

132. Робота автостанції розпочинається за 30 хвилин до відправлення в рейс першого автобуса і завершується через 30 хвилин після відправлення останнього.

Режим роботи кас устанавлюється за змінним графіком відповідно до розкладу руху автобусів та з урахуванням пасажиропотоку і повинен забезпечувати можливість своєчасного придбання квитків.

133. Продаж квитків у пункті відправлення здійснюється з моменту відкриття кас, на проміжних автостанціях - з моменту надходження інформації про наявність вільних місць.

Продаж квитків припиняється за три хвилини до відправлення автобуса.

134. Каси автостанцій здійснюють переоформлення квитків до моменту видачі водію квитково-касової відомості у разі:

виникнення потреби у здійсненні поїздки автобусом, який відправляється іншим рейсом;

заміни місця, зазначеного в квитку, на інше (за наявності вільних місць).

За переоформлення квитка у строк понад одну добу до відправлення з пасажиром справляється плата.

Переоформлення квитка у строк менше однієї доби до відправлення вважається поверненням квитка та придбанням іншого квитка.

135. Особа, яка придбала квиток, має право на повернення його в касу до відправлення автобуса і виплату суми, що дорівнює повній вартості квитка, у разі:

відміни рейсу або відправлення автобуса із запізненням;

ненадання пасажиру місця, зазначеного у квитку (у разі відмови пасажира від іншого запропонованого місця);

надання для перевезення автобуса, клас якого нижчий, ніж зазначено у розкладі руху на автостанції.

136. У разі повернення в касу автостанції квитка на автобус міжміського або міжнародного сполучення у строк понад одну добу до його відправлення, передбаченого розкладом руху, пасажирові повертається сплачена сума, крім плати за продаж квитків та збору за попередній продаж квитків.

У разі повернення квитка на автобус міжміського або міжнародного сполучення у строк за дві години або менш як за одну добу до його відправлення особі повертається сплачена сума, крім плати за продаж квитків, збору за попередній продаж квитків та 10 відсотків вартості проїзду.

У разі повернення квитка на зазначений автобус пізніше ніж за дві години, але не пізніше ніж за 10 хвилин до відправлення автобуса, передбаченого розкладом руху, пасажирові повертається сплачена сума, крім плати за продаж квитків, збору за попередній продаж квитків та 20 відсотків вартості проїзду.

У разі повернення квитка пізніше ніж за 10 хвилин до відправлення автобуса, а також протягом трьох годин з моменту його відправлення особі повертається сплачена сума, крім плати за продаж квитків, збору за попередній продаж квитків та 30 відсотків вартості проїзду.

Пасажира має право на повернення квитка протягом трьох діб з моменту відправлення автобуса у разі хвороби або нещасного випадку, що підтверджується відповідними документами. У такому разі йому відшкодовується сплачена сума, крім плати за продаж квитків, або безоплатно переоформляється квиток на інший автобус.

Квитки на автобуси приміського сполучення не переоформляються, а у разі запізнення пасажира - не підлягають поверненню, крім випадків, визначених пунктом 135 цих Правил.

137. Кошти, що надійшли від продажу квитків і утримуються згідно з пунктом 136 цих Правил у разі повернення квитка, сплачуються на користь суб'єкта, який здійснив їх продаж.

У разі продажу та прийому квитків на проїзд різними суб'єктами господарювання утримані кошти розподіляються між ними рівними частинами.

Частина вартості проїзду, яка утримується згідно з пунктом 136 цих Правил, справляється на користь перевізника.

138. У разі коли пасажир не з'явився на посадку на проміжній зупинці автобуса міжміського або міжнародного сполучення, керівник автостанції (чи представник перевізника у разі відсутності автостанції) складає акт, в якому перелічуються особисті речі, багаж і ручна поклажа пасажира. Крім керівника автостанції (або представника перевізника) акт підписують два свідки події.

Зазначені в акті речі, багаж і ручна поклажа передаються на зберігання до камери схову автостанції (найближчої автостанції у разі здійснення зупинки не на автостанції), про що зазначається в акті.

139. Речі громадян можуть тимчасово зберігатися в стаціонарних камерах схову незалежно від наявності в них проїзних документів. За зберігання речей у камері схову з їх власника справляється плата.

140. Не дозволяється приймати на зберігання гроші, коштовності, продукти харчування, поклажу з вибуховими, отруйними, вогнебезпечними, їдкими, сморідними, наркотичними та іншими небезпечними речовинами, а також речі, що можуть забруднити камеру схову та предмети, які в ній зберігаються.

141. У разі коли пасажир втратив багажну квитанцію, що підтверджує факт здачі речей на зберігання, або забув шифр чи номер автоматичної камери схову, здана до камери схову річ видається поклаждавцеві після пред'явлення доказів належності йому такої речі з оформленням відповідного акта.

142. Строк, протягом якого зберігач зобов'язаний зберігати речі, встановлюється власником автостанції.

Дії щодо забутих, знайдених і нерозпізнаних речей регулюються Цивільним кодексом України.

За зберігання знайдених речей, а також за зберігання речей, вилучених з камер схову після встановленого строку зберігання, з їх власника справляється плата у разі їх розпізнання.

143. У разі здавання речей до камери схову з оголошенням цінності зберігач має право вимагати пред'явлення речей для визначення їх справжньої вартості.

У разі відмови пасажира пред'явити речі для огляду або незгоди з оцінкою їх дійсної вартості речі до камери схову не приймаються.

144. Збитки, завдані поклаждавцеві внаслідок втрати, нестачі або пошкодження речі, зданої до камери схову, відшкодовуються протягом доби з моменту пред'явлення вимоги про їх відшкодування у разі доведення вини зберігача.

VI. Права та обов'язки учасників транспортного процесу

145. Перевізник зобов'язаний:

- 1) забезпечити дотримання персоналом вимог законодавства про автомобільний транспорт та захист прав споживачів;
- 2) вживати заходів до забезпечення безпечної, зручної поїздки пасажирів і зберігання та/або доставки багажу згідно з договором перевезення і розкладом руху;
- 3) організувати проведення контролю технічного та санітарного стану автобусів чи легкових автомобілів перед початком роботи, крім автомобільного самозайнятого перевізника;
- 4) організувати проведення щозмінного передрейсового і післярейсового медичного огляду водіїв транспортних засобів, крім автомобільного самозайнятого перевізника;
- 5) видавати водіям та іншим працівникам передбачені законом документи;
- 6) мати документи для здійснення перевезень згідно із законодавством;
- 7) утримувати транспортні засоби в належному технічному та санітарному стані, забезпечувати їх своєчасну подачу для посадки пасажирів і відправлення;
- 8) здійснювати перевезення пасажирів з використанням сертифікованих транспортних засобів відповідного типу, на які оформлені документи згідно із законодавством;
- 9) організовувати проїзд пасажирів до місця призначення за маршрутом без додаткових фінансових витрат пасажирів, насамперед осіб з обмеженими фізичними можливостями, громадян похилого віку, вагітних жінок, пасажирів з дітьми дошкільного віку, у разі припинення поїздки через технічну несправність транспортного засобу чи настання надзвичайної або невідвортної за даних умов події;
- 10) здійснювати перевезення пасажирів з квитками і пасажирів, яким згідно із законодавством надано пільги щодо плати за проїзд;
- 11) надавати пасажирам достовірну і своєчасну інформацію про найменування зупинок, можливі пересадки, розмір плати за проїзд тощо;
- 12) компенсувати шкоду, заподіяну здоров'ю та майну пасажирів;
- 13) забезпечувати попередній та поточний продаж квитків;
- 14) здійснювати обов'язкове особисте страхування пасажирів від нещасних випадків на транспорті;
- 15) забезпечувати перед початком пасажирського міжнародного автомобільного перевезення перевірку наявності у пасажирів документів, необхідних для в'їзду до держави прямування, держав за маршрутом слідування, та відмовляти у міжнародному перевезенні пасажиром, які не пред'явили необхідні документи;
- 16) виконувати вимоги цих Правил, Правил дорожнього руху та правил технічної експлуатації транспортних засобів.

146. Перевізник має право:

- 1) скасовувати рейси транспортних засобів у разі виникнення обставин, які він не міг передбачити і виникненню яких не міг запобігти, з поверненням пасажиром (або замовнику послуг) коштів, сплачених ними за перевезення;
- 2) обмежувати або припиняти перевезення в разі стихійного лиха, епідемії, епізоотії або іншої надзвичайної ситуації;
- 3) припиняти рух транспортних засобів у разі виникнення загрози життю та здоров'ю пасажирів;
- 4) зазначати в багажній квитанції стан багажу, що має зовнішні пошкодження, або відмовлятися від його перевезення в разі заперечення пасажиром проти внесення відповідної позначки;

- 5) вимагати від органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування, замовника послуг та автостанцій виконання умов договору;
- 6) брати участь у конкурсах на перевезення пасажирів на маршрутах;
- 7) подавати організаторам регулярних перевезень пропозиції щодо підвищення рівня організації обслуговування пасажирів;
- 8) надавати пасажирам пільги щодо оплати послуг з перевезення;
- 9) пропонувати пасажирам додаткові послуги.

147. Водій автобуса зобов'язаний:

- 1) мати посвідчення водія на право керування транспортними засобами відповідної категорії;
- 2) виконувати вимоги цих Правил, Правил дорожнього руху та правил технічної експлуатації автобуса;
- 3) мати із собою і пред'являти для перевірки уповноваженим особам передбачені законодавством документи;
- 4) дотримуватися визначеного маршруту та розкладу руху автобуса;
- 5) приймати, розміщувати та видавати багаж пасажирам на передбачених графіком руху зупинках;
- 6) стежити за виконанням пасажирами своїх обов'язків та безпечним розміщенням ними багажу і ручної поклажі в автобусі;
- 7) здійснювати висадку пасажирів у разі заправлення автобуса паливом під час виконання перевезення;
- 8) вживати необхідних заходів до забезпечення безпеки пасажирів у разі виникнення перешкод для руху на маршруті (туман, ожеледь тощо), які не дають змоги продовжити поїздки, а також у разі вимушеної зупинки на залізничному переїзді;
- 9) перевіряти під час посадки на приміському або міжміському маршрутах наявність в осіб квитків на проїзд та квитанцій на перевезення багажу;
- 10) зупиняти під час виконання рейсу в режимі маршрутного таксі автобус для посадки на вимогу в місцях зупинки громадського транспорту, а також в інших місцях, але не ближче ніж за 100 метрів від місця зупинки громадського транспорту, якщо це не суперечить Правилам дорожнього руху;
- 11) зупиняти автобус для посадки та висадки пасажирів на відстані не більше ніж 0,5 метра від краю проїзної частини дороги;
- 12) пройти перед виїздом на маршрут медичний огляд, забезпечити перевірку технічного стану і комплектності транспортного засобу;
- 13) дотримуватися визначеного законодавством режиму праці та відпочинку;
- 14) бути охайно одягненим, чемно поводитися з пасажирами;
- 15) оголошувати найменування і тривалість зупинки;
- 16) продавати квитки пасажирам до початку руху автобуса у передбачених законодавством випадках;
- 17) забезпечити у разі відставання пасажира від автобуса на шляху прямування збереження його ручної поклажі, багажу;
- 18) у разі здійснення міжміських або міжнародних перевезень надавати допомогу пасажирам з обмеженими фізичними можливостями в розміщенні ручної поклажі, багажу, милиць, візків та інших особистих речей, а також під час посадки і висадки з автобуса;
- 19) перевіряти у разі обслуговування пасажирів з обмеженими фізичними можливостями після прибуття до пункту призначення, чи здійснив пасажир заплановану висадку та чи не забув багаж та/або ручну поклажу чи особисті речі;

20) забезпечувати перевезення багажу в багажних відділеннях автобуса (у разі їх наявності) або розміщення так, щоб не заважати вільному проходу пасажирів уздовж салону автобуса та не блокувати доступ до основних і аварійних виходів.

148. Водій автобуса має право:

- 1) вимагати від пасажирів виконання їх обов'язків;
- 2) перевіряти під час посадки в автобус на приміських, міжміських та міжнародних маршрутах наявність квитків на проїзд і квитанцій на перевезення багажу;
- 3) не видавати багаж, якщо пасажир не пред'явив квитанцію на перевезення багажу;
- 4) не допускати до поїздки пасажира, якщо в салоні відсутні вільні місця (крім випадків, коли в пасажира є квиток на місце в салоні);
- 5) відмовити у разі виконання рейсів у режимі маршрутного таксі у зупинці для посадки та/або висадки у місці, розташованому на відстані ближче ніж 100 метрів від облаштованої зупинки громадського транспорту, або на порушення Правил дорожнього руху;
- 6) не допускати до поїздки пасажирів, які не мають квитків або не пред'являють посвідчення встановленого зразка, що підтверджує право на пільги щодо оплати проїзду, перебувають у стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння, порушують громадський порядок, мають при собі небезпечні вантажі, зокрема легкозаймисті, вибухонебезпечні і такі, що можуть забруднити транспортний засіб чи одяг пасажирів.

149. Водію автобуса забороняється:

- 1) починати рух до повного зачинення дверей та відчиняти їх до повної зупинки автобуса;
- 2) змінювати маршрут і графік руху;
- 3) розмовляти з пасажирами, їсти, пити, курити під час руху автобуса;
- 4) продавати пасажирам квитки під час руху автобуса;
- 5) відмовляти пасажирам в обслуговуванні, крім передбачених законодавством та цими Правилами випадків;
- 6) обирати пасажирів за вигідністю їх прямування;
- 7) перевозити в автомобілі гострі і ріжучі предмети, пожежонебезпечні, вибухові, отруйні, їдкі, сморідні та наркотичні речовини, вогнепальну зброю без чохла, інші небезпечні предмети;
- 8) перевозити тварин, крім передбачених законодавством випадків;
- 9) порушувати вимоги цих Правил, Правил дорожнього руху та правил технічної експлуатації транспортного засобу.

150. Водій таксі зобов'язаний:

- 1) здійснювати посадку пасажирів на стоянці в порядку черги, надавати право позачергового користування таксі згідно із законодавством;
- 2) відчиняти двері таксі, відкривати багажник та перевіряти його закриття під час посадки пасажирів;
- 3) повідомляти пасажирам про розмір оплати проїзду, показання таксометра на початку і в кінці поїздки та роз'яснювати порядок користування таксі;
- 4) здійснювати перевезення до пункту призначення за визначеним пасажиром маршрутом або найкоротшим шляхом за згодою пасажира;
- 5) дотримуватися визначеного законодавством режиму праці та відпочинку;
- 6) бути ввічливим і уважним до пасажирів;
- 7) мати із собою і пред'являти для перевірки уповноваженим особам передбачені законодавством документи;
- 8) отримувати згоду пасажира на запропонування іншим особам здійснити поїздку;

- 9) передавати забуті речі у міський стіл знахідок;
- 10) вживати заходів для своєчасної доставки пасажирів до місця призначення у разі виходу транспортного засобу з ладу (зупинити попутне таксі, викликати таксі по телефону тощо);
- 11) допомогти пасажирові укласти багаж;
- 12) видати на вимогу пасажирів чек для оплати транспортної послуги;
- 13) виконувати договірні зобов'язання щодо подачі автомобіля, доставки пасажирів, умов та розміру оплати;
- 14) виконувати вимоги цих Правил, Правил дорожнього руху та правил технічної експлуатації транспортного засобу.

151. Водій таксі, що є найманим працівником, крім вимог, передбачених пунктом 150 цих Правил, повинен перед виїздом на маршрут пройти медичний огляд і провести перевірку технічного стану транспортного засобу з внесенням відповідної позначки у дорожній лист.

152. Автомобільний самозайнятий перевізник, що здійснює перевезення на власному транспортному засобі, крім вимог, передбачених пунктом 150 цих Правил, зобов'язаний проходити один раз на рік медичний огляд, за результатами якого видається довідка встановленого зразка, та здійснювати технічне обслуговування транспортного засобу на станції технічного обслуговування згідно з регламентом проведення сервісного обслуговування транспортного засобу, але не рідше ніж один раз на три місяці, про що проставляється відмітка в сервісній книжці, форма якої затверджується Мінінфраструктури.

153. Водій таксі має право:

- 1) відмовити у поїзді пасажирові, який перебуває у стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння, порушує громадський порядок, має при собі речі, заборонені для перевезення, може забруднити салон автомобіля;
- 2) вимагати від перевізника створення умов для безпечної роботи на маршруті, дотримання режиму праці та відпочинку водіїв.

154. Водію таксі забороняється:

- 1) відмовляти пасажирові в обслуговуванні, крім випадків, передбачених законодавством та цими Правилами;
- 2) пропонувати особі поїздку без згоди пасажирів, які перебувають у салоні таксі;
- 3) здійснювати перевезення пасажирів, якщо в автомобілі таксі відсутній або не працює таксометр;
- 4) перевозити групу пасажирів у кількості, що перевищує пасажиромісткість транспортного засобу;
- 5) устанавлювати за поїздку розмір плати, який не відповідає показанням таксометра;
- 6) обирати пасажирів за вигідністю їх прямування;
- 7) нав'язувати спільний проїзд кільком пасажирів або здійснювати перевезення пасажирів не найкоротшим шляхом, якщо на те відсутня їх згода;
- 8) перевозити в автомобілі гострі і ріжучі предмети, пожежонебезпечні, вибухові, отруйні, їдкі, сморідні, наркотичні речовини, вогнепальну зброю без чохла, інші небезпечні предмети;
- 9) перевозити тварин, крім передбачених законодавством випадків;
- 10) брати плату з пасажирів за час простою у разі зупинки в дорозі з вини водія;
- 11) їсти, пити та курити під час руху;
- 12) порушувати вимоги цих Правил, Правил дорожнього руху та правил технічної експлуатації транспортного засобу.

155. Водій таксі несе відповідальність за життя і здоров'я пасажирів, псування або втрату прийнятого до перевезення багажу.

155¹. Під час здійснення пасажирського міжнародного автомобільного перевезення автомобільний перевізник, автомобільний самозайнятий перевізник, крім обов'язків, визначених пунктами 147 і 150 цих Правил, зобов'язані перед початком такого перевезення перевірити наявність у пасажирів документів, необхідних для в'їзду до держави прямування, держав за маршрутом слідування, та відмовити у перевезенні пасажирів, які на їх вимогу не пред'явили необхідні документи.

156. Пасажир таксі має право:

- 1) на високоякісне та безпечне перевезення;
- 2) вибрати на свій розсуд будь-яке таксі, що перебуває на стоянці;
- 3) вимагати від водія:
виконання вимог Правил дорожнього руху, цих Правил та законодавства про захист прав споживачів, проведення розрахунку згідно з показаннями таксометра та видачі йому чека;
здійснення перевезення без підсадки інших пасажирів;
здійснення перевезення найкоротшим шляхом;
- 4) визначати шлях прямування до пункту призначення;
- 5) перевозити на руках дитину дошкільного віку на задньому сидінні;
- 6) звертатися до перевізника та інших організацій з вимогою роз'яснити порядок надання транспортних послуг і їх оплати;
- 7) на компенсацію заподіяної шкоди.

157. Пасажир таксі зобов'язаний:

- 1) виконувати вимоги цих Правил;
- 2) здійснювати посадку та висадку з правого боку тільки після повної зупинки транспортного засобу;
- 3) під час руху не відволікати увагу водія від керування транспортним засобом;
- 4) не допускати дій, які загрожують безпеці перевезення та дорожнього руху;
- 5) не курити і не відкривати вікон у салоні без погодження з водієм та іншими пасажирами;
- 6) оплатити у разі виходу транспортного засобу з ладу частину вартості проїзду згідно з показаннями таксометра;
- 7) розрахуватися з водієм у повному обсязі після закінчення поїздки, у тому числі у разі її припинення за власним бажанням, а в разі зупинки за власною потребою - оплатити частину перевезення, що здійснене, згідно з показаннями таксометра та внести аванс на час чекання за домовленістю (якщо в межах такого часу пасажир не з'явився, перевезення вважається закінченим);
- 8) під час міжнародного автомобільного перевезення мати належним чином оформлені документи, необхідні для в'їзду до держави прямування, держав за маршрутом слідування, та пред'являти їх на вимогу автомобільного перевізника, автомобільного самозайнятого перевізника.

158. Пасажир автобуса зобов'язаний:

- 1) мати при собі квиток на проїзд, квитанцію на перевезення багажу, а за наявності права на пільги щодо оплати проїзду - посвідчення встановленого зразка або безоплатний квиток (для міжміських перевезень);
- 2) займати зазначене у квитку місце, зберігати квиток до кінця поїздки і пред'являти в розгорнутому вигляді на вимогу осіб, що мають право здійснювати контроль;
- 3) здійснювати посадку (висадку) лише після повної зупинки автобуса;
- 4) оплатити перевезення багажу та ручної поклажі згідно з вимогами цих Правил;
- 5) мати візові та еміграційні документи (під час міжнародних перевезень);

6) під час міжнародного автомобільного перевезення мати належним чином оформлені документи, необхідні для в'їзду до держави прямування, держав за маршрутом слідування, та пред'явити їх автомобільному перевізнику на його вимогу;

7) завчасно подати сигнал водієві відповідним дзвінком або усно в разі виходу на зупинці "На вимогу";

8) у разі настання дорожньо-транспортної пригоди надати можливу допомогу потерпілим і повідомити про це органам міліції;

9) повідомити водієві про виявлені забуті речі, документи та цінності.

159. Пасажир автобуса має право:

1) на безпечне і високоякісне перевезення;

2) висувати вимоги до перевізника щодо виконання ним умов договору перевезення;

3) перевозити тварин у встановленому законодавством порядку;

4) перевозити безоплатно одну одиницю багажу в разі поїздки на маршруті міського або приміського сполучення за умови, що його розміри не перевищують 100 x 50 x 30 сантиметрів, вагою до 20 кілограмів;

5) гарантовано перевозити дві одиниці багажу з оплатою згідно з тарифом за кожен з них та безоплатно перевозити одну одиницю ручної поклажі у салоні транспортного засобу в разі поїздки на маршруті міжміського або міжнародного сполучення;

6) безоплатно перевозити ручну поклажу в кількості не більш як дві одиниці на міських та приміських маршрутах;

7) безоплатно перевозити з собою одну дитину віком до шести років без права зайняття нею окремого місця;

8) купувати для дітей віком від шести до 14 років дитячі квитки за пільговою ціною (із знижкою 25 відсотків вартості) у період з 1 жовтня по 15 травня;

9) оголошувати цінність багажу;

10) отримувати від перевізника, водія, працівника автостанції інформацію про послуги з перевезень;

11) на компенсацію заподіяної шкоди.

160. Пасажирам автобуса (таксі) забороняється:

1) під час руху відволікати увагу водія від керування;

2) відчиняти двері транспортного засобу до повної його зупинки;

3) перешкоджати зачиненню дверей;

4) розмішувати багаж у тих місцях, де це перешкоджає вільному пересуванню пасажирів уздовж салону;

5) здійснювати поїздки без оплати її вартості або без пред'явлення посвідчення особи встановленого зразка (у разі наявності права на пільги щодо проїзду);

6) робити виправлення у квитку і передавати його іншій особі;

7) перевозити багаж та ручну поклажу на сидінні;

8) користуватись аварійним обладнанням без потреби;

9) порушувати громадський порядок;

10) курити в салоні транспортного засобу.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 3 грудня 2008 р. N 1081

Київ

Про затвердження Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування

Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Затвердити Порядок проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування, що додається.
2. Визнати такими, що втратили чинність:
постанову Кабінету Міністрів України від 29 січня 2003 р. N 139 "Про затвердження Порядку проведення конкурсу на перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування" (Офіційний вісник України, 2003 р., N 6, ст. 235);
пункт 2 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України з питань діяльності Головної державної інспекції на автомобільному транспорті, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29 березня 2006 р. N 387 (Офіційний вісник України, 2006 р., N 13, ст. 892).

Прем'єр-міністр України

Ю. ТИМОШЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

постановою Кабінету Міністрів України
від 3 грудня 2008 р. N 1081

ПОРЯДОК

проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування

Загальна частина

1. Цей Порядок визначає процедуру підготовки та проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування (далі - конкурс) і є обов'язковим для виконання органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами (організаціями), залученими на договірних умовах для організації забезпечення проведення конкурсів, конкурсними комітетами та автомобільними перевізниками.
2. Терміни, що вживаються у цьому Порядку, мають таке значення:
конкурсна пропозиція - умови обслуговування пасажирів, що пропонуються перевізником-претендентом, які зазначені у поданих на конкурс документах;

конкурсний комітет - постійний або тимчасовий орган, утворений організатором для розгляду конкурсних пропозицій та прийняття рішення про визначення переможця конкурсу;
організатор - орган виконавчої влади, виконавчий орган сільської, селищної, міської ради, який самостійно або із залученням робочого органу проводить конкурс;

паритетне виконання перевезень - обслуговування оборотного рейсу міжміського сполучення, що передбачає відправлення одночасно двох автобусів з різних кінцевих пунктів маршруту;

перевізник-претендент - автомобільний перевізник, який в установленому порядку подав заяву та документи для участі в конкурсі;

робочий орган - підприємство (організація), що має фахівців у галузі автомобільного транспорту, матеріальні ресурси та технології, а також досвід роботи не менш як три роки з питань організації пасажирських перевезень, яке у разі потреби залучається організатором на конкурсних умовах за договором для організації проведення конкурсу;

умови конкурсу - встановлені організатором (обов'язкові та додаткові) умови перевезень пасажирів, які повинні виконувати автомобільні перевізники, визначені на відповідному об'єкті конкурсу;

місце формування оборотного рейсу - один або обидва кінцеві пункти маршруту, з якого (яких) розпочинається робота на міжміському маршруті.

3. Пункт 3 виключено

4. Організатором на автобусному маршруті загального користування є:

Укртрансінспекція - на міжміському і приміському маршрутах, які виходять за межі території області (міжобласний маршрут);

Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні держадміністрації - на міжміському і приміському маршрутах, які не виходять за межі території Автономної Республіки Крим, області (внутрішньообласний маршрут), у тому числі, які проходять від м. Києва до населених пунктів Київської області та від м. Севастополя до населених пунктів Автономної Республіки Крим;

виконавчий орган сільської, селищної, міської ради відповідного населеного пункту - на автобусному маршруті, що проходить у межах населеного пункту (міський маршрут).

5. Метою визначення автомобільного перевізника на конкурсних засадах є:

реалізація основних напрямів розвитку галузі автомобільного транспорту;

створення безпечних умов для перевезення пасажирів автомобільним транспортом;

покращення якості пасажирських перевезень;

створення конкурентного середовища;

забезпечення оновлення рухомого складу;

підвищення рівня безпеки перевезень пасажирів;

забезпечення виконання соціально значущих перевезень.

6. Об'єктом конкурсу може бути:

маршрут (кілька маршрутів) та/або оборотний рейс (кілька оборотних рейсів) міжміського автобусного сполучення;

маршрут (кілька маршрутів) міського або приміського автобусного сполучення;

сукупність оборотних рейсів міського або приміського автобусного сполучення за умови, що кількість таких рейсів на об'єкті конкурсу становить не менш як 50 на день;

сукупність маршрутів приміського та маршрутів або оборотних рейсів міжміського сполучення.

7. Об'єкт конкурсу визначається організатором.

8. Рішення про переможця конкурсу приймається конкурсним комітетом. Рішення конкурсного комітету обов'язкове для виконання організатором, крім випадків, передбачених пунктом 54 цього Порядку.

9. Пункт 9 виключено

10. Організатор затверджує умови конкурсу, в тому числі обов'язкові, відповідно до статті 44 Закону України "Про автомобільний транспорт". Крім обов'язкових організатор може затверджувати додаткові умови конкурсу (наявність у перевізника GPS-системи, встановленої на транспортних засобах, які пропонуються для роботи на автобусному маршруті, тощо). Організатор встановлює вимогу щодо забезпечення роботи на об'єкті конкурсу, який включає міські та приміські автобусні маршрути загального користування, не менш як одного транспортного засобу, пристосованого для перевезення осіб з обмеженими фізичними можливостями.

11. Пункт 11 виключено

12. Конкурсний комітет приймає рішення про недопущення до участі в конкурсі автомобільного перевізника, який:

- 1) подав до участі в конкурсі неналежним чином оформлені документи чи не в повному обсязі, а також такі, що містять недостовірну інформацію;
- 2) визнаний банкрутом або щодо якого порушено провадження у справі про банкрутство (за винятком того, стосовно якого проводиться процедура санації), або який перебуває у стадії ліквідації;
- 3) не відповідає вимогам статті 34 Закону України "Про автомобільний транспорт";
- 4) не має достатньої кількості транспортних засобів для виконання перевезень, затвердженої обов'язковими умовами конкурсу, та перевезень, які повинні виконуватися відповідно до чинних договорів (дозволів). Достатня кількість транспортних засобів визначається як кількість автобусів, необхідних для виконання перевезень, та кількість резервних транспортних засобів, яка становить 10 відсотків для міського, приміського сполучення та 20 відсотків для міжміського сполучення;
- 5) має несплачені штрафні санкції, накладені Укртрансінспекцією, або водії якого мають несплачені штрафи, накладені відповідно до статті 130 Кодексу України про адміністративні правопорушення, неоскаржені у судовому порядку (що були накладені не пізніше ніж за 20 днів до дати проведення конкурсу);
- 6) подав конкурсну пропозицію, що не відповідає обов'язковим та додатковим умовам конкурсу, крім випадків, передбачених частиною третьою статті 44 Закону України "Про автомобільний транспорт".

13. Якщо в конкурсі взяв участь тільки один перевізник-претендент, його може бути визнано переможцем конкурсу. У цьому разі конкурсний комітет шляхом голосування може приймати рішення про надання права перевізнику-претенденту здійснювати перевезення пасажирів на об'єкті конкурсу.

Визначення на конкурсних засадах підприємства (організації) для здійснення функцій робочого органу

14. У разі коли організатор залучає робочий орган, на нього покладаються функції з підготовки матеріалів щодо умов конкурсу, паспортів автобусних маршрутів, аналізу одержаних пропозицій та їх оцінки, договорів з переможцями конкурсу та інших матеріалів.

Для підготовки інформації про відповідність технічного стану автобусів претендента умовам перевезень та відповідність претендента вимогам нормативно-правових актів у сфері безпеки дорожнього руху організатор не менш як за дев'ять робочих днів до дати проведення конкурсу надсилає список перевізників-претендентів на відповідний конкурс до Державтоінспекції.

Для отримання зазначеної інформації автомобільний перевізник за власним бажанням має право в установленому Мінінфраструктури за погодженням з МВС порядку звернутися до Державтоінспекції.

Підготовлена Державтоінспекцією інформація подається відповідно до вимог пункту 41 цього Порядку.

15. Робочий орган визначається на конкурсних засадах відповідно до вимог Закону України "Про автомобільний транспорт".

16. З метою визначення на конкурсних засадах робочого органу організатор:

- 1) утворює комітет з визначення робочого органу;
- 2) визначає форму заяви та перелік документів, що подаються для участі в конкурсі;
- 3) визначає умови конкурсу;
- 4) розміщує не пізніше ніж за 30 днів до початку конкурсу у засобах масової інформації оголошення про проведення конкурсу та його умови.

17. У конкурсі можуть брати участь підприємства (організації), які відповідають вимогам, що встановлені статтею 44 Закону України "Про автомобільний транспорт", а також умовам проведення відповідного конкурсу.

18. Не допускаються до участі в конкурсі підприємства (організації), які надають послуги з перевезень, провадять діяльність на ринку транспортних послуг, пов'язану з наданням послуг з перевезень, представляють інтереси окремих автомобільних перевізників.

19. Переможцем конкурсу визначається підприємство (організація), яке за оцінкою конкурсного комітету найбільше відповідає умовам конкурсу.

20. Організатор укладає з переможцем конкурсу договір про виконання функцій робочого органу.

Строк дії договору встановлюється за домовленістю між організатором та робочим органом, але не більш як на три роки.

21. Визначення робочого органу на конкурсних засадах є обов'язковим.

У разі відсутності претендентів на здійснення функцій робочого органу організатор повинен забезпечити проведення конкурсу самостійно, однак протягом періоду не більш як два роки з моменту оголошення конкурсу з визначення робочого органу.

Утворення та основні засади діяльності конкурсного комітету з визначення автомобільних перевізників

22. Персональний склад конкурсного комітету затверджується організатором, який призначає голову, його заступника та секретаря.

Секретар конкурсного комітету призначається організатором з числа представників організатора або робочого органу і включається до складу конкурсного комітету без права голосу.

23. До складу конкурсного комітету входять представники відповідних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, Укртрансінспекції, Державтоінспекції та громадських організацій. При цьому кількість представників громадських організацій, діяльність яких пов'язана з автомобільним транспортом, повинна становити не менш як 50 відсотків загальної кількості представників громадських організацій.

До складу конкурсного комітету не можуть входити представники суб'єктів господарювання - автомобільних перевізників, які є перевізниками-претендентами або які провадять діяльність на ринку перевезень пасажирів, а також представляють інтереси окремих автомобільних перевізників.

24. Чисельність складу конкурсного комітету визначається організатором за поданням наведених у пункті 23 цього Порядку органів та організацій.

Із складу конкурсного комітету 50 відсотків - представники органів виконавчої влади та (або) органів місцевого самоврядування, решта - представники громадських організацій.

25. До участі в засіданні конкурсного комітету, на якому визначається автомобільний перевізник для роботи на міжміському та приміському автобусних маршрутах, які не виходять за межі території району, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні держадміністрації запрошують представників відповідної районної держадміністрації.

Абзац другий пункту 25 виключено

26. Організатор та робочий орган можуть для здійснення своїх повноважень залучати відповідних фахівців та експертів за їх згодою.

27. Члени конкурсного комітету:

беруть участь в обговоренні, розгляді оцінки за бальною системою та зіставленні конкурсних пропозицій перевізників-претендентів і забезпечують прийняття рішення про визначення переможця конкурсу;

мають право на ознайомлення з усіма матеріалами, що стосуються проведення оцінки за бальною системою пропозицій перевізників-претендентів, а також на відображення своєї окремої думки у протоколі засідання комітету на підставі інформації, що підтверджена документально та врахування якої не порушуватиме процедуру проведення конкурсу;

зобов'язані дотримуватися норм законодавства, цього Порядку, об'єктивно та неупереджено розглядати конкурсні пропозиції перевізників-претендентів.

Оголошення про проведення конкурсу на визначення автомобільного перевізника

28. Організатор або робочий орган публікує в друкованих засобах масової інформації не пізніше ніж за 30 календарних днів до початку конкурсу оголошення про конкурс (крім друкованих оголошення може бути розміщено також в інших засобах масової інформації), яке повинне містити таку інформацію:

1) найменування організатора та робочого органу;

2) порядковий номер та основні характеристики кожного об'єкта конкурсу:

на міжміському маршруті - номер рейсу, початковий та кінцевий пункти маршруту, протяжність, час відправлення з кінцевих пунктів та прибуття до них, особливості періодичності виконання перевезень, рекомендовану кількість зірочок за параметрами комфортності;

на міському та приміському маршруті - номер маршруту, найменування кінцевих зупинок, кількість оборотних рейсів або кількість автобусів для забезпечення перевезень, режим руху та інтервал, особливості періодичності виконання перевезень (сезонний, у певні дні тижня тощо);

3) умови конкурсу;

4) порядок одержання необхідної інформації про об'єкт конкурсу;

5) кінцевий строк прийняття документів для участі в конкурсі;

6) найменування організації, режим її роботи та адреса, за якою подаються документи для участі в конкурсі;

7) місце та дата одержання бланків документів для участі в конкурсі;

8) місце, дата та час початку проведення засідання конкурсного комітету;

9) розмір плати за участь у конкурсі;

10) телефон для довідок (електронна адреса або адреса веб-сайту) з питань проведення конкурсу.

11) підпункт 11 пункту 28 виключено

Подання документів для участі у конкурсі

29. Для участі у конкурсі автомобільний перевізник подає на кожний об'єкт конкурсу окремо заяву за формою, визначеною згідно з додатками 1 або 2, і такі документи:

- 1) виписку або витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців;
- 2) нотаріально завірєну копію ліцензії на право надання послуг з перевезень пасажирів (може подаватися в одному примірнику, якщо перевізник-претендент бере участь у кількох конкурсах, які проводяться на одному засіданні);
- 3) перелік транспортних засобів, які пропонуються до використання на автобусному маршруті, із зазначенням марки, моделі, пасажиромісткості (з відміткою "з місцем водія/без місця водія"), VIN-коду транспортного засобу, державного номерного знака, року випуску транспортного засобу;
- 4) копії ліцензійних карток на кожний автобус, який пропонується до використання на автобусному маршруті;
- 5) документ, що підтверджує внесення плати за участь у конкурсі, із зазначенням дати проведення конкурсу;
- 6) копії свідоцтв про реєстрацію транспортних засобів або тимчасових реєстраційних талонів автобусів, що пропонуються до використання на маршруті;
- 7) копію документа, що підтверджує проведення процедури санації (за умови проведення санації);
- 8) перелік транспортних засобів, пристосованих для перевезення осіб з обмеженими фізичними можливостями, які пропонуються для роботи на автобусному маршруті, або письмова інформація про їх відсутність;
- 9) анкету відповідно до пункту 32 цього Порядку;
- 10) підпункт 10 пункту 29 виключено
- 10) копія штатного розпису, податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з них податку (форма N 1ДФ) за останні повні два квартали.

Комплектність поданих документів перевіряє в міру їх надходження організатор.

30. Документи для участі в конкурсі пронумеровуються, прошиваються, підписуються уповноваженою особою перевізника-претендента та скріплюються печаткою з позначенням кількості сторінок цифрами і словами.

Документи для участі в конкурсі подаються перевізником-претендентом у двох закритих конвертах (пакетах).

Конверт (пакет) з позначкою "N 1", який містить документи для участі в конкурсі, відкривається наступного дня після закінчення строку їх прийняття.

Конверт (пакет) з позначкою "N 2", який містить документи з інформацією про те, на який об'єкт конкурсу подає документи перевізник-претендент, відкривається під час засідання конкурсного комітету.

У разі подання перевізником-претендентом документів для участі в кількох конкурсах, що проводяться на одному засіданні, ним робиться однакова відмітка на конвертах N 1 і 2, які стосуються одного і того ж конкурсу, що дасть змогу визначити приналежність їх одне одному.

Кінцевий строк прийняття документів для участі в конкурсі визначається організатором і не може становити менш як 10 робочих днів до дати проведення конкурсу.

31. Документи, що безпосередньо стосуються конкурсу, які надійшли до організатора у зазначений в оголошенні про проведення конкурсу строк від підприємств, установ та

організацій, які не є перевізниками-претендентами, подаються на розгляд конкурсного комітету.

32. До заяви автомобільного перевізника додається анкета за формою згідно з додатком 5, в якій передбачаються питання, що будуть враховані під час перевірки достовірності відомостей, що містяться у документах для участі у конкурсі, та під час підрахунків за бальною системою оцінки пропозицій перевізників-претендентів.

33. Документи, які надійшли до організатора після встановленого строку, не розглядаються.

34. Якщо перевізник-претендент бере участь у кількох конкурсах, які проводяться на одному засіданні конкурсного комітету, а подані ним пропозиції достатні для виконання перевезень тільки на частині об'єктів конкурсів, він повинен визначити пріоритети щодо визнання його переможцем у конкурсах, про що робиться запис в розділі IV заяви (згідно з додатками 1 і 2), і в разі визнання його переможцем у конкурсі (конкурсах) з вищим пріоритетом до участі в інших конкурсах він не допускається. При цьому плата за участь у конкурсах не повертається.

35. За роз'ясненнями щодо оформлення документів для участі в конкурсі перевізник-претендент має право звернутися до організатора або робочого органу, які зобов'язані надати їх в усній чи письмовій формі (за вибором перевізника-претендента) протягом трьох днів.

36. Інформація про будь-яку зміну умов конкурсу повинна бути доведена до відома всіх перевізників-претендентів не менш як за 20 днів до дати проведення конкурсу шляхом опублікування у засобах масової інформації, в яких було розміщено оголошення про конкурс.

37. Достовірність інформації, викладеної у заяві та документах, визначених пунктом 29 цього Порядку, перевіряється організатором та/або робочим органом не пізніше ніж за два дні до дати проведення конкурсу.

38. Під час приймання документів організатор або робочий орган повинен створити умови для одержання перевізником-претендентом детальної інформації про характеристики об'єкта конкурсу.

39. Подані на конкурс документи реєструються організатором або робочим органом у журналі обліку. Документи, подані несвоєчасно, не реєструються і повертаються автомобільному перевізникові з повідомленням про спосіб повернення коштів, внесених за участь в конкурсі.

Проведення конкурсу та визначення переможця

40. Під час проведення конкурсу конкурсний комітет розглядає пропозиції перевізників-претендентів виключно за такими показниками:

наявність достатньої кількості автобусів, які відповідають умовам конкурсу за класом та пасажиромісткістю (категорія, пасажиромісткість, наявність багажних відділень, додаткового обладнання);

наявність, характеристика та кількість резерву автобусів для заміни рухомого складу в разі виходу техніки з ладу;

наявність транспортних засобів, пристосованих для перевезення осіб з обмеженими фізичними можливостями;

наявність свідоцтва відповідності автобуса параметрам комфортності (для міжміського перевезення);

строк експлуатації автобусів (рік виготовлення, строк фактичної експлуатації);

наявність сертифіката відповідності послуг з перевезення пасажирів автобусами ліцензійним умовам;

наявність та характеристика виробничої бази;

умови підтримання належного технічного та санітарного стану рухомого складу;

умови контролю технічного стану транспортних засобів перед виїздом;

умови виконання регламентних робіт з технічного обслуговування та ремонту транспортних засобів;

досвід роботи перевізника-претендента;

наявність та тяжкість порушень безпеки дорожнього руху, транспортного законодавства, ліцензійних умов;

якість роботи автомобільного перевізника на даному маршруті (у разі обслуговування на умовах договору (дозволу), укладеного (наданого) на підставі попереднього конкурсу);

інвестиційний розвиток суб'єкта господарювання та соціальний ефект від його діяльності;

умови контролю за станом здоров'я водіїв.

41. Під час проведення конкурсу представники організатора та органів державного контролю, які входять до складу конкурсного комітету, відповідно до їх компетенції надають інформацію про діяльність перевізника-претендента.

Представники органів державного контролю несуть персональну відповідальність за достовірність поданої інформації відповідно до законодавства.

42. У разі участі в конкурсі двох або більше перевізників-претендентів конкурсний комітет визначає кращого з використанням бальної системи оцінки пропозицій перевізників-претендентів відповідно до цього Порядку та Закону України "Про автомобільний транспорт".

Сумарна кількість балів, одержаних кожним перевізником-претендентом згідно з додатком 4, є підставою для визначення переможця конкурсу.

43. Під час проведення конкурсу запрошуються всі перевізники-претенденти, що беруть участь у конкурсі, у присутності яких оголошуються конкурсні пропозиції. Претендентам надається право на обґрунтування запропонованих ними конкурсних пропозицій. Під час проведення конкурсу додаткові пропозиції від перевізників-претендентів не приймаються.

44. У разі відсутності керівника перевізника-претендента на конкурсі його інтереси може представляти особа, яка має довіреність, видану перевізником-претендентом.

45. У разі відсутності на конкурсі представника перевізника-претендента конкурсний комітет розглядає конкурсні пропозиції, викладені в поданих претендентом документах.

46. Переможцем конкурсу визнається перевізник-претендент, який за результатами розгляду набрав найбільшу кількість балів відповідно до системи оцінки пропозицій перевізників-претендентів.

Претендентом, який посів друге місце, визнається перевізник-претендент, який за результатами розгляду набрав найбільшу кількість балів відповідно до системи оцінки пропозицій перевізників-претендентів без урахування показника переможця конкурсу.

У разі коли учасники конкурсу набрали однакову кількість балів, під час визначення переможця конкурсу та перевізника-претендента, який посів друге місце, перевагу має той перевізник-претендент, що подав конкурсному комітетові сертифікат відповідності послуг з перевезення пасажирів ліцензійним умовам, а також (для міжміського автобусного маршруту) свідоцтво відповідності автобуса параметрам комфортності, а у разі неподання таких документів або подання їх кількома перевізниками-претендентами, що набрали однакову кількість балів, переможець визначається шляхом голосування.

Перевізника-претендента, визнаного відповідно до пункту 42 цього Порядку переможцем, може бути визнано таким лише у разі набрання ним за окремим об'єктом конкурсу кількості балів, що є вищою нуля.

47. Рішення про результати конкурсу приймається конкурсним комітетом на закритому засіданні в присутності не менш як половини його складу, у тому числі голови конкурсного комітету або його заступника, простою більшістю голосів.

У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос голови конкурсного комітету (або за його відсутності голос заступника голови конкурсного комітету).

48. Під час проведення засідання конкурсного комітету здійснюється технічний аудіозапис.

Аудіоматеріали засідань зберігаються в організатора протягом усього строку дії укладеного за результатами конкурсу договору або виданого дозволу.

49. Рішення конкурсного комітету про визначення переможця конкурсу, а також перевізника-претендента, який за результатами розгляду посів друге місце, оголошується перевізникам-претендентам під час конкурсу, у 10-денний строк оформляється протоколом, який підписується присутнім головою або заступником голови та секретарем конкурсного комітету, і подається організатору.

50. Протокол засідання конкурсного комітету повинен містити інформацію про:

дату, час та місце проведення засідання конкурсного комітету;

прізвища, імена та по батькові членів конкурсного комітету, які присутні на засіданні;

номери та назви об'єктів конкурсу;

найменування перевізників-претендентів;

результати голосування членів конкурсного комітету або результати, отримані за бальною системою оцінки пропозицій перевізників-претендентів;

рішення конкурсного комітету про визначення переможця конкурсу та перевізника-претендента, який за результатами розгляду посів друге місце;

рішення про недопущення перевізника-претендента до участі в конкурсі, якщо воно мало місце.

51. Рішення конкурсного комітету щодо визначення переможця конкурсу вводяться в дію наказом (постановою або іншим розпорядчим документом) організатора протягом не більш як 30 робочих днів з дня проведення конкурсу.

52. Витяги з протоколу засідання конкурсного комітету подаються на підставі письмової заяви перевізника-претендента протягом п'яти днів з дня її надходження. У разі надходження письмової заяви перевізника-претендента до моменту оформлення протоколу строк подання витягів з протоколу засідання конкурсного комітету відраховується з моменту оформлення протоколу відповідно до пункту 49 цього Порядку.

53. Організатор не пізніше ніж через 30 днів з моменту набрання чинності рішенням конкурсного комітету укладає з переможцем конкурсу договір (на міському та внутрішньообласному автобусних маршрутах) або видає дозвіл (на міжобласному автобусному маршруті) згідно з обов'язковими умовами визначеного конкурсу та додатковими умовами обслуговування маршруту, наданими перевізником-претендентом.

У разі письмової відмови перевізника-претендента, який став переможцем конкурсу, від укладення з організатором договору (одержання дозволу) договір укладається (дозвіл видається) з перевізником-претендентом, який посів друге місце. У разі відсутності перевізника-претендента, який посів друге місце, рейс (маршрут) включається до об'єкта іншого конкурсу.

У договорі (дозволі) визначаються умови перевезень на рейсі (рейсах) та/або маршруті (маршрутах) відповідно до визначеного об'єкта конкурсу.

Якщо перевізник-претендент брав участь і визнаний переможцем у кількох конкурсах, договір укладається (дозвіл видається) на кожний об'єкт конкурсу окремо.

Строк дії договору, який укладається, або дозволу, який видається за результатами конкурсу, становить від трьох до п'яти років.

Дія договору (дозволу) не може бути достроково зупинена в частині відносин щодо обслуговування окремих маршрутів та/або виконання окремих рейсів, а тільки на весь об'єкт конкурсу.

Строк дії договору (дозволу) не може бути продовжено, а рейси (маршрути) включаються до об'єкта іншого конкурсу.

Організатор повинен провести конкурс не пізніше ніж за два місяці до моменту закінчення строку дії договору (дозволу).

У такому разі дія договору (дозволу), укладеного (виданого) за результатами конкурсу, починається після закінчення строку дії чинних документів на перевезення.

54. Пункт 54 виключено

55. Організатор має право:

1) прийняти рішення про відмову у введенні в дію рішення (чи його окремої частини) конкурсного комітету за окремими об'єктами конкурсу:

у разі надходження від органів виконавчої влади письмової інформації, що підтверджує факт подання перевізником-претендентом, який за результатами конкурсу визнаний переможцем конкурсу, недостовірної інформації;

у разі надходження від органів виконавчої влади письмової інформації, що підтверджує факт подання перевізником-претендентом, який за результатами конкурсу визнаний таким, що зайняв друге місце, недостовірної інформації;

2) провести конкурс до моменту закінчення строку дії відповідного договору (дозволу), однак не раніше ніж за три місяці до настання такого моменту. У такому разі дія договору (дозволу), укладеного (виданого) за результатами конкурсу, починається після закінчення строку дії чинних документів на перевезення;

3) достроково розірвати договір (позбавити дозволу) з автомобільним перевізником у разі: порушення ним умов договору (дозволу). У такому разі для роботи на маршруті призначається автомобільний перевізник, який за результатами конкурсу визнаний таким, що зайняв друге місце, на строк до закінчення дії договору (дозволу), який було розірвано (позбавлено), а в разі його відмови чи відсутності - призначати до проведення конкурсу іншого автомобільного перевізника один раз на строк не більш як три місяці;

надходження від органів виконавчої влади письмової інформації, що підтверджує факт подання ним недостовірної інформації;

порушення ним умов договору (дозволу) під час виконання перевезень на маршруті як перевізника, який за результатами конкурсу визнаний таким, що зайняв друге місце;

4) укласти договір (видати дозвіл) з автомобільним перевізником, який за результатами конкурсу визнаний таким, що зайняв друге місце, у разі:

настання обставин, що передбачені абзацом третім підпункту 3 цього пункту на строк дії договору (дозволу), який було розірвано;

відмови перевізника-претендента, який визнаний переможцем конкурсу, від укладення договору (одержання дозволу);

5) у випадках, передбачених Законом України "Про автомобільний транспорт", укласти договір (видати дозвіл) з автомобільним перевізником (який працює на цьому напрямку) один раз на строк до трьох місяців, після чого виставити об'єкт на конкурс;

6) у разі зупинення судом рішення конкурсного комітету призначити тимчасово на строк дії відповідної ухвали суду автомобільного перевізника для виконання перевезень, передбачених об'єктом конкурсу.

56. Контроль за виконанням умов договору (дозволу) здійснює організатор та інші органи виконавчої влади згідно з компетенцією, за наявності відповідного звернення або доручення організатора.

Фінансування проведення конкурсу та розгляд спорів

57. Фінансування проведення конкурсу здійснюється органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування за рахунок коштів, внесених перевізниками-претендентами як плата за участь у конкурсі, а також за рахунок власних коштів.

58. Розмір плати за участь у конкурсі встановлюється організатором на підставі кошторису витрат і не може перевищувати 300 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян на дату подання заяви про участь у конкурсі.

Кошторис може розроблятися окремо за видами об'єктів конкурсу з урахуванням таких характеристик:

кількість рейсів (маршрутів) в одному об'єкті конкурсу;

наявність в об'єкті конкурсу нових та/або діючих рейсів (маршрутів).

59. Перевізник-претендент, який бере участь у кількох конкурсах, вносить плату за участь у кожному конкурсі окремо.

60. Кошторис витрат, пов'язаних з підготовкою та проведенням конкурсу, включає витрати з:

підготовки пропозицій щодо об'єктів та умов конкурсу;

розміщення інформації про об'єкти та умови конкурсу в засобах масової інформації;

організації приймання документів;

перевірки достовірності одержаної від перевізника-претендента інформації;

аналізу та оцінки відповідності пропозицій перевізника-претендента умовам конкурсу;

підготовки інформаційних матеріалів для членів конкурсного комітету;

доведення результатів конкурсу до відома перевізників-претендентів;

подання перевізникам-претендентам інформації про участь у конкурсі;

технічного забезпечення конкурсу, оренди або утримання приміщень для його проведення;

виготовлення паспортів автобусних маршрутів.

Кошторис затверджує організатор.

61. Затверджений організатором кошторис є підставою для визначення суми, яку сплачує перевізник-претендент за участь у конкурсі.

У разі коли сума одержаних від перевізників-претендентів коштів за участь у конкурсі менша ніж сума, передбачена кошторисом, різницю оплачує організатор.

62. Плата за участь у конкурсі вноситься перевізником-претендентом на рахунок організатора або робочого органу у розмірі, встановленому організатором для відповідного об'єкта конкурсу.

63. Кошти, сплачені за участь у конкурсі, повертаються повністю у разі, коли конкурс не відбувся або переможця не було визначено з вини організатора (робочого органу), а також перевізникам-претендентам, які подали достовірну інформацію, у разі настання обставин, визначених підпунктом 1 пункту 55 цього Порядку.

Для повернення коштів перевізник-претендент подає заяву за формою згідно з додатком 3.

64. Перевізникам-претендентам, які не стали переможцями конкурсу або не допущені до участі у конкурсі, плата за участь у конкурсі не повертається і використовується на покриття витрат, пов'язаних з підготовкою, проведенням конкурсу та підготовкою матеріалів, зазначених у пункті 14 цього Порядку.

65. У разі коли перевізник-претендент до початку проведення конкурсу офіційно відмовився від участі у конкурсі, йому повертається частина суми, сплаченої за участь у конкурсі:

за умови відкликання заяви до завершення приймання документів - 80 відсотків плати;

за умови відкликання заяви після завершення приймання документів, але до проведення конкурсу - 60 відсотків.

66. Скарги за результатами конкурсу можуть подаватися протягом 10 днів з дати його проведення та розглядатися організатором протягом 30 днів з дня надходження скарги від перевізника-претендента. Неврегульовані організатором спори розв'язуються в установленому порядку. Скарги, що надійшли з порушенням установленого строку, не розглядаються.

67. Інформація, що міститься в документах, поданих перевізниками-претендентами для участі у конкурсі, повинна бути достовірною за станом на момент подання документів для участі в конкурсі.

Додаток 1
до Порядку

ЗАЯВА

на участь у конкурсі з перевезення пасажирів на міському маршруті загального користування

Відповідно до вимог Закону України "Про автомобільний транспорт" та оголошення

_____ у _____
(найменування організатора) (назва та номер друкованого видання)

_____ претендує на одержання права
(найменування суб'єкта господарювання)

здійснювати перевезення пасажирів у межах об'єкта конкурсу N _____.

**ПЕРЕЛІК
маршрутів**

Початкова та кінцева зупинки маршруту, основні проміжні зупинки	Кількість рейсів	Відстань від початкової до кінцевої зупинки, кілометрів	Режим руху згідно з пунктом 10 Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування

I. Загальні дані

IV. Додаткова інформація

V. Перелік документів, що додаються до заяви

У зв'язку з участю в конкурсі підтверджую, що:

спроможний виконувати вимоги статті 34 Закону України "Про автомобільний транспорт";

згоден брати участь у конкурсі відповідно до умов конкурсу, визначених організатором;

з об'єктом конкурсу та його основними характеристиками ознайомлений;

всі дані, викладені у поданих мною документах, відповідають дійсності;

на момент проведення конкурсу не визнаний банкрутом, не порушено справу про банкрутство, або проводиться процедура санації;

у разі перемоги згоден укласти договір.

_____ 20__ р.

(підпис заявника)

(прізвище, ім'я та по батькові)

МП

--

Заяву прийнято _____
20__ р.

(прізвище, ім'я та по батькові, посада та підпис особи,
яка прийняла документи)

та внесено за N _____ до
журналу обліку.

Додаток 2
до Порядку

ЗАЯВА

на участь у конкурсі з перевезення пасажирів на міжміському (приміському) маршруті загального користування

Відповідно до вимог Закону України "Про автомобільний транспорт" та оголошення

_____ у _____
(найменування організатора) (назва та номер друкованого видання)

_____ претендує на одержання права
(найменування суб'єкта господарювання)

здійснювати перевезення пасажирів у межах об'єкта конкурсу N _____.

**ПЕРЕЛІК
маршрутів та/або рейсів**

Початкова та кінцева зупинки маршруту	Номер маршруту (оборотного рейсу) за напрямками		Час відправлення автобусів за напрямками		Відстань, кілометрів	Порядок виконання або режим руху згідно з пунктом 10 Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування
	прямий	зворотний	прямий	зворотний		

___ ГОД. ___ ХВ. ___ ГОД. ___ ХВ.

___ ГОД. ___ ХВ. ___ ГОД. ___ ХВ.

I. Загальні дані

IV. Додаткова інформація

V. Перелік документів, що додаються до заяви

У зв'язку з участю в конкурсі підтверджую, що:

спроможний виконувати вимоги статті 34 Закону України "Про автомобільний транспорт";

згоден брати участь у конкурсі відповідно до умов конкурсу, визначених організатором;

з об'єктом конкурсу та його основними характеристиками ознайомлений;

всі дані, викладені у поданих мною документах, відповідають дійсності;

на момент проведення конкурсу не визнаний банкрутом, не порушено справу про банкрутство або проводиться процедура санації;

у разі перемоги згоден укласти договір (одержати дозвіл).

_____ 20__ р.

_____ (підпис заявника)

_____ (прізвище, ім'я та по батькові)

МП

Заяву прийнято _____
20__ р.

_____ (прізвище, ім'я та по батькові, посада та підпис особи,
яка прийняла документи)

та внесено за N _____ до
журналу обліку.

Додаток 3
до Порядку
(у редакції постанови Кабінету Міністрів
України
від 29 червня 2011 р. N 953)

ЗАЯВА

про відмову від участі у конкурсі з перевезення пасажирів на міському маршруті загального користування

_____ (найменування перевізника-претендента)
відмовляється від участі у конкурсі _____ 20__ р. і відкликає заяву на маршрут

_____ (назва маршруту),
об'єкт конкурсу N _____.

_____ (посада)

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ім'я та по батькові)

М. П.

_____ 20__ р.
(дата)

Додаток 4
до Порядку
(у редакції постанови Кабінету Міністрів
України
від 29 червня 2011 р. N 953)

ПЕРЕЛІК
показників нарахування балів за системою оцінки пропозицій перевізників-претендентів

Показники, які оцінюються конкурсним комітетом, та механізм нарахування балів	Кількість балів
1. Характеристика роботи перевізника-претендента:	
1) сумарна пасажиромісткість автобусів (не нижче ЄВРО-2), які є власністю, співвласністю перевізника або взяті у лізинг для відповідного виду перевезень, місць:	
- для міжміських перевезень (враховуються тільки місця для сидіння автобусів категорії М ₃ класу В, Ш):	
від 300 до 500 включно	+6
понад 500	+10
- для приміських перевезень (загальна місткість):	
від 300 до 400 включно	+6
понад 400	+10
- для міських перевезень (загальна місткість):	
для міст з кількістю жителів до 300 тис.:	
від 400 до 600 включно	+6
понад 600	+10
для міст з кількістю жителів від 300 до 700 тис.:	
від 600 до 1000 включно	+6
понад 1000	+10
для міст з кількістю жителів понад 700 тис.:	
від 1500 до 2000 включно	+6
понад 2000	+10
(бали нараховуються за видом (видами) сполучення, що включено до об'єкта конкурсу) (з 2012 до 2015 року кількість місць збільшується на 10 відсотків зазначеної величини щороку) (до 31 грудня 2011 р. до сумарної пасажиромісткості додається пасажиромісткість на автобуси, взяті в оренду)	
2) строк експлуатації автобусів (повних років з року виготовлення), роки:	

для міських і приміських перевезень:	
до 1	+6
від 1 до 4 включно	+4
від 4 до 7 включно	+2
для міжміських перевезень:	
до 4	+6
від 4 до 7 включно	+4
від 7 до 10 включно	+2
(середньозважена величина для автобусів, що заявлені на конкурс)	
2. Середньооблікова кількість працівників за період протягом року до дати оголошення конкурсу з окладом за штатним розписом із заробітною платою не менше встановленого законодавством мінімуму, що працюють на повну ставку, осіб:	
для міських і приміських перевезень:	
від 50 до 100 включно	+6
від 100 до 150 включно	+8
понад 150	+10
для міжміських перевезень:	
від 30 до 50 включно	+6
понад 50	+8
3. Наявність:	
не менш як трьох працівників, які здійснюють щоденний контроль за технічним станом транспортних засобів	+5
не менш як двох працівників, які проводять щоденний огляд стану здоров'я водіїв	+4
(бали нараховуються у разі:	
- якщо працівники, які здійснюють щоденний контроль за технічним станом транспортних засобів, та працівники, які проводять щоденний огляд стану здоров'я водіїв, працюють на повну ставку та перебувають у штаті підприємства не менш як один рік до дати оголошення конкурсу;	
- розміщення матеріально-технічної бази на відстані не більш як 100 кілометрів від місця формування оборотного рейсу)	
4. Робота перевізника - переможця попереднього конкурсу не менше передбаченого договором (дозволом) строку на маршруті (маршрутах), що є об'єктом конкурсу	+11
(бали не надаються у разі роботи в статусі тимчасового перевізника (або перевізника, що виконував перевезення як претендент, що посів друге місце, протягом менш як два з половиною роки)	
5. Наявність протягом року до дати оголошення конкурсу дорожньо-	

транспортних пригод:	
з вини водія перевізника, у яких є загиблі	-14
з вини водія перевізника, у яких є постраждалі, якщо коефіцієнт $k \leq 0,1$	-6
$k = \frac{\bar{P}}{a},$ <p>де P - кількість дорожньо-транспортних пригод з вини водія перевізника-претендента протягом року до дати оголошення конкурсу (за інформацією представників органів державного контролю у сфері автомобільного транспорту, які входять до складу конкурсного комітету);</p> <p>a - кількість автобусів на момент оголошення конкурсу</p>	
6. Наявність протягом року до дати проведення конкурсу порушень, передбачених статтею 130 Кодексу України про адміністративні правопорушення, щодо заявленого на конкурс виду перевезень (середня кількість випадків на одного водія), якщо коефіцієнт (k):	
від 0,01 до 0,05 включно	-4
понад 0,05	-15
$k = \frac{\bar{P}}{a},$ <p>де P - кількість порушень, передбачених статтею 130 Кодексу України про адміністративні правопорушення протягом року до дати оголошення конкурсу (за інформацією представників органів державного контролю, які входять до складу конкурсного комітету);</p> <p>a - кількість водіїв на момент оголошення конкурсу</p>	
7. Наявність свідоцтв відповідності автобусів, які заявлені для виконання перевезень за об'єктом конкурсу, параметрам комфортності (застосовується на міжміських маршрутах)	
Величина коефіцієнта, за який нараховуються бали (K):	
від 0,25 до 0,5 включно	+3
від 0,5 до 1 включно	+5
понад 1	+6
$K = \frac{N1 + N2 + \dots + NX}{C} - U,$ <p>де $N1, N2, NX$ - кількість зірочок комфортності, присвоєних кожному окремому автобусу;</p> <p>C - кількість автобусів, що подаються на об'єкт конкурсу;</p> <p>U - кількість зірочок, рекомендованих організатором на об'єкт конкурсу</p>	
8. Наявність сертифіката відповідності послуг	+4

Додаток 5
до Порядку
(у редакції постанови Кабінету Міністрів
України
від 29 червня 2011 р. N 953)

АНКЕТА
до заяви про участь у конкурсі, оголошеному

в _____

Найменування показника	Зазначення кількості	
Характеристика перевізника-претендента:		
1. 1) сумарна пасажиромісткість автобусів (не нижче ЄВРО-2), які є власністю, співвласністю перевізника або взяті у лізинг*		
Для міжміських перевезень (категорія М ₃ класу В, Ш), місць для сидіння		
- марка, модель, кількість автобусів, одиниць		
- марка, модель, кількість автобусів, одиниць		
...		
Необхідна кількість автобусів для перевезень, які повинні виконуватися відповідно до чинних договорів (дозволів)		
для міських, приміських перевезень (загальна місткість):		
- марка, модель, кількість автобусів, одиниць		
- марка, модель, кількість автобусів, одиниць		
...		
необхідна кількість автобусів для перевезень, які повинні виконуватися відповідно до чинних договорів (дозволів)		
Найменування показника	Зазначення кількості	
	Кількість років	Кількість зірочок комфортності
2) строк експлуатації (повні роки з року виготовлення) автобусів, що заявлені на конкурс, та наявність свідомств відповідності автобусів параметрам комфортності (на міжміських маршрутах):		
автобус 1		
автобус 2		
автобус 3		

....
2. Середньооблікова кількість працівників за період протягом року до дати оголошення конкурсу з окладом за штатним розписом із заробітною платою не менше встановленого законодавством мінімуму, що працюють на повну ставку, осіб		
3. Кількість працівників, що працюють на повну ставку та перебувають у штаті підприємства не менш як один рік до дати оголошення конкурсу, які здійснюють щоденний контроль за технічним станом транспортних засобів		
Кількість працівників, що працюють на повну ставку та перебувають у штаті підприємства не менш як один рік до дати оголошення конкурсу, які проводять щоденний огляд стану здоров'я водіїв		
Наявність сертифіката відповідності	Серія _____ N _____	

* До 31 грудня 2011 р. в даній графі зазначаються також орендовані автобуси.

_____ 20__ р.

М. П.

(підпис)

(прізвище, ім'я та по батькові особи, що заповнила анкету)

Про затвердження Правил перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні

**Наказ Міністерства транспорту України
від 14 жовтня 1997 року N 363**

**Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
20 лютого 1998 р. за N 128/2568**

На виконання пункту 3 розділу першого Програми заходів щодо забезпечення збереження вантажів, захисту їх від розкрадань і безпеки пасажирів на транспорті, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 5 січня 1995 р. N 7, **НАКАЗУЮ**:

1. Затвердити Правила перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні (додаються).
2. Державному департаменту автомобільного транспорту України (Докіль Л. П.):
 - 2.1. Довести до відома міністерств, відомств, Уряду Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, об'єднань, підприємств, установ та організацій автомобільного транспорту, що входять до сфери управління Мінтрансу України, Правила перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні.
 - 2.2. Разом з Головним управлінням правового забезпечення діяльності транспорту (Логінова Л. М.) в установленому порядку подати на реєстрацію Правила перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні в Міністерство юстиції України.
3. Після введення в дію вищезазначених Правил втрачають чинність "Правила перевозок грузов автомобильным транспортом в УССР", затвержені Міністерством автомобільного транспорту УРСР за погодженням з Держпланом УРСР і Державним арбітражем при Раді Міністрів УРСР (розділи 1 - 10 від 24.05.1971 р.; розділи 11 - 39, 40, 43, 44, 46, 48 від 25.01.1972 р.; розділи 45 і 49 від 06.03.1972 р.; розділ 47 від 20.10.1971 р.).
4. Наказ від 12 грудня 1996 р. 394 "Про затвердження Правил перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні" вважати таким, що не набрав чинності.
5. Контроль за виконанням наказу покласти на Першого заступника Міністра Л. М. Костюченка.

Міністр

В. І. Череп

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Міністерства
транспорту України
від 14 жовтня 1997 р. N 363

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
20 лютого 1998 р. за N 128/2568

ПРАВИЛА **перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні**

Правила перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні (надалі - Правила) визначають права, обов'язки і відповідальність власників автомобільного транспорту - Перевізників та вантажовідправників і вантажоодержувачів - Замовників.

Ці Правила не регламентують перевезення небезпечних, великовагових, великогабаритних вантажів, пошти та перевезення вантажів у міжнародному сполученні, оскільки такі перевезення мають свої особливості, що стосуються виконання комплексу вимог при вантажно-розвантажувальних роботах, власне процесу перевезення та його документального оформлення, а також узгодження таких правил із відповідними компетентними установами.

1. Терміни та поняття

Наведені у цих Правилах терміни та поняття вживаються в такому значенні:

Вантаж - всі предмети з моменту прийняття для перевезень до здачі одержувачу вантажу.

Вантажне місце - умовна одиниця вантажу для приймання його для перевезення або здачі вантажоодержувачу при здійсненні навантаження або розвантаження рухомого складу.

Вантажний контейнер - одиниця транспортного обладнання багаторазового використання, призначена для перевезення та короточасного зберігання вантажів без проміжних перевантажень, зручна для механізованого навантаження та розвантаження, завантаження та вивантаження (внутрішній об'єм дорівнює 1 куб. м і більше).

Вантажовідправник - будь-яка фізична або юридична особа, яка подає перевізнику вантаж для перевезення.

Вантажоодержувач - будь-яка фізична або юридична особа, яка здійснює приймання вантажів, оформлення товарно-транспортних документів та розвантаження транспортних засобів у встановленому порядку.

Договір про перевезення вантажів - двостороння угода між перевізником, вантажовідправником чи вантажоодержувачем, що є юридичним документом, яким регламентуються обсяг, термін та умови перевезення вантажів, права, обов'язки та відповідальність сторін щодо їх додержання.

Дорожній лист - документ установленого законодавством зразка для визначення та обліку роботи автомобільного транспортного засобу.

Експедитор з перевезення вантажів - працівник, який забезпечує виконання комплексу операцій транспортно-експедиторського обслуговування під час перевезення вантажів.

Замовлення на перевезення вантажів - документ, який подає вантажовідправник перевізникові на доставляння обумовленої партії вантажів в узгоджені терміни.

Замовник - вантажовідправник або вантажоодержувач, який уклав з перевізником договір про перевезення вантажів.

Здавання вантажу - подання вантажоодержувачу перевізником вантажу, згідно з товарно-транспортним документом, з наступним розвантаженням і оформленням документів про його передачу вантажоодержувачу.

Маркування - потрібні написи, зображення та умовні позначки, вміщені на упаковці, бирках або самому товарі, який відвантажується для належного перевезення та здачі вантажу одержувачу.

Міські перевезення - перевезення різnorodних за структурою вантажів у межах міста.

Міжміські перевезення - перевезення вантажів, що здійснюються за межі міста (населеного пункту).

Обсяг перевезень - кількість вантажу, перевезеного або заявленого вантажовідправником і прийнятого перевізником для доставки одержувачу (в тоннах).

Пакування - формування та скріплення вантажів в укрупнену вантажну одиницю, яке забезпечує при доставці у встановлених умовах їхню цілість, збереження та дозволяє механізувати вантажно-розвантажувальні та складські роботи.

Перевізник - особа, яка надає послуги з перевезення вантажу автомобільним транспортом загального користування.

Подорожній лист - первинний документ про облік вантажних автомобільних перевезень, що всебічно характеризує роботу автомобіля і водія з моменту їх виїзду з автотранспортного підприємства і до повернення на підприємство.

Приймання вантажу - подання вантажовідправником підготовленого для відправлення вантажу та товарно-транспортних документів перевізнику з наступним навантаженням на транспортний засіб та оформлення документів про прийняття вантажу перевізником для відправлення.

Причіп - транспортний засіб, призначений для руху в з'єднанні з автомобільним транспортним засобом.

Сідельний тягач - автомобіль, який за своєю конструкцією та обладнанням призначений для буксирування напівпричепа.

Спеціалізований автомобіль - автомобіль, який за своєю конструкцією та обладнанням призначений для перевезення вантажів певних категорій.

Спеціальний автомобіль - автомобіль, який за своєю конструкцією та обладнанням призначений для виконання спеціальних робочих функцій.

Тара - основний елемент упаковки, що являє собою виріб для розміщення продукції.

Товарно-транспортна документація - комплект юридичних документів, на підставі яких здійснюють облік, приймання, передавання, перевезення, здавання вантажу та взаємні розрахунки між учасниками транспортного процесу.

Товарно-транспортна накладна - єдиний для всіх учасників транспортного процесу юридичний документ, що призначений для списання товарно-матеріальних цінностей, обліку на шляху їх переміщення, оприбуткування, складського, оперативного та бухгалтерського обліку, а також для розрахунків за перевезення вантажу та обліку виконаної роботи.

Транспортна послуга - перевезення вантажів та комплекс допоміжних операцій, що пов'язані з доставкою вантажів автомобільним транспортом.

2. Загальні відомості про вантажі

2.1. Вантажі, які подаються для перевезення, класифікуються за такими ознаками: вид продукції різних виробників, фізичний стан, наявність тари, спосіб вантаження і розвантаження, специфічні властивості, маса та габарити.

2.2. За видами продукції вантажі поділяються на:

- продукцію сільського господарства;

- продукцію лісової, деревообробної і целюлозно-паперової промисловості;
- руди металічні;
- продукцію паливно-енергетичної промисловості;
- мінеральну сировину, мінерально-будівельні матеріали та вироби;
- продукцію металургійної промисловості;
- продукцію хімічної промисловості;
- продукцію харчової, м'ясо-молочної та рибної промисловості;
- промислові товари народного споживання;
- продукцію машинобудування, приладобудування і металообробної промисловості;
- інші вантажі.

2.3. За фізичним станом вантажі можуть бути твердими, рідкими і газоподібними.

2.4. За наявністю тари вантажі підрозділяються на ті, для яких тара потрібна і для яких вона не потрібна.

2.5. За способом вантаження і розвантаження вантажі бувають: штучними, сипучими, навалочними і наливними.

2.6. Такі вантажі як швидкопсувні, небезпечні, антисанітарні та живі - мають свої специфічні властивості.

2.7. В залежності від маси, габаритів одного вантажного місця та специфіки вантажі підрозділяються на такі, перевезення яких здійснюється: за цими правилами і за спеціальними правилами (великовагові, великогабаритні, небезпечні).

За цими правилами здійснюються перевезення безпечних вантажів, маса і габарити яких в транспортному положенні разом з транспортним засобом не перевищують обмеження, що встановлені Правилами дорожнього руху України.

3. Правила укладення договорів

3.1. Договори про перевезення вантажів автомобільним транспортом укладаються між фізичними та юридичними особами, які здійснюють автомобільні перевезення вантажів на комерційній основі (надалі - Перевізники), та вантажовідправниками або вантажоодержувачами (надалі - Замовники). Примірний договір про перевезення вантажів автомобільним транспортом у місцевому та міжміському сполученні (надалі - Договір) наведений в додатку 1.

3.2. Договір про перевезення вантажів може укладатися Перевізником з посередницьким підприємством, яке користується правами та несе обов'язки і відповідальність, що передбачені для вантажовідправників і вантажоодержувачів.

3.3. Ініціативу про встановлення договірних стосунків для перевезення вантажів автомобільним транспортом може виявити як Перевізник, так і вантажовідправник (вантажоодержувач) - майбутній Замовник.

3.4. Після того, як Перевізник і Замовник узгодили умови перевезень і розрахунки, стверджений підписом і печаткою Перевізника проект Договору з необхідними до нього додатками в двох екземплярах Перевізник зобов'язаний направити Замовнику не пізніше ніж через три дні після його узгодження.

3.5. У Договорі встановлюються: термін його дії, обсяги перевезень, умови перевезень (режим роботи по видачі та прийманню вантажу, забезпечення схоронності вантажу, виконання вантажно-розвантажувальних робіт і таке інше), вартість перевезень і порядок розрахунків, порядок визначення раціональних маршрутів, обов'язки сторін, відповідальність тощо.

3.5.1. Замовник не пізніше як через 10 днів після одержання від Перевізника проекту Договору підписує його і додатки до нього, стверджує їх печатками і один екземпляр повертає Перевізнику.

3.5.2. Якщо у Замовника є розбіжності по Договору, він зобов'язаний сформулювати свої пропозиції у протоколі розбіжностей і направити їх Перевізнику разом з Договором у 10-денний термін.

3.5.3. Перевізник зобов'язаний розглянути протокол розбіжностей Замовника, у разі потреби - спільно з ним, і включити до Договору всі прийняті пропозиції.

3.5.4. Пункт 3.5.4 виключено

3.6. Відповідно до Договору Перевізник і Замовник у межах квартального плану за 10 днів до початку кожного місяця визначають місячні плани із декадними плановими завданнями на перевезення вантажів.

3.7. На перевезення вантажів автомобільним транспортом Замовник надає Перевізнику при наявності Договору заявку відповідно до встановленої форми (додаток 4 до Договору).

У разі масових перевезень вантажів, особливо будівельних на місця будівництва, а також сільськогосподарських вантажів для їх переробки або у місця довгострокового зберігання, Замовник повинен до заявки додати також погоджений з Перевізником графік виконання перевезень із зазначенням добового або середньодобового обсягу перевезень, а також початку і кінця роботи змін.

3.8. Заявка подається Перевізнику у строк, визначений Договором.

За погодженням із Перевізником Замовник може передати заявку на перевезення вантажів телефонограмою, телетайпом, телеграфом, телексом, іншим фіксованим шляхом. У цьому випадку в такій заявці мають бути необхідні відомості, які характеризують найменування та кількість вантажу, адреси вантаження та розвантаження, відстані перевезення та рід упаковки.

3.9. Перевізники можуть перевозити вантажі за разовим договором, примірна форма якого наведена в додатку 2.

4. Страхування вантажів

Замовник з метою відшкодування заподіяних йому збитків у разі повної або часткової втрати, ушкодження чи псування вантажу при перевезенні, внаслідок стихійного лиха тощо може застрахувати своє майно відповідно до Закону України "Про страхування".

5. Правила упакування вантажів

5.1. Упакування - це процес розміщення продукції в упаковці (тарі). Упаковка (тара) повинна відповідати державним стандартам.

5.2. До упаковки ставляться такі вимоги:

- вид упаковки має відповідати особливостям вантажу;
- упаковка має забезпечувати повне збереження вантажу під час його транспортування з урахуванням вантажно-розвантажувальних робіт;
- упаковка має відповідати кліматичним умовам;
- упаковка має відповідати вимогам митного режиму;
- упаковка може виконувати рекламні цілі.

5.3. При виборі упаковки потрібно враховувати спосіб, відстань і тривалість транспортування, можливість перевантаження вантажу в дорозі, температурний режим і вологість під час транспортування, пору року (погодні умови), сумісність з іншими вантажами тощо.

5.4. Характер упаковки повинен відповідати виду вантажу, вантажності автомобіля, профілю і стану дороги та іншим умовам.

- 5.5. Упаковка для перевезення вантажів, які вимагають охолодження чи інтенсивної вентиляції повітря, має бути з просвітами.
- 5.6. Упаковка для перевезення морожених вантажів має бути суцільною, без просвітів.
- 5.7. Бідони мають бути щільно закриті кришками з гумовою або паперовою прокладкою та опломбовані відправником. Не допускається приймання для перевезення бідонів, які мають течу.
- 5.8. Фрукти та овочі укладають в закриту упаковку щільно для виключення можливості їх переміщення.
- 5.9. Промислові товари для перевезення упаковують у тверду (дощані, фанерні ящики), напівтверду (пресовані кіпи із застосуванням дощечок і планок) і м'яку упаковку (пресовані кіпи без дощечок і планок, тюки, баули, тканинні мішки, рогожні мішки, рулони).
- 5.10. При упакуванні промислових товарів у тверду упаковку ящики мають бути обтягнутими по торцях металевою стрічкою, скріпленою "в замок".
- 5.11. При упакуванні в напівтверду упаковку кіпи треба покрити з усіх сторін одним шаром обгорткового паперу та одним шаром пакувальної тканини так, щоб повністю уберегти вміст кіпи від забруднення, псування, втрати зовнішнього вигляду та пом'якості.
- 5.12. При м'якому упакуванні кіпу покривають двома шарами обгорткового паперу, одним шаром пакувальної тканини й обтягують металевою стрічкою з прокладкою під стрічку вздовж периметра кіпи картону завтовшки 3-4 мм і завширшки не менш як 60 мм.
- 5.13. При упакуванні в тюки тканину обгортають папером, пакувальною тканиною, зашивають уздовж одним швом, зашиваючи торці, та обтягують вірьовкою.
- 5.14. Бідони та барабани треба класти в міцні дерев'яні лати, бутлі - в лати чи корзини та ущільнювати деревною стружкою, банки й тюбики пакувати в картонні чи дерев'яні ящики.

6. Правила визначення ваги вантажів

- 6.1. На упакованих та штучних неупакованих вантажах, крім тих, які перевозяться навалом, Замовник повинен зазначити масу бруто і нетто. На вантажах стандартної маси зазначити це не обов'язково.
- 6.2. Визначення маси вантажу провадиться технічними засобами Замовника.
- 6.3. При перевезенні вантажів у критих автомобілях і причепах, окремих секціях автомобілів, контейнерах і цистернах, опломбованих Замовником, визначення маси вантажу виконується Замовником.
- 6.4. При навантаженні вантажу здійснюється його зважування або рахування місць (чи штук). Вантаж приймається без перевірки ваги, якщо він поданий для перевезення у спеціальних кузовах чи контейнерах при наявності на них пломб Замовника. Крім того, він може бути прийнятий за масою, яку оповістив Замовник.
- 6.5. Визначити масу чи кількість вантажу у вантажовідправника і вантажоодержувача потрібно однаковим способом. При прийманні вантажу для перевезення за масою треба зважити весь вантаж. Визначення загальної маси вантажу зважуванням окремих місць забороняється.
- 6.6. Масу насипних і навалочних вантажів, а також харчових наливних вантажів, які перевозять в автомобілях-цистернах, визначають, головним чином, автомобільними вагами.
- 6.7. Перед навантаженням хлібних вантажів, харчових наливних вантажів, картоплі та овочів перевіряється маса тари автомобіля.
- 6.8. Перед зважуванням автомобілів автомобільними вагами треба перевірити зазори між обв'язувальною рамою і платформою вагів; перевірити показання вагів без навантаження і за потреби відрегулювати їх. Слід оглянути автомобілі, які підлягають зважуванню, та прослідкувати за тим, щоб всі люди вийшли з кабіни та кузова.

6.9. Автомобілі подаються на ваги зі швидкістю не більше ніж 5 км/год, якщо інше не передбачене паспортними даними вагів. Зважування автомобільними вагами без зупинки автомобілів (на ходу) забороняється, крім випадків використання спеціально призначених для цього вагів. При установленні автомобілів на ваги треба слідкувати за тим, щоб задня вісь автомобіля знаходилась не ближче 300 мм від краю платформи. Автомобілі зважуються лише при зупиненому двигуні.

6.10. При зважуванні автопоїздів необхідно весь автопоїзд становити на ваги. Якщо розміри платформи не дозволяють установити весь автопоїзд, то автомобіль і причіп зважують окремо, при цьому треба прослідкувати за тим, щоб дишло автопричепа не торкалося землі.

6.11. При зважуванні громіздких та довгих вантажів слід наглядати за тим, щоб спадаючі кінці вантажів не торкалися нерухомих частин вагів (станини, колонки тощо) чи обв'язувальної рами.

7. Правила маркування вантажів

7.1. При поданні вантажів в тарі чи упаковці і штучних вантажів дрібними відправками Замовник зобов'язаний завчасно замаркувати кожне вантажне місце відповідно до державного стандарту.

У маркуванні зазначаються:

а) знак одержувача - повне чи часткове найменування вантажоодержувача чи позначення, яке використовується одержувачем (при перевезеннях дрібних партій);

б) номер заявки (замовлення) на перевезення вантажів;

в) місце призначення - зазначається пункт (при міжміських перевезеннях);

г) маса вантажної одиниці - позначається цифрами маса бруто і нетто в кілограмах.

Дані, наведені в супровідних документах, мають повністю відповідати маркуванню.

7.2. При поданні вантажів, які вимагають особливого поводження з ними під час вантажних операцій та зберігання, відправник зобов'язаний нанести на всіх вантажних місцях додатково спеціальне маркування написом "Верх", "Скло", "Обережно", "Не кантувати", "Боїться холоду", "Не класти плазом" тощо. Спеціальне маркування може бути вказане також особливими знаками (додаток 3).

7.3. Відповідальність за відсутність спеціального маркування та її наслідки покладається на Замовника.

7.4. Маркування має бути проведене одним із таких способів:

а) безпосередньо нанесенням знаків на вантажному місці;

б) за допомогою ярликів.

7.5. Наносити маркування можна фарбуванням по шаблону, штампуванням, клеймуванням чи спеціальними маркувальними машинами.

7.6. Маркування провадиться умовними позначками (знаками), що передані написом, літерами, цифрами чи малюнками (символами), із застосуванням контрастної фарби. Колір фарби повинен різнитись від кольору тари чи вантажу. Маркування місць вантажу має бути чітким, ясним та надійним.

7.7. Маркування виконується світлостійкою та незмивною водою фарбою, яка добре тримається на будь-якій поверхні (не стирається і не відшаровується).

7.8. Ярлики з паперу та картону прикріплюють до тари клеями (декстриновим, казеїновим, силікатним тощо), із тканини - пришивають, із фанери, металу, пластмаси - прикріплюють болтами, шурупами, цвяхами. Прибивати ярлики до фанерних, картонних і паперових ящиків не дозволяється.

Дозволяється прикріплювати ярлики до вантажів дротом, якщо інший спосіб кріплення неможливий.

7.9. При розвезенні таких вантажів, як металеві прутки, труби, громіздкий чи з довгими рукоятками інструмент тощо на адресу декількох вантажоодержувачів, допускається маркування фарбуванням кінців стійкою фарбою, по якій можна легко виявити належність їх до однієї партії.

7.10. Маркування наноситься:

- а) на ящиках - на одному з боків;
- б) на мішках і тюках - на одному широкому боці.

Спеціальне маркування наноситься на двох суміжних сторонах.

7.11. Якщо немає можливості нанести маркування повністю на боках чи торцях, на малогабаритних ящиках висотою 200 мм і менше допускається маркування на суміжних стінках тари (в тому числі на кришці).

7.12. Маркування мокросолених шкір та шкур наносять на внутрішній бік однієї з двох зв'язаних дощечок (бирок).

7.13. Листове залізо у зв'язках (без тари) маркують на дерев'яних чи металевих бирках, прикріплених до зв'язки дротом.

7.14. Ярлики та дерев'яні бирки мають бути таких розмірів: довжиною 12 - 15 см, шириною 8 - 10 см, а металеві штамповані бирки - не менше 60 кв. см.

Застосування картонних бирок не допускається.

7.15. Спеціальні знаки слід розташовувати в лівому верхньому кутку від основного маркування, за виключенням знаків "Стропувати тут" і "Центр ваги", які потрібно наносити у позначених ними місцях.

7.16. При перевезенні однорідних вантажів на адресу одного вантажоодержувача допускається нанесення маркування не на всіх вантажних місцях, але не менше ніж на чотирьох. У цих випадках замарковані місця укладаються:

- а) у фургоні - біля дверей маркуванням назовні;
- б) на відкритому рухомому складі - у верхньому ярусі навантаження по два місця біля кожного поздовжнього борта кузова маркуванням назовні.

При перевезенні вантажів навалом, насипом і наливом маркування не провадиться.

8. Правила вантаження і розвантаження вантажів

8.1. Типи та кількість рухомого складу, потрібного для виконання перевезень вантажів, визначаються Перевізником залежно від обсягу і характеру перевезень.

8.2. Перевізник зобов'язаний забезпечувати своєчасну подачу справного рухомого складу, придатного для перевезення вантажів відповідно до заявки (разового договору) та такого, що відповідає санітарним нормам.

Подача непридатного для перевезень вантажів рухомого складу вважається такою, що не була здійснена.

8.3. При перевезеннях вантажів контроль за своєчасним прибуттям транспорту протягом дня, регулювання його розстановки, подачі під завантаження, використання транспорту, що звільнився, у зворотному напрямку, облік завантаження, часу прибуття та відправлення рухомого складу виконується Перевізником або Замовником залежно від прийнятої ними схеми перевезень.

8.4. Перед завантаженням автомобілів, причепів, напівпричепів з кузовом типу "фургон", автоцистерн і контейнерів Замовник повинен перевірити придатність рухомого складу та контейнерів для перевезення вантажу у комерційному відношенні.

Якщо виявлене пошкодження, яке може вплинути на цілість або якість вантажу при перевезенні, Замовник повинен відмовитися від вантаження в такий рухомий склад або контейнери, про що складається акт установленної форми (додаток 4).

8.5. У пунктах вантаження і розвантаження можуть застосовуватись такі види розстановки автомобілів при вантажно-розвантажувальних роботах:

а) бокова розстановка, коли вантаження або розвантаження виконується через бокові борти автомобілів;

б) торцева розстановка, коли вантаження або розвантаження виконується через задній борт автомобілів;

в) косокутна розстановка, коли навантаження або розвантаження виконується через боковий та задній борти автомобіля одночасно.

8.6. Вантаження, закріплення, укриття, ув'язка вантажу, а також розвантаження автомобіля, зняття кріплень і покриттів виконуються Замовником.

Відкриття та закриття люків автоцистерн, вмикання (вимикання) насосів (двигунів), маніпуляції зі шлангом, встановленим на автомобілі, виконує водій.

8.7. Перевізник може за погодженням із Замовником взяти на себе вантаження і розвантаження вантажів.

Участь водія у вантаженні або розвантаженні може мати місце тільки за його згодою. В цьому випадку водій при вантаженні приймає вантаж з борта автомобіля (біля дверей фургона), а при розвантаженні подає його на борт автомобіля (до дверей фургона).

8.8. У випадку, коли Перевізник за погодженням із Замовником бере на себе виконання вантажно-розвантажувальних робіт, він несе відповідальність за пошкодження вантажу під час вантаження та розвантаження.

8.9. Замовник зобов'язаний утримувати вантажно-розвантажувальні майданчики та під'їзні шляхи до них згідно з вимогами діючої нормативної документації щодо ремонту й утримання автомобільних доріг загального користування.

8.10. Додаткове обладнання автомобілів для перевезення певного вантажу може виконуватись Замовником лише за погодженням з Перевізником.

8.11. При вантаженні-розвантаженні вантажів масою більш як 50 кг і при підніманні вантажів на висоту понад 2 м застосування засобів механізації обов'язкове.

8.12. Вантаж в автомобілях і причепах доцільно розміщувати згідно зі схемами, що наведені в додатку 5.

8.13. Якщо вантаження виконується навалом - вантаж не повинен здійматися над рівнем бортів кузова. В разі потреби основні борти слід наростити додатковими бортами, проте загальна висота транспортного засобу з вантажем не повинна перевищувати 4 м від поверхні дороги.

8.14. Навантажені предмети слід розміщувати і закріплювати так, щоб запобігти їх падінню, волочінню, травмуванню ними супровідних осіб чи створенню перешкод для руху.

8.15. Штучні вантажі, що перевищують рівень бортів кузова, треба зв'язувати міцним справним такелажем (канатами, віршовками); зв'язування вантажів металевими тросами та дротом забороняється.

8.16. Ящики, бочки та інші штучні вантажі слід вантажити таким чином, щоб при різкому гальмуванні, рушанні та на крутих поворотах виключалася можливість зсуву, навалки на борти, потертості вантажу і тари; для цього між окремими місцями вантажу не дозволяється залишати проміжків або між ними треба вставляти дерев'яні прокладки та розпірки відповідної довжини та міцності.

8.17. Крихкі та ламкі вантажі (скляні, керамічні та чавунні вироби, алюмінієвий та емальований посуд і т. ін.) перекладають соломною, деревною стружкою або іншими матеріалами, які захищають від пошкоджень і бою.

8.18. Вантаження в автомобіль вантажних місць, на яких є спеціальне маркування: "Обережно", "Не кидати", "Скло", "Верх", "Не кантувати" і т. п., слід виконувати

особливо обережно. Такі вантажні місця розміщують в кузові автомобіля так, щоб при розвантаженні ці написи було видно.

8.19. При вантаженні в один автомобіль важких і легких за вагою вантажів важкі розміщують унизу, а легкі зверху.

Вантажі розміщують так, щоб вага вантажу рівномірно розподілялася між автомобілем і причепом.

8.20. Водій зобов'язаний перевірити відповідність кріплення і складання вантажу на рухомому складі умовам безпеки руху та забезпечення цілості рухомого складу, а також сповістити Замовника про виявлені недоліки у кріпленні та складанні вантажу, які загрожують його збереженню.

8.21. Виходячи з вимог безпеки руху, водій зобов'язаний перевірити відповідність габаритів вантажу розмірам, що зазначені у Правилах дорожнього руху України.

8.22. Вантажовідправник на вимогу водія зобов'язаний усунути виявлені недоліки в укладанні вантажу.

8.23. Замовник зобов'язаний забезпечити контроль за дотриманням законодавства про охорону праці та норм по техніці безпеки при виконанні вантажно-розвантажувальних робіт і несе повну відповідальність за всі наслідки невиконання ним цих законодавчих актів.

8.24. При виконанні вантажно-розвантажувальних робіт Перевізником обов'язки по забезпеченню контролю за дотриманням законодавства про охорону праці та норм по техніці безпеки при виконанні вантажно-розвантажувальних робіт, а також відповідальність за наслідки невиконання встановлених вимог несе Перевізник.

8.25. Час прибуття автомобіля для завантаження встановлюється з моменту, коли водій подав подорожній лист в пункті вантаження, а час прибуття автомобіля для розвантаження - з моменту пред'явлення водієм товарно-транспортної накладної в пункті розвантаження.

8.26. Вантаження і розвантаження вважаються закінченими після вручення водієві належним чином оформлених товарно-транспортних накладних на навантажений або вивантажений вантаж.

9. Правила пломбування вантажів

9.1. Пломбування вантажів проводиться Замовником з його ініціативи або на вимогу Перевізника.

9.2. Пломбуватися можуть завантажені спеціалізовані автомобілі та причепа (фургони, цистерни, рефрижератори), а також контейнери та окремі вантажні місця.

Про опломбування вантажу в товарно-транспортній накладній робиться відмітка із зазначенням змісту відтиску пломби.

9.3. Для забезпечення цілості вантажу, який доставляється за декількома адресами, в кузові типу "фургон" Перевізник може встановлювати перегородки, що розділяють кузов на секції, які пломбують окремо.

9.4. На пломбах повинні бути контрольні знаки Замовника.

9.5. Пломби слід навішувати таким чином, щоб виключалася можливість доступу до вантажу без їх знімання або порушення цілості.

9.6. Пломби навішуються:

а) у фургонів - на всіх дверях по одній пломбі;

б) у контейнерів - на дверях по одній пломбі;

в) у цистерн - на кришці люка та зливного отвору по одній пломбі, за винятком, коли правилами перевезень окремих видів наливних вантажів передбачений особливий порядок пломбування;

г) у вантажного місця - від однієї до чотирьох пломб в місцях, де стикаються обкантовувальні полоси або інші пакувальні матеріали.

9.7. Пломбування вантажу, вкритого брезентом, можна виконувати тільки у випадках, коли з'єднання його з кузовом забезпечує неможливість доступу до вантажів без пошкодження брезенту. Пломби навішуються на кінцях з'єднувального матеріалу в місцях стикування останнього з кузовом рухомого складу.

9.8. Способи навішування пломб наведені в додатку 6.

9.9. Водій, який виконує обов'язки експедитора, приймаючи вантаж в опломбованому автомобілі, напівпричепі, їх частинах або в контейнері, зобов'язаний переконатися в правильності навішування пломби, відсутності пошкоджень на ній та вільного пересування її вздовж пломбувального дроту, а також чіткості контрольних і літерних знаків на пломбі.

Якщо виникають сумніви, пов'язані з неправильністю пломбування, невиразністю відтисків знаків на пломбі або навіть незначним пересуванням пломби на пломбувальному дроті, вантаж для перевезення не приймається.

10. Правила приймання вантажів для перевезення

10.1. Перевізники приймають вантажі для перевезення на підставі укладених Договорів із Замовниками згідно з заявками (додаток 1) або за разовий договір (додаток 2).

10.2. Заявка подається у вигляді та в строки, передбачені Договором. За погодженням сторін заявка може бути подана на один день, тиждень, декаду або місяць.

10.3. Разові договори повинні бути укладені в письмовій формі.

10.4. Вантаж, який був поданий Замовником у стані, що не відповідає правилам перевезень, і не був приведений у відповідний стан у строк, що забезпечує своєчасне відправлення, вважається неподаним, а перевезення таким, що не здійснилося з вини Замовника.

10.5. Місце фактичної здачі - приймання вантажу точно зазначається в Договорі з наступним уточненням у заявці.

10.6. Після укладення Договору або разового договору Перевізник має право відмовитись від приймання вантажу для перевезення, якщо Замовником не підготовлено вантаж чи необхідні товарно-транспортні документи або без попереднього узгодження з Перевізником змінені реквізити цих документів.

10.7. Вантажі, які підлягають спеціальній охороні та супроводу за переліками, що затверджуються в установленому Законом України "Про транспорт" порядку, а також вантажі, що швидко псуються (стаття 14), приймаються для перевезення і супроводжуються представником Замовника.

10.8. У товарно-транспортній накладній зазначається прізвище, ім'я, по батькові представника Замовника та документ, згідно з яким він уповноважений супроводжувати вантаж.

10.9. При супроводженні вантажу представником Замовника на нього покладаються такі обов'язки: приймання вантажу від відправника, охорона, нагляд за кріпленням та укриттям вантажу й запобігання його псуванню і пошкодженню, а також здача вантажу в пункті призначення одержувачу. Експедитори в дорозі повинні суворо виконувати протипожежні правила, правила по охороні праці і техніці безпеки.

10.10. За домовленістю сторін водій може виконувати обов'язки супровідника вантажів (експедитора).

10.11. Замовник несе перед Перевізником відповідальність за пошкодження або знищення рухомого складу і пристроїв до нього з вини Замовника під час приймання вантажів для перевезення.

10.12. Здача Замовником і приймання Перевізником вантажів, що перевозяться навалом, наливом або в контейнерах, передбачають визначення та запис маси вантажу в товарно-транспортній накладній.

10.13. Тарні та штучні вантажі приймаються Перевізником із зазначенням в товарно-транспортній накладній маси вантажу та кількості вантажних місць. Маса тарних і штучних вантажів визначається Замовником перед поданням їх Перевізннику та зазначається на вантажних місцях. Порядок визначення ваги вантажів наведений у розділі 6 цих Правил.

Запис у товарно-транспортній накладній маси вантажу та способу її визначення виконується Замовником.

10.14. Вантажі, які мають марковану масу нетто або брутто, переважуванню не підлягають. Водій, який виконує обов'язки експедитора, при відсутності слідів пошкодження тари або упаковки приймає такий вантаж у Замовника відповідно до маси, зазначеної на маркуванні.

10.15. Перевізник може вимагати додаткової перевірки кількості вантажу.

10.16. Замовник відповідає за всі наслідки неправильного пакування вантажів (бій, поломка, деформація, теча тощо), а також застосування тари й упаковки, що не відповідають властивостям вантажу, його масі або встановленим стандартам і технічним умовам.

10.17. Умови приймання вантажів для перевезення, які не передбачені цим розділом Правил, визначаються правилами перевезень окремих видів вантажів.

11. Правила оформлення документів на перевезення

11.1. Основними документами на перевезення вантажів є товарно-транспортні накладні та дорожні листи вантажного автомобіля.

Залежно від виду вантажу та його специфічних властивостей до основних документів додаються інші (ветеринарні, санітарні та якісні - сертифікати, свідоцтва, довідки, паспорти тощо), що визначається правилами перевезень зазначених вантажів.

11.2. Пункт 11.2 виключено

11.3. Дорожній лист вантажного автомобіля є документом, без якого перевезення вантажів не допускається.

11.4. Оформлення перевезень вантажів товарно-транспортними накладними здійснюється незалежно від умов оплати за роботу автомобіля.

11.5. Товарно-транспортну накладну на перевезення вантажів автомобільним транспортом Замовник (вантажовідправник) повинен виписувати в кількості не менше чотирьох екземплярів. Замовник (вантажовідправник) засвідчує всі екземпляри товарно-транспортної накладної підписом і при необхідності печаткою (штампом).

11.6. Пункт 11.6 виключено

11.6. Після прийняття вантажу згідно з товарно-транспортною накладною водій (експедитор) підписує всі її екземпляри.

11.7. Перший екземпляр товарно-транспортної накладної залишається у Замовника (вантажовідправника), другий - передається водієм (експедитором) вантажоодержувачу, третій і четвертий екземпляри, засвідчені підписом вантажоодержувача (у разі потреби й печаткою або штампом), передається Перевізннику.

11.8. У тих випадках, коли в товарно-транспортній накладній немає можливості перерахувати всі найменування вантажу, підготовленого для перевезення, до такої накладної Замовник додає документ довільної форми з обов'язковим зазначенням відомостей про вантаж (графи 1-10 товарно-транспортної накладної).

У цих випадках в товарно-транспортній накладній зазначається, що до неї додається як товарний розділ документ, без якого товарно-транспортна накладна вважається недійсною і не може використовуватись для розрахунків із Замовником.

11.9. Час прибуття (вибуття) автомобіля для завантаження і розвантаження Замовник зобов'язаний зазначити відповідно до пунктів 8.25 і 8.26 цих Правил.

11.10. У випадку перевантаження вантажу в процесі його перевезення на інший автомобіль складається акт довільної форми, в якому обов'язково зазначаються реквізити: повна назва власника транспорту та його адреса, прізвище, ім'я та по батькові водія, державний номер автомобіля Перевізника, який здав вантаж, і Перевізника, який його прийняв.

Акт складається у двох екземплярах, які підписуються представниками (водіями) обох Перевізників (по одному для кожного).

Це зазначається в товарно-транспортній накладній.

12. Правила транспортування вантажів

12.1. При транспортуванні вантажів слід дотримувати вимог Правил дорожнього руху України.

12.2. Для перевезення специфічних (побутових, харчових, швидкопсувних тощо) вантажів необхідно надавати спеціалізований та відповідно обладнаний рухомий склад згідно з вимогами санітарних правил і нормативів.

12.3. Забороняється використання рухомого складу, призначеного для перевезення харчових продуктів, для перевезення інших вантажів.

Рухомий склад, що перевозить харчові продукти, повинен мати санітарний паспорт автомобіля та спеціальне маркування ("хліб", "молоко", "риба" тощо).

12.4. Водій (експедитор), зайнятий перевезенням харчових продуктів, повинен мати санітарну книжку з результатами медичного огляду.

12.5. Для транспортування вантаж треба рівномірно розміщувати в кузові таким чином, щоб не була порушена стійкість автомобіля і не утруднювалося керування ним. Вантаж не повинен зміщуватися під час руху, випадати з кузова, волочитися і створювати небезпеку для пішоходів та інших учасників дорожнього руху.

12.6. При транспортуванні вантаж не повинен обмежувати оглядовість водія, закривати зовнішні світлові прилади, світлоповертачі, номерні і розпізнавальні знаки, створювати шум, здіймати куряву та забруднювати проїзну частину.

13. Правила здачі вантажів

13.1. Перевізник здає вантажі у пункті призначення вантажоодержувачу згідно з товарно-транспортною накладною.

13.2. Здача вантажів вантажоодержувачу у пункті призначення по масі і кількості місць провадиться у порядку і способом, за якими вантажі були прийняті від вантажовідправника (зважуванням на вагах, обмірюванням, підрахунком місць та ін.).

13.3. Вантажі, які прибули у непошкоджених кузовах автомобілів (причепях, окремих секціях автомобіля, контейнерах і цистернах) та з непошкодженими пломбами вантажовідправника, видаються вантажоодержувачу без перевірки маси, стану вантажів і кількості вантажних місць.

13.4. У пунктах призначення вантажоодержувач має право при прийманні вантажів перевірити їх масу, кількість місць і стан у випадках:

- а) прибуття вантажів у пошкоджених кузовах автомобілів (причепях, окремих секціях автомобіля, контейнерах і цистернах) або з пошкодженими пломбами вантажовідправника;
- б) прибуття швидкопсувних вантажів з порушенням терміну доставки або з порушенням встановленого цими Правилами температурного режиму при перевезенні.

13.5. При визначенні кількості вантажу за допомогою зважування Перевізник не несе матеріальної відповідальності у випадках розходження між масою вантажу, що зазначена у

товарно-транспортних документах, і фактичною масою вантажу, якщо різниця маси не перевищує:

а) відповідних нормативів природних втрат маси вантажу, визначених відповідно до чинного законодавства;

б) технічних норм точності вагів.

13.6. В разі, якщо при виявленні недостачі, ушкодження або зіпсування вантажів, Перевізник і вантажовідправник або вантажоодержувач не дійшли згоди у визначенні їх причин і суми, на яку зменшилась вартість вантажу, на вимогу Перевізника, вантажовідправника чи вантажоодержувача проводиться експертиза в бюро товарних експертиз або іншими компетентними організаціями чи фізичними особами.

13.7. Експертиза проводиться у присутності представників Перевізника і Замовника. Результати експертизи оформляються актом. Акт експертизи підписується експертами й особами, які були присутні при проведенні експертизи.

13.8. Витрати по експертизі (винагорода експерту, вартість його проїзду в належних випадках від місця роботи або проживання до місця видачі вантажу і назад та ін.) оплачуються Перевізником або Замовником залежно від того, хто проявив ініціативу по виклику експерта. В подальшому витрати по проведенню експертизи відносяться на сторону, яка буде у встановленому порядку визнана винною в недостачі, ушкодженні або зіпсутті вантажу.

13.9. Після вивантаження вантажу автомобілі і контейнери мають бути очищені вантажоодержувачем від залишків вантажу, а після перевезення тварин, птиці, сирих тваринних продуктів і швидкопсувних вантажів вантажоодержувач повинен промити рухомий склад і в разі потреби - провести його дезінфекцію. Після вивантаження інших вантажів промивка та дезінфекція рухомого складу провадиться вантажоодержувачем відповідно до вимог державних санітарних правил.

13.10. За взаємною угодою (Договором) з Замовником Перевізник може взяти на себе очищення забрудненої вантажної платформи (кузова) автомобіля з відповідною оплатою послуг.

13.11. Якщо вантажоодержувач не може прийняти вантаж від Перевізника, інший пункт призначення та умови доставки вантажу визначаються за погодженням з вантажовідправником.

13.12. Якщо Перевізник не одержав від вантажовідправника відомостей про зміну пункту призначення вантажу або не згоден з новими умовами доставки вантажу, він зобов'язаний повернути вантаж вантажовідправнику. Вартість перевезення вантажу при його поверненні сплачує Замовник.

14. Розрахунки за перевезення

14.1. Форма і порядок розрахунків, а також випадки зміни розміру оплати за перевезення вантажів і надання інших послуг, пов'язаних з цим, визначаються Перевізником з вантажовідправником або вантажоодержувачем - Замовником при укладенні ними Договору на перевезення вантажів (п. 3.1 Договору).

14.2. При дотриманні Замовником своїх договірних зобов'язань щодо розрахунків за перевезення вантажів і надання у зв'язку з цим інших послуг, Перевізник може надати йому знижку в оплаті. Розмір цієї знижки визначається за домовленістю сторін.

14.3. Якщо Перевізник не виконав перевезення відповідно до заявки (замовлення), то одержана передоплата має бути повернена Замовнику не пізніше триденного терміну у робочі дні кредитної установи.

14.4. Остаточний розрахунок за перевезення вантажів провадиться Замовником на підставі рахунку Перевізника, який має бути виписаний не пізніше трьох днів після виконання перевезень з доданням товарно-транспортних накладних.

Рахунок за виконанні перевезення виписується на підставі належним чином оформлених дорожніх листів разом з товарно-транспортними накладними, а при користуванні автомобілями, робота яких оплачується виходячи з часу роботи автомобіля у Замовника, - тільки дорожніх листів.

15. Правила складання актів

15.1. У разі зіпсуття або пошкодження вантажу, а також у разі розбіжностей між Перевізником і вантажовідправником (вантажоодержувачем) обставини, які можуть служити підставою для матеріальної відповідальності, оформляються актом за формою, що наведена в додатку 4.

15.2. Перевізник, вантажовідправник і вантажоодержувач засвідчують в акті такі обставини:

- а) невідповідність між найменуванням, масою і кількістю місць вантажу в натурі і тими даними, які зазначені у товарно-транспортній накладній;
- б) порушення або відсутність пломб на кузові автомобіля або контейнері;
- в) простій автомобіля у пунктах вантаження і розвантаження понад встановлені норми часу;
- г) інші обставини (пошкодження упаковки, вантажу), які можуть служити підставою для матеріальної відповідальності сторін.

15.3. Записи в акті засвідчуються підписами вантажовідправника (вантажоодержувача) і водія. Односторонні записи в акті як вантажовідправника (вантажоодержувача), так і водія вважаються недійсними.

15.4. Жодна із сторін не має права відмовитись від підписання акта. У разі незгоди зі змістом акта кожна із сторін має право викласти в ньому свою думку в рядку "Особливі відмітки" і засвідчити її підписом.

15.5. При відмові від складання акта або від внесення записів у товарно-транспортну накладну у випадках недостачі, псування або ушкодження вантажу акт складається за участю представника незацікавленої сторони.

15.6. Для засвідчення складання акта на вільному місці зворотного боку товарно-транспортної накладної записується дата складання і про що складений акт (наприклад: "Про недостачу місць", "Про порушення пломби" та ін.).

16. Правила пред'явлення і розгляду претензій

16.1. Перед поданням вантажовідправником або вантажоодержувачем позову на Перевізника обов'язково треба пред'явити йому претензію.

16.2. При перевезеннях вантажів автомобільним транспортом право на пред'явлення Перевізнику претензій мають:

- а) вантажовідправник або вантажоодержувач - у випадку втрати вантажу і за умови подання товарно-транспортної накладної з підписом водія (експедитора Перевізника) про прийняття ним вантажу для перевезення;
- б) вантажоодержувач - у випадках недостачі, зіпсуття або ушкодження вантажу і за умови подання товарно-транспортної накладної із відповідними записами в ній або акта встановленої форми, якщо такий акт складався;
- в) вантажоодержувач - у випадку прострочення доставки вантажу;
- г) вантажовідправник - при незбереженні або простроченні доставки вантажу, якщо перевезення виконувалось у попутному напрямку.

16.3. Претензії, які виникають із перевезення вантажів, включаючи повну або часткову втрату вантажу, порушення строків чи інших умов доставки вантажу, пред'являються Перевізнику, з яким укладено Договір на перевезення.

16.4. Право на пред'явлення претензій вантажовідправником або вантажоодержувачем може бути передане юридичній або фізичній особі за довіреністю.

16.5. Передача права на пред'явлення претензії засвідчується написом на товарно-транспортній накладній про його переуступку такого змісту: "Право на пред'явлення претензії передане _____". Напис про переуступку

(довірена особа) права на пред'явлення претензії має бути засвідчений підписами керівника, головного (старшого) бухгалтера і печаткою підприємства, яке робить цей напис.

16.6. Претензії на відшкодування збитків за втрату, недостачу, псування або ушкодження вантажу пред'являються по кожному відправленню окремо.

16.7. Претензію, що пред'являється, викладають письмово із зазначенням всіх відомостей, потрібних для її розгляду і вирішення.

16.8. У претензії не можна об'єднувати вимоги, для розгляду яких потрібні товарно-транспортні накладні, з вимогами, для яких ці документи не потрібні.

16.9. У претензії слід зазначити:

- повне найменування і поштові реквізити заявника претензії та Перевізника, якому претензія пред'являється; дату пред'явлення і номер претензії;
- обставини, на підставі яких пред'явлено претензію, докази, що підтверджують ці обставини, посилання на відповідні правові норми;
- вимоги заявника;
- суму претензії по кожному окремому виду вимог (за повністю втрачений вантаж чи часткову його втрату або недостачу, зіпсуття, ушкодження, за прострочення доставки та ін.), коли вони підлягають грошовій оцінці, платіжні реквізити заявника претензії;
- перелік документів, що додаються до претензії, а також інших доказів.

Претензія підписується керівником чи заступником керівника підприємства та надсилається адресатові рекомендованим або цінним листом чи вручається під розписку.

16.10. До претензії додаються документи, які її обґрунтовують.

Товарно-транспортні накладні та акт, що засвідчують обставини, відповідно до яких настає матеріальна відповідальність, подаються в оригіналі або в належним чином засвідчених копіях.

До претензії на недостачу вантажу додається розрахунок суми претензії, який слід виконувати з урахуванням норми природних втрат маси вантажу при перевезенні, якщо вона встановлена для цього роду вантажу. Додавання розрахунку суми не обов'язкове, якщо цей розрахунок зроблений у самій претензії.

До претензії на недостачу вантажу, по якому розрахунки між вантажовідправником і вантажоодержувачем провадяться з урахуванням нормованої і фактичної вологості, додається також документ (якісне посвідчення, сертифікат тощо), який підтверджує вологість вантажу при його відправленні, і дані аналізу про вологість прибулого вантажу, якщо такий аналіз проводився.

До претензії на зіпсуття швидкопсувного вантажу, при видачі якого у пункті призначення проведено зниження ціни або понижено сортність, торгуюче підприємство зобов'язане подати довідку про ціну такого реалізованого вантажу або проведену переоцінку, якщо вантаж ще не реалізовано, а також про зміну маркування вантажу на відповідний сорт. Довідка має бути засвідчена підписами керівника, головного (старшого) бухгалтера і печаткою підприємства.

16.11. До претензії на втрачений, відсутній, зіпсований вантаж, крім документів, які підтверджують право на пред'явлення претензії, додається документ, яким засвідчується кількість і вартість відправленого вантажу.

Документом, який підтверджує оплату вантажовідправником вартості вантажу, може служити документ банку або довідка, підписана керівником і головним (старшим)

бухгалтером підприємства, яке заявило претензію, відносно того, по якому рахунку і в якій сумі, коли і кому була проведена оплата вартості вантажу. Ця довідка має бути засвідчена печаткою.

16.12. Днем пред'явлення претензії вважається день здачі її на пошту або безпосередньо Перевізнику під розписку про її одержання. Якщо термін на пред'явлення претензії закінчується у святковий або вихідний день, то днем закінчення його вважається перший наступний за ним робочий день.

16.13. Якщо до претензії не були прикладені документи, передбачені цими Правилами, то така претензія повертається Перевізником Замовнику не пізніше 10-денного терміну від дня одержання із зазначенням причин її повернення.

Якщо у 10-денний термін претензія не була повернута заявникові, то вона вважається прийнятою до розгляду.

16.14. Перевізник зобов'язаний розглянути заявлену претензію і повідомити заявника про її задоволення або відхилення протягом трьох місяців.

16.15. При частковому задоволенні або відхиленні претензії Перевізник у повідомленні про це повинен вказати мотиви прийнятого рішення і повернути заявнику додані до претензії документи (в тому числі й інші додані докази) у 10-денний термін.

16.16. У разі задоволення претензії у повному розмірі прикладені до неї документи (інші докази) не повертаються.

16.17. Якщо сторони не дійдуть згоди, спори вирішуються згідно з чинним законодавством України.

17. Правила перевезень вантажів у контейнерах

17.1. Універсальні автомобільні контейнери призначені для перевезення дрібних партій вантажів без тари, у первинній або у полегшеній тарі. В цих контейнерах перевозяться продовольчі і промислові товари широкого споживання, продукція виробничо-технічного призначення, сільськогосподарські продукти і домашні речі громадян.

17.2. Забороняється перевозити в універсальних контейнерах вантажі, які швидко псуються, сипучі вантажі без тари, вибухові, займисті, їдкі та отруйні речовини, смердючі вантажі та ті, які забруднюють стіни і підлогу контейнера, а також вантажі, які не можуть бути завантажені в контейнер або вивантажені з нього без застосування вантажно-розвантажувальних механізмів.

Окремі вантажні місця, які подаються для перевезення в контейнері, мають бути вагою не більше 80 кг.

17.3. Спеціальні контейнери належать вантажовідправникам і вантажоодержувачам та призначаються для перевезення автомобільним транспортом певних видів вантажів, які потребують додержання особливих умов під час транспортування.

17.4. Універсальні автомобільні контейнери, що належать Перевізникам, повинні мати єдину нумерацію, а також нанесене фарбою, що контрастно виділяється від кольору контейнера, таке маркування:

- розпізнавальний знак;
- номер контейнера;
- найменування власника контейнера;
- вантажність і маса тари контейнера, кг;
- внутрішній об'єм контейнера, куб. м;
- місце, місяць і рік виготовлення контейнера;
- час останнього капітального ремонту і наступного ремонту контейнера.

Номер контейнера наноситься на всіх бокових стінках, даху і всередині контейнера.

17.5. Універсальні автомобільні та спеціальні контейнери, які належать власникам вантажу, повинні мати маркування, яке запроваджене власником майна. При цьому обов'язково наноситься вантажність і маса тари контейнера, а також внутрішній об'єм контейнера (куб. м).

17.6. Для перевезення контейнерів Перевізник повинен надавати автомобілі (автопоїзди) із бортовими платформами або спеціалізований рухомий склад (низькорамні напівпричепи - контейнеровози, автомобілі із вантажопіднімальними пристроями тощо).

17.7. Розміщення універсальних автомобільних і спеціальних контейнерів на рухомому складі слід здійснювати із урахуванням рівномірного розподілу навантаження на поверхню платформи.

17.8. Для поліпшення організації перевезення вантажів в контейнерах вантажовідправники і вантажоодержувачі, Перевізники можуть створювати обмінні контейнерні пункти на місцях відправлення та одержання вантажів.

17.9. Приймання вантажів для перевезення в контейнерах здійснюється: при наявності Договору - на підставі заявки, а при відсутності Договору - разового договору.

17.10. Для перевезення вантажів у контейнерах у Договорі обумовлюються:

- обсяги перевезень вантажів у контейнерах кожного типу;
- графік завезення порожніх і вивезення завантажених контейнерів від вантажовідправника;
- порядок виконання завантаження і розвантаження контейнерів (із зніманням чи без знімання їх з рухомого складу, виконавець механізованого вантаження і розвантаження контейнерів з рухомого складу);
- надання вантажовідправником і вантажоодержувачем майданчиків для короткочасного зберігання контейнерів;
- порядок і терміни повернення порожніх контейнерів;
- термін обороту контейнерів.

17.11. Перевізники повинні подавати під завантаження справні контейнери, які придатні для перевезення конкретного вантажу, очищені від залишків вантажу і сміття.

Придатність контейнера у комерційному відношенні для перевезення вантажу визначається вантажовідправником.

Не можна перевозити вантаж в контейнерах, які мають перекошені каркаси, несправності запірних пристроїв або пристроїв для пломбування, тріщини або надриви підйомних серег, пошкодження обшивки або покрівлі та інші несправності, які можуть спричинити недостачу, зіпсуття або пошкодження вантажу.

17.12. Відповідальність за розміщення вантажу всередині контейнера несе вантажовідправник. Вантажовідправник зобов'язаний розміщати вантаж в контейнері так, щоб виключити можливість його переміщення всередині контейнера при перевезенні і щоб навантаження на підлогу і тиск на стінки контейнера були рівномірними. При розміщенні вантажу вантажовідправник повинен залишати вільним простір між вантажем і дверима контейнера від 30 до 50 мм.

17.13. Вантажовідправник зобов'язаний завантажувати вантаж в контейнер не більше його встановленої вантажності.

17.14. В кожний контейнер з вантажем вантажовідправник повинен укласти опис вантажу (додаток 7), який засвідчується його підписом і печаткою, із зазначенням кількості завантажених місць і вартості кожного вантажного місця.

17.15. Після завантаження вантажу вантажовідправник повинен зачинити контейнер, закріпити ручку замка контейнера дротом діаметром не менше 2 мм, опломбувати контейнер у порядку, передбаченому розділом 9 цих Правил, навісити бирку довжиною 120 - 150 мм і

шириною 80 - 100 мм, на якій зазначаються пункти відправлення та призначення вантажу і найменування вантажоодержувача.

17.16. Під час приймання завантаженого контейнера провадиться зовнішній огляд контейнера, перевіряється наявність пломби та її справність, цілісність пломбувального дроту, а також відповідність номера контейнера і відправницького контрольного знака на відтиску пломби номеру контейнера і контрольному знаку, зазначеним у товарно-транспортній накладній.

Не приймаються для перевезення контейнери з невиразними відтисками пломб, а також з неправильно навішеними пломбами, несправні контейнери із слідами розкрадання, зіпсуття або ушкодження вантажу. При виявленні несправності контейнера або пломби, невідповідності номера контейнера і знаків на відтисках пломби та в товарно-транспортній накладній водій (експедитор) зобов'язаний повідомити про це вантажовідправника. Тільки після усунення виявлених недоліків такі контейнери приймаються для перевезення.

17.17. Завантаження контейнерів вантажем у вантажовідправника і вивантаження вантажу із контейнера у вантажоодержувача здійснюються, як правило, після того, як контейнери будуть зняті з автомобіля (автопоїзда).

Зняття завантаженого або порожнього контейнера із рухомого складу, вивантаження та завантаження вантажів у контейнер, установлення навантажених або порожніх контейнерів на рухомий склад здійснюються вантажовідправником і вантажоодержувачем.

За Договором зняття і встановлення контейнерів на рухомий склад може виконуватись Перевізником.

17.18. При завантаженні контейнерів без зняття їх із рухомого складу вантажовідправник повинен розміщати контейнери на рухомому складі дверима до бортів з таким розрахунком, щоб була можливість здійснювати завантаження вантажів та їх вивантаження із контейнерів безпосередньо на рухомому складі.

У разі перевезення неповного комплексу контейнерів їх становлять впритул до переднього борта платформи рухомого складу. Не допускається перевезення порожніх контейнерів з відкритими дверима.

17.19. Спільно з контейнерами у рухомому складі допускається перевезення інших вантажів, які не можуть пошкодити або забруднити контейнер, а також при умові, що ці вантажі не можуть бути пошкоджені контейнерами.

Перевезення людей у кузові автомобіля, де розміщені контейнери, категорично забороняється.

17.20. Вантажоодержувач не має права при прийманні контейнера з вантажем знімати пломбу і розкривати контейнер до проведення його зовнішнього огляду, перевірки пломб і засвідчення приймання контейнера підписом і печаткою (штампом) у товарно-транспортній накладній.

При виявленні несправності контейнера або пломби вантажоодержувач разом із представником Перевізника повинен оформити ці обставини згідно з вимогами розділу 15 цих Правил, після чого зобов'язаний прийняти вантаж.

17.21. За невідповідність наявності вантажу документам на перевезення, недостачу, зіпсуття або ушкодження вантажу, який прибув у несправному контейнері або за несправною пломбою вантажовідправника, відповідальність перед вантажоодержувачем несе Перевізник, який доставив цей вантаж, якщо не доведе, що недостача, зіпсуття, ушкодження вантажу або невідповідність вантажу документам на перевезення сталися з вини вантажовідправника.

17.22. Після вивантаження вантажу із контейнера вантажоодержувач повинен очистити контейнер від залишків вантажу, а у потрібних випадках провести промивку і дезінфекцію контейнера.

17.23. Допускаються для перевезень в універсальних автомобільних контейнерах окремі небезпечні вантажі: гекс (сухий спирт), целулоїдні іграшки, карбід кальцію, клей гумовий, бітумні і масляні лаки, патрони малокаліберні, кінофотоплівки і червоний фосфор, які потрібно упаковувати в тару, щоб забезпечити їх цілість і безпеку при транспортуванні, за винятком целулоїдних іграшок, які допускаються для перевезення у фабричній упаковці.

17.24. Легкозаймисті і цінні вантажі: вата бавовняна, готовий одяг, килими і килимові вироби, тканини, текстильні і трикотажні вироби перевозяться, як правило, в металевих автомобільних контейнерах з додержанням вимог, що передбачені Правилами перевезень небезпечних вантажів.

17.25. Перед завантаженням легкозаймистих і цінних вантажів вантажовідправник зобов'язаний старанно оглянути контейнер як зовні, так і зсередини (при щільно зачинених дверях) і встановити комерційну придатність контейнера для перевезення даного вантажу, зробити про це відмітку у товарно-транспортній накладній, засвідчивши її своїм підписом і печаткою (штампом).

17.26. Якщо вантажовідправником буде встановлено, що контейнер не придатний для перевезення легкозаймистих і цінних вантажів, він повинен відмовитись від завантаження їх в цей контейнер. Виявлені при огляді щілини і нещільне прилягання дверей в отворі і між стулками дверей, вантажовідправник зобов'язаний запакувати папером на рідкому склі, дерев'яними рейками або фанерою.

18. Правила перевезень вантажів на піддонах та у пакетах

18.1. Піддони призначаються для перевезення штучних вантажів у тарі, упаковці або без неї, які попередньо були сформовані у великі пакети. Вони можуть бути плоскими, ящиковими або іншої конфігурації.

Піддони належать Замовникам як інвентар.

18.2. Вантажовідправник повинен подавати для перевезення:

- вантажі у стандартній упаковці і тарі (цегла, шифер тощо) - на плоских піддонах;
- дрібноштучні, крихкі вантажі, а також з нерівними опорними поверхнями, у недостатньо міцній тарі - на піддонах, обладнаних стояками;
- вантажі без упаковки, вантажі у первинній (цеховій) упаковці (дрібні вироби машинобудування, парфумерної, гумо-технічної промисловості) - в ящичних піддонах.

18.3. Для перевезення вантажів на піддонах у Договорі обумовлюються:

- а) обсяги перевезень вантажів у пакетах;
- б) порядок навантаження і розвантаження піддонів;
- в) порядок повернення піддонів;
- г) окремі умови, які можуть бути характерними для перевезення певних вантажів у пакетах.

18.4. Вантажі у пакетах, які подають для перевезення, слід формувати (укладати) на піддон одним із таких способів: блочним, перев'язом, спеціальним (типу "ялиночка" і т. ін.).

При блочному укладанні вантажу вантажовідправник повинен ув'язувати або скріплювати пакет відповідно до схеми, наведеної в додатку 8.

Якщо пакет складається із дерев'яних ящиків, вантажовідправник повинен скріпити між собою ящики верхнього ряду.

Кріплення виконується за допомогою металевої пакувальної стрічки і цвяхів.

У тих випадках, коли потрібне більш надійне кріплення, пакет цілком обв'язується металевою стрічкою або дротом, які пропускаються під верхнім настилом піддона (додаток 8 малюнок "а").

При кріпленні пакета із картонних коробок вантажівідправник повинен на кути пакета встановлювати прокладки із картону або жерсті (додаток 8 малюнки "б", "в") або застосовувати еластичну стрічку (додаток 8 малюнок "г").

Для кріплення пакета вантажівідправник може використовувати спеціальні пристрої багаторазового застосування (додаток 8 малюнок "д").

Пакети, які вантажівідправник зформував перев'язом, можуть подаватися для перевезення без ув'язування.

18.5. Вантажівідправник може подавати для перевезення пакети з вантажем, які укладені на основу, ребро або на торець, якщо рід вантажу і його форма дозволяють здійснити таке укладання.

Вантажівідправник повинен сформувати пакети заздалегідь, до прибуття автотранспорту.

18.6. Вантажівідправник повинен подавати для перевезення вантажі на піддонах з урахуванням таких вимог:

- розміри пакета слід обмежувати розмірами піддона;
- звис пакета з кожного боку плоского піддона не може перевищувати 30 мм;
- висоту пакета потрібно визначати виходячи із вантажності піддона, стійкості пакета, умов перевезення і складування, а також умов щодо повного використання вантажності рухомого складу і додержання вимог безпеки дорожнього руху.

18.7. Для перевезення вантажів на піддонах Перевізник повинен надавати автомобілі (автопоїзди) з бортовою платформою або автомобілі-фургони.

18.8. Стандартні піддони на рухомому складі розміщують відповідно до схеми, яка наведена в додатку 5.

18.9. Вантажівідправник повинен забезпечити механізоване вантаження пакетованих вантажів.

18.10. Знімання порожніх піддонів з рухомого складу, формування (укладання) пакетів, навантаження їх на рухомий склад і кріплення виконує вантажівідправник, а знімання із рухомого складу піддонів з вантажем, розформування (розбирання) пакетів, навантаження на рухомий склад порожніх піддонів - вантажоодержувач.

Знімання і навантаження піддонів на рухомий склад може виконувати Перевізник відповідно до Договору.

18.11. Перевізник приймає для перевезення від вантажівідправника і видає вантажоодержувачу вантажі на піддонах, які перевозяться автомобілями з бортовою платформою або автомобілями-фургонками декільком вантажоодержувачам, без розбирання пакета по кількості і стандартній масі вантажних місць або по масі, яка зазначена на вантажних місцях.

Перевізник приймає і видає вантажі на піддонах, які перевозяться автомобілями-фургонками одному вантажоодержувачу, тільки за пломбою вантажівідправника.

18.12. При оформленні товарно-транспортної накладної вантажівідправник зобов'язаний зазначити:

- а) найменування пакетованого вантажу;
- б) кількість пакетів, вид упаковки окремих місць, тип піддона;
- в) масу вантажу в пакеті, виходячи із стандартної маси або маси, яка зазначена на вантажних місцях без урахування маси піддонів;
- г) загальну масу, яка складається із маси вантажу і маси піддонів.

18.13. Після розформування пакетів вантажоодержувач відповідно до його домовленості з вантажівідправником або за наявності запису в товарно-транспортній накладній зобов'язаний повернути власнику порожні піддони у справному стані.

19. Правила перевезень продукції сільського господарства

19.1. Правила перевезень зернових вантажів

19.1.1. Зерно перевозять тарним або безтарним способом рухомих складом з бортовими, самоскидними та спеціальними кузовами.

19.1.2. Не допускаються до перевезення зернові вантажі в тарі: вологістю більше 15 %; ті, що знаходяться у стані самозігрівання; заражені шкідниками, що водяться у коморі; недегазовані, якщо вони зазнали перед навантаженням газової дезінсекції; ті, що мають сліди підмочування; без належного відправницького маркування на мішках; у нестандартній або несправній тарі; без якісних посвідчень.

19.1.3. Кількість прийнятих і зданих зернових вантажів облічують по кількості місць і стандартній масі мішка - згідно з даними, що зазначаються вантажовідправником у товарно-транспортній накладній, або шляхом зважування.

19.1.4. Основною тарою для зернових вантажів можуть бути цупкі, сухі, не прілі мішки, не заражені шкідниками і без сторонніх запахів.

19.1.5. Під час вантажних операцій забороняється кидати та тягнути мішки, застосовувати гаки та відбирати проби способами, що доводять до пошкодження мішків. Мішки з зерновими вантажами слід навантажувати та розвантажувати за допомогою рослинних стропів, вантажних сіток з рослинного троса та вантажних площадок (піддонів).

19.1.6. Форма організації робіт при перевезенні зерна від комбайнів на токи сільгоспвиробників визначається за погодженням сторін.

19.1.7. Готуючи рухомий склад для перевезень зерна насипом, Перевізники або Замовники, згідно з Договором, забезпечують ущільнення в місцях з'єднання підлоги та бортів кузова, а також нарощування бортів кузова до висоти 1,0 - 1,1 м.

Рухомий склад для перевезення зерна від сільгоспвиробника на приймальні пункти має бути обладнаний запонами, які надаються Замовниками. Прикріплення запон до кузова рухомого складу до початку перевезень виконується Перевізниками.

19.1.8. Приймання та здача зерна здійснюється Перевізниками за вагою.

З метою встановлення ваги зерна приймальні пункти та сільгоспвиробники повинні за кожною їздкою виконувати зважування рухомого складу з вантажем та без вантажу.

При перевезенні зерна з ланів на токи сільгоспвиробників зважування рухомого складу з вантажем і без вантажу виконується на токах.

19.1.9. При механізованому вивантаженні зерна на приймальних пунктах перекидачами водій зобов'язаний встановити автомобіль (автопоїзд) на перекидач, загальмувати його та вийти з кабіни.

19.2. Правила перевезень картоплі та овочів

19.2.1. Цим розділом Правил передбачаються умови перевезень картоплі та овочів:

- від сільгоспвиробників, заготівельників до підприємств торгівлі, громадського харчування та овочесховищ;

- із овочесховищ до підприємств торгівлі та громадського харчування.

Умови міжміських перевезень картоплі та овочів передбачені Правилами перевезень швидкопсувних вантажів автомобільним транспортом у міжміському сполученні.

19.2.2. При перевезеннях картоплі та овочів Перевізники, вантажовідправники і вантажоодержувачі зобов'язані вживати заходів по охороні їх від механічних пошкоджень, а також від атмосферних опадів, впливу низьких та високих температур.

19.2.3. Вантажовідправник повинен подати вантаж, що підлягає перевезенню, у справній, чистій, сухій, без зайвих запахів тарі (додаток 9).

19.2.4. Картопля та овочі, що відправляються сільгоспвиробником і заготівельниками, можуть прийматися для перевезення у нестандартній тарі, яка забезпечує їх цілість при транспортуванні.

19.2.5. Рухомий склад для перевезень картоплі та овочів Перевізники вибирають з урахуванням температури зовнішнього повітря і тривалості перевезення.

19.2.6. Автомобілі з бортовою платформою, що надаються Перевізниками для перевезень картоплі та овочів, мають бути забезпечені брезентом і вірьовками.

При постійних перевезеннях капусти борти автомобілів і причепів мають бути нарощені до висоти 1,4 м, а при доставці інших овочів і картоплі - до висоти 0,9 м від підлоги кузова.

19.2.7. Вантажовідправник повинен класти ящики, мішки, лантухи з овочами і картоплею в кузовах автомобілів щільними рядами без проміжків між вантажними місцями.

19.2.8. Приймання від вантажовідправника і здача вантажоодержувачу картоплі та овочів виконуються Перевізниками за масою відповідно до товарно-транспортної накладної.

При перевезеннях картоплі та овочів в автомобілях-фургонах на адресу одного вантажоодержувача вантаж може відправлятися за пломбою вантажовідправника.

19.2.9. При перевезеннях картоплі та овочів в одному автомобілі декільком вантажоодержувачам вантажовідправник зобов'язаний розміщати їх у кузові так, щоб забезпечити розвантаження всього асортименту вантажів кожному адресату, і виписувати товарно-транспортні накладні кожному вантажоодержувачу.

19.3. Правила перевезень цукрових буряків

19.3.1. Цим розділом Правил передбачаються умови доставки цукрових буряків з полів сільгоспвиробників на приймальні пункти.

19.3.2. У договорах на перевезення цукрових буряків автомобільним транспортом повинна передбачатися можливість використання рухомого складу у зворотному напрямку для перевезень жому.

У разі перевезення жому кузов рухомого складу повинен бути ущільнений для запобігання витіканню рідини на проїзну частину дороги.

19.3.3. Форма організації роботи при перевезенні цукрових буряків з полів на приймальні пункти визначається спільно Перевізником і Замовником.

19.3.4. Робота автомобільного транспорту при перевезенні цукрових буряків виконується за годинним графіком, який розробляється приймальними пунктами і погоджується Перевізниками і сільгоспвиробниками.

19.3.5. Сільгоспвиробники надають Перевізникам товарно-транспортні накладні згідно з установленою формою, оформляють у встановленому порядку всі реквізити, відмічають фактичний час прибуття автомобіля під навантаження та відправки після навантаження.

19.3.6. Цукрові буряки перевозять безтарним способом автомобілями з бортовою платформою та автомобілями-самоскидами.

19.3.7. Підготовка рухомого складу для перевезення цукрових буряків передбачає нарощування бортів до висоти 1,0 - 1,2 м від підлоги кузова.

19.3.8. Приймання від сільгоспвиробників цукрових буряків та здача їх на приймальні пункти здійснюються Перевізниками за масою.

Для визначення маси цукрових буряків приймальні пункти та сільгоспвиробники за кожною їздкою зважують рухомий склад з вантажем і без вантажу. За відсутністю вагів у сільгоспвиробника зважування провадиться тільки на приймальному пункті.

19.3.9. При здійсненні механізованого вивантаження цукрових буряків на приймальних пунктах буртоукладальниками водій зобов'язаний встановити автомобіль (автопоїзд) на буртоукладальник, загальмувати його та вийти з кабіни.

19.4. Правила перевезень свіжих фруктів, ягід, винограду та баштанних культур

19.4.1. Цим розділом Правил передбачаються умови перевезень свіжих фруктів, ягід, винограду та баштанних культур:

- від сільгоспвиробників та заготівельників на підприємства торгівлі, харчування та в овочесховища;
- із овочесховищ на підприємства торгівлі і харчування.

Умови міжміських перевезень фруктів, ягід, винограду та баштанних культур передбачені Правилами перевезень швидкопсувних вантажів автомобільним транспортом у міжміському сполученні.

19.4.2. При перевезенні фруктів, ягід, винограду та баштанних культур Перевізники, вантажовідправники та вантажоодержувачі зобов'язані вживати заходів по охороні їх від механічних пошкоджень, атмосферних опадів, впливу низьких і високих температур.

19.4.3. Фрукти, ягоди, виноград і баштанні культури перевозять в рефрижераторах, ізотермічних автомобілях, автомобілях-фургонах або автомобілях (автопоїздах) з бортовою платформою.

Рухомий склад для перевезень фруктів, ягід, винограду та баштанних культур Перевізники вибирають з урахуванням температури зовнішнього повітря і тривалості перевезення.

Рухомий склад, що надається Перевізниками для перевезень фруктів, ягід, винограду і баштанних культур, має бути чистим, без зайвих запахів, а з бортовою платформою також забезпечений брезентом і вірвовками.

19.4.4. Вантажовідправник повинен подавати фрукти, ягоди, виноград та баштанні культури, які належить перевезти, чистими, непошкодженими механічно, шкідниками та захворюваннями, однаковими за ступінню зрілості, упакованими у справну, чисту, суху, з гладкою внутрішньою поверхнею, без зайвих запахів тару, що зазначена в додатку 10.

19.4.5. У період масових заготівель і реалізації допускається доставка яблук, кавунів, динь, гарбузів і кабачків навалом.

Перевізники за Договором повинні нарощувати борти автомобілів і причепів до висоти 1,4 м від підлоги кузова.

При перевезенні кавунів і стійких сортів динь без тари на підлогу кузова Замовником кладеться підстилка з шару соломи заввишки не менше 10 см або роґожі, мати, брезент, мішквина тощо.

Висота навантаження кавунів повинна бути не більше 1,3 - 1,4 м. Дині складаються рядами, не більше 5 рядів. Кожний ряд прокладається шаром соломи або іншим пакувальним матеріалом.

19.4.6. Вантажовідправник повинен скласти вантажні місця з фруктами, ягодами, виноградом і баштанними культурами в кузовах автомобілів щільними рядами без проміжків між ними.

19.4.7. При перевезенні фруктів у відкритих ящиках, не забитих кришками, між рядами ящиків прокладається дерев'яний щит за розміром кузова або декілька щитів відповідно меншого розміру.

Ящики укладаються так, щоб верхній ряд не виступав вище бортів кузова автомобіля більше ніж на половину своєї висоти. При потребі ящики перев'язуються вірвовкою та вкриваються брезентом.

19.4.8. Ягоди у легкій тарі при перевезенні укладаються в контейнери, клітки або скріплюються в паки.

19.4.9. Приймання від вантажовідправників і здача вантажоодержувачам фруктів, ягід, винограду та баштанних культур здійснюються Перевізником за масою.

При перевезенні у контейнерах або автомобілях-фургонах на адресу одного вантажоодержувача вантаж може відправлятися за пломбою вантажовідправника.

19.4.10. При перевезенні фруктів, ягід, винограду та баштанних культур в одному автомобілі декільком вантажоодержувачам вантажовідправник повинен розміщати їх у кузові так, щоб забезпечувалось вивантаження всього асортименту вантажів, адресованого кожному вантажоодержувачу, а також виписувати товарно-транспортні накладні кожному вантажоодержувачу.

19.5. Правила перевезень тварин, птиці, бджіл

19.5.1. Цим розділом Правил передбачаються умови перевезення тварин і птиці на підприємства м'ясної промисловості, відгодівельні пункти, молочно-товарні та племінні ферми, птахоферми та інші внутрішньогосподарські об'єкти.

19.5.2. Перевізники, вантажовідправники та вантажоодержувачі при перевезенні тварин і птиці зобов'язані дотримувати діючих ветеринарно-санітарних правил.

19.5.3. Для перевезення тварин і птиці Перевізники зобов'язані надавати спеціалізований рухомий склад (скотовози), а при відсутності його - автомобілі з бортовою платформою, спеціально обладнані для перевезення тварин і птиці.

Перевезення тварин і птиці на автомобілях-самоскидах, а також на автомобілях з бортовою платформою після перевезення отруйних речовин і хімікатів без попередньої санітарної обробки рухомого складу забороняється.

19.5.4. Автомобілі з бортовою платформою, що призначені для перевезення тварин і птиці, обладнуються вантажовідправником або Перевізником за взаємною домовленістю дерев'яними щитами або металевими ґратами і приладдям для прив'язування тварин. Довжина стійл для коней і великої рогатої худоби 2,2 - 3,0 м, ширина 0,8 - 1,2 м, висота бокових поперечних перегородок 1,2 - 1,9 м від підлоги кузова.

Для захисту тварин і птиці під час перевезень у несприятливих кліматичних умовах (сильна спека, вологість, мороз) автомобілі обладнуються наметами або тентами.

Кузов та його обладнання не повинні мати цвяхів або інших гострих предметів, що стирчать назовні та можуть поранити тварин і птицю. Підлога кузова має бути цілою, без щілин.

19.5.5. Спеціалізований рухомий склад для перевезення тварин і птиці має відповідати вимогам ветеринарно-санітарних правил.

Вантажовідправник повинен забезпечити покриття підлоги кузова як спеціалізованого рухомого складу, так і бортового шаром підстилки (із тирси, соломи тощо).

Водій (експедитор) при перевезенні тварин і птиці повинен стежити за достатнім захистом тварин від впливу низьких і високих температур.

Водій, починаючи рух транспортного засобу, повинен здійснювати його без ривків, не допускати різкого гальмування, а по неякісних дорогах - тримати швидкість, яка не допускала б значних вертикальних переміщень.

19.5.6. Вантаження і вивантаження тварин здійснюється безпосередньо з землі або з вантажно-розвантажувальних майданчиків, обладнаних естакадами, рампами або трапами.

19.5.7. Вантажовідправник завантажує в один автомобіль тварин однорідних за видом і статтю.

У разі потреби перевезень тварин різного виду і статі в одному автомобілі, вантажовідправник повинен обладнати кузов додатковими перегородками.

Велику рогату худобу та коней ставлять у кузові автомобіля головою вперед і прив'язують. Перевозити коней дозволяється тільки розкованими.

Молодняк великої рогатої худоби та інших тварин, а також вівці, кози, свині можуть перевозитись без прив'язування, але в такій кількості, щоб усі тварини могли лежати в кузові

автомобіля; при цьому вантажівдправник повинен обладнати кузов перегородками, щоб не допустити скупчення тварин на підйомах, спусках, при гальмуванні тощо.

19.5.8. Норми та способи вантаження тварин і птиці в рухомий склад устанавлюються вантажівдправником, виходячи з умов перевезень (типу рухомого складу, виду та віку тварин і птиці, відстані перевезень, пори року, стану доріг тощо) з урахуванням найповнішого використання вантажності автомобілів та забезпечення схоронності тварин і птиці (додаток 11).

19.5.9. При перевезенні тварин і птиці вантажівдправник зобов'язаний видати Перевізнику (експедитору) ветеринарне свідоцтво встановленої форми, а у разі потреби - і дозвіл карантинної служби.

19.5.10. Для супроводження тварин і птиці вантажівдправник зобов'язаний призначити експедитора. За домовленістю сторін функції експедитора може виконувати водій.

19.5.11. Експедитор приймає тварин і птицю для перевезення, здійснює нагляд за ними в дорозі, поїння, годування, безпосередню охорону тварин і птиці, а також здачу їх вантажоодержувачу.

19.5.12. Якщо термін перевезення тварин і птиці перевищує 6 годин, вантажівдправник зобов'язаний забезпечити їх кормами.

19.5.13. Вантажівдправник повинен подавати птицю та кроликів, що підлягають перевезенню, у клітках, обладнаних відповідним чином. Дно кліток має бути щільним, гноївконепроникним.

19.5.14. Клітки з птицею встановлюються в кузові автомобіля таким чином, щоб забезпечити в кожній клітці вільну циркуляцію повітря.

Після навантаження кліток вантажівдправник повинен надійно закріпити їх у кузові автомобіля.

19.5.15. Перевізник не несе відповідальності за падіж тварин і птиці під час транспортування через хворобу, неправильне розміщення та кріплення їх в рухомому складі, невідповідність температури повітря умовам перевезень окремих видів тварин і птиці.

19.5.16. Якщо в процесі транспортування виявлені захворювання чи падіж тварин або птиці, експедитор зобов'язаний показати для огляду найближчій ветеринарній установі всіх тварин і птицю.

19.5.17. Після вивантаження тварин і птиці очищення, промивку та дезінфекцію кузова рухомого складу, додаткового обладнання та приладдя, що застосовувались при перевезенні, виконує вантажоодержувач.

19.5.18. Бджіл перевозять у вуликах або фанерних пакетах тільки в літній або перехідні періоди у супроводі експедиторів вантажівдправника.

При перевезенні в автомобілях-фургонах вулики встановлюють ярусами так, щоб вентиляційні отвори не були затулені, а між рядами був прохід для експедитора. Для стійкості пакети або вулики скріплюються дошками на цвяхах, а ряди біля проходу закріплюють вертикальними брусами.

19.5.19. Оптимальна температура при перевезенні бджіл +8 град. В автомобілях-фургонах перевезення бджіл допускається у перехідний період при температурі зовнішнього повітря не більш як +10 град.

19.6. Правила перевезень силосної маси

19.6.1. Силосну масу перевозять безтарним способом автомобілями-самоскидами. За погодженням Перевізника і вантажівдправника силосну масу можна перевозити бортовими автомобілями. У цьому випадку вантажівдправник повинен обладнати автомобілі з бортовою платформою розвантажувальними пристроями (сітками, скрібками, щитами тощо).

19.6.2. Підготовка рухомого складу для перевезення силосної маси передбачає нарощування бортів кузовів до висоти 1,3 - 1,5 м від підлоги кузова.

19.6.3. Форма організації робіт при перевезенні силосної маси з полів на місця силосування визначається за погодженням сторін.

19.6.4. Обсяги перевезень силосної маси визначаються Перевізником і Замовником шляхом контрольного зважування автомобілів з вантажем і без вантажу.

19.7. Правила перевезень іншої продукції сільського господарства

19.7.1. Шкіра, шкура (суха та мокросолена), пух і перо під час перевезення потребують додержання певних режимів температури й вологості.

Цей вантаж боїться високих температур, вогкості, зволоження.

19.7.2. Шкіряна, хутрова та інша сировина повинна мати на шкірах установлений знак ветсаннагляду про дослідження її на сибірську виразку. Навіть при наявності цих знаків і санітарних сертифікатів, що супроводжують вантаж, вантажники зобов'язані користуватися рукавицями.

19.7.3. Специфіка перевезення шкіряної і шубно-хутрової сировини автомобільним транспортом визначається відповідними стандартами, згідно з якими цю сировину спаковують в тюки без обгортання в пакувальну тканину.

19.7.4. Для транспортування шкіряної та шубно-хутрової сировини використовуються фургони або бортові автомобілі з обов'язковим накриттям вантажу брезентом.

19.7.5. Згідно з вимогами ветеринарного законодавства після виконання перевезень шкіряної сировини рухомий склад підлягає санітарній обробці.

19.7.6. Допускається транспортування шкіряної сировини та овчини автотранспортом на піддонах, що перев'язані вірьовкою. Маса тюка не повинна перевищувати 40 - 50 кг, піддона - 1000 кг.

19.7.7. Допускається при здійсненні міських перевезень транспортування шкіряної сировини (шкір) навалом.

Окремі шкіри навантажуються плазом з сепарацією нижніх рядів. Для сепарації використовують дошки, мати і брезенти.

Для кращого використання вантажопідйомності автомобіля доцільно на сухі шкіри навантажити сухий кіповий вантаж, який з умов перевезення можна перевозити зі шкірами.

19.7.8. Шкури мокросолені перевозять у бочках, кіпах, в'язках та окремо (без тари). Забороняється перевезення шкур разом із сухими вантажами та вантажами, які сприймають сторонні запахи.

Мокросолені шкури мають бути надійно захищені від атмосферних опадів. Забороняється в сепарації або в настилі підлоги кузова використовувати дубові дошки.

19.7.9. Після вивантаження мокросолених шкур кузов автомобіля вимивають водою під великим тиском.

19.7.10. Вовну перевозять двох видів: миту і немиту (жирну). Забороняється перевозити обидва види вовни разом.

Перед вантаженням вовни слід вимагати ветеринарне свідоцтво (сертифікат) і дотримувати умов безпеки під час роботи з вовною.

Забороняється подавати для перевезення вологу або мокру вовну.

Забороняється вантажити вовну на вологий або жирний вантаж.

Вовна має здатність до самозаймання і легко займається від зовнішніх джерел вогню. Ця здатність посилюється при зіткненні з нафтопродуктами, харчовими маслом, олією та

жирами. При вантаженні та вивантаженні вовни слід вживати заходів щодо пожежної безпеки.

19.7.11. Волосся тварин перевозять спресованим у кіпи або у мішках.

При перевезенні волосся обов'язкова наявність ветеринарно-санітарного свідоцтва встановленої форми.

19.7.12. До перевантаження вантажу допускаються робітники, які мають спеціальні щеплення, забезпечені спецодягом та пройшли відповідний інструктаж.

20. Правила перевезень продукції лісової, деревообробної і целюлозно-паперової промисловості

20.1. Правила перевезень лісоматеріалів і пиломатеріалів

20.1.1. Перевізники, в залежності від довжини лісу (хлестів, сортиментів, довгоття, короття) і пиломатеріалів, що подаються для перевезення, повинні надавати обладнаний кониками спеціалізований рухомий склад або автомобілі з бортовою платформою. Ув'язувальні засоби (ланцюги, троси) надаються Замовником.

Для перевезення лісу і пиломатеріалів гірськими дорогами причепи та причепи-розпуски мають бути обладнані гальмами.

20.1.2. У разі використання одноразових засобів пакетування пиломатеріалів за допомогою брусково-дротяної обв'язки пакет має бути ув'язаний відповідно до рекомендацій додатка 12.

20.1.3. За відсутності спеціалізованого рухомого складу Замовник за згодою Перевізника чи Перевізник за Договором може обладнати рухомий склад, що надається для перевезень лісу і пиломатеріалів, кониками та іншим приладдям (шипам чи гребінками протиковзання), які відвертають можливість зрушення лісу і пиломатеріалів на кабіну. За кабіною для захисту її від ударів торцями колод чи хлестів встановлюються щити.

20.1.4. Вантажовідправник повинен забезпечувати на вантажних пунктах вільне маневрування і роз'їзд лісовозів будь-якої вантажності.

20.1.5. Вантаження лісу і пиломатеріалів на рухомий склад та їх кріплення здійснює вантажовідправник, а зняття кріплення і розвантаження лісу і пиломатеріалів - вантажоодержувач.

20.1.6. На рухомий склад укладають пиломатеріали одного сортименту і довжини; при укладанні необрізних дошок, обапола і сильно збіжистих колод - чергують товсті кінці з тонкими, а широкі з вузькими.

20.1.7. Дозволяється перевозити здорову деревину в автомобілях, на яких перед цим перевозився заражений грибками ліс, тільки за умови ретельної очистки кузова автомобіля від гамузу та сміття і дезінфекції його розчином антисептика, яку виконує Замовник.

20.1.8. Елементи конструкцій та виробів, просочені антисептиками проти загнивання і запалення у процесі експлуатації, при транспортуванні слід захищати від атмосферних опадів, тобто закривати пергаментом, толем чи кількома рядами непросоченого пиломатеріалу.

20.1.9. Вантажно-розвантажувальні операції з просоченими виробами виконуються механізованим способом.

Не допускається участь водія у вантажно-розвантажувальних роботах, крім випадків, коли перевезення лісу і пиломатеріалів здійснюється лісовозними поїздами, що обладнані індивідуальними навантажувальними засобами.

20.1.10. Вантажовідправник повинен розташовувати ліс і пиломатеріали рівномірно між кониками автомобіля і причіпного складу. Комлі мають бути вирівнені. Висота вантажу на автомобілі не може перевищувати висоту вантажу на розпуску більш як на 100 мм під час перевезення сортиментів і на 300 мм під час перевезення хлестів.

20.1.11. Приймання для перевезення від вантажовідправника і здача вантажоодержувачу лісу і пиломатеріалів здійснюються Перевізником за об'ємом, а під час перевезення пакетним способом - за кількістю вантажних місць (пакетів).

20.1.12. Для перевезення лісу і пиломатеріалів допускаються тільки водії, які пройшли інструктаж з техніки безпеки й особливостей перевезень лісу і пиломатеріалів.

20.2. Правила перевезень тари

20.2.1. Цим розділом Правил передбачаються умови перевезень дерев'яної і полімерної тари з підприємств торгівлі і громадського харчування на тароремонтні підприємства, з тароремонтних підприємств і підприємств - виготовлювачів тари - споживачам, а також умови перевезень скляної тари з підприємств торгівлі і громадського харчування, приймальних пунктів - споживачам.

20.2.2. Умови перевезення поворотної тари (інвентарної тари, скляного посуду тощо) передбачаються Договором про перевезення вантажів у поворотній тарі, що укладається Перевізником і Замовником.

Доставка поворотної тари вантажовідправникам при міських перевезеннях здійснюється за кільцевими (збірними) маршрутами, як правило, автомобілями, що доставили вантаж, якщо вони не залучаються для перевезення інших вантажів у зворотному напрямку за раціональними маршрутами.

20.2.3. Перевезення дерев'яної тари з підприємств торгівлі і громадського харчування на тарозбираючі підприємства виконуються Перевізниками за Договорами з цими тарозбираючими підприємствами.

20.2.4. Перевізники повинні надавати для перевезення тари спеціалізований рухомий склад (таровози) або автомобілі з бортовою платформою з нарощеними бортами.

20.2.5. Приймання для перевезення і здача дерев'яної і полімерної тари здійснюються Перевізником за загальною кількістю місць, а скляної тари - за загальною кількістю стандартно-заповнених посудом ящиків чи корзин.

20.2.6. Перевізники не несуть відповідальності за якісний стан тари (наявність на стандартній тарі шербинок, відколів, посічень).

20.2.7. Вантажовідправники складану і розбірну дерев'яну тару повинні подавати для перевезення складеною, у щитках, що спаковані комплектно в паки або в комплектах деталей. Для забезпечення міцності ув'язки кожна пака перев'язується дротом чи шпагатом. Ящики трапецієвидної форми укладаються в кузові автомобіля один в один, а кришки спаковуються окремо.

20.2.8. Для охорони тари від поломок при транспортуванні відправники тари повинні укладати бочки, ящики дощаті та іншу важку тару на спід кузова автомобіля, а більш легку - зверху.

20.2.9. При перевезенні одним автомобілем тари різної номенклатури на адресу одного чи кількох одержувачів, вантажовідправник повинен завчасно до прибуття автомобіля під завантаження підгрупувати тару за вантажоодержувачами, здійснювати завантаження на одному посту і виписати товарно-транспортні накладні кожному одержувачу.

20.2.10. Підприємства, що виготовляють і ремонтують тару, повинні забезпечити прибирання під'їзних шляхів, місць завантаження і розвантаження тари, щоб уникнути пошкодження автомобільних шин гострими предметами.

20.2.11. Для здійснення безперешкодного завантаження і розвантаження тари вантажовідправники і вантажоодержувачі повинні забезпечити вільний проїзд автомобілів до місць складування тари.

20.3. Правила перевезень меблів

- 20.3.1. Правилами передбачаються умови перевезень меблів з підприємств-виготовлювачів, баз (складів) торгових організацій на інші бази, в магазини та споживачам.
- 20.3.2. Під час перевезення меблів Замовник та Перевізник повинні вживати заходів щодо забезпечення цілості вантажу, не допускаючи пошкодження меблів (ударів, подряпин, відколів) і попадання на них атмосферних опадів та пилу.
- 20.3.3. Перевезення меблів здійснюється тарним і безтарним способами.
- 20.3.4. Перевізник для безтарного перевезення меблів повинен надавати, як правило, автомобілі-фургони, які обладнані всередині спеціальним приладдям, що забезпечує цілість виробів (м'які джгути-прокладки, напівм'які та м'які валики).
- 20.3.5. За відсутності спеціалізованих автомобілів-фургонів допускається перевезення меблів безтарним способом на автомобілях з бортовою платформою.
- Обладнання автомобілів з бортовою платформою приладдям, що забезпечує цілість меблів (брзент, вірвовки), здійснюється Замовником чи Перевізником за Договором.
- 20.3.6. Перевезення меблів у тарі здійснюється в автомобілях-фургонах чи автомобілях з бортовою платформою.
- 20.3.7. Перед подачею для перевезення меблів у тарі чи упаковці Замовник зобов'язаний завчасно замаркувати кожне вантажне місце.
- 20.3.8. Вантаження і розміщення меблів у кузові, кріплення та ув'язку повинен здійснювати Замовник.
- 20.3.9. Приймання для перевезення від вантажовідправника і здача меблів вантажоодержувачу здійснюються Перевізником за найменуванням і кількістю місць.

20.4. Правила перевезень продукції целюлозно-паперової промисловості

- 20.4.1. Цими правилами передбачаються умови перевезення продукції целюлозно-паперової промисловості з підприємств, які її виготовляють, до споживачів, а також - в інших випадках, коли вона перевозиться від вантажовідправників до вантажоодержувачів.
- 20.4.2. Кіпи целюлози мають бути обгорнуті небіленою целюлозою і затягнуті поясами із сталльної стрічки або сталльного дроту.
- 20.4.3. Замовник зобов'язаний подавати для перевезення папір - в рулонах, упакованих в декілька шарів міцного пакувального паперу, та в листах, упакованих в дерев'яні ящики або в два щити; целюлозу - у вигляді пластин, спакованих в кіпи.
- Ящики та щити мають бути обв'язані сталльною пакувальною стрічкою.
- При перевезеннях листового паперу у контейнерах допускається м'яке упакування його в кіпи.
- 20.4.4. Маркування паперу має відповідати вимогам розділу 7 цих Правил.
- 20.4.5. Перевізник повинен надавати для перевезення паперу автомобілі (автопоїзди) з бортовою платформою, що забезпечені брзентом і вірвовками. Борти автомобілів та причепів при потребі можуть бути нарощені.
- Підготовка кузова автомобіля для приймання паперу і паперових виробів полягає в сухому очищенні кузова, а після перевезення вантажів, що пилять, і вантажів, що залишили брудні сліди, - митті та просушуванні.
- 20.4.6. Рулони складаються в кузові автомобіля (автопоїзда) рядами як на бокову поверхню, так і на торець.
- Під час укладання рулонів на бокову поверхню крайні рулони нижнього ряду закріплюються клинами, що мають кут загострення 30 - 40 град. Не допускається закріплення рулонів непристосованими клинами, цеглинами тощо.

Під час укладання другого і третього ряду рулонів на дощаті містки крайні рулони в цих рядах також закріплюються клинами.

При вирівнюванні неправильно укладених рулонів чи вантажних місць в щитках забороняється користуватися металевими важелями, гачками, ломами та іншими предметами, що мають гострі кінці.

20.4.7. Замовники повинні оснащувати пункти вантаження і розвантаження паперу містками, трапами, піддонами, пересувними засобами малої механізації, візками, електронавантажувачами.

20.4.8. Приймання для перевезення від вантажовідправника та здача вантажоодержувачу паперу здійснюються Перевізником за кількістю місць і масою, зазначеною на вантажних місцях і в товарно-транспортних накладних.

Приймання і здача целюлози виконуються рахуванням місць.

21. Правила перевезень навалочних вантажів (руди металічної, вугілля, коксу)

21.1. Не дозволяється перевозити руду різних сортів на одному автомобілі.

21.2. Замовник зобов'язаний забезпечити водія засобами захисту, коли подає для перевезення руду, яка випаровує отруйні речовини (свинцеві, цинкові тощо).

21.3. Не допускається перевезення сухої руди у відкритих автомобілях з метою запобігання утворенню пилу під час руху автомобіля.

21.4. Перевізник за Договором може взяти на себе обладнання самоскидних кузовів системою підігрівання кузова.

21.5. Для вантаження навалочних вантажів Замовник повинен надавати навантажувальні механізми з об'ємом ковша не більше 1/3 об'єму кузова автомобіля (причепа).

21.6. Під час вантаження навалочних вантажів у кузов автомобіля (причепа) ківш навантажувального механізму має знаходитись на висоті не більше ніж 0,5 м від днища кузова.

21.7. Замовник або Перевізник (хто передбачений Договором) після розвантаження повинен очистити кузов автомобіля від залишків вантажу.

21.8. Під час вантаження навалочних вантажів водію не дозволяється знаходитись у кабіні автомобіля, а вантажовідправнику забороняється переміщати вантаж над кабіною автомобіля; вантаження в кузов автомобіля слід проводити тільки збоку або ззаду.

21.9. Замовник погоджує з Перевізником та зазначає в Договорі порядок повідомлення водія (звуковим або світловим сигналами) про початок подавання автомобіля для завантаження, а також способи позначення місця встановлення автомобіля для завантаження (вішками, знаками, покажчиками).

Після закінчення завантаження автомобіль може прямувати до місця розвантаження тільки після дозволу машиніста екскаватора.

21.10. Замовник повинен забезпечити безпечне виконання робіт у кар'єрах:

- огорожувати проїзну частину дороги всередині кар'єру з боку нижнього відкосу земляним валом або захисною стіною;

- при затяжних уклонах доріг (більше ніж 0,06) створювати горизонтальні майданчики з уклоном 0,02 та довжиною не менше ніж 50 м і не більше ніж через кожні 600 м довжини затяжного уклону;

- на навантажувальних майданчиках, що мають уклони, встановлювати упори під колеса автомобілів;

- прибирати шматки руди, вугілля тощо, які попадають під колеса автомобіля і становлять перешкоду для його руху;

- поливати в разі потреби поверхню дороги всередині кар'єру для видалення пилу, а також утримувати під'їзні шляхи до місць вантаження у справному стані.

21.11. Замовник повинен не допускати концентрації газів у кар'єрі вище встановленої норми.

21.12. Замовник повинен узгодити графік подання рухомого складу з графіком підривних робіт і ремонтом навантажувальних механізмів.

21.13. Приймання для перевезення від вантажовідправника та здача вантажоодержувачу навалочних вантажів провадяться Перевізником за масою.

21.14. Вугілля завантажують навалом тільки одного класу і марки з рівномірним розподілом у кузові автомобіля. Категорично забороняється перевозити вугілля разом з горючими і вибуховими речовинами. Не допускається вантаження теплого (вище 35 град.) вугілля.

21.15. Кокс перевозять так само, як і вугілля. При цьому треба враховувати, що кокс має велику здатність до поглинання вологи і збільшення через це своєї маси (до 20 %).

22. Правила перевезень мінеральної сировини, мінерально-будівельних матеріалів та виробів

22.1. Правила перевезень матеріалів мінерально-будівельних природних

22.1.1. Правилами передбачаються умови перевезень нерудних будівельних матеріалів (піску, піщано-гравійної суміші, гальки, гравію, щебеню, вапняку, крейди, шлаку, каменю та їх відходів, керамзиту) і ґрунту (в тому числі рослинної землі, глини, торфу).

22.1.2. При перевезенні нерудних будматеріалів і ґрунту з об'ємною масою менш як 1,5 т/куб. м Перевізники зобов'язані наростити борти автомобілів на висоту не менше ніж 200 мм.

22.1.3. Перевізники за Договором можуть взяти на себе обладнання кузовів автомобілів системою підігрівання.

22.1.4. Для вантаження нерудних будівельних матеріалів і ґрунту Замовник повинен надавати навантажувальні механізми з об'ємом ковша не більш як 1/3 об'єму кузова автомобіля.

Під час вантаження нерудних будівельних матеріалів і ґрунту в кузов автомобіля ківш навантажувального механізму повинен знаходитись на висоті не більш як 1 м від борта кузова автомобіля.

22.1.5. Замовник після розвантаження повинен очистити кузов автомобіля від залишків вантажу.

22.1.6. Інструктування з техніки безпеки водіїв автомобілів, що працюють в кар'єрі, проводиться власником кар'єру або уповноваженим ним органом спільно з Перевізником. Водіям видається посвідчення на право роботи у кар'єрі.

22.2. Правила перевезень глиняної та силікатної цегли

22.2.1. Перевезення цегли доцільно здійснювати пакетним способом: на піддонах чи без піддонів із захисними пристроями.

22.2.2. Вантажовідправник повинен надавати для перевезення цегли піддони і бруски, стрічкові огорожі і приладдя для кріплення і роз'єднання пакетів.

За Договором Перевізник може взяти на себе виготовлення й установлення такого приладдя на рухомий склад.

Повернення піддонів і брусків вантажовідправнику здійснюється Перевізником або Замовником за домовленістю.

22.2.3. При перевезенні цегли на піддонах вантажовідправник зобов'язаний до прибуття рухомого складу для завантаження забезпечити складання вантажу на піддони. Типи і параметри піддонів повинні відповідати державному стандарту. Не допускається вантаження пакета, якщо з його нижнього ряду, кутів і торцевих сторін випали цеглини.

22.2.4. Приймання для перевезення від вантажовідправника та здача вантажоодержувачу цегли здійснюються Перевізником за кількістю стандартно заповнених пакетів. Вантажовідправник у товарно-транспортній накладній зобов'язаний зазначити масу і кількість пакетів.

22.2.5. Вантаження цегли, а також кріплення пакетів здійснюються вантажовідправником, знімання кріплень і вивантаження цегли - вантажоодержувачем.

Перевізник може за Договором провадити встановлення і знімання кріплень. Після закінчення вивантаження вантажоодержувач зобов'язаний очистити підлогу кузова від цегляних крихт.

22.2.6. При перевезенні глиняної цегли на піддонах з укладкою "в ялинку" у випадках, коли вантажність рухомого складу не перевищує 7 т, пакети встановлюються вантажовідправником уздовж осі кузова, а при вантажності рухомого складу понад 7 т - перпендикулярно осі кузова в шаховому порядку впритул до одного із бокових бортів автомобіля. Схеми укладання цегли наведені у додатку 13.

Під час розміщення пакетів поперек кузова вантажовідправник повинен підкладати бруски перерізом 50 x 50 мм і довжиною 1 м під піддони крайніх пакетів, що не примикають до бокового борта.

22.2.7. Під час вантаження і вивантаження цегли водій зобов'язаний вийти із кабіни автомобіля і знаходитись поза зоною дії стріли навантажувального механізму.

22.2.8. Під час вантаження і вивантаження пакетів цегли на піддонах із застосуванням траверс і захватів без бокових огорожень піднімання пакетів слід здійснювати на висоту не менш як 0,5 м і не більше ніж 1,0 м над бортом автомобіля чи над раніше встановленим пакетом.

22.2.9. Водій зобов'язаний перевірити відповідність укладки та кріплення пакетів цегли на рухомому складі вимогам безпеки руху і забезпечення цілості рухомого складу. Вантажовідправник на вимогу водія зобов'язаний усунути виявлені неправильності в укладці та кріпленні вантажу.

22.2.10. Закріплення пакетів, а також перевірка правильності їх кріплення виконуються тільки після відведення навантажувальних механізмів від автомобіля.

22.3. Правила перевезень залізобетонних виробів

22.3.1. Залізобетонні вироби в залежності від їх виду перевозяться в горизонтальному, вертикальному чи похилому положенні.

22.3.2. Перевезення залізобетонних виробів здійснюється спеціалізованим рухомим складом, забезпеченим інвентарним оснащенням, яке забезпечує стійке положення вантажу в дорозі, та автомобілями (автопоїздами) з бортовою платформою.

Автомобілі(автопоїзди) з бортовою платформою використовуються для перевезення залізобетонних виробів невеликого розміру (фундаментні блоки, настили, плити, сходові марші тощо).

Автопоїзди з напівпричепами і причепами-розпусками використовуються для перевезення довгомірних залізобетонних виробів (ферми, балки тощо).

Спеціалізований рухомий склад використовується для перевезення стінових панелей і перегородок.

22.3.3. На залізобетонних виробках, що за технічними умовами при їх транспортуванні і зберіганні вимагають опори у визначених точках, вантажовідправник повинен нанести маркування із зазначенням таких точок опори.

22.3.4. За Договором може передбачатися дообладнання рухомого складу додатковим приладдям.

22.3.5. Підкладки і прокладки, потрібні для кріплення залізобетонних виробів, повинен надавати вантажовідправник.

У зимову пору вантажовідправник зобов'язаний подавати для перевезення очищені від снігу і льоду залізобетонні вироби, а також застосовувати підкладки і прокладки, що обклеєні гумою.

22.3.6. Приймання для перевезення від вантажовідправника і здача вантажоодержувачу залізобетонних виробів здійснюються Перевізником за кількістю місць.

22.3.7. На пунктах вантаження і розвантаження в небезпечних для руху зонах вантажовідправник і вантажоодержувач зобов'язані встановлювати попереджувальні дорожні знаки і дороговкази, які видно в будь-який час доби.

22.3.8. При вантаженні і розвантаженні залізобетонних виробів за допомогою кранового обладнання водію не дозволяється знаходитись у кабіні автомобіля, а вантажовідправнику (вантажоодержувачу) забороняється переміщати вантаж над кабіною автомобіля.

22.4. Правила перевезень шиферу

22.4.1. Правилами передбачаються умови перевезень азбоцементного хвилястого і плескатого шиферу різної конфігурації.

22.4.2. Перевезення шиферу здійснюється автомобілями (автопоїздами) з бортовою платформою.

22.4.3. Вантажовідправник зобов'язаний заздалегідь, до прибуття автомобіля під завантаження, підготувати шифер однакового виду і розміру: укласти його в стопи на піддонах, підрахувати кількість листів у стопі та опломбувати кожен піддон відповідно до схеми, наведеної у додатку 14.

22.4.4. Вантаження і розміщення піддонів на платформах автомобілів (автопоїздів) виконуються відповідно до схеми, наведеної у додатку 15.

22.4.5. Приймання для перевезення від вантажовідправника і здача вантажоодержувачу завантаженого на піддони шиферу провадиться Перевізником за кількістю опломбованих пакетів. Вантажовідправник зобов'язаний зазначити в товарно-транспортній накладній масу, кількість пакетів і листів у пакеті.

У випадку порушення пломби під час транспортування здача шиферу вантажоодержувачу провадиться за кількістю листів, що зазначена в товарно-транспортній накладній.

22.4.6. При поданні вантажовідправником для перевезення шиферу з комплектуючими деталями (коніки, цвяхи) Перевізник зобов'язаний приймати їх від вантажовідправника і здавати вантажоодержувачу.

22.5. Правила перевезень бетону і будівельних розчинів

22.5.1. Рідкий бетон і будівельні розчини перевозяться автомобілями-самоскидами, автомобілями з кузовами ковшового або бункерного типу, автомобілями-цистернами.

Сухі суміші бетону і будівельних розчинів перевозяться тарним способом автомобілями з бортовими платформами, а безтарним способом - автомобілями з кузовами бункерного типу і автомобілями-цистернами.

22.5.2. Для перевезення рідкого бетону і будівельних розчинів слід ущільнювати задній борт автомобілів-самоскидів, а також нарощувати бокові і передній борти на висоту 250 - 500 мм.

22.5.3. Перевізник за Договором може взяти на себе обладнання кузовів автомобілів теплоізоляцією і системою підігрівання кузова.

22.5.4. Перевізник приймає для перевезення вантажі від вантажовідправника і здає їх вантажоодержувачу таким чином:

- будівельний розчин і рідкий бетон - за масою;
- сухі суміші бетону і будівельних розчинів у тарі - за кількістю місць;

- вантажі, що перевозяться в автомобілях-цистернах з пломбою вантажовідправника, - за непошкодженою пломбою.

22.5.5. При перевезенні вантажів безтарним способом в автомобілях-цистернах відкриття люків цистерни перед завантаженням (розвантаженням) і закриття їх після завантаження (розвантаження), з'єднання і роз'єднання завантажувальних рукавів з цистерною виконують вантажовідправник і вантажоодержувач.

22.5.6. Вантажоодержувач зобов'язаний очищати кузов автомобіля-самоскида від залишків бетону і розчинів так, щоб після очищення задній борт зачинявся без щілин.

22.5.7. Вантажовідправники та Перевізники повинні враховувати крайній строк доставки рідкого бетону і будівельних розчинів для забезпечення збереження їх властивостей за час перевезення.

Термін доставки зазначається в паспорті на розчин (додаток 16), який видається на кожному їздки і здається вантажоодержувачу разом з вантажем.

22.6. Правила перевезень листового скла

22.6.1. Правилами передбачаються умови перевезень усіх видів листового скла із заводів-виготовлювачів на склади, бази, будівельні об'єкти, а також зі складів і баз на будівельні та інші об'єкти, що споживають листове скло.

22.6.2. Перевізники, вантажовідправники і вантажоодержувачі зобов'язані вживати заходів щодо забезпечення цілості листового скла під час вантаження, транспортування і розвантаження.

Ящики зі склом не можна кантувати, встановлювати плазом або з нахилом.

Усі види листового скла повинні бути захищені від впливу атмосферних опадів, зволоження та різких температурних коливань.

22.6.3. Вантажовідправник зобов'язаний подавати для перевезення листове скло всіх видів і розмірів у дерев'яних ящиках, універсальних чи спеціальних контейнерах і багатооборотних ящиках, що належать заводам-виготовлювачам.

22.6.4. Маркування листового скла повинне відповідати вимогам розділу 7 Правил.

22.6.5. Перевізник повинен надавати для перевезення листового скла автомобілі (автопоїзди) з бортовою платформою, що забезпечені брезентом, або автомобілі-фургони. Вітринне листове скло слід перевозити на спеціально обладнаних автомобілях.

Переобладнання автомобілів, за згодою Перевізника, повинен провадити вантажовідправник. За Договором переобладнання автомобілів може взяти на себе Перевізник.

22.6.6. Ящики зі склом встановлюють в кузові автомобіля торцями до напрямку його руху із щільним приляганням один до одного.

При неповному завантаженні кузова ящики заклинюють чи розшивають так, щоб вони не зсовувались і не хиталися під час руху.

22.6.7. Листове скло в багатооборотних ящиках можна встановлювати вздовж і поперек кузова автомобіля.

Ящики слід укріплювати: зшивати їх дощечками або зв'язувати дротом через кутові захвати.

При поперечному розміщенні багатооборотні ящики слід встановлювати з невеликим нахилом до кабіни автомобіля.

22.6.8. Перевізник під час приймання скла для перевезення повинен звертати увагу на стан ящиків, контейнерів і самого скла.

Ящики і контейнери, що мають несправності й прикмети битого скла, для перевезення не приймаються.

22.6.9. Приймання для перевезення від вантажовідправника і здача вантажоодержувачу листового скла в ящиках здійснюються Перевізником за найменуванням вантажу, кількістю і

стандартною масою вантажних місць або за масою, що зазначена на вантажних місцях і в товарно-транспортних накладних.

22.6.10. Приймання і здача листового скла, що перевозиться автомобілем-фургоном на адресу одного вантажоодержувача або в контейнері, може здійснюватись за пломбою вантажовідправника.

22.7. Правила перевезень сантехнічних виробів

22.7.1. Правилами передбачаються умови перевезень фарфоро-фаянсових, металевих та інших сантехнічних виробів з підприємств-виготовлювачів, баз і складів на будівельні об'єкти, підприємствам, організаціям та іншим споживачам.

22.7.2. Вантажовідправник повинен подавати для перевезення фарфоро-фаянсові вироби, а також вироби із металу з гальванічним та емалевим покриттям упакованими в ящики або решітки із застосуванням упорів, що охороняють їх від ударів об стінки ящика, чи з прокладкою виробу соломною, стружкою тощо.

Упори та прокладки для кріплення сантехнічних виробів на рухомому складі надаються вантажовідправником.

22.7.3. Фарфоро-фаянсові вироби, а також вироби із металу з гальванічним та емалевим покриттям під час перевезення потрібно накривати брезентом для запобігання впливу атмосферних опадів.

22.7.4. При поданні для перевезення на одному автомобілі різних за номенклатурою сантехнічних виробів на адресу одного чи декількох вантажоодержувачів вантажовідправник зобов'язаний заздалегідь, до прибуття автомобіля під завантаження, провести підгрупування вантажу за вантажоодержувачами і виписати товарно-транспортні накладні кожному вантажоодержувачу.

22.7.5. Приймання для перевезення від вантажовідправника і здача вантажоодержувачу сантехнічних виробів у тарі здійснюються Перевізником за найменуванням вантажу, кількістю і стандартною масою вантажних місць або за масою, що зазначена на вантажних місцях і в товарно-транспортній накладній.

22.8. Правила перевезень цементу

22.8.1. Під час перевезення цементу Перевізники, вантажовідправники і вантажоодержувачі повинні вживати заходів щодо забезпечення цілості вантажу, не допускаючи попадання на цемент атмосферних опадів і його розпорошення.

22.8.2. Цемент перевозиться безтарним способом спеціалізованими автомобілями-цистернами, а також тарним способом (у мішках) автомобілями з бортовою платформою і брезентовим покриттям.

22.8.3. Вантажовідправник зобов'язаний подавати для перевезення безтарним способом цемент з температурою, що не вища за 100 град.

22.8.4. Приймання від вантажовідправника і здача вантажоодержувачу цементу при перевезенні його безтарним способом здійснюються Перевізником за пломбою вантажовідправника.

Приймання від вантажовідправника і здача вантажоодержувачу цементу в мішках здійснюються Перевізником за найменуванням, кількістю місць і стандартною масою, що зазначені в маркуванні.

22.8.5. При перевезенні цементу безтарним способом відкриття люків цистерни перед завантаженням (розвантаженням) і закриття їх після завантаження (розвантаження), з'єднання і роз'єднання розвантажувальних рукавів з цистерною виконують вантажовідправник і вантажоодержувач.

22.8.6. При розвантажуванні цементу у вантажоодержувача водій зобов'язаний виконувати вмикання компресора і відкриття розвантажувального крана, а після закінчення розвантаження - вимикання компресора і закриття розвантажувального крана.

22.8.7. Вантажовідправник повинен мати майданчики з твердим покриттям для розвантаження цементу із автомобілів-цистерн.

На постійних місцях розвантаження (розчинних вузлах, заводах будіндустрії, великих будівництвах) вантажоодержувач повинен обладнати розвантажувальні майданчики із забезпеченням нахилу автомобіля-цистерни на 12 - 14 град.

На тимчасових об'єктах розвантажувальні майданчики повинні бути горизонтальними або мати нахил у бік приймального обладнання.

22.8.8. Вантажоодержувач повинен установлювати ємкість для приймання цементу на висоті, що відповідає висоті розвантаження, яку забезпечує компресорна установка автомобіля-цистерни.

Приймальні люки у тимчасових ємкостях (складах) повинні відповідати розмірам приєднувальних шлангів і щільно зачинятися після закінчення розвантаження.

Закріплення розвантажувальних шлангів приймального обладнання за допомогою дроту, мотузок та інших підручних засобів забороняється.

Використання сторонніх джерел повітря для створення тиску всередині цистерни забороняється.

23. Правила перевезень продукції металургійної промисловості

23.1. Метали і металеві вироби, що перевозяться автомобільним транспортом, підрозділяються на такі групи:

- нормальні за вагою і габаритами;
- довгомірні, довжиною понад 8 м;
- великовагові, вагою одного місця понад 3 т.

23.2. Сортову сталь розміром до 30 мм і тонколистову сталь товщиною до 4 мм перевозять у міцно скріплених пачках (в'язках, пакетах). Кожна пачка повинна містити сталь однієї партії.

Допускається перевезення в пачках листової сталі товщиною до 6 мм включно, що прокатана на станах безперервної прокатки.

За погодженням сторін в пачках можна перевозити сортову сталь розміром до 50 мм і листову сталь товщиною до 10 мм.

Маса пачки під час ручного вантаження повинна бути не більш як 80 кг, механізованого - не більш як 10 т, а на вимогу вантажоодержувача - не більше ніж 5 т.

Пачки повинні бути міцно обв'язані дротом чи стрічкою не менше ніж у двох місцях, а кінці обв'язки надійно закручені.

Пачки листів треба міцно скріплювати сталюю стрічкою у дві скоби.

23.3. Для перевезення нормальних за вагою і габаритами металів і металовиробів застосовуються автомобілі (автопоїзди) з бортовою платформою; для перевезення металу довжиною до 8 метрів - тягачі з напівпричепами і металовози; для перевезення довгомірних металів - автомобілі з причепами-розпусками; для перевезення важковагових листів - тягачі з напівпричепами і причепами-ваговозами.

23.4. Кольорові метали, сплави і металеві вироби перевозяться критими автомобілями або в контейнерах. Оброблені поверхні відливків і нарізані вироби (болти, гайки, гвинти) повинні бути змащені нейтральним мастилом, що запобігає корозії.

23.5. Метали і металеві вироби під час перевезення повинні бути захищені від пошкоджень, а відливки із чорних металів, кольорові метали, сплави і металеві вироби - також і від

атмосферних впливів. При перевезенні слід вжити заходів, що уберігають метали від залишкових деформацій. Метали і металеві вироби слід перевозити:

- сталевий прокат, кутики, швелери і двотаври - в штабелях за профілями на дерев'яних підкладках. При перевезенні поміж окремими рядами прокатних виробів укладають дерев'яні прокладки;
- сталеві канати - скрученими в бухти або намотаними на барабани;
- рулонні сітки - перев'язаними м'яким в'язальним дротом;
- плоскі сітки - пов'язаними в пакети;
- заклепки, болти, гайки, шайби, гвинти - укладеними в тару;
- електроди - обгорнутими папером та укладеними в ящики;
- дріт для автоматичного зварювання - скрученим в бухти, обгорнутим водонепроникним папером та упакованим у тарну тканину, рогожу чи в ящики;
- кольорові метали і сплави - зв'язаними в пачки та вкладеними в тару; забороняється підкладати під листи та профілі із алюмінієвих сплавів сталеві підкладки, не обшиті деревом чи алюмінієм.

23.6. Сталеві труби діаметром до 60 мм з товщиною стінки до 1 мм включно, труби діаметром 60 - 120 мм з товщиною стінки від 1,5 до 3 мм, а також прецизійні, капілярні, безрискові та з поверхнею, що відповідає еталонам, перевозять в ящиках чи решітках та в іншій жорсткій тарі, яка забезпечує товарний вигляд і зберігає якість труб під час транспортування.

Допускається укладання в одну тару декількох пакетів труб різного діаметра та різних марок сталі, але з окремим їх ув'язуванням.

Вага одного місця під час ручного вантаження повинна бути не більш як 80 кг, а механізованого - до 5 т.

23.7. Труби, сортамент яких не вказаний вище, перевозять в пакетах, міцно ув'язаних не менше ніж у двох місцях. Вага пакета не повинна перевищувати 5 т. Труби діаметром 159 мм і більше перевозять поштучно. За згодою вантажоодержувача допускається поштучне перевезення труб діаметром від 114 до 159 мм.

23.8. Кінці гнутих труб і відводів повинні бути затуленими для захисту внутрішньої поверхні від впливу атмосферних опадів.

Відводи діаметром до 100 мм слід перевозити в контейнерах, а діаметром понад 100 мм і гнуті труби - бортовими автомобілями за умови захисту їх від впливу атмосферних опадів. Труби повинні бути щільно ув'язані в пакети чи упаковані в ящики.

23.9. Вантаження чавунних труб слід провадити так, щоб виключалась можливість ударів труби об трубу, об металеві чи кам'яні предмети.

Під час транспортування чавунних труб автомобілями розтруби повинні бути направлені навперемінно то в один, то в інший бік.

23.10. З'єднувальні частини (фітинги) перевозять у низках до 40 кг, в ящиках чи контейнерах.

23.11. Перевізники, що мають саморозвантажний рухомий склад чи засоби механізації, за Договором можуть здійснювати механізоване розвантаження металу і металовиробів.

23.12. Під час вантаження на рухомий склад металу і металовиробів різної довжини коротші повинні розміщуватися зверху.

23.13. Під час вантаження довгомірних металів на причепи-розпуски слід залишати зазор між кабіною і вантажем для забезпечення повороту причепа відносно автомобіля на 90 град. у будь-який бік.

23.14. Вантажі циліндричної форми вантажовідправник зобов'язаний закріплювати на автомобілях і причепах дротом, тросами і дерев'яними клинами.

23.15. Приймання від вантажовідправника і здача вантажоодержувачу металу і металовиробів провадяться Перевізником за кількістю вантажних місць і масою, зазначеними вантажовідправником у товарно-транспортній накладній.

23.16. Перевізники зобов'язані інструктувати водіїв з техніки безпеки і правил перевезень металів і металовиробів.

23.17. Під час вантаження і розвантаження металів і металовиробів за допомогою кранового обладнання забороняється переміщати вантаж над кабіною автомобіля, а також знаходитись в ній водієві.

23.18. Перевізники зобов'язані встановлювати у передній частині кузова автомобіля сталевий лист для захисту кабіни від пошкодження вантажем.

24. Правила перевезень продукції хімічної промисловості

24.1. Правила перевезень мінеральних добрив, хімічних засобів меліорації ґрунтів та продукції неорганічної хімії

24.1.1. Зважаючи на те, що практично всі ці вантажі є небезпечними, особливості перевезення їх розглядаються у Правилах перевезень небезпечних вантажів автомобільним транспортом в Україні.

24.2. Правила перевезень продукції хіміко-фармацевтичної і парфумерно-косметичної промисловості

24.2.1. Під час транспортування і зберігання слід враховувати, що ряд медикаментів і парфумерно-косметичні вантажі виділяють запахи, через це їх сусідство з харчовими вантажами неприпустиме.

24.2.2. Перевізники, вантажовідправники і вантажоодержувачі під час перевезення зобов'язані вживати заходів щодо забезпечення цілості медикаментів, не допускаючи попадання на них пилу, атмосферних опадів і впливу сторонніх запахів.

24.2.3. Вантажовідправник зобов'язаний подавати для перевезення медикаменти в картонних коробах, дерев'яних ящиках, бутлях масою не більше ніж 20 кг, а також у контейнерах.

Лікарська рослинна сировина подається для перевезення або у висушеному стані, або у консервованому. Висушена рослинна сировина перевозиться упакованою у спресовані або неспресовані кіпи, дерев'яні або фанерні ящики, тканинні мішки, рогожані лантухи, бочки, барабани тощо.

Рослинна сировина у консервованому стані транспортується у металевих бочках, бутлях, що забезпечують герметичність упаковки. Маса вантажного місця від 10 до 120 кг.

Бутлі з рідкими медикаментами, що мають ознаки течі, для перевезення не приймаються.

24.2.4. Для уберігання від пошкодження під час вантаження, транспортування і розвантаження медикаменти відповідним чином упаковують:

а) рідкі медикаменти у скляній упаковці встановлюють в ящики з гніздами. Скляні бутлі встановлюють у дерев'яні клітки чи лозові корзини. Дно ящиків, вільні проміжки в гніздах і корзинах, а також простір під кришкою заповнюють пакувальним матеріалом;

б) легкозаймисті рідини - спирти, ефіри та інші препарати на їх основі - упаковують у дерев'яні ящики з гніздами на всю висоту тари. Стінки відкритих ящиків мають бути на 5 см вище закупорених бутлів.

24.2.5. Маркування вантажних місць з медикаментами слід провадити відповідно до вимог розділу 7 цих Правил.

24.2.6. Перевізники повинні надавати для перевезення медикаментів чисті автомобілі (автопоїзди) з бортовою платформою, забезпечені брезентом і вірьовками, чи автомобілі-фургони.

24.2.7. Медикаменти в тарі встановлюють в кузові автомобіля (автопоїзда) щільними рядами без проміжків між вантажними місцями з урахуванням маркування "ВЕРХ", "ОБЕРЕЖНО, СКЛЮ!".

Ящики з медикаментами не повинні виступати вище бортів кузова більше ніж на половину своєї висоти. При цьому вантаж обов'язково ув'язують.

24.2.8. При поданні для перевезення на одному автомобілі медикаментів різної номенклатури на адресу одного або декількох вантажоодержувачів вантажовідправник зобов'язаний заздалегідь, до прибуття автомобіля під завантаження, виконати підгрупування вантажу за вантажоодержувачами і виписати товарно-транспортні накладні кожному вантажоодержувачу окремо.

24.2.9. Приймання для перевезення від вантажовідправника і здача вантажоодержувачу медикаментів у тарі здійснюються Перевізником за найменуванням вантажу, кількістю місць і масою, зазначеними на вантажних місцях і в товарно-транспортних накладних.

24.2.10. Приймання і здача медикаментів, що перевозяться в контейнерах або в автомобілі-фургоні на адресу одного вантажоодержувача, здійснюються за пломбою вантажовідправника.

24.2.11. Перевезення медикаментів, що належать до небезпечних вантажів (отруйні, сильнодіючі, легкозаймисті тощо) в частині, не передбаченій цим розділом Правил, здійснюються відповідно до Правил перевезень небезпечних вантажів автомобільним транспортом в Україні.

24.3. Правила перевезень каучуку, гуми, гумотехнічних виробів

24.3.1. Каучук перевозять в кіпах, ящиках, мішках і в блоках без упаковки.

24.3.2. Каучук легко піддається впливові зовнішнього середовища, через що може втратити свої властивості та товарну якість.

24.3.3. Перед завантаженням кузов автомобіля потрібно очистити, прибрати грязь, а при використанні автомобіля, який до цього перевозив вантажі, що утворюють пил - вимити кузов і просушити.

Каучук має властивість міцно прилипати до металевих поверхонь. Тому всі металеві частини внутрішньої поверхні кузова потрібно ізолювати від каучуку сухими дошками чи фанерою.

24.3.4. Поверх каучуку забороняється вантажити будь-які інші вантажі.

24.3.5. При перевезенні каучукових блоків, обгорнутих в сорочки з листя каучуку, вантажовідправник повинен густо посипати тальком підстилку з дошок та всі вантажні місця.

24.3.6. До початку вантаження каучуку вантажовідправник повинен перевірити та підготувати до дії всі засоби боротьби з пожежею.

Якщо під час вивантаження виявиться, що нижні ряди каучуку склеїлися і не піддаються ручній обробці для складання на вантажні майданчики, стропи чи сітки, слід скористатися спеціальними вантажозахватними пристроями.

24.3.7. При перевезенні латексу (водяного розчину натурального каучуку) застосовують бочки з спеціальними запобіжними клапанами, що уберігають бочки під час розвантаження від вибуху газів, які утворилися внаслідок розмноження деяких бактерій.

24.3.8. Гуму і гумові вироби, що належать до товарів народного споживання (взуття, іграшки, медичні вироби, галантерея тощо), перевозять упакованими в дерев'яні ящики.

Гумові вироби для промисловості та транспорту пакують в кіпи, тюки, мішки та ящики.

Автопокришки перевозять без упаковки.

24.3.9. Гумові вироби не вимагають особливих умов, можуть бути в цілості перевезені при великих температурних перепадах.

25. Правила перевезень продукції харчової, м'ясо-молочної та рибної промисловості

25.1. Правила перевезень борошна та крупи

25.1.1. Під час перевезення борошна та крупи Перевізники, вантажовідправники та вантажоодержувачі зобов'язані дотримувати санітарно-гігієнічних вимог і вживати заходів по забезпеченню цілості вантажу, не допускаючи попадання на борошно атмосферних опадів. Не допускається сумісне перевезення борошна та крупи з вантажами, що мають стійкий запах чи забруднену поверхню.

25.1.2. Борошно перевозиться безтарним способом спеціалізованими автомобілями-цистернами і тарним способом - автомобілями з бортовою платформою та укриттям брезентом і автомобілями-фургонами.

Крупа перевозиться тарним способом.

25.1.3. Приймання від вантажовідправника і здача вантажоодержувачу борошна при перевезенні його безтарним способом здійснюються Перевізником за пломбою вантажовідправника.

25.1.4. При перевезенні борошна безтарним способом вантажовідправник зобов'язаний:

- зважити автомобіль-цистерну без вантажу та з вантажем;
- з'єднати та роз'єднати завантажувальні рукави з цистерною;
- завантажити цистерну;
- опломбувати завантажувальні люки та розвантажувальні трубопроводи після завантаження.

25.1.5. При перевезенні борошна безтарним способом вантажоодержувач зобов'язаний:

- зважити автомобіль-цистерну з вантажем та без вантажу;
- перевірити наявність пломб на завантажувальних люках і розвантажувальних трубопроводах;
- зняти пломби з розвантажувальних трубопроводів;
- з'єднати та роз'єднати розвантажувальні рукави з цистерною;
- вивантажити борошно стисненим повітрям від власного компресора.

25.1.6. Під час вивантаження борошна у вантажоодержувача водій зобов'язаний відкрити, а після вивантаження закрити розвантажувальний кран.

25.1.7. Перевізник приймає для перевезення від вантажовідправника і здає вантажоодержувачу борошно та крупу в тарі за найменуванням, кількістю місць і стандартною масою місць без переважування.

25.2. Правила перевезень хліба та хлібобулочних виробів

25.2.1. Під час перевезення хліба та хлібобулочних виробів Перевізники, вантажовідправники і вантажоодержувачі зобов'язані дотримувати встановлених санітарно-гігієнічних вимог.

25.2.2. Для забезпечення цілості хліба та хлібобулочних виробів вантажовідправник під час вантаження зобов'язаний дотримувати таких вимог:

- заповнювати лотки стандартною кількістю хліба та хлібобулочних виробів;
- укладати формовий хліб в один ряд заввишки на бокову чи нижню скорину;
- укладати спечений на черені хліб та хлібобулочні вироби (батони, хали, булки тощо) в один ряд заввишки на нижню чи бокову скорину з ухилом до бокової чи задньої стінки лотка;
- укладати дрібноштучні хлібобулочні вироби вагою до 200 г включно на нижню скоринку в один-два ряди заввишки, а вироби з оздобленням по верхній скоринці - в один ряд.

25.2.3. Перевезення хліба та хлібобулочних виробів здійснюються за погодженими графіками та маршрутами, які вантажовідправники розробляють разом з вантажоодержувачами та Перевізниками.

Норми одночасного завезення хліба та хлібобулочних виробів установлюються в Договорі.

25.2.4. Перевізники повинні надавати для перевезення хліба та хлібобулочних виробів автомобілі-фургони, обладнані напрямними для установки лотків, чи автомобілі, пристосовані для перевезення хліба та хлібобулочних виробів у тарі-обладнанні.

25.2.5. Приймання для перевезення від вантажовідправника і здача вантажоодержувачу хліба та хлібобулочних виробів здійснюються Перевізником за найменуванням та кількістю стандартно заповнених лотків з перевіркою кількості виробів, що містяться в кожному лотку.

25.2.6. Вантаження хліба та хлібобулочних виробів і вивантаження порожніх лотків виконуються вантажовідправником, а вивантаження хліба та хлібобулочних виробів і вантаження порожніх лотків - вантажоодержувачем.

Перевізник за Договором може брати участь у вантаженні та вивантаженні хлібобулочних виробів з покладанням цих функцій на водія. При участі водія у вантажно-розвантажувальних роботах вантажовідправник повинен забезпечити його санітарним одягом.

25.2.7. Після вивантаження хліба та хлібобулочних виробів вантажоодержувач зобов'язаний очистити лотки від хлібних крихт, а також від паперу, який застеляється у лотки при перевезенні окремих сортів хлібобулочних виробів. Очищення кузова автомобіля-фургона від хлібних крихт після вивантаження порожніх лотків покладається на вантажовідправника.

Перевізник за Договором може взяти на себе очищення автомобіля-фургона. Санітарну обробку кузова автомобіля виконує вантажовідправник.

25.2.8. Вантажоодержувач зобов'язаний забезпечити завантаження автомобіля-фургона порожніми лотками за кількістю доставлених йому завантажених лотків.

25.2.9. За потреби проведення ремонтних робіт усередині кузова Перевізник повинен здати лотки, що знаходяться в кузові автомобіля, вантажовідправнику.

25.2.10. Лотки для перевезення хліба та хлібобулочних виробів є інвентарною тарою вантажовідправника. Санітарну обробку лотків повинен виконувати вантажовідправник.

25.3. Правила перевезень тортів, тістечок та інших мучнисто-кремових виробів

25.3.1. Перевізники, вантажовідправники і вантажоодержувачі під час перевезення тортів, тістечок та інших мучнисто-кремових виробів зобов'язані дотримувати встановлених санітарно-гігієнічних вимог.

Не дозволяється сумісне перевезення тортів, тістечок та інших мучнисто-кремових виробів з нехарчовими продуктами, а також з продуктами, що мають різкий специфічний запах, та свіжоспеченим хлібом.

25.3.2. Вантажовідправник зобов'язаний подавати для перевезення тортів в картонних коробках. Коробки складаються в декілька рядів по висоті кузова.

Дрібноштучні вироби (тістечка тощо) складають в один ряд на металеві (алюмінієві) або дерев'яні лотки, які щільно закриваються кришками.

Тістечка штучно-формовочні (корзиночки, повітряні, бісквітні, мигдалеві типу "Ідеал" та ін.) укладають в капсули, а потім в лотки.

25.3.3. Вантажовідправник зобов'язаний подавати для перевезення тортів та тістечок з кремовим і фруктовим оздобленням з температурою від 0 до +6 град., а вироби без оздоблення - з температурою не вище ніж +18 град.

25.3.4. Перевізники повинні надавати для перевезення тортів, тістечок та інших мучнисто-кремових виробів автомобілі з ізотермічним кузовом, обладнані напрямними для встановлення лотків.

25.3.5. Перевізник приймає для перевезення від вантажовідправника і здає вантажоодержувачу мучнисто-кремові вироби за найменуванням і кількістю коробок або стандартно заповнених лотків, зазначеними в товарно-транспортній накладній.

При частковому заповненні лотка приймання і здача дрібноштучних виробів здійснюються за числом виробів.

25.3.6. При поданні для перевезення на одному автомобілі тортів, тістечок та інших мучнисто-кремових виробів на адресу декількох вантажоодержувачів вантажовідправник повинен заздалегідь, до прибуття автомобіля, підготувати вантаж за вантажоодержувачами і виписати товарно-транспортні накладні кожному вантажоодержувачу.

25.3.7. Вантаження, перевезення і вивантаження мучнисто-кремових виробів слід виконувати обережно, без ударів і струсів.

25.3.8. Санітарну обробку кузова рухомого складу повинні виконувати вантажовідправники.

25.3.9. Лотки для перевезення тортів, тістечок та інших мучнисто-кремових виробів є інвентарною тарою вантажовідправника, який провадить їх санітарну обробку.

25.4. Правила перевезень цукру

25.4.1. Цукор-пісок, цукор-пісок рафінований, цукрозу та пудру упаковують насипом у чисті мішки для цукру першої та другої категорії масою нетто до 50 кг. При більш дрібній розфасовці дозволяється упакування цукру-піску навалом у багатошарові паперові мішки. Цукор у такій упаковці можна перевозити тільки при відсутності багаторазових перевалок.

25.4.2. Колотий та грудковий цукор-рафінад упаковують насипом у мішки для цукру першої та другої категорії масою нетто до 40 кг.

Допускається упакування колотого цукру-рафінаду насипом у сухі дощаті чи фанерні ящики масою нетто до 25 кг.

Ящик з цукром-рафінадом повинен бути щільно збитий, викладений з середини папером, забитий цвяхами та скріплений по кутах накладками з металевої стрічки.

25.4.3. Фасований цукор-рафінад упаковують:

а) грудковий - в картонні коробки масою нетто 0,5 чи 1,0 кг. Коробки укладають в гофрокартонні ящики масою нетто до 20 кг;

б) цукор-пісок та цукор-пісок рафінований - в паперові пакети масою нетто 0,5 чи 1,0 кг. Пакети укладають в гофрокартонні ящики масою нетто до 20 кг;

в) дозволяється упакування грудкового цукру-рафінаду в картонних коробках термоусадочною плівкою блоками масою нетто до 20 кг.

25.4.4. У кожній окремій партії мішки з цукром повинні мати однакову масу.

25.4.5. На кожному мішку з цукром повинна бути бирка з нанесеним на ній маркуванням (ДСТУ 2316-93).

25.4.6. Під час перевезення цукру слід вживати заходів щодо запобігання його псуванню в дорозі.

Не дозволяється перевезення цукру в забруднених кузовах автомобілів (із слідами вантажів, що перевозились раніше), а також в автомобілях, в яких безпосередньо перед цим перевозили вапно, сіль, пахучі та отруйні вантажі.

25.5. Правила перевезень солі

25.5.1. Сіль кухонну для торговельної мережі перевозять у дрібній і крупній упаковці. Пачки і пакети упаковують в ящики N 8 з гофрованого картону, двошарову паперову обгортку або в поліетиленову обгортку вагою нетто до 20 кг. Допускається використання паперових

чотирьох-шарових мішків вагою нетто 50 кг. Для промислових підприємств дозволяється перевезення солі як в тарі, в тому числі у контейнерах типу МКР-1,0 С вагою нетто до 1 тонни, так і навалом.

25.5.2. На дрібній упаковці маркування наносять на самій упаковці друком, на крупній упаковці (крафт-паперові або полімерні мішки) - штампом або на бирках, які прикріплюються до мішків.

25.5.3. Під час перевезення солі потрібно вжити заходів щодо запобігання її забрудненню.

Автомобілі, в які вантажиться харчова сіль, повинні бути чистими, забезпеченими засобами захисту від атмосферних опадів.

Не дозволяється перевезення солі споживачам для харчування на відкритих автомобілях, а також в автомобілях з-під живності чи з-під хімічних продуктів, що залишають після себе запах.

25.5.4. Для перевезення солі треба використовувати автомобілі з міцними, щільними кузовами, що забезпечені засобами накриття.

Для перевезення технічної солі навалом можуть бути використані відкриті автомобілі.

25.5.5. Перед завантаженням солі кузови автомобілів слід піддавати ретельному огляду, а у разі потреби - зачистити та вимити.

Завантаження солі в неочищені кузови не дозволяється.

25.5.6. При вантаженні (розвантаженні) солі у мішках забороняється: користуватися крюками, працювати у взутті, що може пошкодити мішки, застосовувати сталеві сітки, сталеві стропи чи рослинні, не обшиті брезентом.

25.5.7. Під час атмосферних опадів вантажні роботи з сіллю слід припинити.

25.5.8. Сіль, що перевозиться у мішках, забороняється розміщувати разом з вантажами, які мають властивості легко поглинати вологу, наприклад, волокнистими речовинами, тютюном, цукром, кондитерськими виробами.

Перевезення солі разом з отруйними вантажами, кислотами та лугами забороняється.

25.5.9. Після вивантаження солі кузов автомобіля слід очистити від залишків вантажу, прокладного і підстилкового матеріалу і по можливості промити водою.

25.6. Правила перевезень молока та молочних продуктів

25.6.1. Під час перевезень молока та молочних продуктів (вершків, сметани, сирків, сиру, кефіру тощо) Перевізники, вантажовідправники та вантажоодержувачі зобов'язані дотримувати встановлених санітарно-гігієнічних вимог.

25.6.2. Молоко перевозиться безтарним способом у спеціалізованих автомобілях-цистернах чи тарним способом - в авторефрижераторах, автомобілях-фургонах або бортових автомобілях з укриттям вантажу брезентом.

Рухомий склад повинен мати санітарний паспорт, виданий територіальною санепідстанцією терміном не більш як на 6 місяців, а водій особисту санітарну книжку.

Молочні продукти перевозяться тарним способом в автомобілях, які є в наявності для тарного перевезення. При цьому враховується тривалість перевезення: в літній період (квітень-вересень) при перевезенні на автомобілях із бортовою платформою і накриттям брезентом термін доставки не може бути більше 2-х годин, а для автомобілів-фургонів ізотермічних - не більше 6 годин.

25.6.3. Вантажовідправник готової молочної продукції та молока зобов'язаний подавати їх для перевезення у тарі, що передбачена діючими державними стандартами.

25.6.4. При перевезенні молока та молочних продуктів в автомобілі-фургоні на адресу одного вантажоодержувача вантажовідправник може відправляти вантаж за пломбою.

25.6.5. При поданні для перевезення на одному автомобілі молока та молочних продуктів різного асортименту на адресу декількох вантажоодержувачів вантажовідправник повинен заздалегідь, до прибуття автомобіля, підгрупувати вантаж за вантажоодержувачами для вантаження на одному посту та виписати товарно-транспортні накладні кожному вантажоодержувачу.

25.6.6. Перевізник приймає для перевезення зворотну тару в чистому вигляді і справному стані. Умови перевезення зворотної тари передбачаються у Договорі.

25.6.7. При перевезенні молока-сировини безтарним способом вантажовідправник зобов'язаний зазначити в товарно-транспортній накладній всі передбачені нормативною документацією показники якості та кількості відвантаженого молока.

25.6.8. Вантажовідправник і вантажоодержувач повинні обладнати навантажувальні майданчики естакадами та рампами.

25.6.9. Перевізник приймає для перевезення від вантажовідправника і здає вантажоодержувачу молоко та молочні продукти в тарі за кількістю фляг, діжок, а також стандартно заповнених ящиків, корзин, тари-обладнання.

Приймання та здача молока при перевезенні його безтарним способом здійснюються за пломбою вантажовідправника.

25.6.10. При здійсненні перевезень молока та молочних продуктів від одного вантажовідправника декільком вантажоодержувачам промивання і дезінфекцію кузова рухомого складу виконує вантажовідправник.

25.6.11. При перевезенні молока з молочних заводів безтарним способом вантажовідправник зобов'язаний:

- знімати пломби;
- з'єднувати та роз'єднувати завантажувальні рукави з цистерною;
- наповнювати цистерни;
- опломбовувати люки та зливні трубопроводи цистерн.

25.6.12. Вантажоодержувач (молокопереробне підприємство) зобов'язаний:

- перевіряти наявність та непошкодженість пломб вантажовідправника на люках цистерни та зливних трубопроводах;
- знімати пломби;
- промивати та дезінфікувати цистерни всередині та зовні після зливання молока;
- опломбовувати люки цистерни;
- відмічати в паспорті на санітарну обробку час проведення санітарної обробки;
- обігрівати гарячою водою та паром зливні крани та труби взимку.

25.7. Правила перевезень м'яса, субпродуктів та м'ясних напівфабрикатів

25.7.1. Цими правилами передбачаються умови міських перевезень м'яса, субпродуктів та м'ясних напівфабрикатів.

Умови міжміських перевезень м'яса, субпродуктів та м'ясних напівфабрикатів регламентуються Правилами перевезень швидкопсувних вантажів автомобільним транспортом у міжміському сполученні.

25.7.2. Під час перевезення м'яса, субпродуктів та м'ясних напівфабрикатів Перевізники, вантажовідправники і вантажоодержувачі зобов'язані дотримувати встановлених санітарно-гігієнічних вимог.

25.7.3. Вантажовідправник зобов'язаний подавати для перевезення в рухомому складі м'ясо тушами та напівтушами - без тари, а субпродукти та м'ясні напівфабрикати - в затареному вигляді з температурою, що зазначена в додатку 17 цих Правил, відмічати в товарно-

транспортній накладній температуру вантажу, який подається для перевезення, а також забезпечувати рухомий склад додатковим джерелом холоду (сухий лід).

25.7.4. Перевезення м'яса, субпродуктів та м'ясних напівфабрикатів здійснюється в авторефрижераторах, ізотермічних автомобілях-фургонах.

Перевізники виконують вибір рухомого складу для перевезення м'яса, субпродуктів та м'ясних напівфабрикатів в залежності від температури зовнішнього повітря та тривалості перевезення.

25.7.5. Вантаження м'яса, субпродуктів та м'ясних напівфабрикатів, включаючи підвішування охолодженого та застиглого м'яса на крюки в кузові рухомого складу, має виконуватись силами та засобами вантажовідправника, а вивантаження - вантажоодержувачем.

Перевізник за Договором може брати участь у вантаженні та розвантаженні з покладенням цих функцій на водія. При участі водія у вантажно-розвантажувальних роботах вантажовідправник повинен забезпечити його санітарним одягом.

25.7.6. Морожені вантажі (м'ясо, субпродукти, шпик), м'ясопродукти у тарі повинні складатися вантажовідправником у кузові автомобіля щільним штабелем.

25.7.7. При поданні для перевезення в одному автомобілі м'яса, субпродуктів, м'ясних напівфабрикатів на адресу декількох вантажоодержувачів вантажовідправник повинен виписувати товарно-транспортні накладні кожному вантажоодержувачу із зазначенням сорту та маси вантажу.

25.7.8. Приймання для перевезення від вантажовідправника і здача вантажоодержувачу м'ясних вантажів, ковбасних виробів, м'ясокопченостей, м'ясних напівфабрикатів у тарі здійснюються Перевізником за пломбою вантажовідправника; приймання та здача м'яса в блоках, тушах та напівтушах, субпродуктів - за кількістю місць та масою.

При перевезенні м'яса, субпродуктів та м'ясних напівфабрикатів одному вантажоодержувачу вантажовідправник опломбовує фургон, окремі секції автомобілів, контейнери чи спеціальну тару.

25.7.9. Вантажоодержувач повинен подавати, а Перевізник доставляти вантажовідправнику порожню інвентарну тару. Умови її доставки зазначаються у Договорі.

25.7.10. При перевезеннях м'яса, субпродуктів та м'ясних напівфабрикатів від одного вантажовідправника декільком вантажоодержувачам промивання та дезінфекцію кузова рухомого складу зобов'язаний виконувати вантажовідправник.

25.8. Правила перевезень риби та рибопродуктів

25.8.1. Риба (рибопродукти) подається для перевезення у вигляді охолодженого, соленого, копченого, маринованого продукту та живою.

25.8.2. Основним видом упаковки для риби є напівжорстка картонна тара, яка виготовляється із водонепроникного (бітумованого) гофрованого двошарового картону. Ящики з торців обтягуються двома поясами з пакувального заліза чи дроту та третім поясом, який іде навхрест.

25.8.3. Картонні ящики (короби) маркуються у звичайному порядку. Товарний знак, що встановлений для кожного виду рибопродуктів, наносять фарбою через трафарет, паперовий ярлик наклеюють на тару. Для полегшення визначення виду рибопродуктів, що упаковані в однакову тару, застосовують ярлики, які відрізняються за формою, виглядом малюнка, кольором та шрифтом.

25.8.4. Морожена риба упаковується в ящики дерев'яні (80 кг) або картонні (40 кг), бочки, корзини, кулі, тюки тощо. Тара зсередини повинна бути вистелена чистою рогожею, папером чи іншими ізолюючими матеріалами. Риба вищого сорту та рибне філе упаковуються тільки в ящики, що вистелені зсередини ізолюючими матеріалами.

25.8.5. Під час перевезення замороженої риби не дозволяються різкі коливання температури, які призводять до перекристалізації в продукті, постаріння та руйнування тканин, шкідливо відбиваються на якості риби.

25.8.6. Свіжа охолоджена риба, яка приймається для перевезення, має бути перекладена льодом.

25.8.7. Охолоджену рибу упаковують в ящики (80 кг), в ящики-клітки із вкладеними всередину матами із очерету, соломи або рогази (80 кг), бочки, корзини. На дно тари і на кожен шар риби насипають шар дробленого чистого льоду. В бочках та ящиках повинні бути отвори для стікання води від танення льоду.

25.8.8. Живу рибу, як правило, перевозять в спеціально обладнаних живорибних цистернах. Як виняток дозволяється перевезення живої риби в бочках.

25.8.9. Вантаження в автомобілі риби та рибопродуктів у тарі провадиться щільними рядами. Для запобігання пом'ятості риби, перекладеної льодом та упакованої в напівжорстку тару, між вантажними місцями треба прокласти рейки. Вантаження тарних місць з соленими рибними продуктами провадиться в залежності від розмірів окремих місць, але не більше ніж у два яруси.

25.8.10. В'ялені та холодного копчення рибопродукти під час перевезення в теплий період року треба укладати вертикальними рядами чи в шаховому порядку для циркуляції повітря.

25.8.11. Граничні строки перевезення риби та рибопродуктів в залежності від пори року встановлює вантажовідправник на свою відповідальність.

Для перевезення на автомобілях риби та рибопродуктів вантажовідправник виписує товарно-транспортну накладну, готує ветеринарне свідоцтво та сертифікат якості.

25.9. Правила перевезення консервів

25.9.1. Консервну продукцію в жерстяній та скляній тарі подають для перевезення упакованою в дощаті й картонні ящики та дерев'яні клітки. Банки укладають так, щоб виключалась можливість їх переміщення. Горизонтальні ряди банок в ящику перекладають картонними або цупкими паперовими прокладками.

25.9.2. Для уникнення бою скла дно та бокові стінки клітки треба викласти пакувальним матеріалом.

25.9.3. Бочки з консервною продукцією мають бути без пошкоджень, з повною кількістю обручів, чисті, щільно закупорені, без слідів течі, не повинні мати стороннього запаху.

25.9.4. Консервна продукція у пошкодженій упаковці, а також та, що має ознаки недоброякісності (бродіння, закисання, гнильний запах, недостатня кількість розсолу), для перевезення не приймається.

25.9.5. Дерев'яні ящики з упакованою в них консервною продукцією мають бути міцними, справними, чистими, без старого маркування.

Дерев'яні ящики та клітки мають бути міцно забитими та щільно обтягнутими по торцях в'язальним дротом або металічною пакувальною стрічкою, що забезпечує цілість упаковки при транспортуванні ящиків, які складені у штабелі.

25.9.6. Картонні ящики мають бути міцними та забезпечувати збереження продукту при транспортуванні.

25.9.7. Скляні банки, склянки, пляшки, флакони з продукцією при упакуванні в ящики відокремлюють одне від одного перегородками, що утворюють клітки, для запобігання бою скла. Картонні перегородки мають бути із товстого картону.

25.9.8. Ящики і клітки з продукцією у склотарі обов'язково маркують. На кришці ящика з продукцією в склотарі має бути добре помітний напис: "ВЕРХ", "ОБЕРЕЖНО, СКЛО!".

25.9.9. Продукцію в жерстяній або скляній тарі транспортують з дотриманням відповідних санітарних вимог у чистих, сухих автомобілях.

25.9.10. Консерви у скляній тарі в зимову пору перевозять в транспортних засобах, що обігріваються.

25.9.11. Ящики з консервами в металевих банках не можна перевозити разом з вантажами, які виділяють вологу.

25.9.12. Приймання консервів для перевезення, вантажні роботи, розміщення та укладання на рухомому складі виконуються за правилами, що встановлені для вантажів, які перевозяться в ящиках. Наприклад, ящики з ознаками відкривання або ушкоджені не можна приймати для перевезення; консерви в картонних ящиках можна перевантажувати тільки на піддонах.

25.10. Правила перевезень вина, лікєро-горілочаних виробів, пива та безалкогольних напоїв

25.10.1. Вино, лікєро-горілочані вироби, пиво та безалкогольні напої перевозяться безтарним способом спеціалізованими автомобілями-цистернами і тарним способом - автомобілями-фургонами, автомобілями з бортовою платформою (при необхідності - з укриттям брезентом), а також у контейнерах.

25.10.2. Скляні і керамічні пляшки, банки тощо вантажовідправник повинен укласти в дерев'яні ящики, дротяні та поліетиленові ящики або картонну тару.

25.10.3. Вантажовідправник повинен розміщувати ящики та бочки в кузові автомобіля щільно, без проміжків.

При неповній заповненості кузова ящики та бочки слід фіксувати упорами, щоб запобігти їх пересуванню. При розміщенні бочок декількома рядами кожний наступний ряд укладають на прокладки із дошок з підклинюванням усіх крайніх рядів. Використання замість клинів інших пристроїв забороняється.

Вантажовідправник повинен ув'язувати вантаж, якщо він розташований вище, ніж борти кузова.

25.10.4. Вантажовідправник повинен на вантажних майданчиках забезпечити подачу продукції на борт автомобіля.

25.10.5. Перевізник приймає для перевезення від вантажовідправника і здає вантажоодержувачу вино, лікєро-горілочані вироби, пиво та безалкогольні напої в тарі за кількістю бочок, стандартно-заповнених ящиків; при перевезенні безтарним способом або автомобілями-фургонами на адресу одного вантажоодержувача і в контейнерах - за пломбою вантажовідправника.

Бочки, що мають ознаки течі, для перевезення не приймаються.

25.10.6. При поданні для перевезення на одному автомобілі вина, лікєро-горілочаних виробів, пива та безалкогольних напоїв на адресу декількох вантажоодержувачів вантажовідправник повинен виписати товарно-транспортні накладні кожному вантажоодержувачу окремо.

25.10.7. Перед наливом вантажовідправник зобов'язаний перевірити цистерну на чистоту і відсутність в ній запаху, щільність закриття люків, справність пристроїв для опломбування, а при необхідності провести промивку і пропарювання цистерни.

25.11. Правила перевезень чаю, кави, какао, прянощів

25.11.1. Чай відноситься до гігроскопічних вантажів, які легко сприймають сторонні запахи.

25.11.2. Чай перевозиться у фанерних ящиках, що вистилаються зсередини обгортковим папером, фольгою та пергаментом.

25.11.3. Автомобілі для перевезення чаю надаються вантажовідправнику у чистому вигляді без сторонніх запахів. Вантажовідправник повинен ретельно оглянути такі автомобілі і визначити їх комерційну придатність.

25.11.4. Ящики з чаєм складають акуратними рядами.

Допускається їх перевезення з іншими вантажами, що не виділяють вологу і запах. Прокладний матеріал повинен бути сухим і чистим.

25.11.5. Кава в зернах транспортується в мішках, молота або натуральна розчинна - у фанерних ящиках, кавові напої - у фанерних або картонних ящиках.

25.11.6. Автомобілі, які готуються під завантаження кавою, повинні бути чистими і сухими.

25.11.7. Кава сприймає вологу й сторонні запахи, тому при розміщенні її в кузовах транспортних засобів слід керуватися тими самими правилами укладання та заходами забезпечення збереження в дорозі, що й при перевезенні чаю.

25.11.8. Какао-боби є гігроскопічним вантажем, що легко сприймає запахи.

25.11.9. Какао-боби перевозять у сухих, міцних джутових мішках, а какао-порошок в бочках та ящиках.

25.11.10. Какао-боби, що перевозять в мішках, мають властивість самонагрівання в умовах підвищеної вологості, тому їх не можна перевозити разом із вантажами, що виділяють вологу. Приймаються для перевезення какао-боби з вмістом вологи не більше 7 %.

25.11.11. Прянощі гігроскопічні і мають дуже різкі специфічні запахи. В той же час, прянощі здатні сприймати інші запахи, що може призвести до їх обезцінювання як товару. Тому навантажувати і перевозити їх потрібно окремо від вантажів, що виділяють навіть слабкі запахи і, тим паче, сильнопахучих.

25.11.12. Не допускається сумісне зберігання і перевезення прянощів з вантажами, які здатні сприймати сторонні запахи (борошно, зерно, рис, крохмаль тощо).

25.11.13. Різні партії прянощів не можна перевозити разом. Навіть такі однорідні спеції, як чорний та червоний перець, рекомендується вантажити і складати окремо.

25.11.14. Прянощі, що складаються з крупних частинок (мускатний горіх, перець немелений, кардамон), перевозяться у подвійних мішках та у щільно закритих картонних або фанерних ящиках, а дрібні, пилячі, порошкоподібні (мелені перець та кориця, ванілін) - у жерстяних або картонних герметичних коробках.

25.11.15. Перевозити прянощі слід у чистих, сухих транспортних засобах.

26. Правила перевезень промислових товарів народного споживання

26.1. Загальні положення

26.1.1. Цим розділом Правил передбачаються умови перевезень промислових товарів народного споживання, крім вантажів, умови перевезень яких передбачені попередніми розділами.

26.1.2. Під час перевезення промислових товарів народного споживання Перевізники, вантажовідправники та вантажоодержувачі повинні вживати заходів для забезпечення цілості вантажів, не допускаючи попадання на них атмосферних опадів.

26.1.3. Промислові товари для перевезення повинні подаватись вантажовідправником, як правило, в тарі або упаковці.

Допускається подання промислових товарів для перевезення без упаковки, якщо про це домовлено у договорі на поставку між вантажовідправником і вантажоодержувачем.

26.1.4. Вантажовідправник повинен подавати для перевезення промислові товари у справній, сухій, без сторонніх запахів тарі.

26.1.5. Упаковка та маркування промислових товарів повинні відповідати вимогам розділів 5 і 7 цих Правил.

26.1.6. Промислові товари, що упаковані в коробки, пакети, в'язки, тюки, кіпи (швейні вироби, галантерея, предмети санітарії та гігієни, книги тощо) та подаються для перевезення вантажовідправником, повинні мати обв'язку, яка забезпечує цілість упаковки і виключає можливість доступу до вантажу без порушення обв'язки або упаковки.

Ящики, коробки тощо з дрібноштучними промисловими товарами повинні подаватися вантажовідправником обандероленими (опечатаними).

Матеріали, якими виконується обандеролювання (паперова стрічка, тасьма тощо), повинні являти собою єдине ціле (без вузлів і нарощування) та скріплюватись в місцях з'єднання печаткою (штампом) виготовлювача чи вантажовідправника шляхом наклеювання етикетки, що з'єднує обидві частини коробки.

Обандеролювання слід провадити так, щоб доступ до вантажу був неможливим без розривання матеріалу (паперової стрічки, тасьми тощо).

Промислові товари, які подаються для перевезення в рулонах (тканини, килимові вироби тощо), вантажовідправник повинен опломбувати.

26.1.7. При поданні для перевезення на одному автомобілі промислових товарів різної номенклатури на адресу одного або декількох вантажоодержувачів вантажовідправник зобов'язаний заздалегідь, до прибуття автомобіля під завантаження, підгрупувати вантаж за вантажоодержувачами і виписати товарно-транспортні накладні кожному вантажоодержувачу.

26.1.8. Для перевезення промислових товарів Перевізники повинні надавати автомобілі-фургони або автомобілі з бортовою платформою.

26.1.9. Приймання для перевезення від вантажовідправника і здача вантажоодержувачу промислових товарів у тарі здійснюються Перевізником за найменуванням вантажу, кількістю і стандартною масою вантажних місць або за масою, зазначеною на вантажних місцях.

26.2. Правила перевезень волокнистих вантажів

26.2.1. Бавовну, льон, джут та інші волокнисті матеріали перевозять у пресованих кіпах стандартного упакування. Кіпи упаковують в конопле-джуту або бавовняну тканину, скріплюють металевими поясами із відпаленої сталеві стрічки. З'єднання металевих поясів не повинні виступати над поверхнею кіп. Для уникнення пошкодження упаковки й утворення іскр під час тертя із сусідніми кіпами кінці зв'язаного дроту повинні бути утоплені всередині кіпи.

26.2.2. Кіпи повинні бути міцними, чистими, без слідів підмочування та масляних плям, без ознак самонагрівання, мати правильну форму та відповідне маркування. Для маркування кіп з бавовною забороняється використовувати масляні фарби.

26.2.3. Кузови транспортних засобів до початку завантаження повинні бути очищені від сміття, пилу та просушені.

26.2.4. Кіпи приймають для перевезення за рахуванням вантажних місць та масою, що визначена вантажовідправником.

26.2.5. Кіпи слід укладати в кузові транспортного засобу рівними рядами та якомога щільно.

26.2.6. Для піднімання кіп забороняється застосовувати сталеві сітки та стропи.

26.2.7. До початку вантаження або розвантаження волокнистих вантажів вантажовідправник або вантажоодержувач повинні привести до повної готовності засоби пожежогасіння.

26.2.8. Джут відрізняється від інших волокнистих вантажів більшим вмістом вологи, яку він легко віддає, тому його не можна перевозити разом з вантажами, які легко сприймають вологу.

26.3. Правила перевезень тканин та штучних виробів

26.3.1. Тканини та штучні вироби для перевезення упаковують: у жорстку тару (дощані та фанерні ящики); у напівжорстку тару (пресовані кіпи із застосуванням дощечок і планок); у м'яку тару (пресовані кіпи без дощечок і планок, тюки, баули, тканинні мішки, рогажані мішки, рулони).

26.3.2. Тканини та штучні вироби, купони, міряні та вагові шматки, що оформлені в пачки або куски, треба транспортувати автомобілями-фургонами в баулах та багатооборотних розбірних ящиках, а за погодженням із споживачами - бортовими автомобілями. В усіх випадках має бути забезпечене повне збереження товарного виду виробів.

26.3.3. У контейнерах тканини та штучні вироби перевозять у первинній упаковці, що передбачена стандартами та технічними умовами.

26.3.4. У жорсткій тарі (ящиках) слід перевозити: бавовняні тканини з розрізним ворсом; льняні махрові тканини та махрові штучні вироби; хустки та покривала камвольні; шовкові тканини із натурального і штучного шовку, тканини ворсових груп, штучні вироби, тканини та вироби, що упаковані в коробки та целофанові пакети.

В тюках перевозять бобрик, штучне хутро, ворсисті ковдри.

Всі інші тканини та штучні вироби слід перевозити в кіпах (напівжорстких із застосуванням дощечок та планок або м'яких без їх застосування).

Штапельні тканини перевозять аналогічно бавовняним.

26.3.5. Під час упакування тканин та штучних виробів у жорстку тару ящики слід обтягувати з торців металевою стрічкою, яку скріплюють "в замок" із застосуванням розміщених на кінцях стрічки хомутиків.

Кіпи шовкових тканин забороняється обтягувати дротом.

26.3.6. Килими та килимові вироби в торговельну мережу перевозять у рулонах, без упаковки, із забезпеченням вантаження рулонів у тому вигляді, в якому вони відправлені із виробничого цеху, без будь-якої деформації.

26.3.7. Ящики та кіпи слід маркувати відповідно до вимог розділу 7 цих Правил.

26.3.8. Кіпи та ящики з тканинами перевозять в чистих автомобілях із захистом їх від атмосферних опадів.

26.3.9. При одночасному перевезенні тканин кіпами різного упакування (напівжорстке та м'яке) їх розташовують по різні боки кузова, не допускаючи при цьому прилягання сторін м'якої кіпної упаковки з дощечками та планками напівжорстких кіп.

26.4. Правила перевезень одягу

26.4.1. Правилами передбачаються умови перевезень верхнього одягу, швейних та трикотажних виробів.

26.4.2. Перевізники, вантажовідправники та вантажоодержувачі під час перевезення одягу зобов'язані забезпечити цілість вантажів, не допускаючи попадання на одяг атмосферних опадів, сонячних променів та пилу.

Швейні вироби мають всі властивості тканин та волокон, з яких вони виготовлені: для їх перевезення слід дотримувати тих же умов, що й під час перевезення відповідних тканин та волокон.

26.4.3. Вантажовідправник може подати для перевезення одяг на вішалах у спеціальних каркасних контейнерах, в ящиках, пачках та коробках.

Для перевезення на вішалах верхній одяг подається, як правило, без упаковки: для світлого одягу повинні застосовуватися чохла, а для хутряного одягу - поліетиленові пакети.

М'який одяг може подаватися для перевезення також у картонних коробках або ящиках.

Трикотажні вироби подаються для перевезення упакованими в дерев'яні або картонні ящики. Для перевезення в контейнерах допускається подання трикотажних виробів у вторинній споживчій тарі (коробках або пачках).

Бавовняні, напівшовкові і напівшерстяні швейні вироби можуть подаватися для перевезення у пачках, що упаковані в щільний папір і заклеєні контрольною стрічкою.

Цінні швейні вироби перевозять в опломбованих дощаних або фанерних ящиках.

26.4.4. Ящики з одягом, які подаються для перевезення, слід маркувати відповідно до розділу 7 цих Правил.

26.4.5. Перевізники повинні надавати для перевезення одягу автомобілі-фургони.

За відсутності автомобілів-фургонів дозволяється застосування рухомого складу з бортовою платформою та укриттям вантажу брезентом.

Для перевезення одягу можуть застосовуватися контейнери.

26.4.6. При перевезенні одягу в автомобілі-фургоні та контейнері на адресу одного вантажоодержувача вантажовідправник може відправляти вантаж за пломбою.

26.4.7. Під час перевезення в одному автомобілі одягу на вішалах для декількох вантажоодержувачів вантажовідправник зобов'язаний кожну партію вантажу відокремити папером.

26.4.8. Приймання для перевезення від вантажовідправника і здача вантажоодержувачу одягу, упакованого в ящики (кіпи, пачки, коробки), здійснюються Перевізником за кількістю ящиків (кіп, пачок, коробок); хутряного одягу, упакованого в ящики (кіпи, пачки, коробки), - за кількістю ящиків (кіп, пачок, коробок) за умови опломбування або обандеролювання кожного місця; одягу на вішалах - за найменуванням та кількістю місць.

26.5. Правила перевезень взуття

26.5.1. Залежно від виду взуття і матеріалів, що застосовують для його виготовлення, взуття спаковують у дерев'яні, фанерні чи комбіновані ящики у картонних коробках, паперових пакетах, папері чи без первинної упаковки.

26.5.2. Ящики з упакованим взуттям чи комплектами крою шкіряного взуття обтягують навхрест двома металевими стрічками завтовшки 0,4 мм і завширшки 20 мм або дротом діаметром 4,0 - 4,5 мм та опломбовують.

На боці кожного ящика із взуттям наклеюють ярлик з маркуванням.

26.5.3. У випадку транспортування взуття у спеціально пристосованих автомобілях-фургоніях дозволяється перевезення взуття в первинній упаковці.

26.5.4. Перевезення взуття в контейнерах допускається при обладнанні їх стелажми або при застосуванні додаткової упаковки, яка запобігає псуванню взуття.

26.5.5. Для схоронного перевезення взуття слід виконувати ті самі вимоги, що й під час перевезення шкіри.

26.5.6. Не дозволяється сумісне перевезення взуття з продовольчими продуктами, а також з хімічними матеріалами.

26.6. Правила перевезень посудогосподарських товарів

26.6.1. До посудогосподарських товарів належить посуд скляний, фарфоровий, фаянсовий, металевий, прибори столові та ножові тощо.

26.6.2. При перевезенні посуду в укрупнених пакетах або контейнерах підлогу кузова автомобіля вистеляють рівномірним щільним шаром сіна, соломи або деревної стружки. Ряди пакетів також прокладають пакувальним матеріалом по горизонталі та вертикалі.

26.6.3. При перевезеннях з перевалками у змішаному сполученні за участю кількох видів транспорту пачки або пакети з посудом складають в ящики, перестилаючи їх між рядами та біля стінок пакувальним матеріалом.

26.6.4. Скляний господарський посуд (пляшки, баночки, банки тощо) перевозять у контейнерах, тарі-обладнанні або в скріплених поліетиленовою плівкою пакетах.

26.6.5. На тарі і контейнерах з посудом завод-виготовлювач повинен зробити напис "ОБЕРЕЖНО, СКЛЮ!".

26.6.6. Під час перевезення скляний посуд має бути захищений від атмосферних опадів.

26.6.7. Коробки із столовими приборами упаковують в щільно збиті дерев'яні ящики, що вистелені водонепроникним папером. Спаковані ящики обтягують з торців сталюю пакувальною стрічкою, скріпленою і прибитою цвяхами до ящика, чи м'яким відпаленим дротом діаметром 1,2 - 2,0 мм із закрученням його навколо головки кожного цвяха.

Упакований ящик опломбовується заводом-виготовлювачем. Вага ящика брутто - не більше 50 кг.

26.6.8. Сумісне перевезення столових приборів з хімікатами та іншими матеріалами, які спричиняють корозію металу, не дозволяється.

При перевезенні столові прибори мають бути захищені від вологи.

26.6.9. Перевізник не відповідає за бій, що відбувся під час перевезення фарфоро-фаянсових і скляних виробів, якщо розмір бою не перевищує діючих норм.

26.6.10. Якщо вироби перевозять у твердій тарі (ящики, бочки), Перевізник не відповідає за бій понад встановлені норми, коли бій відбувся внаслідок дефектів тари, обгортання, перестилання і в'язки, неправильного завантаження в автомобіль або контейнер, а також в інших випадках за наявності вини вантажовідправників. В акті про бій виробів потрібно докладно зазначити, в чому полягають дефекти тари, неправильне завантаження тощо.

26.6.11. При перевезенні фарфорових, фаянсових і скляних виробів товар здається за кількістю пачок (пакетів), що зазначена в товарно-транспортній накладній.

26.6.12. Одержувач має право вимагати розкриття пачок (пакетів) і здачі товару за кількістю одиниць, якщо чути бій всередині їх.

При виявленні бою виробів у місцях вивантаження товару складають акт про бій установленої форми. В цьому акті відзначають загальну кількість пакетів з прикладенням переліку несправних (розв'язаних, розгорнутих, розсипаних), а також пакетів, з яких чути бій, із зазначенням, який товар і в якій кількості вважається упакованим у пакеті за трафаретним написом та фактичної наявності товару в несправних пакетах.

27. Правила перевезень продукції машинобудування, приладобудування і металообробної промисловості

27.1. Правила перевезень великовагових і великогабаритних вантажів

Великовагові і великогабаритні вантажі при вантаженні, перевезенні та розвантаженні потребують не тільки додержання підвищеної обережності, застосування спеціальних пристроїв і кріплення, а також відповідних умов на маршруті перевезення і спеціальних узгоджень та дозволів.

Особливості перевезень цієї категорії вантажів розглядаються в окремих Інструкціях і Правилах перевезень великовагових і великогабаритних вантажів в Україні.

27.2. Правила перевезень побутових машин і приладів

27.2.1. До побутових машин (приладів) відносяться електропилососи, електронатирачі підлоги, пральні та швейні машини і т. п.

27.2.2. Побутові машини і прилади слід подавати для перевезення в упаковці виготовлювачів, яка забезпечить збереження їх при транспортуванні від пошкоджень, або у контейнерах.

27.2.3. На упаковці обов'язково наноситься маркування, а також чіткі написи "ОБЕРЕЖНО", "НЕ КАНТУВАТИ", "ВЕРХ", "ЕЛЕКТРОПРИЛАД" тощо.

27.2.4. Ті побутові машини і прилади, які упаковані в картонні коробки, слід подавати для перевезення укладеними в контейнери або в дерев'яні ящики.

27.2.5. У всіх випадках упаковка повинна уберегти побутові машини і прилади не тільки від механічних пошкоджень, але й від атмосферних опадів.

28. Правила міжміських перевезень вантажів

28.1. До міжміських перевезень вантажів належать перевезення, які виконуються за межі міста (іншого населеного пункту) на відстань більш як 50 км.

28.2. На міжміських перевезеннях вантажів відстані перевезень визначаються відповідно до затверджених дорожніми органами довідників (атласи автомобільних доріг).

При цьому на проїзд автомобілів (автопоїздів) до кожного пункту приймання вантажу або його видачі в пункті призначення додатково додається:

30 км - для міста Києва;

20 км - для міст: Дніпропетровська, Донецька, Запоріжжя, Кривого Рога, Львова, Луганська, Одеси, Харкова;

10 км - для інших обласних центрів;

5 км - для решти міст і населених пунктів.

28.3. Для забезпечення безпеки руху при виконанні міжміських перевезень вантажів до дорожнього листа форми N 2 за погодженням сторін може додаватися маршрутний лист, в якому зазначаються маршрут, пункт відпочинку, графік руху тощо.

28.4. Строки доставки вантажів при міжміських перевезеннях обумовлюються спільно Перевізником і Замовником, виходячи із дорожніх умов між пунктами приймання вантажу для перевезення і видачі його в пункті призначення. Ці строки письмово фіксуються в заявці або разовому договорі.

28.5. Вантажовідправник зобов'язаний передати інформацію вантажоодержувачу про орієнтовні строки доставки йому вантажу. Якщо строк доставки вантажу припадає на неробочий день, вантажоодержувач повинен забезпечити приймання вантажу у такий день.

28.6. При неможливості здати вантаж вантажоодержувачу внаслідок причини, яка не залежить від Перевізника, він повинен повідомити про це Замовника, який зобов'язаний дати йому розпорядження про іншого вантажоодержувача в обумовлені Договором строки.

При недержанні такого розпорядження, а також при неможливості доставити вантаж до нового місця призначення Перевізник повертає вантаж Замовнику.

29. Правила перевезень швидкопсувних вантажів у міжміському сполученні

29.1. До швидкопсувних вантажів належать продукти харчування та інші вантажі, перевезення яких потрібно здійснювати у відповідному середовищі і при відповідному температурному режимі.

29.2. Швидкопсувні вантажі перевозяться автомобільним транспортом в остиглому, охолодженому, замороженому, швидкозамороженому стані та у свіжому вигляді з урахуванням термінів їх реалізації та відстані перевезень.

29.3. Швидкопсувні вантажі повинні подаватись для перевезення у транспортабельному стані, відповідати вимогам якості й упакування, які встановлюються технічними умовами. Тара для швидкопсувних вантажів повинна відповідати санітарно-гігієнічним умовам їх перевезення, зберігати якість і зовнішній вигляд вантажу та охороняти його від пошкодження. Тара повинна бути справна, суха і чиста, без сторонніх запахів і відповідати всім вимогам по збереженню вантажу цієї категорії.

На вимогу Перевізника Замовник зобов'язаний для перевірки стану вантажу або тари пред'явити технічні умови.

29.4. Швидкопсувні вантажі перевозяться спеціалізованим рухомим складом (авторефрижераторами) з додержанням температурного режиму, який указано в графах 4 і 5 додатка 18.

29.5. Для перевезення швидкопсувного вантажу надається чистий рухомий склад, який відповідає встановленим санітарним нормам та обладнаний справними кузовом, холодильною установкою, вантажонесучими пристроями і замками дверей.

29.6. Для перевезення подаються швидкопсувні вантажі, які мають температуру не вище зазначеної у графі 3 додатка 18. У разі підвищення цієї температури свіжі овочі та фрукти допускаються для перевезення за умови забезпечення вантажовідправником завантаження автомобілів з 22-ї до 8-ї години.

Свіжі овочі та фрукти, крім бананів та ананасів, при температурі повітря не нижче 0 град. у весняний, літній та осінній періоди можна перевозити на автомобілях з бортовою платформою за умови їх укриття брезентом і часу перебування в дорозі, з моменту навантаження і до моменту розвантаження, не більше 6 годин.

Свіжу зелень (салат, редиска, зелена цибуля, кріп тощо) можна перевозити у неспеціалізованому автотранспорті в нічні або ранкові години (до 8 годин ранку) з тривалістю перевезення не більше 3 годин.

29.7. Залежно від властивості і термічної обробки вантажу, який перевозиться, водій зобов'язаний влітку провести попереднє (до вантаження) охолодження, зимою - обігрівання кузова автомобіля-рефрижератора до температури, зазначеної в графі 4 додатка 18, а при перевезенні заморожених вантажів улітку - охолодження кузова до 0 град. і швидкозаморожених (овочі, ягоди тощо) - до мінус 10 град.

Температура в кузові автомобіля-рефрижератора перед завантаженням швидкопсувних вантажів відмічається вантажовідправником у товарно-транспортній накладній і в листі контрольної перевірки температури (додаток 19).

29.8. Вантажовідправник зобов'язаний передати водію разом з товарно-транспортною накладною на перевезення швидкопсувних вантажів посвідчення про якість або сертифікат. Відомості про ці документи обов'язково зазначаються в товарно-транспортній накладній.

У посвідченні про якість, у сертифікаті або іншому аналогічному документі повинні міститись відомості про температуру вантажу перед вантаженням, допустимий термін його доставки, якісний стан вантажу та упаковки.

Посвідчення про якість і сертифікат оформляються в день подання вантажу для перевезення, засвідчуються підписами відповідних правоуповноважених на це осіб і печаткою.

29.9. Продукти тваринного походження і продукти переробки, наведені в додатку 20, підлягають ветеринарно-санітарному контролю.

29.10. Перевізник, якому видається ветеринарне свідоцтво, зобов'язаний пред'являти його в дорозі для перевірки, а потім разом з вантажем передати вантажоодержувачу.

29.11. Живі рослини, квіти, бульби, плоди, насіння тощо, які відправляються із місць, оголошених під карантинном, допускаються до перевезення тільки в разі пред'явлення вантажовідправником на кожну партію дозволу і карантинного сертифіката, що видаються компетентними органами сільського господарства.

29.12. Швидкопсувні вантажі перевозяться автомобілями-рефрижераторами тільки за пломбою вантажовідправника, який несе відповідальність за якість, кількість, асортимент і відповідність вантажу санітарним вимогам.

Вантажовідправник також несе відповідальність за зниження якості попередньо неохолодженого вантажу до температури, зазначеної у графі 3 додатка 18, за умови виконання Перевізником вимог п. 29.13 цих Правил.

29.13. Експедирування швидкопсувного вантажу, що перевозиться в автомобілях-рефрижераторах за пломбою вантажовідправника, виконується Перевізником.

Перевізник несе відповідальність за цілість пломби при перевезенні, доставку вантажу в установлений термін, а також якість (сортність) вантажу, якщо втрата якості або пониження сортності виникли внаслідок порушення температурного режиму при перевезенні, несправності холодильного устаткування автомобіля-рефрижератора або затримки в дорозі.

29.14. Вантажовідправник несе відповідальність за правильність укладання і кріплення вантажів у кузові автомобіля.

Укладка вантажів у кузові повинна забезпечити належну циркуляцію повітря й ефективне використання холоду.

Вантаж у кузові слід розміщувати рівномірно як по довжині, так і по ширині.

29.15. Перевізник повинен доставляти швидкопсувні вантажі в якнайкоротший термін.

Граничні строки доставки цієї категорії вантажів визначаються спільно Перевізником і Замовником. Ці строки залежать від дорожніх умов перевезення. Граничні строки доставки швидкопсувних вантажів обчислюються з моменту закінчення вантаження та вручення водію товарно-транспортної накладної разом з іншими документами на вантаж до моменту прибуття автомобіля (автопоїзда) до вантажоодержувача. Строки доставки вантажу зазначаються в заявці або разовому договорі.

У випадку, коли вантажоодержувач не забезпечить вивантаження вантажу в установлені строки, він несе відповідальність за зниження якості (сортності) вантажу, спричинене простоем автомобіля в пункті призначення.

29.16. Допускається сумісне перевезення в одному автомобілі різних видів швидкопсувних вантажів, що входять в одну групу або підгрупу (додаток 21), з однаковим температурним режимом на протязі терміну доставки, який установлений для перевезення найменш стійкого вантажу.

Забороняється сумісне перевезення продуктів харчування з іншими вантажами, які можуть бути причиною їх псування (м'ясо з рибою; масло і молоко - з сиром, цибулею і часником; швидкопсувний вантаж - з вантажами пиловидними або з такими, які виділяють вологу або мають специфічний запах тощо).

Не допускається також перевезення заморожених вантажів разом з охолодженими або остиглими, а також остиглого м'яса з охолодженим.

29.17. Потрібні для перевезення швидкопсувних вантажів матеріали і приладдя (рогожа, прокладки, засоби укриття й утеплення овочів, плодів та інших вантажів у період похолодання) надаються вантажовідправником.

29.18. Інвентар та інше приладдя, що потрібні для виконання вантаження і розвантаження швидкопсувних вантажів, мають бути підготовлені вантажовідправником і вантажоодержувачем та відповідати санітарним вимогам.

29.19. Розвантажені автомобілі (автопоїзди) після перевезення швидкопсувних вантажів очищаються вантажоодержувачем від залишків вантажу й упаковки і відповідно до ветеринарно-санітарних правил промиваються і дезінфікуються, про що вантажоодержувач робить запис у товарно-транспортній накладній.

29.20. Надане вантажовідправником різне приладдя (засоби утеплення, прокладки та інше) разом з вантажем видається вантажоодержувачу або, коли є домовленість між Перевізником і Замовником, повертається вантажовідправнику. У цьому разі вантажоодержувач повинен виписати товарно-транспортну накладну на те, що буде повернене.

29.21. Якщо Замовник відправляє швидкопсувний вантаж без опломбування, Перевізник має право довантажити автомобіль іншими вантажами, які не забруднюють і не псують вантаж, кузов і не мають стійкого запаху.

Забороняється перевезення продовольчих і промислових товарів після перевезення м'яса і м'ясних виробів, риби, оселедців і виробів з риби без попередньої санітарної обробки кузова автомобіля.

29.22. Всі претензії, що пов'язані зі зміною якості (сортності) швидкопсувного вантажу та з недотриманням вимог сумісного навантаження різних груп або підгруп такого вантажу, який доставлений Перевізником з додержанням зазначених у посвідченні про якість або сертифікаті правил і строків перевезення, вирішуються безпосередньо вантажоодержувачем і вантажовідправником.

29.23. Водій автомобіля-рефрижератора зобов'язаний:

- перевіряти при вантаженні правильність розміщення і кріплення вантажу в кузові рефрижератора та в разі виявлення недоліків вимагати їх усунення;
- додержувати температурного режиму, який зазначений у додатку 18 Правил; а при транспортуванні попередньо неохолоджених овочів і фруктів знижувати в дорозі температуру в кузові до вказаної у цьому додатку;
- стежити за повним очищенням вантажоодержувачем кузова автомобіля після вивантаження вантажу, а у потрібних випадках вимагати його промивання та дезінфекції;
- пред'являти для перевірки представникам вантажоодержувача та інспекції по якості лист контрольних перевірок (додаток 19) із відмітками температури в дорозі;
- за наявності ознак можливого зниження якості продукції, яка перевозиться, повідомляти про це Замовника;
- перевіряти, чи занесені потрібні дані про температуру вантажу перед його вантаженням, строк доставки та якісний стан вантажу й упаковки у пред'явлені вантажовідправником сертифікати або посвідчення про якість, а також лист контрольних перевірок температури, і за відсутності цих даних вимагати їх занесення.

Додаток 1
до Правил перевезень
вантажів автомобільним
транспортом в Україні

Примірний договір про перевезення вантажів автомобільним транспортом у місцевому та міжміському сполученні

_____ (місто, село) " ____ " _____ 199_р.

_____ (докладне найменування Перевізника)
_____ в особі _____ (посада,
_____ (прізвище, ім'я та по батькові - повністю)
що діє на підставі _____ (зазначається найменування документа, що дає право
_____, з однієї сторони, та
_____ на укладення договору)

_____ (докладне найменування Замовника)
_____ в особі _____ (посада,
_____ (прізвище, ім'я та по батькові - повністю)
що діє на підставі _____ (зазначається найменування документа, що дає право
_____, з іншої сторони,
_____ на укладення договору)
уклали цей договір про нижченаведене.

1. Предмет договору

1.1. Замовник зобов'язується надавати для перевезення вантажі, а Перевізник приймати їх обсягом _____ тис. т та _____ тис. ткм за номенклатурою і по кварталах, обумовлених цим договором (згідно з додатком 1, що є невід'ємною частиною цього договору).

1.2. Перевізник виконує для Замовника перевезення вантажів обсягом _____ тис. автомобіле-год., обумовленим додатком 2, що є невід'ємною частиною цього договору.

1.3. Згідно з цим договором і в межах квартального плану Перевізник та Замовник за __ днів до початку кожного місяця кварталу спільно визначають конкретні місячні плани з декадними плановими завданнями на перевезення вантажів (згідно з додатком 3).

1.4. Перевізник зобов'язаний виконувати перевезення, а Замовник має забезпечити приймання та відпуск вантажів щодня у _____ зміни протягом _____

(зазначається найменування днів тижня, _____ включаючи вихідні та святкові дні)

1.5. Перевізник виконує для Замовника пов'язані з перевезенням вантажів такі види транспортно-експедиторських операцій та послуг:

1.6. Договірна орієнтовна вартість транспортних послуг за цим договором становитиме: за тонни перевезеного вантажу (всього) _____ гривень; за перевезення вантажів автомобілями, виходячи з оплати їх роботи за виконані автом.-години і кілометр пробігу (всього) _____ гривень; за транспортно-експедиторські операції (всього) _____ гривень. Разом _____ гривень.

2. Умови перевезень

2.1. Перевезення вантажів, включаючи й автомобілями, робота яких оплачується за автом.-годину, виконуються Перевізником лише на підставі заявок, що подає Замовник за формою відповідно до додатка 4 не пізніше ___ год. дня, що передує дню перевезення, а при міжміських перевезеннях - за ___ годин до дня перевезення.

У разі термінового перевезення вантажів за згодою Перевізника Замовник подає заявку в той самий день.

До заявки, крім термінових, має бути доданий погоджений сторонами за договором графік виконання перевезень із зазначенням добового або середньодобового обсягу перевезень вантажів (із розподілом по змінах роботи), початку та закінчення роботи кожної зміни.

За узгодженням із Перевізником заявка на перевезення вантажів може бути подана телефонограмою або по міжмашинних зв'язках "ЕОМ - ЕОМ" із повідомленням усіх потрібних відомостей.

2.2. Перевізник зобов'язаний:

2.2.1. Визначити типи та кількість автомобілів, потрібних для перевезення вантажу, зазначеного в заявці.

2.2.2. Забезпечити своєчасне подання автомобільного рухомого складу до всіх пунктів навантаження в години, зазначені в узгодженому сторонами графіку.

2.2.3. Подати під навантаження справний рухомий склад, придатний для перевезення вантажу відповідно до заявки.

2.2.4. Забезпечити збереження вантажу з моменту його прийняття для перевезення та до моменту видачі в пункті призначення правоуповноваженій на одержання вантажу особі.

2.3. Замовник зобов'язаний:

2.3.1. До прибуття автомобіля під навантаження підготувати вантаж для перевезення (затарувати, опломбувати, замаркувати, підгрупувати по вантажоодержувачах, заповнити в документах на перевезення вантажів потрібні відомості по кожному вантажоодержувачу окремо, вписати у разі потреби перепустки на право проїзду автомобіля до місця навантаження і на право вивезення вантажу).

2.3.2. Перевірити поданий рухомий склад, включаючи й універсальні контейнери, з комерційного погляду для забезпечення як фізичного, так і якісного збереження пред'явленого вантажу.

2.3.3. Утримувати під'їзні шляхи до пунктів вантаження та розвантаження, вантажно-розвантажувальні майданчики, рампи тощо у справному стані, який би відповідав повному дотриманню норм охорони праці і техніки безпеки для водіїв та інших працівників Перевізника, а також забезпечити безперешкодний і безпечний рух та вільне маневрування автомобілів (автопоїздів) вантажністю до _____ т при одночасному фронті навантаження

(розвантаження) для _____ автомобілів (автопоїздів). Мати пристрої для освітлення робочих місць та під'їзних шляхів до них при роботі у вечірній та нічний час і потрібні для вантаження (розвантаження) приладдя та допоміжні матеріали.

2.3.4. Забезпечити своєчасне та повне оформлення у встановленому порядку транспортних документів і дорожніх листів, відмічати у товарно-транспортних накладних фактичний час прибуття та відправлення автомобілів із пунктів вантаження та розвантаження.

2.3.5. Надавати в пунктах виконання вантажно-розвантажувальних робіт водіям та іншим представникам Перевізника для службового користування телефонний зв'язок.

2.3.6. При виконанні централізованих перевезень забезпечити в'їзд рухомого складу на свою територію для виконання навантажувальних і розвантажувальних робіт позачергово відповідно до узгодженого сторонами графіка.

2.3.7. Пред'являти для перевезення дрібногуртові вантажі по можливості сформованими у більш великі пакети, на піддонах або в контейнерах.

2.4. Перевізник не відповідає за якість та масу нетто вантажів, які затарені, упаковані або опломбовані вантажовідправником.

2.5. Оформлений дорожній лист, завірений Перевізником, при пред'явленні водієм, який виконує обов'язки експедитора, є підставою для одержання ним вантажу для перевезення з матеріальною відповідальністю Перевізника.

2.6. Вантаження та розвантаження вантажів здійснюються за домовленістю сторін.

2.7. Додаткові умови:

3. Порядок розрахунків

3.1. Розмір плати за перевезення вантажів та інші операції й послуги, пов'язані з перевезенням, і строки розрахунків визначаються сторонами угодою довільної форми, що є невід'ємною частиною цього договору.

3.2. Розрахунки між Перевізником та Замовником здійснюються відповідно до чинного законодавства і в обумовлені угодою строки.

На вимогу Замовника при обумовленні розміру плати за транспортні послуги Перевізник подає калькуляцію витрат.

4. Відповідальність сторін

4.1. Перевізник і Замовник у випадку невиконання або неналежного виконання зобов'язань по цьому договору несуть взаємну матеріальну відповідальність у межах, передбачених чинним законодавством України та взаємною угодою, укладеною відповідно до п. 3.1 договору.

4.2. Договір може бути розірваний на вимогу однієї із сторін відповідно до вимог чинного законодавства.

У випадку, коли інша сторона не згодна з цим, розривання договору здійснюється у судовому порядку.

4.3. Перевізник несе матеріальну відповідальність за збереження вантажу від повної чи часткової втрати, ушкодження чи псування при перевезенні у розмірі фактичної шкоди, окрім випадків, передбачених законодавством України.

4.4. Спори, що виникають в процесі виконання цього договору, вирішуються згідно з чинним законодавством України.

5. Термін дії цього договору та юридичні адреси сторін

5.1. Термін дії цього договору встановлюється з _____ по _____

5.2. Юридичні адреси сторін:

Перевізник _____
 телефон _____ факс _____ телекс _____ телетайп _____
 Розрахунковий рахунок N _____ у _____ відділенні банку міста _____.

Замовник _____
 телефон _____ факс _____ телекс _____ телетайп _____
 Розрахунковий рахунок N _____ у _____ відділенні банку міста _____.

Перевізник

Замовник

 (підпис і печатка)

 (підпис і печатка)

"__" _____ 19__ р.

"__" _____ 19__ р.

Додаток 1

до Примірного договору про перевезення вантажів автомобільним транспортом у місцевому та міжміському сполученні

План перевезень вантажів автомобільним транспортом

_____ (найменування Перевізника)
 для _____ (найменування Замовника)
 на 19__ р.

N п/п	Найменування вантажу	Загальний обсяг перевезень		У тому числі по кварталах							
				I		II		III		IV	
		т	ткм	т	ткм	т	ткм	т	ткм	т	ткм
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Разом:											

Перевізник

Замовник

 (підпис)

 (підпис)

Додаток 2
до Примірного договору про перевезення
вантажів автомобільним транспортом у
місцевому та міжміському сполученні

План роботи

_____ (найменування Перевізника)
по перевезенню вантажів автомобільним транспортом на умовах оплати за автомобіле-години
для _____ (найменування Замовника)

на 19__ р.

N п/п	Найменування вантажів	Загальна кількість авт.-год.	У тому числі по кварталах			
			I	II	III	IV
1	2	3	4	5	6	7
Разом:						

Перевізник

(підпис)

Замовник

(підпис)

Додаток 4
до Примірного договору про перевезення
вантажів автомобільним транспортом у
місцевому та міжміському сполученні

_____ (найменування Перевізника)

**ЗАЯВКА
на перевезення вантажів автотранспортом**

для _____ (найменування Замовника)

(договір N _____ від "___" _____ 19__ р.)
на _____ період _____
(день, тиждень, декада, місяць)

Погоджений сторонами графік подачі автомобілів до пунктів навантаження _____

(додається, не додається)

Прізвище, ім'я та по батькові, посада особи, що відповідає за використання наданих автомобілів:

_____, N телефону:

N п/п	Найменування вантажу	Адреса навантаження	Адреса розвантаження	Маса вантажу	Рід упаковки	Кількість місць	Відстань перевезення
1	2	3	4	5	6	7	8

Додаткові умови Замовника:

1. Експедирування вантажу проводить _____

2. Приймання вантажу в пункті розвантаження провадиться

з _____ год. до _____ год. у дні тижня: _____

3. Спосіб навантаження і розвантаження, виконавець: _____

4. Оплата провадиться _____

(вказується форма, порядок і строки)

5. _____

Розрахунок попередньої вартості перевезення (заповнюється Перевізником)

За 1 тону (ткм)	За інші послуги		Сума, гривень

Посада, прізвище, ім'я та по батькові особи Замовника, що відповідає за заявку: _____

(підпис)

Заявку прийняв _____

(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

на перевезення вантажів автотранспортом _____

(найменування Перевізника)

Найменування Замовника, його адреса і банківські реквізити:

Посада, прізвище, ім'я та по батькові і номер службового телефону особи, що відповідає за використання замовленого автотранспорту:

Дати і години подачі автотранспорту: _____

Найменування вантажу, маса брутто, кількість місць і рід упаковки:

Адреса вантаження (подачі): _____

Адреса розвантаження (закінчення роботи): _____

Відстань перевезення: _____

Використання автотранспорту з оплатою за авт.-годину у загальній кількості _____ авт.-годин.

Додаткові умови: _____

Розрахунок попередньої вартості перевезення вантажу:

Підпис таксувальника: _____

Порядок, форма і строки оплати: _____

Правоуповноважена за розрахунки особа Замовника:

(посада, ініціали, прізвище і підпис)

М. П.

Замовлення прийняте до виконання.

Підпис правоуповноваженої особи Перевізника: _____

Додаток 2
до Правил перевезень
вантажів автомобільним
транспортом в Україні

Разовий договір N _____
на перевезення вантажів автомобільним транспортом

_____ " _____ " _____ 199__р.
(місто, село, селище)

(повне найменування перевізника)

надалі - Перевізник, в особі _____,

(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

що діє на підставі _____,

(найменування документа, що дає право на укладення договору)

з однієї сторони, та _____,

(повне найменування замовника)

надалі - Замовник, в особі _____,

(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

що діє на підставі _____,

(найменування документа, що дає право на укладення договору)

уклали цей договір про таке:

Перевізник зобов'язується виконати для Замовника перевезення

(найменування вантажу, маса брутто, кількість місць, рід
упаковки)

а Замовник зобов'язується сплатити Перевізнику за перевезення обумовлену платню.

Дата і години подачі автотранспорту: _____

Адреса вантаження (подачі): _____

Адреса розвантаження (закінчення роботи): _____

Відстань перевезення: _____

Використання автотранспорту з оплатою за авт.-годину у
загальній кількості _____ автомобілегодин.

Додаткові умови: _____

Порядок, форма і строки оплати: _____

Юридичні адреси сторін:

Перевізник: _____

телефон _____ факс _____ телекс _____ телетайп _____

Розрахунковий рахунок N _____ у _____

Замовник: _____

телефон _____ факс _____ телекс _____ телетайп _____

Розрахунковий рахунок N _____ у _____

Перевізник

Замовник

(підпис і печатка)

(підпис і печатка)

Додаток 3
до Правил перевезень вантажів
автомобільним транспортом в Україні

Знаки спеціального маркування

Додаток 7
до Правил перевезень вантажів
автомобільним транспортом в Україні

Опис
вантажів, завантажених в автомобільний контейнер N ____

Найменування вантажівідправника: _____

Дата завантаження: " ____ " _____ 19__ р.

N прейскуранта, артикул	Найменування вантажу	Одиниця виміру	Сорт	Розмір	Кількість	Маса, кг	Ціна за місце, грн.
1	2	3	4	5	6	7	8

Підпис вантажівідправника, печатка.

Додаток 9
до Правил перевезень вантажів
автомобільним транспортом в Україні

Види тари для перевезення картоплі та овочів

Вантаж	Тара	Примітка
1	2	3
Картопля	Контейнери, кошики, ящики-клітки, мішки, лантухи	Перевезення картоплі навалом допускається у період масових заготівель і реалізації
Капуста білокачанна	Ящики, контейнери, мішки, лантухи	Допускається перевезення середньої та пізньої капусти без тари (навалом на чистій підстилці)
Капуста червонокочанна	Ящики	Допускається місцеве перевезення без тари (навалом на чистій підстилці)
Капуста цвітна	Ящики	
Цибуля ріпчаста	Ящики, м'яка тара	
Морква, буряки	Ящики, контейнери	Допускається перевезення коренеплодів у м'якій тарі та без тари для місцевого споживання
Помідори, огірки	Ящики, кошики	
Перець, баклажани, кабачки, а також зелень свіжа (цибуля зелена, салат, шпинат, кріп, селера, щавель, редиска, молоді необрізані корені моркви, буряку, петрушки)	Ящики	
Часник	Ящики	При перевезеннях від місця вирощування до заготівельних пунктів упаковується у м'яку тару

Додаток 10
до Правил перевезень вантажів
автомобільним транспортом в Україні

**Види тари для перевезення фруктів,
ягід, винограду та баштанних культур**

Вантаж	Тара і спосіб упакування	Примітка
1	2	3
Яблука ранні	Ящики місткістю 20 - 25 кг. В ящики укладаються плоди одного розміру і сорту	Для доставки у торговельну мережу без переупакування
Яблука для перероблення	Ящики місткістю 400 - 425 кг та без тари на підстилці з соломи	Для доставки у сховища. Перевезення навалом допускається у період масових заготівель і реалізації
Яблука столові	Ящики місткістю 20 - 25 кг	Для доставки у торговельну мережу
Яблука тверді та яблука пізні	Ящики місткістю 400 - 425 кг	Для доставки у сховища
	При доставці у торговельну мережу яблука великих і середніх розмірів 1-го сорту обгортають тонким папером, кожен плід окремо. Яблука дрібні, розміром до 40 мм у діаметрі, можуть бути упаковані в ящики насипом. Стружка кладеться на дно та під кришку ящика	
Груші м'які	Ящики, ящики-лотки, решета (можуть ув'язуватись у паки). Пакують плоди в один шар	Для доставки у торговельну мережу без переупакування
Груші тверді	Корзини, ящики місткістю 20 - 25 кг	Для доставки у сховища і торговельну мережу
Айва	Ящики місткістю 15 - 20 кг	Для доставки у сховища і торговельну мережу
Слива, алича	Ящики місткістю 12 - 15 кг, решета місткістю до 6 кг (решета можуть ув'язуватись у паки)	Для доставки у торговельну мережу та на перероблення
Вишні	Кошики, решета місткістю до 6 кг	Для доставки у торговельну мережу без переупакування
	Ящики і корзини місткістю до 12 кг (решета і плоскі корзини можуть ув'язуватись у паки)	Для доставки у сховища і на перероблення

Персики м'які	Ящики-лотки, піддони місткістю до 5 кг. Укладаються плоди одним шаром	Для доставки у торговельну мережу без переупакування
Персики тверді	Кошики, ящики і піддони місткістю до 12 кг. Укладаються плоди в рівень з краями тари з невеликим підвищенням до центра. Висота шару 10 - 15 см. Персики калібруються за розмірами: великі - більше 50 мм у діаметрі, середні - 35 - 50 мм, дрібні - менше 35 мм	Для доставки у торговельну мережу
Абрикоси	Ящики, кошики, решета, піддони місткістю до 12 кг	Для доставки у сховища і торговельну мережу
	Великі плоди абрикосів укладаються в ящики рядами, а середні та дрібні плоди укладаються насипом з викладенням верхнього ряду. Абрикоси укладаються в рівень з краями тари з невеликим підвищенням до центра	
Черешні	Відкриті ящики місткістю до 10 кг. Ящики та кошики місткістю до 12 кг. Черешні упаковуються насипом з викладенням верхнього ряду. Вистилання дна і боків тари папером не дозволяється	Для доставки у торговельну мережу
Смородина, порічка та агрус	Кошики, ящики місткістю до 10 кг. Ящики, лотки, решета місткістю до 6 кг.	Для доставки у торговельну мережу
	Ящики, кошики місткістю до 20 кг	Для доставки на перероблення
Суниці	Ящики-лотки, кошики місткістю до 3 кг.	Для доставки у торговельну мережу
	Те саме місткістю до 5 кг.	Для доставки на перероблення
	Кошики та ящики наповнюються з невеликим підвищенням до центра. Вистилання дна і боків тари папером не дозволяється	
Малина	Плоскі ящики-лотки, кошики місткістю до 3 кг.	Для доставки у торговельну мережу
	Те саме місткістю до 5 кг.	Для доставки на перероблення
	Кошики та ящики наповнюються з невеликим підвищенням до центра.	

	Вистилання дна і боків тари папером не дозволяється	
Виноград	Лотки і решета місткістю до 7 кг, закриті ящики місткістю 10 - 12 кг (решета можуть бути ув'язані у паки)	Для доставки у сховища і торговельну мережу
Кавуни	Контейнери, клітки, а також без тари на підстилці з соломи. Кавуни калібруються за розмірами: великі від 20 см і більше за діаметром, середні - від 20 см до 25 см, дрібні - від 15 см до 20 см	Для доставки у сховища і торговельну мережу. Доставка навалом допускається у період масових заготівель і реалізації
Дині	Контейнери, клітки місткістю до 50 кг і без тари на підстилці з соломи	Для доставки у сховища і торговельну мережу. Доставка навалом допускається у період масових заготівель і реалізації
	У кожену одиницю упаковки укладаються плоди одного розміру, помологічного і товарного сорту	

Додаток 12
до Правил перевезень вантажів
автомобільним транспортом в Україні

Розміщення обв'язок (хомутів) на пакетах

Показник	Довжина матеріалів в пакетах, м						
	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0	5,5	6,5
Число обв'язок (хомутів) на пакеті	2	2	2	2	2	3	3
Відстань від кінців пакета до обв'язок (хомутів), м	0,8 - 1,0	0,8 - 1,0	0,8 - 1,0	0,8 - 1,0	0,8 - 1,0	0,8 - 1,0	0,8 - 1,0
Відстань між обв'язками (хомутами), м	1,0 - 1,4	1,5 - 1,9	2,0 - 2,4	2,5 - 2,9	3,3 - 3,4	3,5 - 3,9	4,5 - 4,9

Додаток 16
до Правил перевезень вантажів
автомобільним транспортом в Україні

Паспорт
на товарний розчин Штамп
до товарно-транспортної поставальника
накладної N _____

1. Кількість _____ м²
2. Марка 200, 150, 100, 75, 50, 25, 10, 4, 2
3. Вид: цементний, складний, вапнистий
4. Протиморозильна добавка: є, немає
5. Термін придатності: 2 години 30 хвилин
6. Час приготування _____ год. _____ хвилин

(потрібне підкреслити, видається на кожний автомобіль)

Додаток 17
до Правил перевезень вантажів
автомобільним транспортом в Україні

**Температура м'яса, субпродуктів
та м'ясних напівфабрикатів, що подаються для перевезення**

NN п/п	Найменування вантажу	Температура вантажу, який подається для перевезення, °С
	М'ясо	
	а) морожене	
1	Яловичина	не вище -6
2	Баранина та козлятина	не вище -6
3	Свинина	не вище -6
4	Блоки м'ясні	не вище -6
5	М'ясо птиці, м'ясо кроля	не вище -6
6	Субпродукти	не вище -6
7	Жир-сирець, шпик свинячий	не вище -8
	б) охолоджене	
8	Яловичина	від 0 до +4
9	Баранина та козлятина	від 0 до +4
10	Свинина	від 0 до +4

11	М'ясо птиці, м'ясо кроля	від 0 до +4
	в) остигле	
12	Яловичина	від +4 до +12
13	Телятина та баранина	від +4 до +12
	М'ясопродукти	
14	Ковбаси сирокочені, копчені та м'ясокопченості	не вище +15
15	Ковбаси варені	від 0 до +16
16	Бекон солений	не вище +8
17	Солонина із свинини та яловичини, м'ясопродукти солені	не вище +12
18	Жири тваринні, топлені харчові	не вище +18

Додаток 18
до Правил перевезень вантажів
автомобільним транспортом в Україні

**Температурні режими для швидкокопсуваних вантажів
при перевезенні їх в авторефрижераторах**

NN п/п	Найменування вантажу	Температура вантажу при вантаженні, °C	Температура повітря в кузові авторефрижератора при перевезенні, °C		Примітка
			від	до	
1	2	3	4	5	6
1	Морожені вантажі (м'ясо, субпродукти, м'ясо кролика, птиця, риба, шпик, яєчні морожені продукти)*	не вище -8	не вище -12		
2	Масло вершкове*	-6	не вище -6		
3	Слабосолені оселедці у ящиках	-6	не вище -6		
4	Жири тваринні топлені, маргарин, масло топлене*	0	0	-3	
5	Маринади, балики копчені і в'ялені, ікра рибна (крім зазначеної у п. 6)*	0	0	-3	

6	Ікра рибна (зерниста, паюсна, лосося, міцносолена частикова)	0	0	-5	
7	Ковбаси копчені*	0...+4	0	-3	
8	Ковбаси напівкопчені*	0...+4	0	-3	
9	Ковбаси сирокопчені	+8...+12	+10	+4	
10	Ковбаси, сосиски та сардельки варені	+8	0	+6	Перевезення більше 24 годин не допускається
11	Риба охолоджена і перекладена льодом	+3	0	-1	
12	М'ясо остигле	+4...+12	+10	+4	
13	М'ясо і птиця охолоджені	0...+4	0	-1	
14	Консерви (крім рибних)	-	+15	+20	
15	Консерви рибні	0	+6	+1	
16	Пресерви рибні	0	0	-5	
17	Риба гарячого копчення заморожена*	-10	не вище -8	-	
18	Яйця:				
	не піддані обробці холодом	+8	+8	+4	
	із холодильника	+3	+3	0	
19	Сири	+8	+8	-2	
20	Абрикоси	+3	+3	0	
21	Ананаси та інші аналогічні вантажі	+10...+13	+11	+8	
22	Банани (недоспілі)	+12	+15	+1	Спілі не перевозяться Тривалість перевезення не більше 3 діб
23	Вишні, черешні	+3	+2	+1	
24	Виноград	+8	+8	+1	
25	Груші	+6...+8	+5	+3	
26	Персики	+4	+4	+1	
27	Смородина, порічка, агрус	+3	+2	0	Перевезення більше 24 годин не

					рекомендується
28	Слива, алича	+7	+7	+1	
29	Цитрусові:				
	апельсини	+7...+10	+10	+4	
	лимони недоспілі	+12...+15	+12	+8	
	лиimoni спілі	+8	+8	+2	
	мандарини	+5...+8	+8	+2	
30	Чорниця	+4	+4	0	
31	Баклажани	+7...+10	+10	+8	
32	Дині	+8...+10	+10	+8	
33	Огірки	+10	+10	+5	
34	Кабачки	+6	+6	+1	
35	Капуста рання качанна	+8	+8	+1	
36	Капуста брюссельська	+8	+12	+1	
37	Капуста цвітна	+8	+8	+1	
38	Помідори бурі і рожеві	+15	+15	+8	
39	Помідори червоні	+8	+8	+4	
40	Морква рання	+8	+8	+1	
41	Редька	+8	+8	+1	
42	Квасоля овочева	+10	+8	+2	
43	Горох лопатка	+5	+5	+1	
44	Молоко свіже і пастеризоване, молочні продукти у пляшках і тетрапаках	+5	+5		Перевезення більше 12 годин не рекомендується
45	Молоко згущене та порошкоподібне*	+6	+6	+2	
46	Швидкозаморожені м'ясні, рибні, кулінарні вироби, фрукти та ягоди, густі соки із фруктів*	-18	не вище -18		
47	Морозиво	не вище -18	не вище -14		У літній період вантажовідправник додатково рефрижератор завантажує 0,75 - 1,0 сухого льоду

48	Масло рослинне	+12	+10	+2	
49	Дріжджі	0...+4	0	+4	

Примітки:

1. При зниженні температури зовнішнього повітря нижче вказаної в графі 5 перевезення вантажів (крім перерахованих у пунктах 1, 2, 4, 5, 7, 8, 16, 44, 45) в авторефрижераторах, які не обладнані приладами опалення, не допускається.
2. Для вантажів, що позначені зірочками, у зимовий період при зниженні температури зовнішнього повітря нижче вказаної у графі 5 перевезення вантажу провадиться без включення холодильного устаткування.
3. Температурний режим при перевезенні вантажів, що не зазначені у цьому додатку, встановлюється вантажовідправником, про що він повинен зробити відмітку в транспортному документі.

Додаток 19
до Правил перевезень вантажів
автомобільним транспортом в Україні

**Лист* контрольних перевірок температури
у кузові авторефрижератора**

до дорожнього листа серії _____ N _____,
водій _____, напівпричіп N _____.
Поправка до термометра напівпричепа: _____ °C

(підпис механіка)

Авторефрижератор завантажений _____
(найменування вантажу)

Температурний режим: _____
(графи 4, 5 додатка 18 Правил)

Найменування вантажовідправника: _____

Найменування вантажоодержувача: _____

NN п/п	Дата, години, хвилини	Результати вимірювання температури у кузові	Підпис особи, яка проводила перевірку температури
1			
2			
3			

Температура у кузові перед завантаженням: _____ °C

Температура вантажу перед завантаженням: _____ °C

Дата і час подачі під завантаження: _____

Підпис і печатка (штамп) вантажовідправника: _____

* Повертається Перевізнику разом з дорожнім листом.

(додаток 19 із змінами, внесеними згідно з наказом
Міністерства транспорту України від 05.11.2001 р. N 763)

Додаток 20
до Правил перевезень вантажів
автомобільним транспортом в Україні

Перелік
продуктів і сировини тваринного походження, на які при транспортуванні у межах держави
видається ветеринарне свідоцтво

1. М'ясо і м'ясопродукти сільськогосподарських тварин (в тому числі консерви м'ясні і м'ясорослинні, ковбасні вироби, м'ясні концентрати та інше)
2. М'ясо диких і морських тварин (дикої кози, косулі, лося, оленя, дикого кабана, ведмедя, кита, моржа тощо), що вживають для харчування
3. Птиця домашня бита та тушки пернатої дичини
4. Риба морожена й маринована, рибні консерви та інші рибопродукти
5. Ендокринні залози та їх виділення
6. Мозок, язика, нирки
7. Продукти забою тварин різні: губи, вуха, кінцівки, голови тощо
8. Внутрішні органи тварин: шлунки, печінки та інше
9. Яйця птиці товарні, яєчний порошок, меланж, яєчна маса для переробки
10. Молоко і молочні продукти, в т. ч. масло вершкове, сир твердий і кисломолочний, молоко сухе й згущене, дитяче харчування
11. Маргарин
12. Шкури і хутрова сировина: невироблені шкури і шкурки домашніх, диких і морських тварин, напівфабрикати
13. Вовна мита й немита, очоси й линяння
14. Волос тварин різний, в т. ч. гриви, хвости, щетина
15. Пух тварин, пір'я й пух птиці
16. Кістки, роги, копита й ратиці невироблені
17. Міздря та обрізки шкірсировини
18. Кишки мокросолені та сухі
19. Кров тварин сушена і консервована
20. Жовч
21. Борошно м'ясне, рибне, кров'яне і кісткове
22. Фуражне зерно, комбікорм, кормові суміші, макуха, премікси, сіно, солома, сінаж, силос, жом кислий, сухий, трав'яне борошно, коренеплоди, бульбоплоди тощо
23. Корм для риб живий, сухий і комбінований
24. Мед та інші продукти бджолярства: віск, стільники, мерва бджоляна тощо
25. Ветеринарні лікарські засоби, біологічні препарати, штами мікробів, вірусів і грибів, токсини
26. Предмети колекціонування тваринного походження

Додаток 21
до Правил перевезень вантажів
автомобільним транспортом в Україні

**Групи швидкопсувних вантажів,
що допускаються до перевезення в одному автомобілі**

NN п/п	Група продуктів
1	2
	Морожені та охолоджені продукти
1	Морожене яловиче і бараняче м'ясо
2	Морожене свиняче м'ясо
3	Морожені субпродукти I категорії (крім мозку) у тарі
4	Заморожені м'ясо і субпродукти в блоках
5	Морожена птиця
6	Сало-шпик
7	Яловичий і баранячий топлений жир
8	Лярд
9	Масло вершкове
10	Масло топлене
11	Маргарин
12	Морожені яєчні продукти
	Охолоджені продукти
	А
1	Яблука зимові
2	Груші зимові
3	Виноград
	Б
1	Яблука і груші літні та зимові
2	Абрикоси і персики
3	Слива
4	Виноград
5	Вишні, черешні

6	Агрис
7	Смородина
	В
1	Помідори бурі і рожеві
2	Капуста цвітна
3	Капуста білокачанна
	Г
1	Яйця
2	Консерви у герметичній жерстяній і скляній тарі
	Сушені продукти
1	Сухі ячні продукти
2	Сухий омлет
3	Сухе молоко
4	Сухе знежирене молоко
5	Сухофрукти
6	Горіхи
7	Згущене молоко
8	Згущене молоко у герметичній жерстяній тарі
9	Консерви у герметичній жерстяній і скляній тарі

**Про затвердження Порядку і умов організації перевезень пасажирів та багажу
автомобільним транспортом**

**Наказ Міністерства транспорту України
від 21 січня 1998 року N 21**

**Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
22 квітня 1998 р. за N 257/2697**

Відповідно до пункту 4 загальних положень Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 18 лютого 1997 р. N 176, **НАКАЗУЮ:**

1. Затвердити Порядок і умови організації перевезень пасажирів та багажу автомобільним транспортом, що додається.
2. Державному департаменту автомобільного транспорту України (Докіль Л. П.):
 - 2.1. Довести до відома міністерств, відомств, Уряду Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, об'єднань, підприємств, установ та організацій, діяльність яких пов'язана з наданням транспортних послуг, Порядок і умови організації перевезень пасажирів та багажу автомобільним транспортом.
 - 2.2. Разом з Головним управлінням правового забезпечення діяльності транспорту (Логінова Л. М.) в установленому порядку подати на реєстрацію Порядок і умови організації перевезень пасажирів та багажу автомобільним транспортом в Міністерство юстиції України.
3. Контроль за виконанням наказу покласти на першого заступника Міністра Костюченка Л. М.

Міністр
ПОГОДЖЕНО:
Заступник Голови
Держспоживзахисту

В. І. Череп

А. М. Кирильчук

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Міністерства транспорту
України
від 21 січня 1998 р. N 21

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
22 квітня 1998 р. за N 257/2697

ПОРЯДОК І УМОВИ організації перевезень пасажирів та багажу автомобільним транспортом

1. Загальні положення

1.1. Ці Порядок і умови організації перевезень пасажирів та багажу автомобільним транспортом (далі - Порядок і умови), розроблені згідно з Правилами надання послуг пасажирського автомобільного транспорту, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 18 лютого 1997 р. N 176, визначають основні принципи, методи і технологію організації перевезень пасажирів і є обов'язковими для виконання перевізниками, автостанціями, автовокзалами (далі - автостанції) всіх форм власності, замовниками і водіями.

1.2. Дотримання цих Порядку і умов має забезпечувати:

своєчасне, повне та якісне задоволення потреб населення в перевезеннях автомобільним транспортом;

захист прав громадян під час їх транспортного обслуговування;

безпечне функціонування автомобільного транспорту;

створення рівних умов для господарської діяльності підприємств автомобільного транспорту незалежно від форм власності;

обмеження монополізму та розвиток конкуренції;

координацію роботи різних видів транспорту;

охорону навколишнього природного середовища від шкідливого впливу автомобільного транспорту.

1.3. Цими Порядком і умовами передбачаються вимоги до:

організації маршрутів;

організації автобусних і маршрутних таксомоторних перевезень;

укладення договорів про організацію перевезень;

організації обслуговування населення та пасажирів на автостанціях;

організації диспетчерського управління та контролю за перевезеннями.

1.4. Розміщення реклами на транспортних засобах та в їхніх салонах, на зупинках, автостанціях повинно здійснюватись з дотриманням законодавства про рекламу.

2. Організація маршрутів

2.1. Організація маршрутів передбачає:

вивчення пасажиропотоків на існуючій транспортній мережі (далі - попит населення на перевезення);

обстеження доріг та дорожніх об'єктів;

відкриття, закриття, зміну маршрутів;

побудову розкладів руху;

оформлення паспортів маршрутів.

2.2. Вивчення попиту населення на перевезення

2.2.1. Для вивчення попиту населення на перевезення використовуються табличний, матричний та обліковий методи обстеження пасажиропотоків і кореспонденцій.

2.2.2. Табличний метод застосовується для обстеження пасажиропотоків на напружених маршрутах потужністю понад 200 пас./год., де обліковцем визначається кількість пасажирів, які на зупинках ввійшли до автобуса та вийшли з нього. Обстеження проводиться вибірково з моделюванням пасажиропотоків і трансформацією їх у маршрутні та міжрайонні кореспонденції.

Цей метод застосовується на міських та приміських маршрутах.

2.2.3. Матричний метод застосовується для обстеження маршрутних кореспонденцій на маршрутах потужністю пасажиропотоків до 200 пас./год., де обліковцем визначається кількість пасажирів, що ввійшли на зупинках, і заповнюються матриці помаршрутних кореспонденцій пасажирів за зупинками їх виходу. Під час обробки одержаної інформації здійснюється моделювання кореспонденцій у пасажиропотоки.

Цей метод застосовується на приміських та міжміських маршрутах.

2.2.4. Обліковий метод визначення помаршрутних кореспонденцій пасажирів застосовується для оброблення відомостей про продані на кожний рейс квитки або формулярів (дорожніх листів), з систематизацією цієї інформації в помаршрутні кореспонденції та з подальшим моделюванням пасажиропотоків.

Цей метод застосовується на міжміських та міжнародних маршрутах.

2.2.5. Вивчення попиту населення на перевезення здійснюється на основі єдиного методичного та програмного забезпечення для засобів обчислювальної техніки, викладеного в Методиці вивчення попиту населення на пасажирські перевезення, згідно з додатком 1 до цих Порядку і умов.

2.2.6. Вивчення попиту населення на перевезення здійснюється:

комплексно - на всій міській, приміській та міжміській транспортній мережі - не менш як один раз на три роки;

вибірково - на міських, приміських, міжміських та міжнародних маршрутах, якщо пасажиропотоки зазнають значних змін;

коригувально - на будь-якому маршруті через три - чотири місяці після його відкриття.

2.3. Обстеження доріг та дорожніх об'єктів

2.3.1. Обстеження доріг та дорожніх об'єктів проводиться з метою визначення відповідності стану, типу покриття і ширини проїзної частини дороги та узбіч, горизонтальних і вертикальних радіусів кривих, поздовжніх ухилів, видимості та облаштування доріг, а також залізничних переїздів до вимог ДСТУ 3687-97 "Безпека дорожнього руху: автомобільні дороги, вулиці та залізничні переїзди. Вимоги до експлуатаційного стану" та Єдиних правил ремонту і утримання автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, правилам користування ними та охорони, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 березня 1994 р. N 198.

2.4. Відкриття, закриття та зміна маршрутів

2.4.1. Підпункт 2.4.1 пункту 2.4 виключено

2.4.1. Для вирішення питання про доцільність відкриття маршруту попередньо необхідно:

визначити попит у перевезеннях пасажирів;

обрати трасу руху і провести обстеження дорожніх умов;

скласти техніко-економічне обґрунтування доцільності відкриття маршруту.

2.4.2. Нові маршрути відкриваються за наявності стійких транспортних кореспонденцій населення і забезпечення умов безпеки перевезень.

2.4.3. Для відкриття маршрутів необхідно забезпечити:

розташування початкових і кінцевих зупинок маршрутів у пасажиротвірних і пасажиропоглинальних місцях;

транспортний зв'язок для найбільшої кількості пасажирів за найкоротшими шляхами прямування;

надання автобусів таких типів, які відповідають виду перевезень;

використання засобів контролю за регулярністю руху;

скоординований рух автобусів на маршруті, що збігається з іншими маршрутами, а також з графіком роботи інших видів пасажирського транспорту;

використання на маршрутах ефективних форм організації праці водіїв та систем організації руху.

2.4.4. Регулярні та нерегулярні міжнародні перевезення пасажирів на території України здійснюються за наявності дозволу на виконання міжнародних регулярних та нерегулярних перевезень пасажирів, згідно з додатками 2 та 3 до цих Порядку і умов.

2.4.5. Для відкриття міжнародних маршрутів регулярних перевезень пасажирів перевізники повинні:

узгодити з іноземними перевізниками відкриття маршрутів;

надіслати до Мінтрансу заявки і договори про спільну діяльність з іноземними перевізниками та копії виданих їм спеціальних дозволів (ліцензій).

Мінтранс у свою чергу зобов'язаний:

2.4.5.1. Розглянути зазначені договори про спільну діяльність.

2.4.5.2. Узгодити розклади руху транспортних засобів на міжнародних маршрутах.

2.4.5.3. Надіслати компетентним органам іноземних держав, відповідно до вимог міжнародних договорів України про автомобільні перевезення, заявки на відкриття міжнародних маршрутів з проханням про одержання від них відповідних дозволів.

2.4.5.4. Передати компетентним органам іноземних держав дозволи на виконання міжнародних перевезень пасажирів іноземними перевізниками на території України і видати дозволи, одержані від компетентних органів іноземних держав, українським перевізникам на виконання міжнародних перевезень пасажирів та багажу на території іноземних держав.

2.4.5.5. Узгодити з Держкомкордоном, Держмитслужбою та МВС час перетинання автобусами міжнародних маршрутів регулярних перевезень державного кордону України і видати перевізникам перепустки єдиного для всіх пунктів пропуску зразка на позачергове перетинання автобусом державного кордону України (зразок яких затверджений наказом Мінтрансу, Держкомкордону, Держмитслужби та МВС від 10.12.97 р. N 434/14/14/922).

2.4.6. Залежно від величини пасажиропотоку та дорожніх умов на маршруті, вимогами до обладнання дорожніх об'єктів передбачається наявність:

майданчиків для розвороту і відстою автобусів у початкових і прикінцевих пунктах міських маршрутів;

посадкових майданчиків, павільйонів, а залежно від розміру пасажирообороту - автостанцій на зупинках приміських і міжміських маршрутів.

2.4.7. У разі потреби в дообладнанні дорожніх споруд на маршруті одночасно з паспортом маршруту розробляється план заходів щодо їх облаштування з обумовленням терміну виконання відповідних робіт, який затверджується одночасно з паспортом маршруту.

2.4.8. Рух автобусів на маршруті, залежно від величини пасажиропотоків та характеристики маршрутних кореспонденцій, організовується за звичайним або експресним режимом.

2.4.9. Кожному маршруту Мінтрансом або відповідною місцевою державною адміністрацією, органом місцевого самоврядування, у межах їх повноважень, присвоюється порядковий номер. Нумерація міських і приміських маршрутів ведеться у кожному місті.

Маршрути мають єдину нумерацію по області: міські автобусні - від 1 до 99; приміські - від 100 до 499. На міжміських та міжнародних маршрутах нумерація рейсів проводиться за напрямками: на північ і захід - присвоюються парні номери рейсів, на схід і південь - непарні.

2.4.10. Перед відкриттям автобусного маршруту перевізник за погодженням з відповідною державною адміністрацією, органом місцевого самоврядування або Мінтрансу створює комісію за участю власників дорожніх об'єктів або їхніх уповноважених осіб. Комісія здійснює обстеження доріг та дорожніх об'єктів, на підставі якого складає акт про готовність маршруту до відкриття із зазначенням дати його відкриття.

За наявності недоліків комісія зазначає в акті терміни і відповідальних за їх усунення осіб. У цьому разі маршрут відкривається з урахуванням часу на усунення недоліків, зазначених в акті.

2.4.11. Про відкриття, закриття маршруту та зміни розкладу руху на міських маршрутах повідомляється через засоби масової інформації (місцеву пресу, радіо) і спеціальні оголошення в автобусах, на зупинках та в автостанціях не пізніше ніж за три дні, приміських і міжміських - не пізніше ніж за п'ять днів, а міжнародних - за п'ятнадцять днів.

2.4.12. Після відкриття маршруту перевізник забезпечує: регулярність перевезень та належну якість обслуговування пасажирів, дотримання розкладу руху, перевезення в автобусі максимально дозволених кількості пасажирів, а також належну ефективність використання транспортних засобів.

2.4.13. Зміна маршруту проводиться відповідно до підпунктів 2.4.1 - 2.4.7 цих Порядку і умов.

2.4.14. У разі стихійного лиха, епідемії, епізоотії чи іншої надзвичайної ситуації перевізник може закрити маршрут або обмежити на ньому рух, якнайшвидше повідомивши про це місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування.

2.5. Вимоги до розміщення, обладнання та утримання зупинок на маршрутах пасажирського автомобільного транспорту

2.5.1. Ці вимоги встановлюють порядок розміщення, обладнання та утримання зупинок пасажирського автомобільного транспорту у містах і селищах міського типу України, на приміських маршрутах, і є обов'язковими для всіх підприємств, установ та організацій, які займаються проектуванням, будівництвом та експлуатацією зупинок.

2.5.2. Вимоги розроблено відповідно до положень БДН 360-92 "Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень", ДСТУ 2586-94 "Знаки дорожні. Загальні технічні умови. Правила застосування", ДСТУ 2587-94 "Розмітка дорожня. Загальні технічні умови. Правила застосування", ГОСТ 25859-90 "Отличительные знаки и информационное обеспечение состава пассажирского наземного транспорта, остановочных пунктов и пассажирских станций. Общие технические требования".

2.5.3. Зупинки на міських автобусних маршрутах повинні розташовуватись поблизу пасажиротвірних і пасажиропоглинальних пунктів: житлових масивів, підприємств, культурно-побутових закладів, торговельних центрів, місць масового відпочинку населення, залізничних станцій, річкових і морських портів, аеропортів, станцій метрополітену тощо.

2.5.4. Вибір місця розташування зупинок покладається на перевізників, які здійснюють перевезення пасажирів у населеному пункті та на приміських маршрутах.

2.5.5. Подвійні зупинки розміщують тільки тоді, коли вони передбачені для обслуговування декількох маршрутів одного виду транспортних засобів із сумарною частотою руху більш як 30 одиниць за годину.

2.5.6. Розміщення зупинок на вулично-дорожній мережі повинно відповідати таким основним вимогам:

якнайзручнішого і безпечного підходу до основних об'єктів, масово відвідуваних громадянами;

якнайменшого зниження пропускної здатності міської вулиці (дороги);

якнайменших взаємних перешкод між різними видами міського транспорту;

зручності пересадки з одного виду міського транспорту або маршруту на інший;

безпеки дорожнього руху.

2.5.7. У місцях перетину, відгалуження або збіжності автобусних маршрутів розміщення зупинок повинно забезпечувати не лише зручність пересадок, а й зручність користування маршрутами одного напрямку.

2.5.8. У місцях перетину маршрутів зупинки слід розміщувати так, щоб пасажери не перетинали проїзної частини вулиці (дороги).

2.5.9. Автобусні зупинки слід розміщувати, як правило, за перехрестям вулиць та доріг.

2.5.10. Розміщення автобусних зупинок до перехрестя вулиць і доріг припустиме у виняткових випадках, зокрема у разі, якщо:

до перехрестя знаходиться великий масово відвідуваний громадянами об'єкт або вхід до підземного пішохідного переходу;

резерв пропускної здатності проїзної частини вулиці (дороги) до перехрестя більший, ніж за ним;

час, який пасажери витрачають на пересадку, значно скорочується;

поряд з перехрестям розпочинається під'їзд до мосту, естакади, тунелю, шляхопроводу тощо або знаходиться залізничний переїзд.

2.5.11. На посадкових майданчиках не повинно бути зелених насаджень, кіосків, рекламоносіїв та інших об'єктів і споруд (крім кіосків для продажу проїзних квитків та навісів або павільйонів для пасажирів), які б створювали перешкоди нормальному функціонуванню зупинки.

Винятком є посадкові майданчики, які розміщуються на тротуарах або розподільчих смугах між ними та проїзною частиною, де ростуть дерева.

2.5.12. Розміщення споруд побутово-торгівельного призначення і рекламоносіїв поблизу зупинок слід здійснювати відповідно до Єдиних правил ремонту і утримання автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, правил користування ними та охорони, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 березня 1994 р. N 198.

2.5.13. Зупинки автобусів на міських, експресних, приміських, маршрутних таксомоторних, вантажопасажирських маршрутах обладнуються автопавільйонами, трафаретами з найменуванням зупинки і номером маршруту, відомостями про режим роботи автобусів (найменування початкового і кінцевого пунктів, час початку та закінчення руху на маршруті, інтервал руху або час відправлення автобусів) (додатки 4 - 7 до цих Порядку і умов) та інформацією з безпеки дорожнього руху.

Інформація про режим роботи автобусів у вихідні і святкові дні подається у вигляді приміток до основної інформації.

Усі інші відомості повинні наноситись на інформаційну табличку, яка має таку саму ширину і колір, як і дорожній знак, і яка встановлюється як безпосередньо під знаком, так і безпосередньо поблизу нього, в місці, зручному для огляду.

2.5.14. Якщо інтервал руху на маршруті не перевищує 20 хвилин, то на трафаретах зазначається інтервал руху протягом доби, а якщо перевищує - час відправлення автобусів із зупинки.

2.5.15. На зупинках автобусів, що виконують експресні, маршрутні таксомоторні та вантажопасажирські перевезення, над найменуванням зупинки на трафареті червоною

фарбою наноситься напис "Експрес", чорною, відповідно - "Таксі маршрутне" та "Вантажопасажирські перевезення".

Зупинки на вимогу обладнуються трафаретом з написом чорною фарбою "На вимогу" (додаток 8 до цих Порядку і умов).

Розміри написів на трафаретах та інформаційних табличках повинні бути такими, щоб їх можна було прочитати з відстані не менш як 3 м.

2.5.16. Допускається у верхній частині знака, над зображенням виду рухомого складу, наносити найменування організації, відповідальної за санітарний стан зупинки.

2.5.17. Інформація про зміну руху транспортних засобів у вихідні і святкові дні подається у вигляді приміток до основної інформації.

2.5.18. Покриття і всі складові обладнання зупинок повинні постійно бути в належному експлуатаційному стані і відповідати вимогам безпеки дорожнього руху.

2.5.19. Покриття зупинки слід регулярно прибирати від сміття, якнайшвидше очищувати від снігу та льоду.

2.5.20. З настанням ожеледиці посадковий майданчик слід посипати піском, а місце зупинки маршрутних транспортних засобів - піщано-сольовою сумішшю, з розрахунку 300 - 400 г суміші на 1 м².

2.5.21. Після очищення проїзної частини від снігу необхідно негайно розчищати сніговий замет, що утворюється в лотку по всій довжині посадкового майданчика і на 5 - 10 м в обидва боки.

2.5.22. Урни слід очищати у міру наповнення їх сміттям.

2.5.23. Фарбувати кіоски продажу проїзних квитків, лави, навіси, павільйони, урни, кронштейни, стояки та інші елементи обладнання зупинок слід у міру потреби, але не рідше ніж через кожні 2 роки.

2.6. Розклад руху

2.6.1. Розклад руху є основою організації руху на маршрутах і обов'язковий для виконання працівниками пасажирського автомобільного транспорту.

2.6.2. Розклад руху повинен розроблятися з дотриманням таких вимог:

вчасного задоволення попиту населення на перевезення;

використання місткості автобусів згідно з паспортом заводу-виготовлювача;

мінімальних витрат часу пасажирів на поїздки;

регулярності руху автобусів на маршруті;

комфортності умов поїздки пасажирів;

дотримання режимів та умов праці водіїв і кондукторів згідно із законодавством;

ефективного використання автобусів на маршрутах.

2.6.3. Перевізники складають такі види розкладу руху:

зведений - для міських, приміських, міжміських, міжнародних, туристичних, експресних і таксомоторних маршрутів - у формі таблиць. У ньому зазначається час відправлення автобусів з початкового пункту та прибуття до кінцевого пункту;

автостанційний - на приміських, міжміських та міжнародних - для кінцевих і проміжних пунктів маршрутів. У ньому зазначається час прибуття та відправлення з початкового і проміжних пунктів, прибуття до кінцевого пункту, тривалість зупинок та всього рейсу;

робочий - розклад руху, який водій одержує перед виїздом на маршрут - для міських, приміських, міжміських, міжнародних, туристичних, експресних і таксомоторних маршрутів. У ньому зазначається час відправлення з початкової зупинки і контрольних пунктів та прибуття до кінцевого пункту.

Відповідні зразки розкладу руху подано в таблицях 1 - 3 додатка 9 до цих Порядку і умов.

2.6.4. Розклад руху на міських і приміських маршрутах затверджується, а на внутрішньообласних - погоджується відповідними місцевими державними адміністраціями або органами місцевого самоврядування в межах їх повноважень. Розклад руху на міжобласних маршрутах затверджується, а на міжнародних - узгоджується з Державним департаментом автомобільного транспорту.

2.6.5. Автостанції на основі приміських, міжміських, міжнародних розкладів руху, складених перевізниками, розробляють автостанційні розклади руху, які розміщуються в приміщенні автостанції для інформування пасажирів, а також публікуються в інформаційних листках, брошурах тощо для поширення серед населення.

2.6.6. Розклад руху на міських, приміських, міжміських та міжнародних маршрутах складається на весняно-літній та осінньо-зимовий періоди року, а на міських, приміських та міжміських - ще й окремо на робочі і вихідні дні.

Термін переходу на відповідний розклад руху на міських, приміських та внутрішньообласних маршрутах щорічно визначається відповідними місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування, а на міжміських та міжнародних - Державним департаментом автомобільного транспорту.

Зміни в розкладі руху на приміських, міжміських та міжнародних маршрутах узгоджуються перевізником з відповідними автостанціями.

2.7. Оформлення паспорта маршруту

2.7.1. На маршрут оформлюється паспорт згідно з наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 07.05.2010 № 278 "Про затвердження Порядку розроблення та затвердження паспорта автобусного маршруту", зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 17.06.2010 за № 408/17703.

2.7.2. Підпункт 2.7.2 пункту 2.7 розділу 2 вилучено

2.7.3. Підпункт 2.7.3 пункту 2.7 розділу 2 вилучено

3. Організація перевезень

3.1. Технічний стан автобусів та вантажопасажирських автомобілів, які працюють на маршрутах, повинен відповідати вимогам Правил дорожнього руху та інструкціям заводів-виготовлювачів.

3.2. На маршрутах у гірській місцевості не допускається використання автобусів та вантажопасажирських автомобілів з пробігом понад 200 тис. км з початку їх експлуатації, при цьому автошини повинні мати ступінь зносу не більш як 50 відсотків від нормативного.

3.3. Неприпустимим є випуск на лінію автобусів та вантажопасажирських автомобілів:

з несправним спідометром та пошкодженням обладнання аварійного відкриття люків, дверей, вікон у салоні автобусів;

не забезпечених необхідним протипожежним обладнанням, медичними аптечками, знаками аварійної зупинки, противідкотними упорами;

без зазначеної в додатку 12 цих Праворядку і умов відповідної візуальної інформації.

3.4. В автобусах та вантажопасажирських автомобілях, які виконують перевезення пасажирів, не повинно бути конструктивних елементів, не передбачених заводом-виготовлювачем, у тому числі заблокованих дверей і аварійних виходів; пошкоджень оббивки сидінь і внутрішніх стінок салонів та пофарбування; плям і подряпин, а також не повинні використовуватися непрозорі матеріали для заміни скла.

3.5. Автобуси та вантажопасажирські автомобілі на маршрутах у гірській місцевості повинні бути обладнані протитуманними фарами і фарами заднього ходу.

3.6. Перевізник повинен здійснювати контроль за дотриманням водіями розкладу руху та норм місткості автобусів і вантажопасажирських автомобілів на предмет відповідності до паспорту заводу-виготовлювача.

На міських та приміських маршрутах кількість пасажирів в автобусі не повинна перевищувати загальної місткості, передбаченої інструкцією заводу-виготовлювача.

На міжміських, міжнародних та таксомоторних маршрутах кількість пасажирів не повинна перевищувати кількості місць для сидіння.

3.7. До роботи на автобусі допускається водій тільки тієї категорії, яка дозволяє працювати на пасажирському автомобільному транспорті.

3.8. Посадка (висадка) пасажирів у маршрутні таксомотори та вантажопасажирські автомобілі проводиться на зупинках та на шляху прямування транспорту на вимогу пасажирів. Посадка на вимогу на шляху прямування проводиться тільки за наявності вільних місць, із дотриманням Правил дорожнього руху.

3.9. Маршрутні таксомоторні перевезення та вантажопасажирські перевезення здійснюються відповідно сертифікованими автобусами (мікроавтобусами) та вантажопасажирськими автомобілями.

3.10. Вимоги до розміщення візуальної інформації на автобусах, мікроавтобусах та вантажопасажирських автомобілях подано в додатку 12 до цих Порядку і умов. Візуальна інформація може розміщуватися із застосуванням електронних табло.

3.11. На таксомоторі слід встановити таксометр, сигнальний ліхтар із зеленим та червоним світлом угорі праворуч на лобовому склі, розпізнавальний ліхтар оранжевого кольору на даху таксі з композицією з чорних квадратів, розташованих у шаховому порядку (рис. 4, 8 додатка 12 до цих Порядку і умов).

4. Укладання договорів про організацію перевезень пасажирів

4.1. Перевезення пасажирів автомобільним транспортом здійснюється на підставі одного з таких документів:

квитка, який посвідчує право громадянина на користування автомобільним транспортом та перевезення за плату багажу на міських (у тому числі маршрутних таксомоторних), приміських і міжміських маршрутах. Форма квитка та багажної квитанції на міжнародні перевезення пасажирів, Інструкція з оформлення квитка та багажної квитанції на проїзд в автобусах міжнародних маршрутів встановлюються згідно з додатком 13 до цих Порядку і умов;

довгострокового договору перевезення організованих груп дітей, зразок якого затверджений наказом Мінтрансу та Міносвіти від 10.12.97 р. N 431/7, договору разового перевезення організованих груп дітей у формі замовлення, зразок якого затверджений наказом Мінтрансу та Міносвіти від 09.01.98 р. N 4/8, а також дозволу на перевезення організованих груп дітей, зразок якого затверджений наказом Мінтрансу та Міносвіти від 09.01.98 р. N 5/9;

зовнішньоекономічного договору про сумісну діяльність, пов'язану з міжнародним регулярним перевезенням пасажирів, за зразком, уміщеним в додатку 14 до цих Порядку і умов, та договору про міжнародні нерегулярні і маятникові автомобільні перевезення пасажирів, за зразком, наведеним в додатку 15 до цих Порядку і умов;

довгострокового договору на перевезення туристів, зразок якого затверджений наказом Мінтрансу та Держкомтуризму від 10.12.97 р. N 433/5, та договору разового перевезення туристів, зразок якого затверджений наказом Мінтрансу та Держкомтуризму від 09.01.98 р. N 6/4;

договору про сумісну діяльність, пов'язану з обслуговуванням пасажирів автомобільним транспортом, за зразком, уміщеним в додатку 16 до цих Порядку і умов;

договору оренди приміщення підприємствами, що надають послуги населенню та пасажирам, за зразком, уміщеним в додатку 17 до цих Порядку і умов.

5. Розділ 5 втратив чинність

6. Розділ 6 вилучено

Додаток 1
до Порядку і умов організації перевезень
пасажирів та багажу автомобільним
транспортом

МЕТОДИКА

вивчення попиту населення на пасажирські перевезення

1. Загальні положення

1.1. Ця Методика визначає єдиний уодноманітнений порядок робіт з вивчення попиту населення на пасажирські перевезення перевізниками та автостанціями всіх форм власності на міських, приміських, міжміських та міжнародних маршрутах, яке проводиться з метою підвищення якості транспортного обслуговування населення і ефективності використання рухомого складу, а також забезпечення розвитку конкуренції, обмеження монополізму на ринку пасажирських послуг та вибір на конкурсних засадах кращих перевізників.

1.2. Вивчення пасажиропотоків проводиться ДержавтотрансНДІпроектom та Транспортною академією України з використанням табличних, матричних і облікових методів - з обробкою та моделюванням вихідної інформації із застосуванням засобів обчислювальної техніки.

1.3. Матеріали вивчення попиту населення на перевезення використовуються для організації раціональної маршрутної системи та її коригування; координації роботи різних видів пасажирського транспорту; обґрунтування типу, кількості рухомого складу та його розподілу за маршрутами; вибору форм організації праці водіїв; побудови розкладів руху транспортних засобів; організації проведення конкурсів на здійснення перевезень пасажирів автомобільним транспортом.

1.4. Ефективність вивчення попиту населення на перевезення визначається системністю, єдністю, уодноманітненістю нормативно-довідкової інформації (НДІ), проведенням моделювання пасажиропотоків та кореспонденцій за рейсом, за маршрутом, групою маршрутів і видами транспорту, а також можливістю раціональної побудови маршрутних систем в місті, районі, області з урахуванням всіх видів пасажирського транспорту.

1.5. Програмне забезпечення для засобів обчислювальної техніки являє собою пакет програм проведення розрахунків з обробки і аналізу матеріалів вивчення пасажиропотоків з організацією запровадження логістичного контролю, повідомленням про помилки та похибки, а також видачею кінцевих результатів.

1.6. Нормативно-довідкова інформація маршрутних систем міста, приміських, міжміських та міжнародних перевезень заповнюється перевізником.

1.7. Вихідна інформація про результати вивчення пасажиропотоків надається замовнику в друкованому вигляді або на дискетах в комплексі з призначеним програмним забезпеченням, пристосованим для оперативного розв'язання завдань організації маршрутів безпосередньо перевізниками. У разі передачі інформації на дискетах з комплексом програм передбачається авторський супровід ДержавтотрансНДІпроектom.

1.8. Методика призначена для перевізників та автостанцій всіх форм власності.

1.9. За цією методикою провадиться:

підготовка та проведення обстеження;

обробка інформації за алгоритмами;

аналіз результатів обстеження пасажиропотоків.

2. Підготовка та проведення обстеження пасажиропотоків

2.1. Підготовка та проведення обстеження пасажиропотоків на маршрутах здійснюється табличним, матричним та обліковим методами згідно з планом обстеження пасажиропотоків на маршрутах (таблиця 1 цього додатка).

2.2. Табличний метод

2.2.1. З використанням табличного методу провадиться підрахунок кількості пасажирів, що зайшли в транспортний засіб (далі - ТЗ) та вийшли з нього на зупинках, обліковцями, що в ньому знаходяться, з внесенням цих даних до маршрутної таблиці (таблиця 2 цього додатка). Попередньо в маршрутній таблиці зазначається номер маршруту, час відправлення ТЗ, назви зупинок.

Маршрутні таблиці комплектуються для кожного обліковця в окрему папку за кількістю рейсів, які підлягають обстеженню. На папці зазначаються номер маршруту, дверей та час роботи обліковця.

2.2.2. Достатня достовірність результатів визначення та моделювання пасажиропотоків забезпечується виконанням показників вибірковості їх вивчення відповідно до таблиці 3 цього додатка. За цією таблицею провадиться розрахунок необхідної кількості обліковців.

2.2.3. Перед проведенням обстеження кожному обліковцю видається відповідна папка та індивідуальна інформаційна картка (або нарукавна пов'язка). Обліковцям відводяться місця біля кожних дверей ТЗ.

2.2.4. Під час проведення обстеження на кожен рейс обліковцем заповнюється рейсовий листок (таблиця 4 цього додатка), який містить інформацію про вид транспорту, номер маршруту, напрямок руху транспортних засобів, час початку та закінчення рейсу, марку рухомого складу, кількість вагонів та вид перевезень.

2.2.5. Нормативно-довідкова документація маршрутної системи міста складається з маршрутних таблиць, рейсових листків, характеристики маршрутної системи, переліку зупинок та відстані між ними, характеристики рухомого складу (таблиці 2 - 7 цього додатка).

2.3. Матричний метод

2.3.1. Матричний метод вивчення попиту населення на перевезення відрізняється від табличного тим, що замість маршрутної таблиці використовується маршрутна матриця (таблиця 8 цього додатка), в якій обліковцем зазначається кількість пасажирів, що прямують у ТЗ до певної зупинки, за кожним рейсом. Інші умови проведення обстеження є аналогічні до табличного методу.

2.3.2. Нормативно-довідкова інформація маршрутної системи приміських, міжміських та міжнародних перевезень складається з рейсових листків, характеристики рухомого складу, маршрутних матриць, характеристики маршрутної системи приміських перевезень, розкладу руху на приміському маршруті, таблиці вартості проїзду пасажирів на приміських маршрутах (таблиці 4, 7 - 11 цього додатка).

2.4. Обліковий метод

2.4.1. Обліковий метод відрізняється від матричного тим, що маршрутна матриця заповнюється не за результатами обстеження пасажиропотоків, а під час обробки порейсових квитково-облікових листів або формулярів (дорожніх листів) про виконання нерегулярних міжнародних перевезень.

3. Обробка інформації про пасажиропотоки

3.1. Алгоритми обробки інформації про пасажиропотоки передбачають формування пасажиропотоків на міських, приміських, міжміських та міжнародних маршрутах за рейсами, за маршрутом в цілому, за годинами доби, а також моделювання на їх основі помаршрутних та міжрайонних кореспонденцій.

3.2. Блок-схему обробки інформації про пасажиропотоки на міських маршрутах і моделювання пасажиропотоків в кореспонденції уміщено на рис. 1, 2 цього додатка.

3.3. Блок-схему обробки інформації про пасажиропотоки на приміських, міжміських та міжнародних маршрутах уміщено на рис. 3 цього додатка.

4. Аналіз результатів вивчення пасажиропотоків

4.1. Результати обробки матеріалів обстеження пасажиропотоків з використанням засобів обчислювальної техніки систематизуються за маршрутами, за видами транспорту та в цілому за маршрутною системою.

Вихідні дані маршруту (таблиці 12 - 21 цього додатка) та маршрутної системи (таблиці 22 - 30 цього додатка) містять обсяг вибірки обстеження на маршрутах, загальну характеристику, розподіл пасажирів за годинами доби, дані про максимально завантажені перегони за маршрутами, наповнення транспортних засобів за маршрутами, характеристику нерівномірності пасажиропотоків, показники роботи транспортних засобів на маршрутах, оцінку якості транспортного обслуговування населення, матрицю міжрайонних кореспонденцій пасажирів, а також інтерактивну машинну графіку, виконану за допомогою засобів обчислювальної техніки з поданням у графічній формі таких показників:

розподіл пасажиропотоків за годинами доби;

розподіл пасажиропотоків на маршруті;

розподіл пасажиропотоків та відповідної кількості автобусів в годинних інтервалах;

картограму пасажиропотоків на лімітних ділянках транспортної мережі;

схему розподілу кореспонденцій на транспортній мережі;

картограму пасажиропотоків на транспортній мережі (приклад показу цих графічних даних наведено на рис. 4 - 9 цього додатка).

ЗАТВЕРДЖЕНО
(Орган місцевого самоврядування)

ПЛАН
обстеження пасажиропотоків
на маршрутах _____

(міські, приміські, міжміські, міжнародні)

N п/п	Завдання	Відповідальний за виконання	Термін виконання	Примітка
1	2	3	4	5
1. Підготовка та проведення обстеження пасажиропотоків на маршрутах				
1.1	Підготувати (Мінтрансу) або його підрозділу проект рішення органу місцевого самоврядування щодо обстеження попиту населення на перевезення	замовник		
1.2	Підготувати нормативно-довідкову інформацію щодо маршрутної системи	перевізники		
1.3	Вивчити і скласти уточнену схему маршрутів	виконавець та перевізники		
1.4	Виконати розрахунки необхідної кількості обліковців, старших на маршрутах, а також карток обстеження, рейсових листків, канцелярського приладдя тощо	виконавець		
1.5	Визначити та узгодити з перевізниками, автотранспортними підприємствами, навчальними закладами, іншими організаціями кількісний склад обліковців (позмінно)	виконавець		
1.6	Розмножити документацію для обстеження пасажиропотоків (примірників): - карток обстеження ____; - рейсових листків ____; - оголошень ____	виконавець		
1.7	Узгодити графіки інструктажу обліковців з перевізниками, автотранспортними підприємствами та навчальними закладами.	виконавець		
	Визначити місця зосередження обліковців			
1.8	Придбати для роботи обліковців та старших маршрутів (одиниць): - нарукавних пов'язок ____; - папок для паперу ____;	виконавець		

	- ручок ____			
1.9	Визначити форми таблиць обстеження та рейсових листків, із зазначенням на них, відповідно, номера маршруту, часу відправлення та найменування зупинкових пунктів на маршруті	перевізники		
1.10	Визначити кількість співробітників, необхідну для підготовки та проведення обстеження	перевізники		
1.11	Узгодити з отриманням погодження з виконавцем робіт списки обліковців та здати виконавцю робіт	перевізники		
1.12	Розподілити обліковців на маршрутах	виконавець		
1.13	Провести інструктаж обліковців та працівників, залучених до проведення обстеження	виконавець		
1.14	Поінформувати перевізників про неприпустимість проведення змін руху транспортних засобів на маршрутах під час обстеження	замовник		
1.15	Забезпечити в дні обстеження випуск на маршрут транспортних засобів згідно із затвердженим графіком	перевізники		
1.16	Поінформувати населення про день і мету обстеження шляхом оголошень по радіо, телебаченню, в місцевій пресі, у транспортних засобах та на зупинках	замовник		
1.17	Надати приміщення для штабу керівництва обстеження, забезпечити його телефонним зв'язком	замовник		
1.18	Визначити і виділити кількість автобусів та легкових автомобілів, потрібну для доставки обліковців (в тому числі резервних), збирання матеріалів обстеження та контролю за ходом обстеження	замовник та перевізники		
1.19	Визначити пункти збирання матеріалів обстеження	виконавець		
1.20	Організувати збір матеріалів обстеження	виконавець		
1.21	Передати виконавцю матеріали обстеження для подальшої обробки згідно з актом	перевізники		
2. Обробка матеріалів обстеження пасажиропотоків				
2.1	Помаршрутна обробка матеріалів обстеження пасажиропотоків	виконавець		
2.2	Аналіз маршрутної системи на основі	виконавець		

	обстеження пасажиропотоків			
3. Заходи щодо організації пасажирських перевезень				
3.1	Обґрунтування типу, кількості рухомого складу	виконавець		
3.2	Визначення форм організації праці водіїв; побудова розкладів руху транспортних засобів	виконавець		
3.3	Виконання розрахунку транспортного пасажирського балансу по місту, району, області	виконавець		
3.4	Розроблення заходів з оптимізації маршрутної системи	виконавець		
3.5	Підготовка вихідних даних для проведення конкурсу на перевезення пасажирів автомобільним транспортом	виконавець		
4. Впровадження заходів щодо удосконалення пасажирських перевезень				
4.1	Узагальнення вжитих заходів щодо удосконалення пасажирських перевезень	виконавець		
4.2	Оформлення та видача рекомендацій замовнику	виконавець		
4.3	Впровадження рекомендацій з удосконалення пасажирських перевезень та авторський нагляд	виконавець		

Таблиця 2

Зразок

Маршрутна таблиця

--

Таблиця 3

Зразок

Вибірковість вивчення пасажиропотоків

Інтервал руху, хв.	до 5	5 - 10	10 - 20	понад 20
Вибірковість	через 3 рейси	через 2 рейси	через 1 рейс	кожний рейс
Відсоток	25	33	50	100

Зразок

РЕЙСОВИЙ ЛИСТОК
Маршрут N: 12
Вид транспорту: автобус
Марка: ІК-280
Напрямок: 1 (1 - прямий; 2 - зворотний)
Час відправлення: 12 год. 30 хв.
Час прибуття: 13 год. 30 хв.
Кількість вагонів: 1
Вид перевезення: міський

Таблиця 5

Зразок

**ХАРАКТЕРИСТИКА
маршрутної системи міста**

Показник	Умовне позначення	Одиниця виміру	Значення показника
1. Площа забудованої частини міста	F	км ²	
2. Щільність транспортної мережі	□	км/км ²	
3. Загальна протяжність вулиць	L _{вул}	км	
4. Загальна протяжність маршруту в прямому та зворотному напрямках	L _{заг}	км	
5. Кількість зупинок на маршрутах (на маятникових маршрутах ураховується одна з двох кінцевих зупинок)	N _{зуп}		
6. Коефіцієнт графічності руху	K _Г		
7. Коефіцієнт пересадності	K _{пер}		
8. Середня відстань підходу пасажирів до зупинки	I _{ср}	км	
9. Середня відстань поїздки пасажирів	I _{ср. п}	км	

Примітка. Дані за показниками 2 і 8 проставляються з урахуванням всіх видів пасажирського транспорту, а за 3 - 7 і 9 - для кожного виду транспорту окремо.

Зразок

ПЕРЕЛІК**зупинок та відстань між ними на автобусному маршруті N 10 "пл. Свободи - м'ясокомбінат"**

N зупинки	Найменування зупинки (прямий напрямок)	Відстань між зупинками*, метрів	N зупинки	Найменування зупинки (зворотний напрямок)	Відстань між зупинками*, метрів
1	пл. Свободи	0	16	М'ясокомбінат	0
2	вул. Чекистів	700	15	Абразивний завод	900
3	вул. Янголенка	1200	14	8-ма міськлікарня	750
4	Гортоп	500	13	с-ще Димитрова	450
5	вул. Коленкіна	320	12	вул. Карпенка-Карого	8000
6	вул. Червона	200	11	Залізнична	400
7	Центральна прохідна	354	10	вул. Фонвізіна	500
8	Житловий масив	760	9	вул. Іванова	760
9	вул. Іванова	800	8	Житловий масив	800
10	вул. Фонвізіна	670	7	Центральна прохідна	670
11	вул. Залізнична	800	6	вул. Червона	550
12	вул. Карпенка-Карого	560	5	вул. Коленкіна	420
13	с-ще Димитрова	890	4	вул. Жуковського	600
14	8-ма міськлікарня	900	3	вул. Чекистів	450
15	Абразивний завод	1300	2	Машинобудівний інститут	354
16	М'ясокомбінат	406	1	пл. Свободи	320
Загальна відстань у прямому напрямку		10360	Загальна відстань у зворотному напрямку		15924
Тм (час роботи на маршруті) - 8 год. 35 хв. N (кількість рухомого складу) - 8 од.					
* Відстань між зупинками зазначається за величиною, що наростає.					

Таблиця 7

Зразок

ХАРАКТЕРИСТИКА
рухомого складу на автобусному маршруті N 10 "пл. Свободи - м'ясокомбінат"

Кількість, од.	Марка	Номінальна місткість, пас.	Максимальна місткість, пас.	Вільна площа підлоги, м ²	Місця для сидіння, од.
4	ПАЗ-672М	37	45	6	23
2	ЛАЗ-695	67	85	8	34
1	ЛАЗ-42021	63	83	17	31

Таблиця 9

Зразок

ХАРАКТЕРИСТИКА
маршрутної системи приміських перевезень

Показник	Умовне позначення	Одиниця виміру	Значення показника
1. Площа адміністративного регіону	F	км ²	
2. Загальна довжина доріг з твердим покриттям	L _{ТВ}	км	
3. Кількість жителів в області	N	тис.	
4. Кількість жителів, що обслуговуються регулярним сполученням	N _о	тис.	
5. Кількість жителів, що не обслуговуються регулярним сполученням	N _н	тис.	
6. Коефіцієнт графічності руху	K _Г		
7. Середня протяжність поїздки пасажирів	l _{ср. п}	км	

Зразок

ТАБЛИЦЯ
вартості проїзду пасажирів на приміських та міжміських маршрутах

Зони, км	Вартість, грн.
У приміському сполученні	
0 - 10	0.4
10 - 20	0.8
20 - 30	1.2
30 - 40	1.6
40 - 50	2.0
У міжміському сполученні	
0 - 10	0.6
10 - 20	1.2
20 - 30	1.8
30 - 40	2.5
40 - 50	3.0
50 - 60	3.5
60 - 70	4.2
70 - 80	4.8
80 - 90	5.5
90 - 100	6.0
Для міжміського сполучення після 100 км довжина зон встановлюється в межах 20 км	
100 - 120	7.0
120 - 140	8.0
140 - 160	9.0
160 - 180	10.0
180 - 200	12.0
200 - 220	13.0
220 - 240	14.0

Вихідна інформація по маршруту

Таблиця 12

Зразок

Загальна характеристика

N маршруту 42

Шифри початку і кінця перегонів з максимальною завантаженістю за показниками ПІК1, ПІК2, ДОБА 587 588, 587 588, 588 587

Перевезено пасажирів по маршруту за кожну годину	0	274	585							
419 241 69 12 0 0	91	390	426							
259 32 0 0 0 0	0	0	0							
Процент вибірки обстежених рейсів за годинами і за добу									0.00	60.00
100.00 100.00 100.00 100.00 100.00 0.00	0.00	50.00	100.00	100.00						
100.00 100.00 0.00 0.00 0.00 0.00	0.00	0.00	0.00	0.00						93.22

Величина максимального завантаження в пік 1	388.000
Величина максимального завантаження в пік 2	265.000
Величина максимального завантаження за добу	763.000
Середнє наповнення в години - пік	42.000
Нормативний коефіцієнт наповнення	0.727
Фактичний коефіцієнт наповнення	0.382
Коефіцієнт відносного наповнення	1.905
Коефіцієнт нерівномірності розподілу за годинами	2.300
Коефіцієнт нерівномірності за напрямками	1.029
Коефіцієнт нерівномірності за перегонами	3.336
Коефіцієнт нерівномірності рейсів	1.492
Коефіцієнт нерівномірності перевезень пасажирів	11.780
Кількість пасажирів на один метр підлоги	1.354
Середній коефіцієнт наповнення	0.157
Середня довжина маршруту	10.100
Випуск автобусів на лінію	3
Середній інтервал у години - пік "6 - 9"	18.000
Середній інтервал у години - пік "16 - 19"	24.000
Середня кількість рейсів за годину	5.000
Автобусо-кілометри	596

Автобусо-кілометри за годину	54
Перевезено пасажирів у години - пік 1	1278
Перевезено пасажирів у години - пік 2	717
Перевезено пасажирів за добу	2798
Фактична робота у години - пік 1	4673
Фактична робота у години - пік 2	2739
Фактична робота за добу	10294
Середня потужність пасажиропотоку у години - пік 1	426
Середня потужність пасажиропотоку у години - пік 2	239
Середня потужність пасажиропотоку за добу	254
Середня відстань поїздки	3.680
Кількість перегонів	15
Середня довжина перегону	0.670
Середнє наповнення по маршруту в пік 1 по 1-му напрямку	28.720
Середнє наповнення по маршруту в пік 1 по 2-му напрямку	11.187
Середнє наповнення по маршруту в пік 2 по 1-му напрямку	20.530
Середнє наповнення по маршруту в пік 2 по 2-му напрямку	21.150
Середнє наповнення по маршруту за добу по 1-му напрямку	17.059
Середнє наповнення по маршруту за добу по 2-му напрямку	17.530
Коефіцієнт нерівномірн. наповн. по перегонах по 1 напрямку	2.140
Коефіцієнт нерівномірн. наповн. по перегонах по 2 напрямку	1.410
Коефіцієнт нерівномірн. наповн. по перегонах по маршруту	1.960
Коефіцієнт нерівномірн. наповн. по годинах по 1 напрямку	2.140
Коефіцієнт нерівномірн. наповн. по годинах по 2 напрямку	1.410
Коефіцієнт нерівномірн. наповн. по годинах по маршруту	1.960
Абсолютний коефіцієнт нерівномірн. наповн. по 1-му напр.	1.820
Абсолютний коефіцієнт нерівномірн. наповн. по 2-му напр.	0.790
Абсолютний коефіцієнт нерівномірн. наповн. по маршруту	1.780

Зразок

Розподіл пасажирів за годинами доби

Місто - Дніпропетровськ

Маршрут - 42

Вид транспорту - Автобус

Дата обстеження - 06/11/97

Години доби	Перевезено пасажирів		
	Напрямок		Всього
	прямий	зворотний	
1	2	3	4
5 - 6	0	0	0
6 - 7	221	53	274
7 - 8	262	323	585
8 - 9	218	201	419
9 - 10	127	114	241
10 - 11	20	49	69
11 - 12	5	7	12
12 - 13	0	0	0
13 - 14	0	0	0
14 - 15	68	24	91
15 - 16	156	234	390
16 - 17	174	252	426
17 - 18	91	168	259
18 - 19	17	15	32
19 - 20	0	0	0
20 - 21	0	0	0
21 - 22	0	0	0
22 - 23	0	0	0
23 - 24	0	0	0
0 - 1	0	0	0
1 - 2	0	0	0
06 - 09	701	577	1278
16 - 19	282	435	717
Доба	1359	1441	2798

Зразок

Максимально завантажені перегони (за годинами доби)

Місто - Дніпропетровськ

Маршрут - 42

Вид транспорту - Автобус

Дата обстеження - 06/11/97

Години доби	Прямий напрямок перегону			Зворотний напрямок перегону		
	найменування	завантаження	наповнення	найменування	завантаження	наповн.
1	2	3	4	5	6	7
5 - 6		0	0		0	0
6 - 7	Військкомат - вул. Туристів	133	33	Сільгосптехніка - Вин завод	52	52
7 - 8	вул. Майська - АТП-0301	155	52	вул. Майська - вул. Воронежська	161	40
8 - 9	вул. Туристів - Вин завод	145	36	вул. Кривоноса - СЦМК	87	22
9 - 10	Вин завод - Сільгосптехніка	78	20	вул. Кривоноса - СЦМК	51	13
10 - 11	Клочко-6 - Лікарня	11	11	Лікарня - Клочко-6	33	8
11 - 12	вул. Туристів - Вин завод	11	11	вул. Висотна - Військова частина	5	5
12 - 13	На вимогу	0	0	На вимогу	0	0
13 - 14	На вимогу	0	0	На вимогу	0	0
14 - 15	СЦМК - вул. Кривоноса	36	12	Сільгосптехніка - Вин завод	23	23
15 - 16	вул. Туристів - Вин завод	92	23	Вин завод - вул. Туристів	144	36
16 - 17	вул. Туристів - Вин завод	110	28	Вин завод - вул. Туристів	165	41
17 - 18	вул. Туристів - Вин завод	62	21	Вин завод - вул. Туристів	93	31
18 - 19	Вин завод - Сільгосптехніка	9	9	вул. Теплична - вул. Кривоноса	8	8
19 - 20		0	0		0	0
20 - 21		0	0		0	0
21 - 22		0	0		0	0

22 - 23		0	0		0	0
23 - 24		0	0		0	0
24 - 1		0	0		0	0
1 - 2		0	0		0	0
Середня наповненість на маршруті за добу в прямому і зворотному напрямках		24				26
Сумарна середня наповненість на маршруті за добу за напрямками		25				

Максимально завантажений перегін **Винзавод - вул. Туристів:**
Напрямок - **зворотний;**
Період доби - **16 - 17 год.;**
Завантаження перегону - **165**
Середня наповненість - **42**

Таблиця 15

Зразок

Розрахунок необхідної кількості рейсів та рухомого складу

Години доби	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	1
Планова кількість рейсів	0	6	8	9	8	3	1	0	0	4	10	9	5	2	0	0	0	0	0	0	0
Фактична кількість рейсів	0	5	7	8	8	3	1	0	0	4	8	8	5	2	0	0	0	0	0	0	0
Розрахункова кількість рейсів	1	4	5	5	2	2	2	1	1	2	5	5	3	2	1	1	1	1	1	1	1
Розрахункова кількість рухомого складу	0	2	2	2	1	1	1	0	0	1	2	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0

Зразок

Вартість проїзду на маршруті за рейс

Маршрут - Надійне □ Розівка-АС

Вид транспорту - Автобус

Дата обстеження - 14/04/96

Період обстеження - рейс о 14 год. 25 хв.

Найменування перегону	Кількість пасажирів	Довжина перегону, км	Вартість квитка, грн.	Виторг, грн.	Відсоток пільговиків
Новомлинівка - Розівка-АС	7	9,1	0,4	2,8	0,0
Мирське - Розівка-АС	5	14,1	0,8	3,2	20,0
Маринопіль - Розівка-АС	3	24,1	1,2	3,6	0,0
Пролетарське - Мирське	1	13,0	0,8	0,8	0,0
Пролетарське - Розівка-АС	8	27,1	1,2	9,6	0,0
Зеленопіль - Розівка-АС	4	32,8	1,6	6,4	0,0
Надійне - Розівка-АС	9	36,2	1,6	12,8	11,11
Всього	37			39,2	5,41

Продано квитків за ціною:

0,4 грн. - 7;

0,8 грн. - 5;

1,2 грн. - 11;

1,6 грн. - 12.

Загальна сума - 39,2 грн.

L сер. - 24,14 км

T сер. - 1,20.

Зразок

Вартість проїзду на маршруті за добу

Маршрут - Надійне □ Розівка-АС

Вид транспорту - Автобус

Дата обстеження - 14/04/96

Період обстеження - 0 - 24 год.

Найменування перегону	Кількість пасажирів	Довжина перегону, км	Вартість квитка, грн.	Виторг, грн.	Відсоток пільговиків
Новомлинівка - Розівка-АС	7	9,1	0,4	2,8	0,0
Мирське - Розівка-АС	5	14,1	0,8	4,0	20,0
Маринопіль - Розівка-АС	3	24,1	1,2	3,6	0,0
Пролетарське - Мирське	1	13,0	0,8	0,8	0,0
Пролетарське - Розівка-АС	8	27,1	1,2	9,6	0,0
Зеленопіль - Розівка-АС	4	32,8	1,6	6,4	0,0
Надійне - Розівка-АС	9	36,2	1,6	14,4	11,11
Всього	37			41,6	5,41

Продано квитків за ціною:

0,4 грн. - 7;

0,8 грн. - 6;

1,2 грн. - 11;

1,6 грн. - 13

Загальна сума - 41,6 грн.

Лсер. - 24,14 км

Тсер. - 1,20

За добу в прямому і зворотному напрямках

Продано квитків за ціною:

0,4 грн. - 7;

0,8 грн. - 6;

1,2 грн. - 11;

1,6 грн. - 15

Загальна сума - 44,8 грн.

Лсер. - 24,68 км

Тсер. - 1,20.

Вихідні дані маршрутної системи

Таблиця 24

Зразок

Розподіл пасажирів за годинами доби

Дата обстеження - 06/11/97

Вид транспорту - Автобус

Місто - Дніпропетровськ

Години доби	Перевезено пасажирів	
	кількість, пас.	відсоток за добу, %
05 - 06	5895	2,0
06 - 07	23936	8,1
07 - 08	38847	13,1
08 - 09	31364	10,6
09 - 10	21987	7,4
10 - 11	18631	6,3
11 - 12	13140	4,4
12 - 13	7833	2,6
13 - 14	8109	2,7
14 - 15	16440	5,6
15 - 16	27272	9,2
16 - 17	32672	11,0
17 - 18	24013	8,1
18 - 19	14340	4,8
19 - 20	5780	2,0
20 - 21	2584	0,9
21 - 22	1445	0,5
22 - 23	984	0,3
23 - 24	445	0,2
00 - 01	134	0,0
01 - 02	0	0,0
06 - 09	94147	31,8
16 - 19	71025	24,0
Інші години	130679	44,2
Всього	295851	100,0

Зразок

**Максимально завантажені перегони на маршрутах
в години пік**

Дата обстеження - 06/11/97

Вид транспорту - Автобус

Місто - Дніпропетровськ

Номер маршруту	06 - 09		16 - 19		За добу	
	найменування перегону	завантаженість перегону	Найменування перегону	завантаженість перегону	Найменування перегону	завантаженість перегону
1	2	3	4	5	6	7
98	Вул. Осіння (на вимогу) - з-д К. Лібкнехта	515	Вул. Осіння (на вимогу) - Трикотажна ф-ка	366	Трикотажна ф-ка - АТП	1329
9	Ринок - Дитсадок	603	Вул. Вільямса - Дитсадок	721	Вул. Вільямса - Дитсадок	1776
4	АЗС - вул. Пестеля	487	Вул. Пестеля - АЗС	448	Вул. Пестеля - АЗС	921
6	АЗС - вул. Пестеля	140	Вул. Петрозаводська - СШ N 64	35	АЗС - вул. Пестеля	147
8	Магазин - "Сокол-2"	837	Просп. Гагаріна - Тополь-1	920	Пров. Писаржевського - вул. Визволення	2444
76	Вул. Комунарівська - вул. Автобусна	50	Вул. Комунарівська - вул. Автобусна	16	Вул. Комунарівська - вул. Автобусна	105
74	Палац Ілліча - вул. Леваневського	247	Палац Ілліча - АТП-03663	177	Палац Ілліча - АТП-03663	534
62	Вул. Смоленська - "Правда"	67	Пр. Воронцова - з-д К. Лібкнехта	11	Вул. Балтійська - вул. Новосибірська	136
44	АТП 03663 - Кафе "Пламя"	217	Вул. Курчатова - вул. Щепкіна	202	Вул. Курчатова - вул. Щепкіна	731
43	Вул. Хмельницького - БК "Будівельник"	432	Вул. Хмельницького - БК "Будівельник"	236	Вул. Хмельницького - БК "Будівельник"	1198
31	Пр. Воронцова - Міська лікарня N 9	445	Міська лікарня N 9 - пров. Воронцова	293	БК "Комінтерна" - Міська лікарня N 9	1146
28	Вул. Калинова - з-д К. Лібкнехта	367	з-д К. Лібкнехта вул. Калинова	164	з-д К. Лібкнехта вул. Калинова	824
10	Пров. Червоний - Ринок	126	Ринок - пров. Червоний	69	Пров. Червоний - вул. Робоча	378
33	Вул. Чередниченка -	458	Пров. Кірова - вул. Димитрова	375	Пров. Кірова - вул. Димитрова	1665

	вул. Дибенко					
57	Пр. Воронцова - вул. Коцюбинського	546	Ф-ка дитячих іграшок - магазин "Юність"	501	Пр. Воронцова - вул. Коцюбинського	1885
60	Вул. Космічна - Ін-т фізики (на вимогу)	1215	Ін-т фізики (на вимогу) - вул. Космічна	823	Ін-т фізики (на вимогу) - Агентство аеропорту	3366
13	ГРС - вул. Баграмяна	309	Пров. Надбалківський - Північний проїзд	283	Вул. Переможців - пров. Надбалківський	806

Таблиця 26

Зразок

Наповнення транспортних засобів на маршрутах

Дата обстеження - 06/11/97

Вид транспорту - Автобус

Місто - Дніпропетровськ

Номер маршруту	Кількість перегонів	Середня довжина перегону, км	Коефіцієнт нерівномірності наповнення								
			за довжиною маршруту			за годинами доби			абсолютний		
			напрямок			напрямок			напрямок		
			1	2	1+2	1	2	1+2	1	2	1+2
98	11	1,50	1,40	2,03	1,68	1,22	0,91	1,29	1,71	1,85	2,17
9	17	0,65	1,37	1,28	1,45	1,09	0,94	1,01	1,49	1,20	1,46
4	16	0,74	1,54	1,25	2,16	0,80	0,64	0,73	1,23	0,80	1,58
6	14	0,64	1,94	2,33	3,53	0,35	0,22	0,31	0,68	0,51	1,09
8	11	0,79	1,40	1,26	1,78	1,05	0,76	1,04	1,47	0,96	1,85
76	5	0,80	1,72	1,76	1,82	0,93	0,79	0,97	1,60	1,39	1,77
74	12	0,60	1,20	1,30	1,59	1,24	1,05	1,20	1,49	1,37	1,91
62	8	1,11	1,16	1,95	2,04	0,66	0,59	0,73	0,77	1,15	1,49
44	9	0,62	1,44	1,35	1,76	1,17	1,00	1,10	1,68	1,35	1,94
43	15	0,84	1,46	1,26	1,76	0,97	0,91	0,96	1,42	1,15	1,69
31	7	1,50	1,24	1,56	1,45	0,79	0,60	0,82	0,98	0,94	1,19
28	5	1,66	1,18	1,53	1,79	0,66	0,64	0,75	0,78	0,98	1,34
10	14	0,72	1,53	3,44	2,67	1,72	0,98	2,03	2,63	3,37	5,42
33	25	0,61	2,21	7,74	4,14	0,98	0,88	0,96	2,17	6,81	3,97
57	24	0,77	2,48	1,79	2,25	1,08	0,98	1,03	2,68	1,75	2,32
60	10	2,10	1,37	1,53	2,02	1,11	0,97	1,21	1,52	1,48	2,44
13	16	0,80	1,77	2,07	2,08	1,04	0,99	1,02	1,84	2,05	2,12

Зразок

Матриця міжрайонних кореспонденцій пасажирів

Мікро-райони прибуття	Мікрорайони відправлення														
	1	2998	503	2200	231	35	38	1378	405	2	1	2	1	2	0
2	292	410	111	53	0	2	105	70	0	0	0	0	0	0	84
3	315	48	838	73	5	8	127	111	9	0	0	2	0	0	54
4	451	206	323	384	0	3	164	199	0	0	0	0	0	0	45
6	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
7	75	28	132	22	1	13	855	62	0	0	0	0	0	0	24
8	216	118	344	143	24	20	214	342	2	2	0	0	9	3	27
11	7	154	7	204	0	1	201	205	0	0	0	0	0	0	1502
15	113	23	44	25	1	0	26	17	0	0	0	1	0	0	216
17	244	98	163	29	1	7	100	89	2	2	0	3	1	3	89
18	306	346	379	106	10	213	400	935	0	1	1	2	0	0	299
19	108	18	92	9	7	4	35	67	0	4	0	0	0	0	18
20	442	426	168	85	0	2	115	137	0	0	0	0	0	0	291
...
50	45	30	53	21	0	0	29	36	0	0	0	0	0	0	20
51	24	30	10	12	0	0	20	11	0	0	0	0	0	0	10
52	14	18	6	4	0	0	4	4	0	0	0	0	0	0	0
53	0	1	1	3	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
54	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
55	368	243	477	231	8	10	223	286	1	17	0	0	1	3	30
56	1	0	0	1	0	0	2	4	0	0	0	0	0	0	0
...
74	12	0	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
75	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
...
141	9319	5046	7816	2754	120	393	7136	465	23	45	15	20	19	19	6143

Додаток 2

до Порядку і умов організації перевезень пасажирів та багажу автомобільним транспортом

Зразок

УКРАЇНА
UKRAINE

Міністерство транспорту України
Ministry of transport of Ukraine

ДОЗВІЛ N _____ Authorisation N _____		Дійсний до Actual up to
на виконання міжнародних регулярних перевезень пасажирів між On execution international regular transportation of passengers between		
1. Маршрут Route		
2. Пункт переходу державного кордону України Point of crossing of state frontier of Ukraine		
3. Дата початку руху Starting Movement Date	4. Регулярність руху Movement Regularity	
5. Транспортний засіб Kind of Transport	6. Реєстраційний номер Registration number	
7. Перевізник Transporter	8. Адреса Address	
9. Договір перевезень Transportation Agreement		
10. Обмеження Limitations		
11. Умови перевезень пасажирів на території України Passenger Transportation Conditions on the territory of Ukraine Перевізник зобов'язаний дотримуватися Законів України, чинних норм і правил Transporter is obliged to maintain the Laws of Ukraine, legal norms and rools.		
12. Особливі обставини Special circumstances У разі порушення законодавства України та умов виконання міжнародних перевезень пасажирів дозвіл може бути припинений або анульований In case of infringement of legislation of Ukraine and conditions of international passenger transportations the permission may be stopped or annuled		
13. Передача дозволу іншому перевізнику забороняється Transfer of permission to another is prohibited		
14. Підлягає поверненню і є підставою для видачі наступного дозволу Permission must be returned and is the base for giving out the next permission		
15. Дата і місце видачі Date and place of giving out of the permission		

Додаток 3
до Порядку і умов організації
перевезень пасажирів та багажу
автомобільним транспортом

Зразок

УКРАЇНА
UKRAINE

Міністерство транспорту України
Ministry of transport of Ukraine

ДОЗВІЛ N _____			
Authorisation N _____			
на виконання міжнародних нерегулярних перевезень пасажирів			
On execution international non regular transportation of passengers			
1. Країна реєстрації автобуса			
The country of registration of the bus			
2. Дійсно на 1 рейс	з	до	
Valid for 1 journey	from	till	
3. Перевезення (двосторонні або транзитом через Україну)			
Transportation (inward - outward or transit through the territory of Ukraine)			
4. Прикордонні пункти	в'їзду	виїзду	
Border crosspoint	inward	ourward	
5. Перевізник	6. Адреса		
Transporter	Address		
6. Пункт призначення	7. Кількість пасажирів:	туди звідти	
Destination	Number of passengers	incomming/outcomming	
8. Автобус	9. Реєстраційний номер		
Bus	Registration number		
10. Обмеження			
Limitations			
11. Виконання внутрішніх перевезень іноземними автотранспортними засобами забороняється			
Internal transportation by foreign vehicles is prohibited			
12. Передача дозволу іншому перевізнику забороняється			
Transfer of permission to another transporter is prohibited			
13. Печатка органу, що видав дозвіл	14. Печатка органу країни-перевізника		
Stump of the organ, that give out authorisation	Stump of the transporter land of origin		
15. Відмітки прикордонних і митних органів України			
Stump notes of border and customs of the Ukraine			

Зразок

Робочий розклад руху автобусів на приміському маршруті

Рейс N			Відстань		Назви зупинок		Відстань		Рейс N		
прибуття	стоянка	від- прав- лення					прибуття	стоянка	від- прав- лення		
1	2	3	4	5	6	7	8	9			
		4-15	0	Пологи АС	57.2	7-45					
				Ринок	56.0	7-42	1			7-43	
4-16	1	4-17	1.6	Пушкіна 1	53.7	7-38	1			7-39	
4-18	1	4-19	2.3	Пушкіна 2	53.0	7-36	1			7-37	
4-21	1	4-22	3.9	Лисянська	51.4	7-34	1			7-35	
4-23	1	4-24	4.7	Мехзагін	50.6	7-31	1			7-32	
4-25	1	4-26	5.2	Казарма	50.1	7-29	1			7-30	
4-28	1	4-29	6.2	Відгодівельний	49.1	7-27	1			7-28	
4-30	1	4-31	6.9	Чап. поворот	48.4	7-25	1			7-26	
4-33	1	4-34	8.1	Кириченкова	47.2	7-23	1			7-24	
4-37	1	4-38	9.7	Кайдаша	45.6	7-22	1			7-23	
4-40	1	4-41	11.1	Радгоспна	44.2	7-18	1			7-19	
4-43	1	4-44	12.7	Войкове	42.6	7-16	1			7-17	
4-45	1	4-46	13.5	Лікарняна	41.8	7-14	1			7-15	
4-47	1	4-48	14.2	Поворот	41.1	7-11	1			7-12	
4-49	1	4-50	15.3	К.-Роздори	40.0	7-09	1			7-10	
4-56	1	4-57	21.8	Магедове	34.2	6-49	1			6-50	
4-57	1	4-58	22.8	На вимогу	33.2	6-38	1			6-39	
5-04	1	5-05	26.6	Балочки	29.4	6-36	1			6-37	
5-12	1	5-13	30.9	Золота Поляна	25.1	6-29	1			6-30	
5-15	1	5-16	34.4	Зоряна	21.6	6-23	1			6-24	
5-18	1	5-19	36.9	Чубарівка	19.1	6-20	1			6-21	
				Бурлацьке	12.1	6-10	1			6-11	
5-32м	1	5-33	45	Красноселівка	3.4	5-50	1			5-51	
5-40	1		48.4	Чкалове	0					5-45	

На маршруті працюють автобуси _____
(назва перевізника)

Розклад руху автобусів розробив _____
(підпис, ініціали та прізвище)

Примітка. * Робочий розклад руху автобусів складається перевізником для міських, приміських, міжміських, міжнародних, туристичних, експресних і таксомоторних маршрутів.

Додаток 12

до Порядку і умов організації перевезень пасажирів та багажу автомобільним транспортом

Розміщення

візуальної інформації на автобусах, мікроавтобусах та вантажопасажирських автомобілях

1. Візуальна інформація розміщується на автобусах, мікроавтобусах та вантажопасажирських автомобілях.

1.1. Міських та приміських маршрутів:

- на передньому трафареті - номер маршруту і назва початкової та кінцевої зупинок (рис. 1 "а" цього додатка);

- на боковому трафареті - додатково назви основних проміжних зупинок (у чотиридверному автобусі встановлюється один боковий трафарет біля задніх входних дверей) (рис. 1 "б" цього додатка);

- на задньому трафареті - номер маршруту (рис. 1 "в" цього додатка).

1.2. Міжміських та міжнародних маршрутів:

- на передньому і боковому трафаретах - назва початкової та кінцевої зупинок (рис. 2 "а" цього додатка). У разі здійснення міжнародних перевезень інформація подається двома мовами у два рядки: верхній - українською, нижній - мовою держави, в яку здійснюються перевезення (рис. 2 "б" цього додатка).

1.3. Експресних і таксомоторних маршрутів:

- на передньому трафареті - над номером маршруту відповідно червоною фарбою напис "Експрес", а чорною - "Маршрутне таксі" з композицією із чорних квадратів, розташованих "шахівницею" (рис. 3 "а", 4 "а" цього додатка), мікроавтобуса - розпізнавальний ліхтар оранжевого кольору, який встановлюється на даху, із нанесенням на нього композицій з чорних квадратів, розташованих "шахівницею" (рис. 4 "б" цього додатка). Для автобусів допускається наносити на передньому трафареті тільки напис "Експрес" та "Маршрутне таксі";

- на боковому трафареті - над номером маршруту та найменуванням зупинок червоною фарбою напис "Експрес", а чорною "Маршрутне таксі", з композицією із чорних квадратів, розташованих у шаховому порядку (рис. 3 "б", 4 "а" цього додатка).

1.4. У разі здійснення перевезень на замовлення та вантажопасажирських, на передньому трафареті - відповідний напис чорною фарбою "На замовлення" (рис. 5 "а" цього додатка), "Вантажопасажирський" (рис. 5 "б" цього додатка).

2. Передній трафарет, який освітлюється в темну пору доби, встановлюється у спеціальній ніші, що передбачена конструкцією транспортного засобу. Якщо ніші немає, то передній трафарет можна встановлювати в салоні автобуса на спеціальному держаку за лобовим склом, за умови забезпечення вимог ГОСТу 28070-89.

3. Бокові трафарети встановлюються у спеціальних нішах, передбачених конструкцією автобуса.

4. За відсутності ніш бокові трафарети встановлюють біля входних дверей на спеціальних держаках зовні під вікном або в салоні за боковим склом.

Держаки повинні жорстко кріпитися і не створювати труднощів під час заміни трафаретів.

5. Задні трафарети встановлюють у нішах, якщо це передбачено конструкцією, або на спеціальних держаках за заднім склом.

6. Розташування бокових, задніх і передніх трафаретів, а також розпізнавального ліхтаря на мікроавтобусі, що виконує маршрутні таксомоторні перевезення, показано, відповідно, на

рис. 6, 7 і 8 цього додатка. Для розміщення реклами відводиться поле з лівого та правого боків зовнішньої поверхні транспортного засобу (рис. 6, 8 цього додатка).

7. Трафарети виготовляються заводами-виробниками автобусів і є складовим елементом комплекту поставки. Допускається виготовлення трафаретів перевізниками.

8. Трафарети повинні бути плоскими, жорсткими, виготовленими із пластмаси, пресованого картону, деревини, склопластику тощо, завтовшки 1 - 1,5 міліметра.

9. Дозвіл на перевезення (інформаційна табличка рис. 9 цього додатка) розміщується внизу праворуч на лобовому склі (рис. 7, 8 цього додатка).

Інформаційна табличка виготовляється з картону, склопластику тощо.

10. Зовні на автобусі, біля дверей, розміщуються символічні зображення, за допомогою яких позначається вхід та вихід пасажирів (рис. 10 цього додатка).

11. У салоні автобуса повинні бути розміщені інформаційні таблички з такими відомостями: витяг з Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту: обов'язки і права пасажирів, водія, а також інформація про державні органи, що здійснюють захист прав споживачів (рис. 11 цього додатка);

позначення входу та виходу;

розмір штрафу за безквитковий проїзд і перевезення неоплаченого багажу (рис. 12 цього додатка);

матеріали з безпеки дорожнього руху;

позначення місць розташування аварійних виходів (через вікна, двері, люки) із зазначенням (зокрема ідеографічним) способу їх відкриття, а також місць розташування вогнегасника, аптечки та кнопки екстреної зупинки;

написи "Не палити", а також "Місця для пасажирів з дітьми та інвалідів" (на автобусах міських та приміських маршрутів).

Написи можуть бути замінені відповідними символічними зображеннями.

12. Тло трафаретів та інформаційних таблиць повинно бути білим, інформаційні написи - чорними.

13. Написи на трафаретах та інформаційних табличках автобусів виконуються згідно з вимогами ДСТУ-2586-94.

Піктограми можуть бути чорно-білими або кольоровими.

14. Розміри та освітлення інформаційних написів повинні бути такими, щоб їх можна було прочитати у світлу і темну пору доби:

в салоні автобуса - з відстані не менше одного метра;

на автобусі на передньому та задньому трафаретах - з відстані не менше 15 метрів, на бічному - з відстані не менше трьох метрів.

Зразок

а) на однодверному автобусі, або з входом та виходом пасажирів тільки на одні двері

б) на дводверному автобусі

в) на тридверному автобусі

г) на чотиридверному автобусі

Додаток 13
до Порядку і умов організації
перевезень пасажирів та багажу
автомобільним транспортом

Зразок

ФОРМА
квитка та багажної квитанції на міжнародні перевезення пасажирів

Лицьовий бік

Зворотний бік

Не допускаються до перевезення:

багаж, ручна поклажа та інші речі з вибуховими, отруйними, вогнебезпечними, їдкими, сморідними, наркотичними та іншими небезпечними речовинами, а також ті, що можуть забруднити транспортний засіб, одяг пасажирів;

зброя, крім випадків, передбачених законодавством;

тварини (крім дрібних звірів і птахів у клітках, а також собак у намордниках, за наявності повідків, та котів, з пред'явленням документів на них, виданих ветеринарною службою);

багаж, розміри якого перевищують 100x50x30 см або вагу 40 кг, та ручна поклажа відповідно 60x40x20 см і 30 кг.

Пасажир зобов'язаний дотримуватись правил прикордонного, митного та інших видів контролю.

У разі повернення квитка:

не пізніше ніж за 2 год. до відправлення автобуса особі повертається повна сума вартості квитка з відрахуванням збору, сплаченого за його попередній продаж;

пізніше цього терміну, але не пізніше ніж за 10 хв. до відправлення автобуса, повертається сума вартості квитка з відрахуванням 15 відсотків і збору за попередній продаж квитка.

У разі запізнення пасажир має право протягом трьох годин з часу відправлення автобуса, на який було придбано квиток (а у разі хвороби або нещасного випадку - протягом трьох діб) поновити квиток з доплатою 25 відсотків його вартості або одержати назад суму вартості квитка з відрахуванням 25 відсотків.

ІНСТРУКЦІЯ

з оформлення квитка та багажної квитанції на міжнародні перевезення пасажирів

1. Ця Інструкція визначає порядок оформлення квитка, який на підставі договору перевезень засвідчує право пасажирів на користування автомобільним транспортом та на доставку за плату багажу на міжнародних маршрутах регулярних перевезень.

2. Бланки квитків заповнюються кульковою ручкою або за допомогою засобів обчислювальної техніки, з виготовленням двох копій. Оригінал квитка видається пасажирів, один екземпляр копії зберігається в касі автостанції, другий - передається перевізнику.

3. На проїзд пасажирів у прямому і зворотньому напрямках оформляються окремі квитки.

4. Зазначаються такі відомості у графах квитка:

Маршрут - кінцевий пункт маршруту перевезення пасажирів;

Рейс - номер рейсу;

Штамп і дата продажу - автостанція (каса), що здійснила продаж квитка та оформила перевезення багажу, ставить штамп із зазначенням дати продажу;

Відправлення - дата і час відправлення автобуса;

Вид квитка - у разі продажу квитка за повну вартість - Повн., а пільгового (дитячий та інші) - Пільг. та процент пільги "%";

Місце - номер місця (місць) в автобусі;

Осіб - кількість осіб, які мають право на проїзд та перевезення багажу згідно з цим квитком;

Вартість - вартість проїзду, перевезення багажу, комісійний збір та загальна вартість квитка. Розрахунок провадиться в гривнях.

5. Вартість проїзду та перевезення багажу визначається за тарифами на транспортні послуги, визначеними в договорах, укладених між іноземними та українськими перевізниками.

6. Номер квитка записується до квитково-облікового листка.

7. У разі повернення квитка в касу автостанції не пізніше ніж за 2 години до відправлення автобуса, на лицьовому боці квитка кульковою ручкою проставляється напис про повернення повної вартості квитка з відрахуванням збору, сплаченого за його попередній продаж "Повернений за 2 год., повернена вартість _____ грн." і штамп автостанції (каси).

8. У разі повернення квитка пізніше ніж за 10 хвилин до відправлення автобуса, передбаченого розкладом руху - напис про повернення вартості квитка з відрахуванням 15 % від суми вартості квитка і збору за попередній продаж квитка: "Повернений за 10 хв., повернена вартість _____ грн." і штамп автостанції (каси).

9. У разі запізнення пасажирів має право протягом трьох годин з часу відправлення автобуса, на який було придбано квиток, а у разі хвороби або нещасного випадку - протягом трьох діб, поновити квиток з доплатою. В цьому випадку на лицьовому боці квитка проставляється "Квиток поновлений, доплата _____ грн." і штамп автостанції (каси).

10. У разі повернення вартості проїзду і перевезення багажу з причини вимушеної зупинки автобуса незалежно від причини зупинки та неможливості доставки пасажирів до місця призначення, а також припинення пасажиром поїздки через хворобу чи внаслідок нещасного випадку, на лицьовому боці пред'явленого квитка в касі найближчої автостанції проставляється "Повернена вартість _____ грн." (визначається з розрахунку відстані від місця, де сталася вимушена зупинка, до кінцевого пункту призначення) та проставляється штамп автостанції (каси).

Додаток 14

до Порядку і умов організації перевезень пасажирів та багажу автомобільним транспортом

Зразок

ДОГОВІР
про сумісну діяльність, пов'язану з міжнародним регулярним перевезенням пасажирів

_____ (місто)

_____ (дата)

_____ (назва підприємства, посада керівника, його (або підприємця-громадянина)

_____ (далі - Український перевізник),

прізвище, ім'я та по батькові)

що діє на підставі _____

(статуту підприємства, положення або свідоцтва про державну

реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності - фізичної особи)

з однієї сторони, і _____

(назва підприємства, посада керівника, його (або підприємця - громадянина)

_____ (далі - Іноземний перевізник),

прізвище, ім'я та по батькові)

що діє на підставі _____

(статуту підприємства, положення або свідоцтва

про державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності - фізичної особи)

з іншої сторони (далі - Сторони), уклали цей договір про нижченаведене:

На підставі цього договору Сторони зобов'язуються сумісно діяти з метою здійснення міжнародних регулярних перевезень пасажирів протягом ____ року з _____ по _____, автобусами в кількості _____ автобусо-годин.

1. Перевезення пасажирів на маршруті здійснюється автобусами _____

_____ (приналежність, кількість, марки)

відповідно до розкладу руху автобусів.

2. Тарифи на міжнародні регулярні перевезення пасажирів на маршруті: _____

3. Термін відкриття маршруту - _____

_____ (дата відкриття маршруту

і період виконання пробних рейсів)

4. Умови договору

4.1. Сторони домовилися:

виконувати вимоги відповідних міжнародних договорів, а також правил перевезень пасажирів та інших нормативно-правових актів, нормативних документів, які діють на території Сторін;

встановлювати вартість проїзду пасажирів і перевезення багажу лише за взаємною домовленістю;

забезпечувати виконання розкладу руху автобусів;

забезпечувати своєчасне відправлення (прибуття) автобусів лише з автовокзалів або автостанцій згідно з узгодженим маршрутом руху;

взаємно визнавати порядок продажу квитків, організації перевезень, технічного обслуговування рухомого складу;

організувати регулярну і доступну рекламу транспортних послуг на території своєї держави в місцевий пресі, по радіо і телебаченню та в інших формах;

розмістити розклад руху автобусів на автовокзалах (автостанціях) не пізніше ніж за _____ днів до початку перевезень;

інформувати за _____ днів до виконання рейсу одна одну про кількість проданих квитків і про додаткові послуги, які можуть бути запропоновані пасажиром (бронювання місць в готелях, організація зустрічей, інформування населення, надання транспорту для обслуговування пасажирів тощо);

своєчасно інформувати одна одну про зміну дорожніх умов;

додержуватися умов заміни автобуса, який вийшов з ладу;

забезпечувати відпочинок водіїв у готелі (мотелі, кемпінгу тощо), надавати місце для стоянки автобуса під охороною;

проводити власним коштом передрейсовий медичний огляд водіїв;

здійснювати контроль за технічним станом автобусів та проводити щоденно їх технічне обслуговування;

контролювати перевезення за визначеним маршрутом по території своєї держави;

забезпечити безпечне перевезення пасажирів та багажу.

5. Порядок продажу квитків та взаєморозрахунків

5.1. Сторони здійснюють продаж квитків на автобуси в прямому напрямку згідно з узгодженою кількістю місць для кожного рейсу.

5.2. Попередній продаж квитків провадиться квитковими касами в пунктах відправлення - за _____, а в пунктах прибуття за - _____ днів до дня виконання рейсу.

5.3. Порядок взаєморозрахунків і повернення пасажиром вартості квитка та наданих йому послуг визначається за домовленістю Сторін, але умови, які містить ця домовленість, не повинні погіршувати правового становища пасажирів, яке визначається чинним законодавством.

6. Відповідальність сторін

6.1. У разі невиконання умов договору винна Сторона відшкодовує нанесені збитки.

6.2. У разі запізнення автобуса в обумовлений між Сторонами пункт подачі більш ніж на 30 хвилин проти узгодженого ними часу Сторона, що замовила автобус, має право відмовитись від його використання. При цьому запізнення прирівнюється до невиконання іншою Стороною умов договору.

7. Розірвання договору та процедура вирішення спірних питань

7.1. Договір може бути розірвано за обоюсторонньою згодою Сторін. На вимогу однієї зі Сторін договір може бути достроково розірвано за рішенням суду, арбітражного суду у разі невиконання іншою Стороною своїх зобов'язань та з інших підстав, передбачених законодавчими актами. Сторона, яка є ініціатором розірвання договору, письмово попереджає іншу Сторону не пізніше ніж за 30 днів.

7.2. Спори, що виникають під час укладання, зміни, розірвання та виконання цього договору, розв'язуються шляхом ведення переговорів або в порядку, установленому законодавством.

8. Терміни дії Договору та юридичні адреси Сторін

8.1. Термін дії договору встановлюється з "___" _____ року до "___" _____ року. У разі відсутності (за місяць до кінця дії договору) заяви від будь-якої Сторони про перегляд умов цього договору, термін його дії автоматично продовжується на наступний рік, і так кожного року.

8.2. Юридичні адреси Сторін:

Український перевізник: _____

Іноземний перевізник: _____

Договір підписали:

Український перевізник

(посада, підпис)

М. П.

Іноземний перевізник

(посада, підпис)

М. П.

Додаток 15
до Порядку і умов організації перевезень
пасажирів та багажу автомобільним
транспортом

Зразок

ДОГОВІР
про міжнародні нерегулярні і маятникові автомобільні перевезення пасажирів

_____ (місто)

_____ (дата)

_____ (назва підприємства, посада керівника, його (або підприємця громадянина)

_____ (далі -

Перевізник),

_____ (прізвище, ім'я та по батькові)

що діє на підставі _____

_____ (статуту підприємства, положення або свідоцтва про державну

_____ реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності - фізичної особи)

з однієї сторони, і _____

_____ (назва підприємства, посада керівника, його (або підприємця громадянина)

_____ (далі - Замовник),

_____ (прізвище, ім'я та по батькові)

що діє на підставі _____

_____ (статуту підприємства, положення або свідоцтва про державну

_____ реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності - фізичної особи)

з іншої сторони (далі - Сторони), уклали цей договір про нижченаведене:

На підставі цього договору Перевізник надає Замовнику послуги з метою здійснення міжнародних нерегулярних і маятникових перевезень пасажирів протягом _____ року з _____ по _____, автобусами в кількості _____ автобусо-годин.

1. Перевізник та Замовник за 10 днів до початку місяця визначають щоденні обсяги міжнародних нерегулярних і маятникових перевезень пасажирів.

2. Умови договору

2.1. Замовник:

оформляє не пізніше ніж за 48 год. до виконання перевезень Замовлення на міжнародні нерегулярні і маятникові перевезення пасажирів, що додається (таблиця 1).

Зміни в цьому замовленні подаються Замовником у письмовій формі безпосередньо або передаються факсом за підписом уповноважених осіб;

складає до початку перевезення список пасажирів у трьох примірниках (для перевізника, замовника і керівника групи пасажирів);

ознайомлює пасажирів з умовами одержання транспортних послуг, завчасно повідомляє їх про час та місце подачі автобуса і інформує про можливі додаткові послуги;

допускає до перевезення пасажирів, зазначених у списку;
видає керівнику групи пасажирів її список, а також схему маршруту та розклад руху і забезпечує їх виконання;
керівник групи після надання транспортної послуги підписує подорожній лист і замовлення на міжнародні нерегулярні і маятникові перевезення пасажирів автобусом, зазначивши пройдений автобусом шлях, час початку та закінчення роботи, а у разі зміни розкладу руху - її причину;
забезпечує виїзд пасажирів відповідно до розкладу руху автобуса;
інструктує керівників груп пасажирів з питань безпеки руху, а пасажирів - щодо правил поведінки і техніки безпеки, передбачених Правилами дорожнього руху та Правилами надання послуг пасажирського автомобільного транспорту;
сприяє Перевізнику в здійсненні контролю за роботою автобусів;
надає Перевізнику список осіб, які мають право оформляти дорожню документацію;
забезпечує відпочинок водіїв у готелі або в окремій кімнаті у разі тривалості їх роботи понад 8 год., а також надає місце для стоянки автобуса під охороною;
забезпечує харчування водіїв за їх власний рахунок (у разі згоди) на умовах, визначених для харчування пасажирів.

2.2. Перевізник:

складає схему маршруту і розклад руху та узгоджує їх з відповідними органами;
забезпечує своєчасну подачу автобусів в обумовлені час і місце згідно із замовленням;
забезпечує належний технічний; санітарний стан автобусів та відповідну візуальну інформацію;
інструктує водіїв за Правилами дорожнього руху та Правилами надання послуг пасажирського автомобільного транспорту;
забезпечує водіїв схемами маршрутів та розкладами руху.

3. Порядок проведення розрахунків

3.1. Розрахунки Замовника з Перевізником за перевезення пасажирів можуть провадитися Замовником на умовах попередньої оплати, з наступним перерахунком на підставі документів про фактичний обсяг виконаної роботи.
3.2. Сторони зобов'язуються не рідше одного разу на місяць звіряти розрахунки за виконаними обсягами перевезень пасажирів.

4. Відповідальність Сторін

4.1. У разі невиконання умов договору винна Сторона відшкодовує нанесені збитки.
4.2. У разі запізнення автобуса в обумовлений між Сторонами пункт подачі більш ніж на 30 хвилин, проти узгодженого ними часу, Сторона, що замовила автобус, має право відмовитись від його використання. При цьому запізнення прирівнюється до невиконання іншою Стороною умов договору.

5. Розірвання договору та процедура вирішення спірних питань

5.1. Договір може бути розірвано за погодженням Сторін. На вимогу однієї зі Сторін договір може бути достроково розірвано за рішенням суду, арбітражного суду у разі невиконання іншою Стороною своїх зобов'язань та з інших підстав, передбачених законодавчими актами. Сторона, яка є ініціатором розірвання договору, письмово попереджає іншу Сторону не пізніше ніж за 30 днів.
5.2. Спори, що виникають під час укладання, зміни, розірвання та виконання цього договору, розв'язуються шляхом ведення переговорів або в порядку, установленому законодавством.

6. Термін дії договору та юридичні адреси Сторін

6.1. Термін дії договору встановлюється з "___" _____ року до "___" _____ року. У разі відсутності (за місяць до кінця дії договору) заяви будь-якої Сторони про перегляд умов цього договору, термін його дії автоматично продовжується на наступний рік, і так кожного року.

6.2. Юридичні адреси Сторін:

Перевізник: _____ Замовник: _____

Договір підписали:

Перевізник

Замовник

_____ (посада, підпис)

_____ (посада, підпис)

М. П.

М. П.

Таблиця 1

**ЗАМОВЛЕННЯ
на міжнародні нерегулярні і маятникові перевезення пасажирів**

Місто _____ (дата)

Замовник _____ (назва; посада; прізвище, ім'я та по батькові)

Перевізник _____ (назва; посада; прізвище, ім'я та по батькові)

Замовник просить надати _____ автобусів для перевезення туристів: (кількість)

Автобуси		Назва; посада; прізвище, ім'я, по батькові та адреса Замовника	Час подачі (год., хв.)	Кількість туристів	Маршрут руху	Час виконання замовлення (год., хв.)			Пробіг, км	Примітки
Марки	Кількість					початок	закінчення	тривалість		

Відповідальний за використання автобусів:

_____ (підпис; прізвище, ім'я та по батькові)

Керівник групи _____ (підпис; прізвище, ім'я та по батькові)

Замовлення підписали:

Замовник

Перевізник

_____ (підпис, прізвище)

_____ (підпис, прізвище)

Додаток 16
до Порядку і умов організації перевезень
пасажирів та багажу автомобільним
транспортом

Зразок

ДОГОВІР
про сумісну діяльність, пов'язану з обслуговуванням пасажирів автомобільним транспортом

_____ (місто)

_____ (дата)

(назва підприємства, посада керівника, його (або підприємця-громадянина)
_____ (далі - Перевізник),
прізвище, ім'я та по батькові)

що діє на підставі _____
(статуту підприємства, положення або свідоцтва про державну

_____ реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності - фізичної особи)

з однієї сторони, і _____
(назва підприємства, посада керівника, його (або підприємця-громадянина)
_____ (далі - Автостанція),
прізвище, ім'я та по батькові)

що діє на підставі _____
(статуту підприємства, положення або свідоцтва про державну

_____ реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності - фізичної особи)

з іншої сторони (далі - Сторони), уклали цей договір про нижченаведене:

На підставі цього договору Сторони зобов'язуються сумісно діяти з метою забезпечення обслуговування пасажирів автомобільним транспортом на автостанціях.

1. Для організації відправлення пасажирів Перевізник надає Автостанції автобуси згідно з розкладами руху, що затверджуються в установленому порядку.

2. Автостанція забезпечує продаж квитків та обслуговування населення і пасажирів під час надання послуг пасажирського автомобільного транспорту.

3. Умови договору

3.1. Сторони домовилися:

здійснювати перевезення пасажирів та багажу за розкладом руху автобусів, затвердженим в установленому порядку;

здійснювати регулярну і доступну рекламу транспортних послуг.

3.2. **Перевізник** бере на себе такі обов'язки:

забезпечувати подачу автобусів в належному технічному та санітарному стані для посадки пасажирів на кінцеву зупинку приміського маршруту за 10 хв., міжміського - за 15 хв., а міжнародного - за 20 хв. до їх відправлення в рейс згідно з затвердженим розкладом руху, а також прибуття автобусів відповідно до розкладу руху на проміжні автостанції;

повідомляти автостанції не пізніше ніж за 3 год. до відправлення автобуса в рейс про вимушену заміну передбаченого розкладом руху типу автобуса, а у разі затримки його випуску вказувати час прибуття на автостанцію;

забезпечувати виконання водіями автобусів вказівок диспетчера автостанції з питань організації перевезення пасажирів та багажу і безпеки руху;

забезпечувати внесення змін до розкладу руху автобусів, маршруту прямування, відміну рейсів тощо, після попереднього узгодження з **Автостанцією**.

3.3. **Автостанція** бере на себе такі обов'язки:

організувати належне приймання та відправлення пасажирів;

організувати продаж квитків населенню;

забезпечувати диспетчерське управління і регулювання руху автобусів;

провадити екіпірування та утримувати в належному санітарному стані автобуси, належно

оформлювати дорожню документацію водіїв, дотримуватися визначеного режиму роботи

підприємств, установ, організацій, розташованих на території автостанції;

організувати побутове обслуговування пасажирів і водіїв.

4. Порядок взаєморозрахунків

4.1. **Автостанція** із загальної суми виторгу від реалізації квитків перераховує **Перевізнику** _____ %.

4.2. Розрахунки **Автостанції** з **Перевізником** можуть провадитися на умовах попередньої оплати, не рідше ніж один раз на ___ днів, а остаточний розрахунок - не пізніше ніж _____ числа місяця, що настає за звітним періодом (встановлюється за домовленістю сторін).

4.3. **Перевізнак** проведені щомісяця дані про взаєморозрахунки звіряє згідно з поданим **Автостанцією** реєстром касових відомостей і про результати інформує **Автостанцію**.

5. Відповідальність Сторін

5.1. У разі невиконання умов договору винна Сторона відшкодовує завдані збитки.

5.2. За кожний день прострочення платежу **Автостанція** сплачує **Перевізнику** пеню в розмірі _____ %.

5.3. У разі подання автобусів з порушенням установлених договором строків **Автостанція** накладає на **Перевізника** штрафні санкції у розмірі _____ за кожні ___ хв. запізнення.

6. Розірвання договору та вирішення спірних питань

6.1. Договір може бути розірвано за погодженням Сторін. На вимогу однієї Сторони договір може бути достроково розірвано за рішенням суду, арбітражного суду у разі невиконання іншою Стороною своїх зобов'язань та з інших підстав, передбачених законодавчими актами. Сторона, яка є ініціатором розірвання договору, письмово попереджає іншу Сторону про своє рішення не пізніше ніж за 30 днів.

6.2. Спори, що виникають під час укладання, зміни, розірвання та виконання цього договору, розв'язуються шляхом проведення переговорів або в установленому законодавством порядку.

7. Термін дії договору та юридичні адреси Сторін

7.1. Термін дії договору встановлюється з "___" _____ року до "___" _____ року. У разі відсутності (за місяць до кінця дії договору) заяви від будь-якої Сторони про перегляд умов цього договору, термін його дії автоматично продовжується на наступний рік, і так кожного року.

7.2. Юридичні адреси Сторін:

Автостанція: _____ Перевізнак: _____

Договір підписали:

Автостанція

Перевізнак

(посада, підпис)

(посада, підпис)

М. П.

М. П.

Про затвердження Правил перевезення пошти автомобільним транспортом

Наказ Міністерства зв'язку України,
Міністерства транспорту України
від 12 березня 1997 р. N 32/76

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
28 травня 1997 р. за N 195/1999

На виконання Закону України "Про зв'язок", з метою визначення порядку перевезення пошти автомобільним транспортом **НАКАЗУЄМО**:

1. Затвердити Правила перевезення пошти автомобільним транспортом (додаються).
2. Міністерству зв'язку України зазначені Правила подати до Міністерства юстиції України на державну реєстрацію.
3. Українському об'єднанню поштового зв'язку (Гомон М. Н.), Державному департаменту автомобільного транспорту України (Докіль Л. П.):
 - 3.1. Прийняти до виконання цей наказ.
 - 3.2. Довести наказ до відома підпорядкованих підприємств і філіалів поштового зв'язку, об'єднань та підприємств автомобільного транспорту.
 - 3.3. Забезпечити контроль за виконанням вимог зазначених Правил.
4. Вважати такими, що не застосовуються на території України, Правила організації автомобільних перевезень і взаємовідносин відомчих автотранспортних підприємств (структурних одиниць) з виробничими об'єднаннями, підприємствами та організаціями системи Міністерства зв'язку УРСР, затверджені наказом Міністерства зв'язку СРСР від 11.05.88 N 213, Правила користування автомобілями, якими керують робітники зв'язку, і закріплення за ними рухомого складу, затверджені наказом Міністерства зв'язку СРСР від 5.06.87 N 278, Інструкцію по організації перевезення пошти за поштовими маршрутами, які обслуговуються автомобільним та гужовим транспортом, затверджену ГУПЗ Мінзв'язку СРСР 19.05.78.
5. Вважати такими, що втратили чинність, Правила перевезення пошти автомобільним транспортом на Україні, затверджені Мінзв'язку УРСР 01.06.72 і Мінтранспорту УРСР 23.06.72.

Міністр зв'язку
Міністр транспорту

Д. А. Худолій
І. П. Данькевич

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Міністерства зв'язку
України, Міністерства
транспорту України
N 32/76 від 12.03.1997 р.

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
28 травня 1997 р. за N 195/1999

ПРАВИЛА ПЕРЕВЕЗЕННЯ ПОШТИ АВТОМОБІЛЬНИМ ТРАНСПОРТОМ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Ці Правила визначають порядок перевезення пошти автомобільним транспортом по території України.

1.2. Правила є обов'язковими для всіх підприємств, філіалів та структурних підрозділів поштового зв'язку (поштамтів, відділень перевезення пошти, пунктів поштового обміну, вузлів зв'язку, відділень зв'язку, пунктів поштового зв'язку тощо, у подальшому викладенні - підприємства зв'язку), автотранспортних підприємств незалежно від відомчої належності та форм власності, які здійснюють перевезення пошти та мають на це відповідну ліцензію.

1.3. Державні органи влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, об'єднання, установи й організації, транспортні засоби яких використовуються для перевезення пошти, зобов'язані сприяти якнайшвидшому перевезенню за призначенням усієї пошти, що відправляється підприємствами поштового зв'язку, а також забезпечувати її збереження.

1.4. Взаємовідносини між підприємствами поштового зв'язку і автотранспортними підприємствами, їх права, обов'язки та відповідальність визначаються цими Правилами, а також укладеними між ними договорами.

1.5. Нормативні акти (що визначають умови перевезень, порядок використання транспортних засобів, автомобільних доріг, організації безпеки руху, охорони громадського порядку, протипожежної охорони, санітарні та екологічні вимоги), які діють на транспорті і є обов'язковими до виконання власниками автомобільного транспорту, приймаються до виконання підприємствами поштового зв'язку.

1.6. У цих Правилах наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

пошта - сукупність поштових відправлень та закритих поштових речей;

поштове відправлення - упаковані та оформлені відповідно до вимог Поштових правил предмети, які відправник доручає підприємствам поштового зв'язку переслати за призначенням та вручити адресату;

поштовий маршрут - шлях прямування транспорту між підприємствами зв'язку;

магістральний поштовий маршрут - поштовий маршрут, який з'єднує зональні центри та обласні поштові вузли;

внутрішньообласний (кущовий) поштовий маршрут - поштовий маршрут, який з'єднує обласний поштовий вузол із міжрайонними, районними, міськими поштовими вузлами області;

міжрайонний поштовий маршрут - поштовий маршрут, який з'єднує районні та внутрішньорайонні поштові вузли;

внутрішньорайонний поштовий маршрут - поштовий маршрут, який з'єднує підприємства зв'язку району між собою;

міський поштовий маршрут - поштовий маршрут, який з'єднує міський поштовий вузол із прикріпленими до нього підприємствами зв'язку;

під'їзний поштовий маршрут - поштовий маршрут, який з'єднує підприємство зв'язку із залізничною станцією, аеропортом, пристанню, автостанцією, де відбувається обмін пошти;

обмін пошти - процес прийому-здачі пошти працівниками підприємств поштового зв'язку і транспорту;

обробка поштових відправлень - комплекс виробничих операцій, який забезпечує підготовку прийнятих поштових відправлень до пересилання за призначенням та доставки;

приписування поштового відправлення - виробнича операція обробки поштового відправлення, яка полягає у записуванні поштового відправлення у спеціальному документі з метою контролю за його проходженням до місця призначення;

поіменне перевіряння пошти - звірення кожного реєстрованого поштового відправлення та закритої поштової речі із відповідним записом у супровідних документах згідно з Поштовими правилами;

поштовий контейнер - спеціалізований контейнер, призначений для перевезень та тимчасового зберігання пошти.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ПОШТИ

2.1. Перевезення пошти автомобільним транспортом здійснюється магістральними, внутрішньообласними, міжрайонними, внутрішньорайонними, міськими та під'їзними поштовими маршрутами.

2.2. На поштових маршрутах пошта перевозиться спеціально обладнаними автомобілями із зачиненими на замок кузовами, обладнаними скринями для цінностей, що замикаються. Кузов повинен мати внутрішнє освітлення і сигналізацію, яка виведена до кабіни водія. Якщо пошта перевозиться в автомобілі з відкритим кузовом, то вона щільно укладається, закривається брезентом і перев'язується так, щоб забезпечити збереження її в дорозі, а також запобігання проникненню пилу чи вологи.

2.3. За формою побудови поштові маршрути поділяються на радіальні, кільцеві та комбіновані.

2.4. Поштовий маршрут організують з урахуванням особливостей шляхів сполучення, досягнення найшвидшого просування пошти та максимальної ефективності використання транспорту і матеріальних ресурсів.

2.5. Маршрути по перевезенню пошти у містах організують з урахуванням діючих умов обробки і доставки різних видів поштових відправлень.

Прискорення просування поштових відправлень і раціональне використання транспортних засобів можливе за рахунок суміщення перевезень пошти відповідними маршрутами.

2.6. Вибір варіантів суміщення перевезень пошти залежить від таких основних умов:

- часу початку і закінчення рейсів автотранспорту для обміну пошти з відділеннями зв'язку чи пунктами обміну пошти, який залежить від режиму роботи підприємств поштового зв'язку, а також від часу виходу газет із друку чи надходження їх з іншим видом транспорту;

- часу початку і закінчення рейсів автотранспорту для виймання листів з поштових скриньок, що визначається з урахуванням забезпечення своєчасної обробки та відправлення вихідної письмової кореспонденції, а також доставки місцевої кореспонденції відповідно до діючих контрольних термінів.

2.7. Рух автотранспорту внутрішньорайонними маршрутами організується таким чином, щоб періодичні видання та письмова кореспонденція надходили до останнього на поштовому маршруті відділення зв'язку в установлені контрольні терміни, а вихідна кореспонденція з

відділення зв'язку надходила до вузла зв'язку в день виймання її з поштових скриньок або прийому у відділеннях зв'язку.

2.8. Під час організації перевезень підприємства зв'язку разом з автотранспортними підприємствами проводять обстеження дорожніх умов, заміри відстаней, витрат часу на рух автотранспорту на поштових маршрутах і оформляють це відповідними актами за підписами своїх представників.

Акти заміру відстаней і витрат часу на рух автотранспорту використовуються при складанні розкладів руху транспорту з поштою по поштових маршрутах, паспортів поштових маршрутів, а також для контролю за використанням рухомого складу на лінії під час обробки шляхових листів і розрахунків з підприємствами зв'язку.

3. РОЗРОБКА РОЗКЛАДУ РУХУ АВТОТРАНСПОРТУ З ПОШТОЮ

3.1. Розклад руху автотранспорту з поштою складається підприємством поштового зв'язку та узгоджується з автотранспортним підприємством.

3.2. При розробці розкладу руху автотранспорту з поштою слід враховувати:

- час проходження через пункти обміну пошти основного виду транспорту (залізничного, повітряного, автомобільного, водного);
- нормативи частоти обміну та перевезення пошти, визначені контрольні терміни обробки поштових відправлень на підприємствах поштового зв'язку;
- установлену швидкість руху транспортних засобів;
- потоки поштових відправлень, які склалися на окремих маршрутах.

3.3. Розклад руху автотранспорту з поштою складається за установленною формою (додаток 1).

3.4. Швидкість руху автомобілів при перевезенні пошти визначається з урахуванням стану дорожнього покриття на маршруті, технічної можливості транспортного засобу, дозволеного швидкісного режиму пересування.

3.5. Тривалість зупинок автомобільного транспорту для обміну пошти визначається з таким розрахунком, щоб їх загальна тривалість на маршруті не перевищувала 40% часу перебування автомобіля у наряді.

3.6. У пунктах заправки транспорту паливом тривалість зупинки може збільшуватися з урахуванням умов заправки пально-мастильними матеріалами. Тривалість зупинок для заправки визначається при розробці та затвердженні розкладу руху перевезення пошти.

3.7. Тривалість зупинок пересувних відділень зв'язку для здійснення поштових операцій визначається залежно від характеру виконуваної роботи, обсягу послуг, що надаються, та інших місцевих умов.

3.8. У розкладі руху та графіках роботи автомобілів тривалість зміни водія на лінії визначається положенням про робочий час та час відпочинку водіїв автомобілів. Враховується також можливість суміщення використання автомобілів на кількох маршрутах з метою скорочення простоїв між черговими рейсами.

3.9. Нові автомаршрути по перевезенню пошти створюються, якщо стан доріг та їх технічні засоби відповідають безперешкодному та безпечному руху автомобілів.

3.10. Кожне підприємство поштового зв'язку, яке здійснює обмін пошти, повинно мати розклад руху автотранспорту з поштою на весь поштовий маршрут.

3.11. Автотранспортні підприємства (автобази, гаражі) та інші організації, що надають автомобільний транспорт для перевезення пошти, повинні мати розклад руху автотранспорту з поштою за маршрутами або виписки з розкладу.

3.12. Працівники зв'язку, які супроводжують та обмінюють пошту, повинні мати розклад руху автотранспорту з поштою на весь маршрут.

3.13. Кожне підприємство поштового зв'язку та підприємство, яке надає автотранспорт для перевезення пошти, повинні точно виконувати розклад руху транспорту з поштою за

поштовими маршрутами. Зміни розкладу руху транспорту з поштою, скасування поштових маршрутів чи зміни їх напрямку провадяться тільки з дозволу керівника підприємства поштового зв'язку, який затвердив розклад, за узгодженням із керівником автотранспортного підприємства.

4. СУПРОВОДЖЕННЯ ТА ОБМІН ПОШТИ З ПІДПРИЄМСТВАМИ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ НА АВТОМАРШРУТАХ

4.1. Працівникам, на яких покладено супроводження і обмін пошти, перед виїздом із підприємства відповідно до Поштових правил видається під розпис посвідчення ф. 81 на право супроводження та обміну пошти за підписом начальника центру перевезення пошти (призалізничного поштамту, відділення перевезення пошти, вузла зв'язку). Посвідчення пред'являється одночасно з накладною на доставлену на підприємство зв'язку пошту.

Для збереження окремих поштових відправлень і документів працівнику, що супроводжує пошту, видається скринька або валіза. Крім того, йому видається достатня кількість порожніх мішків для забезпечення повного обміну мішками, а в нічний час - і ліхтарик.

4.2. Працівникам підприємств зв'язку для виконання службових обов'язків щодо супроводження страхових поштових відправлень та інкасації надається за погодженням із дозвільною системою МВС України право зберігання, носіння та застосування вогнепальної зброї, а також спеціальних засобів самооборони та індивідуального захисту.

Застосування вогнепальної зброї, а також спеціальних засобів самооборони та індивідуального захисту регулюються чинним законодавством України.

4.3. Для обміну пошти між підприємствами зв'язку згідно з Поштовими правилами складаються окремі накладні ф. 16 у двох примірниках (у разі необхідності - у трьох) на адресу кожного підприємства. Перший (в разі необхідності - перший і третій) примірник накладної передається супровіднику, другий примірник залишається на підприємстві зв'язку.

4.4. Працівнику, який супроводжує пошту, видається відповідно до Поштових правил перший примірник маршрутної накладної ф. 24 і перші примірники окремих накладних ф. 16 для кожного підприємства зв'язку, розташованого за маршрутом. За прийняту пошту працівник, який повинен її супроводжувати, розписується на другому примірнику маршрутної накладної, зазначаючи кількість одержаних речей прописом, дату та час. Якщо пошта відправляється без маршрутної накладної, то працівнику, який її супроводжує, видається по два примірники накладних, а за прийняту пошту він розписується у третій примірниках цих накладних.

З часу прийому пошти до здачі її за призначенням працівник, що дав за неї розписку, несе повну відповідальність за її збереження і своєчасне просування за поштовим маршрутом.

4.5. Приймаючи пошту до супроводження, працівник поіменно перевіряє страхові мішки, міжнародні мішки та високоцінні посилки, решта пошти приймається рахуванням; одночасно переглядає адреси, цілість оболонки, швів, перев'язів (паперових стрічок) і печаток, правильність оформлення документів. Поштові відправлення та речі з пошкодженими оболонками, перев'язами (стрічками) і печатками (пломбами), не оформлені згідно з Поштовими правилами актами ф. 51 як дефектні, від підприємства поштового зв'язку не приймаються, про що робиться позначка у накладних та їх копіях.

4.6. Наявна на підприємстві зв'язку пошта для іншого підприємства зв'язку, розташованого за тим самим маршрутом, приписується до окремої накладної ф. 16, що складається на даному підприємстві. Потім пошта, перелічена у накладній ф. 16, записується до маршрутної накладної ф. 24 на вільному місці після записів, зроблених у початковому чи кінцевому пункті маршруту.

4.7. У разі заміни працівників, що супроводжують пошту в дорозі на маршрутах з великими відстанями, підприємство поштового зв'язку, де здійснюється заміна, приймає пошту від одного супроводжувачого працівника зв'язку і здає її разом з окремими накладними ф. 16 іншому із заново складеною маршрутною накладною ф. 24.

4.8. Доставлена на підприємство зв'язку пошта приймається від супроводжуючого її працівника тими посадовими особами, на яких покладені прийом та відправлення пошти. Прийом пошти здійснюється відповідно до Поштових правил. Працівник, що приймає пошту, розписується про її одержання у маршрутній накладній ф. 24 (загальній накладній ф. 16), зазначаючи кількість одержаних речей прописом та час прибуття пошти. Розписка засвідчується відбитком календарного штемпеля. Маршрутна накладна (один примірник загальної накладної ф. 16) повертається супровіднику.

У разі відсутності супровідних документів на поштові відправлення, пошкодження чи заміни поштових відправлень складається акт ф. 51.

4.9. Після повернення до початкового пункту маршруту супровідник здає пошту, маршрутну накладну ф. 24 і накладні ф. 16 контролюючій особі, яка перевіряє правильність оформлення здачі пошти на підприємства поштового зв'язку, розташовані на маршруті, і про результати перевірки робить позначку в маршрутній накладній. У маршрутній накладній зазначається час прийому пошти і ставиться відбиток календарного штемпеля. Після цього працівник, що супроводжував пошту, здає зброю, дозвіл на право носіння її, скриньку (сумку), порожні мішки, одержані перед початком рейсу, та посвідчення ф. 81. Одночасно перевіряється виконання розкладу просування пошти. При виявленні будь-яких порушень вживаються відповідні заходи.

4.10. На автотранспорті з поштою, крім працівника, який супроводжує пошту, і фельд'єгера спецзв'язку, можуть їхати лише особи, що контролюють порядок супроводження і обмін пошти за маршрутом (при наявності відповідного посвідчення). Категорично забороняється проїзд та перевезення в автомашині осіб, що не мають відношення до обслуговування поштового маршруту. Забороняється особам, які їдуть у поштовій автомашині при обслуговуванні поштового маршруту, курити, запалювати сірники, запальнички. Разом із поштою забороняється перевозити бензин, керосин та інші легкозаймисті та вибухові речовини.

4.11. Під час виконання перевезень вантажів спеціального зв'язку та інкасації водію або супроводжуючому (фельд'єгерю) видається спеціальний талон під розписку у журналі. По закінченні роботи спеціальний талон здається підприємству поштового зв'язку, яке його видало, про що робиться запис у відповідному журналі.

4.12. Під час рейсу транспортні засоби, що перевозять поштові відправлення на маршрутах і мають нанесені емблеми поштового зв'язку та нахилену білу смугу чи інше кольорографічне забарвлення, передбачене державним стандартом, не підлягають зупинці для перевірки транспортного засобу, вантажу та документації поза населеним пунктом, за винятком зупинки на стаціонарних постах ДАІ.

4.13. У тих випадках, коли супроводження і охорона пошти здійснюється двома спеціально призначеними працівниками, один з яких призначається старшим, його прізвище зазначається у накладній ф. 24. Якщо пошту супроводжують два працівники, один з яких може бути фельд'єгерем спецзв'язку, то обов'язки старшого покладаються на матеріально відповідального працівника поштового зв'язку.

Розпорядження і вказівки старшого під час руху за маршрутом є обов'язковими для виконання всіма іншими працівниками, призначеними для супроводження та охорони пошти.

4.14. У разі технічної несправності транспорту, його аварії в дорозі та неможливості продовження прямування за маршрутом, супровідник зобов'язаний забезпечити схоронність пошти та вжити заходи до її подальшого просування. У необхідних випадках супровідник зобов'язаний звернутися за допомогою в місцеві органи влади або господарські організації. Про події, що трапились, супровідник повинен при можливості повідомити по телефону (телеграмою) начальника підприємства поштового зв'язку початкового пункту маршруту.

4.15. Перевезення пошти на міжрайонних та внутрішньорайонних маршрутах при забезпеченні збереження цінностей може здійснюватися одним водієм, який суміщує обов'язки працівника зв'язку по супроводженню пошти.

Допускається також відправка пошти без супроводження її працівниками у закритих і запечатаних (опломбованих, замкнених на контрольний замок) кузовах автомобілів, а також у контейнерах на відкритих бортових автомобілях.

4.16. Після закінчення навантаження водій автотранспорту зобов'язаний перевірити: відповідність укладання та кріплення пошти вимогам безпеки руху і забезпечення збереження транспортного засобу, а також повідомити підприємству-відправнику про помічені порушення в укладанні та кріпленні пошти, які погрожують її схоронності.

Підприємство поштового зв'язку, що відправляє пошту, зобов'язане усунути виявлені порушення в укладанні та кріпленні пошти.

4.17. При супроводженні пошти одним працівником обмін здійснюється біля борту автомашини (візка) без заходу у приміщення підприємства поштового зв'язку. Забороняється залишати пошту без нагляду або доручати охорону її іншим особам.

5. ПЕРЕВЕЗЕННЯ ПОШТИ У КОНТЕЙНЕРАХ

5.1. Перевезення пошти у поштових контейнерах здійснюється магістральними, внутрішньообласними і міськими поштовими маршрутами.

5.2. Під час запакування у контейнер однієї групи поштових відправлень складається окрема накладна ф. 16 у двох примірниках. У накладній зазначається час запакування, і вона підписується працівником, який запакував контейнер. Він також ставить пломбу на контейнер.

5.3. При вкладенні до контейнера двох чи більше груп поштових відправлень вони повинні бути проіндексовані присвоєним кожній групі умовним номером. Ці номери проставляються в окремих накладних на групи поштових відправлень, загальній накладній ф. 16 на контейнер, що складаються також у двох примірниках. В загальній накладній ф. 16 зазначається: номер, місце запакування контейнера, пункт його призначення, приписуються окремі накладні з зазначенням видів і кількості поштових відправлень, які вкладені до контейнера, умовного індексу групи. Накладні підписує працівник, який запаковує контейнер.

Перші примірники загальної та окремих накладних ф. 16 разом із супровідними документами вкладаються до кишені контейнера, а другі примірники додаються до документів підприємства поштового зв'язку, що відправляє контейнер.

5.4. На групу контейнерів, що відправляються на адресу кожного підприємства поштового зв'язку, складається загальна накладна ф. 16 у трьох примірниках, в якій зазначаються номери контейнерів, куди та звідки направляються, дата і час запакування, кількість поштових відправлень у них. При приписці спарених контейнерів напроти запису номера контейнера, в якому знаходяться документи, робиться позначка "З документами", а у приписці порожнього - "Порожній".

У переліку речей загальної накладної ф. 16 у чисельнику зазначається кількість відправлених контейнерів, а у знаменнику - кількість вкладених до них поштових відправлень. У підсумку зазначається тільки кількість відправлених контейнерів. Перший та третій примірники накладної передаються супровіднику, другий - залишається на підприємстві, що відправляє контейнер.

5.5. Контейнери, що підлягають відправленню за автомаршрутом, записуються у порядку черговості обмінів до маршрутної накладної ф. 24, яка складається у двох (у разі необхідності у трьох) примірниках.

5.6. Працівнику, який супроводжує пошту, видається перший (при необхідності також і третій) примірник маршрутної накладної.

За прийняті контейнери супровідник розписується на другому примірнику маршрутної накладної, що залишається у підприємстві, яке відправляє контейнери.

5.7. Під час здачі та прийому контейнерів працівники зобов'язані ретельно їх оглядати на технічну справність, цілість пломб (печаток), наявність всіх необхідних супровідних документів та їх відповідність контейнерам, які відправляються чи приймаються.

5.8. Контейнери з поштовими відправленнями технічно несправні, з пошкодженими пломбами (страховими печатками), а також без пломб (страхових печаток) і без документів до відправлення автотранспортом не приймаються.

Такі контейнери виключаються з накладних ф. 16, про що робиться відмітка з зазначенням причин виключення контейнерів. Відмітку підписують працівники, які здають та приймають контейнери, та засвідчують відбитком календарного штемпеля підприємства-відправника.

5.9. Під час перевезення контейнерів з поштовими відправленнями відповідальність за їх збереження і цілість пломб (печаток) покладається на супровідника.

Забороняється залишати без нагляду автотранспортні засоби з контейнерами, допускати проїзд в автомобілі сторонніх осіб або перевозити сторонній вантаж.

5.10. Під час прийому контейнерів з автотранспорту працівники пунктів обміну розписуються у маршрутній накладній ф. 24 з зазначенням прописом кількості прийнятих контейнерів і у першому та третьому примірниках загальної накладної ф. 16. Третій примірник накладної ф. 16 передається супровіднику, перший примірник залишається у підприємства поштового зв'язку, що приймає контейнер. Розписка засвідчується відбитком календарного штемпеля.

5.11. Контейнери з пошкодженими пломбами чи відбитками страхових печаток, які доставлені автотранспортом на підприємства поштового зв'язку, що знаходяться на автотранспорті, слід приймати без будь-яких обмежень.

При цьому контейнер відкривається у присутності супровідника, поштові відправлення приймаються рахуванням і, якщо їх кількість відповідає документам, у накладній ф. 16 за підписами приймаючого та особи, яка здає контейнер, робиться позначка із зазначенням причини та наслідків відкриття. Підписи засвідчуються відбитком календарного штемпеля підприємства, що приймає контейнер.

Якщо кількість поштових відправлень не відповідає документам, то вони перевіряються поіменно, після чого складається акт ф. 51, який підписують супровідник і працівник, що прийняв контейнер. До акта слід додати речові докази (пломби, адресні ярлики або бирки з печатками).

5.12. У разі відсутності супровідних документів на вкладені до контейнера поштові відправлення, пошкодження чи заміни поштових відправлень складають акт ф. 51. Після складання акта про це повідомляють підприємство поштового зв'язку, що запакувало контейнер, для негайного розслідування. При необхідності матеріали про цю подію передаються до органів внутрішніх справ.

6. ПЕРЕВЕЗЕННЯ ПОШТИ В АВТОБУСАХ

6.1. Для перевезення пошти міжрайонними і внутрішньорайонними поштовими маршрутами використовуються автобуси, які здійснюють регулярні рейси на установлених маршрутах міжміського та приміського сполучення.

6.2. Перевезення пошти в автобусах на установлених маршрутах організовується на основі договорів, які укладаються підприємствами поштового зв'язку з автотранспортними підприємствами.

6.3. У договорах на перевезення пошти в автобусах треба вказати маршрути автобусів (номери рейсів), пункти обміну та кількість використовуваних рейсів.

6.4. При укладанні договорів визначаються й установлюються вага пошти, що підлягає перевезенню, а також кількість місць, що приймаються для одночасного перевезення в

автобусах. Пошту, що перевозять в автобусах, обмінюють під час зупинок згідно з розкладом руху автобусів.

6.5. Мішки і пачки з періодичними виданнями та мішки з кореспонденцією перевозять у супроводі як працівників поштового зв'язку, так і водіїв (кондукторів) автобусів.

6.6. При перевезенні пошти в автобусах підприємства поштового зв'язку складають маршрутну накладну ф. 24 на відповідний рейс автобуса.

6.7. У випадку неявки чи запізнення працівника зв'язку на обмін пошти, автобус продовжує прямувати за маршрутом, а в накладній водій робить позначку: "Працівник пошти на обмін не з'явився". У цьому випадку пошта здається на наступній зупинці працівнику поштового зв'язку при обміні пошти.

6.8. При запізненні автобуса більше ніж на годину порівняно з часом, передбаченим у розкладі руху, підприємство поштового зв'язку має право відправити пошту іншим видом транспорту.

6.9. Підприємства зв'язку зобов'язані доставити пошту до місця навантаження не пізніше, ніж за 10 хвилин до відправлення автобуса. Пошта видається працівнику зв'язку негайно після зупинки автобуса під розписку в маршрутній накладній ф. 24.

6.10. Зауваження за допущені порушення в роботі працівників автотранспортного підприємства заносяться в шляховий лист або оформляються у вигляді доповідної записки на ім'я керівника автопідприємства. Право запису в шляховий лист мають тільки працівники підприємства поштового зв'язку, які відповідають за обмін пошти.

Доповідну записку про допущені порушення підписує керівник підприємства зв'язку або його заступник. Оформлена доповідна записка направляється в автопідприємство не пізніше наступного дня після виявлення порушення.

6.11. При перевезенні пошти в автобусах, які здійснюють регулярні рейси на маршрутах, обмін пошти здійснюється біля автобуса без заходження в підприємство зв'язку. Пошта переноситься силами і засобами останнього.

6.12. З моменту приймання пошти до здачі її за призначенням водій, що виконує обов'язки працівника по супроводженню пошти, несе повну відповідальність за збереження пошти, охорону її від псування.

Водій не має права залишати пошту без нагляду або доручати її охорону іншим особам.

6.13. Якщо автобус через технічну несправність не може прямувати за маршрутом, то пошта повинна бути перевантажена на наступний автобус для доставки її до місця призначення. Водій іншого автобуса зобов'язаний прийняти пошту. Якщо пошту неможливо передати на інший автобус, її здають найближчому підприємству поштового зв'язку.

6.14. Час зупинки автобусів, установлений графіком, повинен суворо витримуватись. У випадку запізнення автобуса час зупинки може скорочуватись при умові повної видачі пошти.

6.15. Про зміни в розкладах руху автобусів автотранспортні підприємства повинні повідомляти підприємства поштового зв'язку не пізніше ніж за 10 діб.

7. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ ВОДІЯМИ АВТОМОБІЛІВ ДОДАТКОВОЇ РОБОТИ ПО СУМІЩЕННЮ ОБОВ'ЯЗКІВ ПРАЦІВНИКІВ ЗВ'ЯЗКУ

7.1. За погодженням між автотранспортними підприємствами та підприємствами поштового зв'язку обов'язки працівників зв'язку по супроводженню пошти можуть покладатися у порядку суміщення професій на водіїв автотранспорту.

Види додаткових робіт і перелік маршрутів, на яких водії виконують у порядку суміщення обов'язки працівників зв'язку і вантажно-розвантажувальні роботи, визначаються за погодженням сторін.

7.2. Виконання водіями обов'язків працівників зв'язку по супроводженню та обміну пошти, експедируванню періодичних видань, охорони відправлень і вантажів спеціального та фельд'єгерського зв'язку при наявності згоди водія і профспілкового комітету оформляється наказом по автотранспортному підприємству на підставі замовлення підприємства поштового зв'язку.

7.3. Автотранспортні підприємства покладають на водіїв, які обслуговують поштові маршрути, виконання обов'язків працівників зв'язку. Водій повинен дати письмову згоду на виконання зазначених обов'язків.

7.4. Припинити одностороннім порядком роботу водіїв по наданню додаткових послуг на погоджених сторонами маршрутах автотранспортне підприємство не може, крім випадків порушення вимог безпеки та охорони праці водіїв.

7.5. Виконання водіями обов'язків працівників поштового зв'язку не повинне спричинити погіршення техніко-експлуатаційних показників використання автомобілів на лінії.

7.6. До роботи по суміщенню обов'язків працівників зв'язку по супроводженню та обміну пошти допускаються водії, які повністю ознайомлені з характером і методами виконання роботи, порядком оформлення документації, з правами та обов'язками, правилами техніки безпеки в обсязі, що передбачений для працівників відповідних професій, та які пройшли медогляд з періодичністю, встановленою для цих професій.

7.7. До роботи по супроводженню та охороні відправлень спецзв'язку допускаються водії, які оформлені в установленому порядку.

7.8. Навчання водіїв виконанню обов'язків працівників поштового зв'язку та інструктаж перед виїздом на маршрути покладається на працівників підприємств поштового зв'язку.

7.9. Контроль за якістю виконання водіями обов'язків по супроводженню та обміну пошти здійснюють підприємства поштового зв'язку. Зауваження щодо роботи водіїв повинні записуватися до шляхового листа або оформлятися доповідною запискою на ім'я керівника автотранспортного підприємства. Записи до шляхового листа робить відповідальний працівник підприємства поштового зв'язку.

7.10. Автотранспортним підприємством провадиться доплата водіям автомобілів за суміщення обов'язків працівників поштового зв'язку та за вантажно-розвантажувальні роботи. Розмір доплат водіям за суміщення обов'язків встановлюється автотранспортним підприємством за погодженням з профспілковим комітетом.

Підставою для доплати водіям за суміщення обов'язків працівників зв'язку є записи у шляхових листах про результати їх роботи, які робить відповідальний працівник підприємства зв'язку. Записи засвідчуються печаткою підприємства зв'язку чи відбитком календарного штемпеля.

8. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ АВТОМОБІЛІВ, ЯКИМИ УПРАВЛЯЮТЬ ПРАЦІВНИКИ ЗВ'ЯЗКУ

8.1. Автотранспортні підприємства можуть надавати згідно з договором підприємствам поштового зв'язку вантажні та спеціальні легкові автомобілі без водія для використання транспортних засобів для перевезення і доставки пошти.

8.2. Підприємства поштового зв'язку за погодженням з профспілковим комітетом покладають на окремих працівників зв'язку, за їх письмовою згодою, виконання по суміщенню обов'язків водіїв автомобілів.

8.3. Працівники поштового зв'язку, на яких покладаються функції водіїв, допускаються до роботи на транспортних засобах при наявності посвідчення водія на право управління автомобілями відповідної категорії, а також медичного огляду з метою визначення можливості їх допуску до управління транспортними засобами.

8.4. Підставою підприємству поштового зв'язку для замовлення автомобіля без водія є письмова згода працівника зв'язку управляти автомобілем, а автотранспортному

підприємству для надання автомобіля - договір з підприємством поштового зв'язку на перевезення пошти автомобільним транспортом. В особливих умовах у договорі зазначається кількість автомобілів, що надаються без водіїв.

8.5. Для виконання умов договору сторони після його укладання надають такі документи:

підприємство поштового зв'язку - список працівників, яким надано право одержувати на автотранспортному підприємстві автомобілі для виробничих потреб. Зазначений список в період дії договору може змінюватися підприємством зв'язку не пізніше як за три дні до одержання автомобіля;

автотранспортне підприємство - Акт прийому-здачі (додаток 2) на кожний наданий автомобіль, що служить підставою для одержання автомобіля на автотранспортному підприємстві. Акт складається у двох примірниках, один з яких зберігається в автотранспортному підприємстві, а другий - на підприємстві зв'язку.

8.6. Графік роботи працівника, який виконує обов'язки водія, встановлюється з урахуванням витрат часу на пробіг автомобіля від автотранспортного підприємства до підприємства зв'язку та у зворотному напрямку, а також на виконання підготовчо-заклучних робіт.

8.7. Працівник поштового зв'язку, якому надано право управляти автомобілем, одержує автомобіль після подання посвідчення водія і талона попереджень.

8.8. Технічне обслуговування автомобілів, якими управляють працівники поштового зв'язку, провадиться в автотранспортному підприємстві на загальній підставі.

8.9. У разі технічної несправності автомобіля, яким управляє працівник поштового зв'язку, автотранспортне підприємство надає підприємству поштового зв'язку інший технічно справний автомобіль без водія.

8.10. Підприємство поштового зв'язку, що одержало у користування автомобіль, несе матеріальну відповідальність перед автотранспортним підприємством за збитки, заподіяні працівником зв'язку внаслідок пошкодження автомобіля (втрати деталей, вузлів, агрегатів та автопокришок чи заміни їх несправними або спрацьованими). Сума збитків розраховується, виходячи із вартості ремонту пошкодженого автомобіля або залишкової балансової вартості автомобіля, а також роздрібної ціни втрачених чи заміненних автомобільних деталей, вузлів, агрегатів, автопокришок та акумуляторів.

Працівник поштового зв'язку, з вини якого заподіяна шкода, несе матеріальну відповідальність перед своїм підприємством у порядку та розмірах, передбачених чинним законодавством.

8.11. Аварію, дорожньо-транспортну пригоду чи пошкодження автомобіля внаслідок стихійного лиха працівник поштового зв'язку, який одержав автомобіль, зобов'язаний зареєструвати у найближчій черговій частині органу (підрозділу) внутрішніх справ та негайно повідомити про те, що сталося, автотранспортне підприємство та підприємство поштового зв'язку.

8.12. Працівник поштового зв'язку, який виконує обов'язки водія автомобіля, повинен негайно повідомляти автотранспортне підприємство та підприємство поштового зв'язку про вихід з ладу спідометра та його приводу.

8.13. Підприємство поштового зв'язку зобов'язане здійснювати контроль за додержанням працівниками поштового зв'язку, що виконують обов'язки водіїв автомобілів, Правил дорожнього руху, Правил технічної експлуатації рухомого складу, а також цих Правил.

9. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРІВ НА ПЕРЕВЕЗЕННЯ ПОШТИ АВТОТРАНСПОРТОМ

9.1. Підприємства автомобільного транспорту здійснюють перевезення пошти на підставі договорів з підприємствами поштового зв'язку з урахуванням ефективного використання провізної спроможності автотранспорту. Примірний договір на перевезення пошти автомобільним транспортом наведений у додатку 3.

9.2. Економічні відносини підприємств автомобільного транспорту з підприємствами поштового зв'язку, що виникають у процесі перевезення пошти, базуються на принципах взаємної вигоди та повної відповідальності.

9.3. Для перевезення пошти автотранспортні підприємства повинні використовувати транспортні засоби, що відповідають вимогам безпеки, охорони праці та екології, державним стандартам.

9.4. Підприємства поштового зв'язку подають автотранспортним підприємствам заявки на перевезення пошти (додаток 4).

9.5. Автотранспортне підприємство разом з представником підприємства поштового зв'язку розглядає подані заявки на перевезення та включає погоджені заявки до річного (квартального) плану перевезень.

9.6. Поза планом здійснюються перевезення:

- викликані стихійним лихом та аваріями (поза чергою);
- разового характеру. Терміни подання заявок на перевезення разового характеру обумовлюються при укладанні договору.

9.7. Зміна річного плану перевезень автотранспортного підприємства здійснюється за погодженням сторін. Уточнений план перевезень додається до договору на перевезення пошти автотранспортом.

9.8. На підставі річного плану перевезень автотранспортне підприємство щорічно, не пізніше як за 15 днів до початку року, укладає договір з підприємством поштового зв'язку на обслуговування автотранспортом, надсилаючи останньому проект договору. До договору додаються розклад руху автомобілів по перевезенню пошти, план-графік чергувань спеціальних автомобілів (додаток 5).

У договорах обумовлюється необхідність застосування спеціалізованого транспорту та інші особливості обслуговування підприємства поштового зв'язку.

9.9. Для попередження випадків зриву перевезень та якнайшвидшої заміни на лінії автомобілів, що вийшли з ладу, автотранспортне підприємство повинно мати резервні автомобілі.

Кількість резервних автомобілів і місце їх дислокації визначаються конкретними умовами організації роботи автопідприємства.

9.10. Автотранспортне підприємство на підставі договору може надавати автомобілі для дислокації їх біля підприємств поштового зв'язку.

10. ПОРЯДОК РОЗРАХУНКІВ ЗА АВТОПЕРЕВЕЗЕННЯ

10.1. Форма і порядок розрахунків, а також випадки зміни розміру оплати за перевезення пошти і надання інших послуг, пов'язаних з цим, визначаються автотранспортним підприємством з підприємством поштового зв'язку - замовником автотранспорту при укладенні ними договору на перевезення пошти.

10.2. Розрахунки за використання автотранспорту для перевезення пошти та оплата за користування вантажно-розвантажувальними механізмами проводяться за договірними тарифами.

10.3. При розрахунках за використання автотранспорту для перевезення пошти слід враховувати:

- пробіг та час роботи автомобілів на лінії, що підлягають оплаті, обліковуються з часу виїзду автомобіля з гаража до часу повернення в гараж, за відрахуванням часу обідньої перерви і відпочинку водія, про що підприємство поштового зв'язку повинне зробити запис у шляховий лист;
- час на пробіг від стоянки до пункту навантаження та назад визначається з розрахунку середньої технічної швидкості автотранспорту;

- загальний час за використання автомобілів округляється з точністю до 0,5 години: час менший за 0,5 години вважається за 0,5 години, а більший за 0,5 години - за повну годину;
- мінімальна оплачувана відстань становить один кілометр.

10.4. Оплата за користування автомобілями, що надаються без водіїв, провадиться за зниженим тарифом, який обумовлюється договором.

10.5. Якщо водій автомобіля виконує обов'язки працівника поштового зв'язку та вантажно-розвантажувальні роботи, з підприємств поштового зв'язку стягується плата у розмірі, що обумовлюється договором.

10.6. При перевезеннях пошти, що тривають більше доби, підприємства поштового зв'язку повинні відшкодувати автотранспортному підприємству, крім договірної плати за перевезення, ще й додаткові витрати (добові, квартирні тощо).

10.7. Час простою автомобілів на лінії та на підприємствах зв'язку, що стався з вини автотранспортного підприємства, не оплачується замовником.

10.8. У випадках, коли замість передбаченої договором моделі автотранспортне підприємство за погодженням з підприємством поштового зв'язку надало автомобіль меншої вантажності, оплата провадиться за тарифами, що визначені договором для фактично використаного типу автомобілів.

У разі надання підприємствам поштового зв'язку автомобілів більшої вантажності, замість передбачених договором, оплата провадиться за тарифами, що визначені для автомобілів, які передбачені договором, виключаючи випадки, коли ця заміна робиться на прохання підприємств поштового зв'язку.

11. ПРАВА, ОБОВ'ЯЗКИ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ АВТОТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ І ПІДПРИЄМСТВ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ

11.1. Автотранспортне підприємство зобов'язане:

11.1.1. Надавати підприємствам зв'язку технічно справні автомобілі, що відповідають санітарним вимогам і обладнані відповідно до Правил дорожнього руху та заправлені паливом у кількості, потрібній для виконання завдань.

11.1.2. Подавати автомобілі до місця навантаження перед початком роботи або чергування у терміни, що визначені розкладом руху, графіком чергувань та замовленням на перевезення.

11.1.3. Суворо дотримувати розклад руху автомобілів на лінії.

11.1.4. Висилати у терміни, що погоджені з підприємствами зв'язку, резервні автомобілі, замість тих, які вийшли з ладу.

11.1.5. Здійснювати контроль за правильною експлуатацією автомобілів на маршрутах по перевезенню пошти, за оформленням шляхових листів в установленому порядку та за виконанням водіями Правил дорожнього руху. Забезпечувати передрейсовий медичний огляд водіїв.

11.1.6. Не допускати проїзду в автомобілях сторонніх осіб.

11.1.7. Супроводжувати пошту з моменту її прийняття до перевезення та до моменту здачі в пункті призначення правоуповноваженій на одержання пошти особі, за винятком випадків, коли цю роботу виконує представник підприємства зв'язку.

11.2. Підприємство поштового зв'язку зобов'язане:

11.2.1. Правильно визначати обсяги перевезень і терміни роботи автомобілів у заявках, планах та замовленнях на перевезення, виходячи при цьому з необхідності зменшення транспортних витрат, впровадження раціональних маршрутів і схем вантажопотоків, поліпшення використання автотранспорту.

11.2.2. Використовувати автомобілі виключно за призначенням. Приписувати до транспортних документів тільки осіб, які мають безпосереднє відношення до цих перевезень.

11.2.3. Виконувати навантаження і розвантаження пошти та вантажів, супроводження і охорону їх у дорозі, крім тих випадків, коли ці обов'язки згідно з договором приймає на себе автотранспортне підприємство.

11.2.4. Забезпечувати контроль за дотриманням розкладу руху автомобілів на маршрутах та якісним виконанням водіями обов'язків працівників зв'язку.

11.2.5. Утримувати під'їзні шляхи до пунктів навантаження та розвантаження, вантажно-розвантажувальні майданчики тощо у справному стані, що відповідає нормам охорони праці і техніки безпеки, а також забезпечує безперешкодний рух та вільне маневрування при одночасному навантаженні (розвантаженні) автомобілів в кількості, визначеній договором.

Мати пристрої для освітлення робочих місць та під'їзних шляхів до них при роботі у вечірній та нічний час.

11.2.6. Оформляти шляхові листи та інші транспортні документи у встановленому порядку, засвідчувати підписом і печаткою пробіг та тривалість роботи автомобіля, робити відмітки щодо виконання водіями денних завдань, обов'язків працівників зв'язку і про виконаний обсяг вантажно-розвантажувальних робіт, а також про порушення строку подання та графіка руху автомобілів. Призначати і повідомляти автопідприємству прізвища осіб, що відповідають за використання автотранспорту.

11.2.7. Надавати місце та забезпечувати умови для відпочинку водіїв під час перерви у роботі в проміжних пунктах.

11.2.8. Забезпечувати охорону автомобілів, вантажів і пошти під час обідньої перерви і тривалого відпочинку водіїв в проміжних пунктах.

11.2.9. Надавати водіям в пунктах виконання вантажно-розвантажувальних робіт телефонний зв'язок для службового користування.

11.2.10. Розробляти та погоджувати з автотранспортним підприємством розклад руху автомобілів, що сприяє безпечній роботі в умовах туману, ожеледиці, снігових заносах тощо.

11.3. Автотранспортному підприємству надається право:

11.3.1. Замінювати марку автомобіля, наданого для перевезень, якщо при цьому не знижується якість обслуговування підприємства зв'язку.

11.3.2. Збільшувати згідно з разовими заявками підприємств зв'язку кількість автомобілів, що виділяються.

11.3.3. Вимагати від підприємств зв'язку усунення недоліків у розкладі руху, графіках чергувань і в організації роботи автомобілів на лінії.

11.4. Підприємству поштового зв'язку надається право:

11.4.1. Відмовитися від автомобіля, наданого автотранспортним підприємством, у випадках, коли його модель, технічний чи санітарний стан або обладнання не відповідають умовам перевезення (крім випадків, коли модель автомобіля передбачена договором).

11.4.2. Вносити зміни до розкладу руху автомобілів у межах, що обумовлені договором, своєчасно повідомляючи про це автотранспортне підприємство.

11.4.3. Здійснювати перестановку автомобілів на маршрутах залежно від конкретних обставин, не змінюючи при цьому узгоджені з автотранспортним підприємством загальну тривалість роботи та пробіг автомобіля.

11.4.4. Відмовитися від автомобіля, якщо він наданий із запізненням більшим за 30 хв. для міських перевезень чи більше однієї години для роботи на інших маршрутах.

11.4.5. Затримати автомобіль у проміжному пункті та відправити його згідно з розкладом руху в разі передчасного прибуття в цей пункт.

11.5. Матеріальна відповідальність сторін за порушення умов перевезення пошти визначається договором на перевезення пошти автомобільним транспортом між

підприємствами поштового зв'язку та автотранспортним підприємством, а також цими Правилами.

11.6. Автотранспортні підприємства відповідають за втрату, недостачу, пошкодження чи псування прийнятої до перевезення пошти у розмірі фактичної шкоди з урахуванням відшкодування збитків клієнтурі, якщо вони не доведуть, що втрата, недостача, псування чи пошкодження сталися не з їх вини.

11.7. Автотранспортне підприємство несе відповідальність перед підприємством поштового зв'язку в розмірі, передбаченому договором, у таких випадках:

- за втрату, недостачу, пошкодження чи псування прийнятої до перевезення пошти;
- за несвоєчасне подання рухомого складу до пункту навантаження порівняно з узгодженим часом;
- за ненадання автомобілів для перевезення пошти у кількості, передбаченій договором.

11.8. Підприємство поштового зв'язку несе матеріальну відповідальність перед автотранспортним підприємством у розмірі, передбаченому договором, у таких випадках:

- за відмову використовувати автотранспорт для перевезення пошти у кількості, що передбачена договором або прийнятим до виконання разовим замовленням;
- за відмову від оформлення або неправильне оформлення транспортного документа або шляхового листа;
- за несвоєчасне перерахування плати за користування автотранспортом;
- за використання автотранспорту для перевезення вантажів, не передбачених договором.

11.9. Автотранспортне підприємство і підприємство зв'язку звільняється від сплати штрафу за невиконання плану перевезень чи прийнятого до виконання разового замовлення, якщо воно сталося внаслідок:

- явищ стихійного характеру (заноси, повені, пожежі тощо);
- аварії на підприємстві, через яку робота підприємства була припинена.

12. КОНТРОЛЬ ЗА РУХОМ АВТОТРАНСПОРТУ З ПОШТОЮ

12.1. Керівники автотранспортних підприємств повинні здійснювати постійний контроль за правильною експлуатацією автомобілів на маршрутах по перевезенню пошти.

12.2. Перед виїздом автомобіля на лінію відповідальні особи автотранспортного підприємства зобов'язані видавати водію шляховий лист, де заповнені встановлені реквізити, звертаючи увагу на додержання фактичного часу виїзду та повернення автомобіля.

12.3. Автотранспортне підприємство чи віддалене підприємство зв'язку під час випуску автомобілів на лінію у періоди несприятливих метеорологічних умов повинне робити у шляхових листах відповідну позначку (ожеледиця, туман тощо), яка зобов'язує водіїв вживати додаткових заходів щодо додержання безпеки руху.

12.4. Керівники підприємств поштового зв'язку початкового, проміжного і кінцевого пунктів поштового маршруту повинні здійснювати постійний контроль за виконанням установленого розкладу руху автотранспорту з поштою. Керівники підприємств одразу ж після відправлення автотранспорту з поштою повинні повідомляти по телефону наступне за маршрутом підприємство поштового зв'язку про фактичний час відправлення автотранспорту.

12.5. У разі неприбуття автотранспорту з поштою в установленій розкладом руху час начальник підприємства зв'язку зобов'язаний негайно зробити запит по телефону у попередньому за маршрутом підприємстві поштового зв'язку про час відправлення автотранспорту з поштою та негайно повідомити про це керівника підприємства поштового зв'язку за підпорядкуванням.

Якщо автотранспорт з поштою прибув із запізненням, порівняно з розкладом руху, про це робиться відмітка у шляховому листі водія та маршрутній накладній ф. 24.

12.6. У разі виходу з ладу автотранспорту начальник підприємства поштового зв'язку проміжного пункту маршруту зобов'язаний вжити заходів до збереження та відправлення пошти за маршрутом і про вжиті заходи повідомити по телефону керівника підприємства поштового зв'язку початкового пункту маршруту.

12.7. Начальник (заступник) відділення зв'язку або спеціально призначений працівник вузла зв'язку (поштамту, призалізничного поштамту, відділення перевезення пошти) початкового пункту маршруту зобов'язаний щоденно контролювати розклад руху автотранспорту з поштою та про всі порушення доповідати керівникам вищевказаних підприємств.

12.8. За кожним фактом порушення розкладу руху автотранспорту з поштою начальник вузла зв'язку (поштамту, призалізничного поштамту, відділення перевезення пошти) зобов'язаний проводити ретельне розслідування і вживати заходів для забезпечення руху автотранспорту з поштою за маршрутом.

12.9. У разі невідправлення передбаченого розкладом руху автотранспорту з поштою призначений працівник зв'язку негайно повідомляє про це підприємство зв'язку за підпорядкованістю із зазначенням маршруту, кількості підприємств зв'язку на ньому, дати та причини невідправлення автотранспорту та вжитих заходів.

Про невідправлення передбаченого розкладом руху автотранспорту з поштою чи значну його затримку повідомляється телеграфом (по телефону) всім підприємствам, що здійснюють з ним обмін пошти, та відповідних диспетчерських вузлах (пунктах).

12.10. У разі виходу автомобіля з ладу підприємство поштового зв'язку зобов'язане негайно повідомити автотранспортне підприємство, а останнє - направити свого представника для огляду і складання акта про технічний стан автомобіля, причину його виходу з ладу та вжиті заходи.

Додаток 1
до Правил перевезення пошти
автомобільним транспортом

Узгоджено

Затверджено

(посада)

(посада)

(підпис)

(підпис)

"__" _____ 19__ р.

"__" _____ 19__ р.

РОЗКЛАД

**руху транспорту з поштою по магістральному, міжобласному, внутрішньообласному,
міжрайонному, внутрішньорайонному, міському, під'їзному маршруту**

з "__" _____ 19__ р. _____

Час одержання пошти в початковому пункті маршруту _____ год. _____ хв.

Частота руху на тиждень _____ раз

Яким видом транспорту обслуговується

маршрут _____

Належність транспортних засобів (відомчий,
найманий) _____

(назва автотранспортного підприємства)

АКТ ПРИЙОМУ-ЗДАЧІ

від "___" _____ 19_ р.

Я, начальник автоколони (механік) _____
(прізвище, ініціали)
на підставі наказу по автотранспортному
підприємству від "___" _____ 199_ р.

№ _____ здав _____
(прізвище працівника зв'язку, що суміщує обов'язки
водія автомобіля)

прийняв автомобіль марки _____ 19_ р. випуску,
державний номер _____,
шасі номер _____, двигун номер _____
пробіг від експлуатації _____ кілометрів.

Технічний стан агрегатів

* Агрегати * Технічний стан *

*1 Двигун № _____ * *
*2 Коробка передач із зчепленням * *
*3 Задній міст * *
*4 Передній міст * *
*5 Рульове управління * *
*6 Рама з ресорами та колесами, кабіна, * *
* кузов * *
*7 Електрообладнання * *
*8 Загальний стан машини за зовнішнім * *
* виглядом (цілість, стан скла на вікнах, * *
* замків, дверцят, сидінь, крил, капоту, * *
* двигуна, облицювання, радіатора, фар, * *
* номерних знаків та інше) * *
* * *

Автогума _____
(наявність автопокришок, їх номери та відсоток зносу)

Інструменти: _____
(перераховуються наявні або відсутні інструменти)

_____ згідно з заводською інструкцією)

Пломби на автомобілі _____
(порушені, не порушені)

Автомобіль здав:

Начальник (механік) автоколони _____
(прізвище, ініціали)

Автомобіль прийняв: _____
(прізвище працівника зв'язку, що суміщує

_____ обов'язки водія автомобіля)

Додаток 3
до Правил перевезення пошти
автомобільним транспортом

**ПРИМІРНИЙ ДОГОВІР НА ПЕРЕВЕЗЕННЯ ПОШТИ
АВТОМОБІЛЬНИМ ТРАНСПОРТОМ**

_____ "___" _____ 19 р.
(місто, село)

_____ (докладне найменування автотранспортного підприємства)

що називається в подальшому "Перевізник", в особі _____
(посада,

_____ прізвище, ім'я та по батькові - повністю)

що діє на підставі _____
(зазначається найменування документа, що

_____ з однієї сторони, та _____
дає право на укладання договору)

_____ (докладне найменування замовника автотранспорту)

що називається в подальшому "Замовник", в особі: _____
(посада,

_____ прізвище, ім'я та по батькові - повністю)

що діє на підставі _____
(ззначається найменування документа, що
_____, з іншої сторони, уклали цей договір
дає право на укладання договору)

про подане нижче.

1. Предмет договору

1.1. "Замовник" доручає, а "Перевізник" бере на себе обов'язки по перевезенню вантажів та пошти, вантажно-розвантажувальних роботах та інших додаткових роботах, обумовлених цим договором.

1.2. "Перевізник" виконує для "Замовника" перевезення вантажів та пошти обсягом _____ тис. км та _____ тис. машино-год.

1.3. "Перевізник" виконує для "Замовника" пов'язані з перевезенням пошти такі види транспортно-експедиторських операцій і послуг:

1.4. Взаємовідносини сторін у процесі організації перевезень і використання автомобілів регулюються Правилами перевезення пошти автомобільним транспортом та законодавством України.

2. Права і обов'язки сторін

2.1. "Перевізник" зобов'язаний:

2.1.1. Визначити типи та кількість автомобілів, потрібних для перевезення пошти. Закріпити за "Замовником" для перевезення пошти _____ автомобілів, з них:

```
*****
* * * * * * Умови надання *
* N *Тип і марка* Кількість * Кількість *Тривалість * автомобілів *
*п/п* автомобіля* автомобілів*робочих днів*робочої зміни* (з водієм чи *
* * * * * * без водія) *
*****
*****
*****
*****
*****
*****
*****
```

2.1.2. Надавати "Замовнику" технічно справні автомобілі, що відповідають санітарним вимогам і обладнані відповідно до Правил дорожнього руху, заправлені паливом у кількості, необхідній для виконання завдань.

2.1.3. Подавати автомобілі до місця навантаження перед початком роботи або чергування у терміни, що визначені розкладом руху, графіком чергувань та замовленням на перевезення.

2.1.4. Суворо дотримувати розклад руху автомобілів на лінії.

2.1.5. Надавати у терміни, що погоджені з "Замовником", резервні автомобілі замість тих, які вийшли з ладу.

2.1.6. Здійснювати контроль щодо правильної експлуатації автомобілів на маршрутах по перевезенню пошти, щодо оформлення шляхових листів в установленому порядку та щодо виконання водіями Правил дорожнього руху. Забезпечувати передрейсовий медичний огляд водіїв.

2.1.7. Не допускати проїзду в автомобілях сторонніх осіб.

2.2. "Замовник" зобов'язаний:

2.2.1. До прибуття автомобіля під навантаження підготувати пошту до перевезення, заповнити в документах на перевезення пошти потрібні відомості, виписати за потреби перепустки на право проїзду автомобіля до місця навантаження пошти.

2.2.2. Використовувати автомобілі виключно за призначенням. Приписувати до транспортної документації тільки осіб, які мають безпосереднє відношення до цих перевезень.

2.2.3. Здійснювати своїми силами та засобами навантаження пошти на автомобільний рухомий склад та її розвантаження і забезпечити механізацію вантажно-розвантажувальних робіт.

2.2.4. Забезпечувати контроль за дотриманням розкладу руху автомобілів на маршрутах та якісним виконанням водіями обов'язків працівників зв'язку.

2.2.5. Утримувати під'їзні шляхи до пунктів навантаження та розвантаження, вантажно-розвантажувальні майданчики тощо у справному стані, що відповідає нормам охорони праці і техніки безпеки, а також забезпечує безперешкодний рух і вільне маневрування при одночасному навантаженні (розвантаженні) автомобілів в кількості _____ од.

Мати пристрої для освітлення робочих місць та під'їзних шляхів до них при роботі у вечірній та нічний час.

2.2.6. Забезпечити своєчасне та повне оформлення у встановленому порядку транспортних документів і шляхових листів, засвідчувати підписом і печаткою пробіг і тривалість роботи автомобіля, робити відмітки про виконання водіями денних завдань, обов'язків працівників зв'язку і виконаний обсяг вантажно-розвантажувальних робіт, а також про порушення строку подання та графіка руху автомобілів.

2.2.7. Надавати місце та забезпечувати умови для відпочинку водіїв під час перерви у роботі в проміжних пунктах.

2.2.8. Забезпечувати охорону автомобілів, вантажів і пошти під час обідньої перерви та тривалого відпочинку водіїв в проміжних пунктах.

2.2.9. Надавати водіям в пунктах виконання вантажно-розвантажувальних робіт телефонний зв'язок для службового користування.

2.2.10. Розробляти та погоджувати з "Перевізником" розклад руху автомобілів, що сприяє безпечній роботі в умовах туману, ожеледиці, снігових заносах тощо.

2.3. "Перевізник" має право:

2.3.1. Замінювати марку автомобіля, наданого для перевезень, якщо при цьому не знижується якість обслуговування "Замовника".

2.3.2. Збільшувати згідно з разовими заявками "Замовника" кількість автомобілів, що надаються.

2.3.3. Вимагати від "Замовника" усунення недоліків у розкладі руху, в графіках чергувань і в організації роботи автомобілів на лінії.

2.4. "Замовник" має право:

2.4.1. Відмовитися від автомобіля, наданого "Перевізником", якщо його модель, технічний стан чи санітарний стан або обладнання не відповідають умовам перевезення пошти (крім випадків, коли модель автомобіля передбачена договором).

2.4.2. Вносити зміни до розкладу руху автомобілів у межах, що обумовлені договором, своєчасно повідомляючи про це "Перевізника".

2.4.3. Здійснювати перестановку автомобілів на маршрутах залежно від конкретних обставин, не змінюючи при цьому узгоджені з "Перевізником" загальну тривалість роботи та пробіг автомобіля.

2.4.4. Відмовитися від автомобіля, якщо він наданий із запізненням більшим за 30 хв. для міських перевезень чи більше однієї години для роботи на інших маршрутах.

2.4.5. Затримати автомобіль у проміжному пункті і відправити його згідно з розкладом руху в разі передчасного прибуття в цей пункт.

3. Порядок розрахунків

3.1. Розмір плати за перевезення пошти та інші операції й послуги, пов'язані з перевезенням, визначаються погодженою сторонами калькуляцією (протоколом, угодою), що є невід'ємною частиною цього договору.

Залежно від цінової політики зазначений розмір плати за взаємною згодою "Перевізника" та "Замовника" може змінюватись як у бік збільшення, так і зменшення. Пропозиція про зміну розміру плати направляєється однією із сторін іншій в установленому порядку.

3.2. Належні "Перевізнику" суми за перевезення пошти та інші пов'язані з цим операції і послуги сплачуються "Замовником" в порядку _____
(зазначаються форма та порядок розрахунків).

3.3. Остаточний розрахунок за перевезення пошти та інші послуги виконуються "Замовником" на підставі рахунку "Перевізника". Підставою для виписування рахунку є шляхові листи та транспортні накладні.

4. Відповідальність сторін

4.1. "Перевізник" і "Замовник" у разі невиконання або неналежного виконання зобов'язань за цим договором несуть взаємну матеріальну відповідальність.

4.2. "Перевізник" відповідає за втрату, недостачу, пошкодження чи псування прийнятої до перевезення пошти у розмірі фактичних збитків з урахуванням відшкодування збитків клієнтурі, якщо він не доведе, що втрата, недостача, псування чи пошкодження сталися не з його вини.

4.3. "Перевізник" несе відповідальність у таких випадках та розмірах:

- за втрату, недостачу, пошкодження чи псування прийнятої до перевезення пошти _____;
- за несвоєчасне подання рухомого складу до пункту навантаження порівняно з узгодженим часом _____;
- за ненадання автомобілів для перевезення пошти в кількості, передбаченій договором _____.

4.4. "Замовник" несе відповідальність у таких випадках та розмірах:

- за відмову використовувати автотранспорт для перевезення пошти у кількості, що передбачена договором _____;
- за відмову від оформлення або неправильне оформлення транспортного документа або шляхового листа _____;
- за несвоєчасне перерахування плати за користування автотранспортом _____;
- за використання автотранспорту для перевезення вантажів, не передбачених договором _____.

4.5. "Перевізник" і "Замовник" звільняються від сплати штрафу за невиконання плану перевезень чи прийнятого до виконання разового замовлення, якщо воно сталося внаслідок:

- явищ стихійного характеру (заноси, повені, пожежі тощо);
- аварії на підприємстві, через яку робота підприємства була припинена.

5. Особливі умови

6. Термін дії договору

6.1. Термін дії цього договору встановлюється з _____ до _____.

6.2. В разі відсутності заяви однієї із сторін про припинення або зміну договору після закінчення його строку він вважається продовженим на той самий термін і на тих самих умовах, які були передбачені цим договором.

6.3. Договір складений у двох примірниках, по одному для кожної з сторін.

7. Юридичні адреси та розрахункові рахунки сторін

"Перевізник" _____

"Замовник" _____

Підписи:

"Перевізник" _____ відбиток печатки

"Замовник" _____ відбиток печатки

МІНІСТЕРСТВО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ

НАКАЗ

від 28 серпня 2001 року N 565

Про затвердження Типового технологічного процесу надання послуг пасажирських автостанцій та автовокзалів

У зв'язку з внесенням змін до наказу Міністерства транспорту України від 21.01.98 N 21 "Про затвердження Порядку і умов організації перевезень пасажирів і багажу автомобільним транспортом", визваних приведенням нормативно-правових актів у відповідність із Законом України "Про автомобільний транспорт", **наказую:**

1. Затвердити Типовий технологічний процес надання послуг пасажирських автостанцій та автовокзалів, що додається.
2. Державному департаменту автомобільного транспорту (Докіль Л. П.) довести наказ до відома обласних автотранспортних управлінь та обласних підприємств автобусних станцій.
3. Визнати таким, що втратило чинність, "Положение о пассажирских автомобильных станциях", затверджене рішенням колегії Міністерства автомобільного транспорту УРСР від 29.04.88 N 72.
5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра Цибенка В. Г.

Додаток

Типовий технологічний процес надання послуг пасажирських автостанцій та автовокзалів

1. Загальні положення

1.1. Надання послуг пасажирських автостанцій та автовокзалів (далі - автостанції) організовується згідно з вимогами технологічного процесу, який розробляється власниками автостанцій з урахуванням рекомендацій цього Типового технологічного процесу.

1.2. Перелік обов'язкових та додаткових послуг, що надаються населенню, пасажирам та пасажирським перевізникам автобусного маршруту (далі - перевізник), визначається статутом (положенням) автостанції.

1.2.1. До обов'язкових послуг, що надаються населенню та пасажирам, відноситься користування послугами:

- залу чекання поїздки;
- залу продажу квитків;
- інших приміщень автостанції;
- служби інформації (крім послуг довідкового бюро);
- громадських вбиралень.

1.2.2. До обов'язкових послуг, що надаються перевізникам, відносяться послуги:

- кас автостанції;
- з організації посадки пасажирів в автобус;
- з диспетчеризації руху автобусів;

- з надання платформ для посадки та висадки пасажирів і місць на майданчику відстою автобусів;
- кімнат короткотермінового відпочинку водіїв;
- з інформування водіїв щодо дорожніх умов і безпеки дорожнього руху;
- проведення технічного огляду та прибирання автобусів.

1.2.3. До додаткових послуг відносяться послуги з:

- попереднього продажу квитків;
- бронювання місць;
- замовлення квитка за телефоном;
- замовлення таксі;
- замовлення автобуса;
- переоформлення квитка;
- відпочинку в готелі автостанції;
- кімнат матері та дитини;
- довідкового бюро;
- доставка квитка додому;
- замовлення квитка для поїздки з іншого міста.

Населенню, пасажиром та перевізникам можуть надаватися також інші види обов'язкових та додаткових послуг згідно з чинним законодавством.

1.4. За договором з власником автостанцій перевізникам можуть надаватися приміщення для облаштування офісів та відокремлені посадочні платформи.

2. Організація продажу квитків

2.1. Продаж квитків на проїзд автомобільним транспортом і перевезення багажу можуть здійснювати каси автостанції та перевізники.

2.1.1. Каси автостанції здійснюють попередній та поточний продаж квитків на будь-який рейс згідно з розкладом руху, а також на рейси додаткових автобусів.

2.1.2. Перевізники за домовленістю з власником автостанції можуть на території автостанції самостійно здійснювати поточний продаж квитків після отримання касової відомості.

2.2. Квиткові каси автостанцій продають квитки на проїзд по території України без пред'явлення документів, що посвідчують особу. Оформлення пільгових квитків здійснюється за документом, який засвідчує право на отримання пільг.

2.3. У квиткових касах автостанцій повинно бути створено умови, які забезпечують збереження бланків суворої звітності, довідкових матеріалів та виторгу від продажу квитків.

2.4. Робоче місце касира повинно бути організовано так, щоб забезпечити можливість вільного доступу до інформаційних та облікових матеріалів і не створювати умов, які можуть спричинити підвищену стомлюваність касирів.

2.5. Продаж квитків касами автостанції здійснюється за технологією, прийнятою для реєстраторів розрахункових операцій (далі - РРО) або комп'ютерних систем управління продажем квитків (далі - КС).

2.6. У разі відсутності електроенергії, виходу з ладу або з інших причин, що виключають можливість застосування РРО чи КС, каси автостанції реалізують пасажиром квитки, форми яких затверджені наказом Мінтрансу України від 31.05.2000 р. N 278 "Про затвердження Типових форм квитків на проїзд пасажирів і перевезення багажу автомобільним транспортом та Тарифних зон перевезення пасажирів автомобільним транспортом на приміських маршрутах".

2.7. Каси можуть продавати квитки за окремими або за всіма напрямками поїздки пасажирів. У разі організації роботи кас автостанції за окремими напрямками поїздки пасажирів для продажу квитків застосовуються РРО. Якщо продаж квитків здійснюється за всіма напрямками поїздки пасажирів, то в касах автостанції застосовують КС.

2.8. При здійсненні продажу квитка касир інформує пасажирів про день і час відправлення, номер рейсу та місце в автобусі.

2.9. На автобуси, які відправляються з початкового пункту маршруту, каси автостанцій організовують поточний та попередній продаж квитків.

2.10. Поточний продаж квитків касами припиняється після видачі касової відомості працівнику автостанції, що здійснює посадку пасажирів, або кондуктору в разі домовленості з перевізником щодо продажу квитків у салоні автобуса на території автостанції.

2.11. У разі якщо продаж квитків на автостанції проводиться у салоні автобуса, перевізник дотримується такої послідовності робіт:

- оплачує вартість послуг, які автостанція надає перевізнику;
- отримує готівкою виторг від продажу квитків. Цей виторг за договором з підприємством автостанцій може перераховуватися перевізнику в обумовлені терміни;
- отримує касову відомість і проїзні документи;
- організовує посадку в автобус пасажирів, які купили квитки в касах автостанції;
- продає квитки пасажирам на вільні місця в автобусі.

2.12. Поточний і попередній продаж квитків на автостанціях, що розташовані на проміжних зупинках маршруту, включає:

- бронювання місць автостанцією відправлення автобуса для автостанцій, на яких квитки будуть продаватися у попередньому продажі;
- отримання інформації від суміжних автостанцій та із квитково-облікової документації про кількість вільних місць в автобусі для здійснення поточного продажу квитків.

2.13. Попередній продаж квитків включає такі форми:

- придбання квитка за певний термін до відправлення автобуса;
- замовлення квитка за телефоном чи іншим способом;
- бронювання місць в автобусах;
- доставку квитка додому;
- інші форми.

2.14. Попередній продаж квитків за встановлений термін до відправлення автобуса можуть здійснювати:

- каси автостанцій;
- касові пункти, створені автостанціями;
- перевізники.

2.15. Квитки для поїздки у прямому та зворотному напрямках продаються відповідно до угоди, укладеної між автостанціями відправлення і прибуття пасажирів. Продаж квитків на автостанціях, де немає комп'ютерних систем з модемним зв'язком, здійснюється за двома відомостями: одна оформляється для автостанції, з якої розпочинається поїздка, друга - для автостанції зворотної поїздки. При оформленні поїздки у зворотному напрямку пасажиру видається талон броні, в якому зазначається маршрут, дата, час відправлення та місце в автобусі.

2.16. Замовлення на квиток, отримане за телефоном, після його реєстрації передається в касу попереднього продажу квитків.

2.17. Бронювання місць в автобусах, які відправляються з автостанцій інших міст, здійснюється у разі домовленості з автостанціями цих міст. Замовлення передається на

автостанцію відправлення автобуса. Виконання замовлення здійснюється через каси попереднього продажу квитків.

2.18. Після завершення робочої зміни касири складають звіт про роботу згідно з порядком, установленим Інструкцією про порядок обліку бланків квитків на проїзд автомобільним транспортом та готівки, отриманої від перевезень пасажирів і багажу, затвердженої наказом Мінтрансу України від 31.05.2000 р. N 279.

3. Організація диспетчерського управління

3.1. Диспетчерська служба автостанції організує посадку пасажирів, здійснює прийом і відправлення автобусів у рейс.

3.2. Основними завданнями диспетчерської служби є:

- контроль за своєчасним прибуттям автобусів;
- своєчасне відправлення автобусів у рейс;
- інформування перевізника у разі, коли автобус не вернувся із рейсу;
- організація посадки пасажирів в автобус;
- інформування пасажирів про відправлення та прибуття автобусів на автостанцію, початок та організацію посадки пасажирів;
- інформування пасажирів про наявність вільних місць у автобусах;
- здійснення заходів щодо безпечного переміщення пасажирів і руху автобусів на території автостанції;
- інформування водіїв щодо перешкод на шляху прямування автобуса за маршрутом та запобігання дорожньо-транспортним пригод;
- здійснення обліку руху автобусів;
- контроль за екіпіруванням автобусів.

3.3. Приміщення диспетчерської служби повинно бути розташовано у місці, з якого диспетчер може вільно спостерігати за прибуттям і відправленням автобусів.

3.4. Диспетчерська служба повинна мати засоби оперативного зв'язку з іншими підрозділами автостанції, перевізниками та автостанціями на шляху прямування автобусів, для інформування пасажирів, контролю та управління рухом автобусів.

3.5. Прийом і відправлення автобусів, висадка і посадка пасажирів здійснюється з платформ перонів.

3.6. Платформи розподіляються за функціональним призначенням: для прийому та для відправлення автобусів.

3.7. На платформах можуть встановлюватися засоби управління та контролю за рухом автобусів.

3.8. У разі заміни типу чи затримки з прибуттям автобуса перевізник інформує про це автостанцію формування. Якщо перевізник не може забезпечити виконання рейсу або автобус запізнюється з відправленням на час, обумовлений з перевізником, автостанція відправляє за маршрутом резервний автобус.

3.9. Після прибуття автобуса на автостанцію водій передає диспетчеру дорожній лист, інформує про кількість вільних місць в автобусі та робить відмітку у дорожньому листі про час прибуття. Диспетчер записує цю інформацію до журналу реєстрації прибуття та відправлення автобусів.

3.10. Під час перебування на автостанції водій автобуса виконує розпорядження диспетчерської служби та персоналу автостанції з питань організації перевезень, безпеки руху та охорони праці.

3.11. Після оголошення про початок посадки пасажирів водій подає автобус на платформу. Оголошення повторюється за 3 - 5 хвилин до відправлення автобуса.

3.12. Відправлення автобуса в рейс здійснюється згідно з прийнятою для автостанції технологією. Диспетчер інформує наступну за маршрутом автостанцію про час відправлення автобуса та кількість вільних місць.

3.13. Автобус, який прибув на автостанцію кінцевого пункту маршруту, зупиняється на платформі для висадки пасажирів. Водій доповідає про завершення рейсу диспетчеру, який проставляє у дорожньому листі час прибуття автобуса на автостанцію.

3.14. Результати роботи за зміну диспетчер відображає у журналі реєстрації прибуття та відправлення автобусів.

4. Інформаційне забезпечення

4.1. Функціонування технологічного процесу забезпечується візуальним та звуковим інформуванням пасажирів і перевізників щодо роботи автостанції та послуг, що нею надаються.

4.2. Зовні будівлі автостанції розміщується вивіска з найменуванням автостанції та інформацією про власника та режим роботи.

4.3. У залі для пасажирів, що очікують поїздки, даються такі інформативні матеріали:

- план автостанції;
- розклад прибуття та відправлення автобусів;
- інформація щодо страхових компаній, які здійснюють страхування пасажирів;
- схема автобусних маршрутів;
- витяг із Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту;
- інформація про державні органи, які здійснюють захист прав споживачів;
- план евакуації людей та майна на випадок надзвичайних ситуацій;
- відомості з безпеки дорожнього руху;
- перелік послуг, що надаються автостанцією;
- номери телефонів, за якими здійснюється бронювання місць та замовлення квитків;
- відомості про зміни у мережі маршрутів;
- відомості про розташування приміщень автостанції та режим їх роботи;
- графічні умовні знаки-символи, що сприяють користуванню послугами автостанції.

4.4. Безпосередньо біля касових вікон розміщують таку інформацію:

- номери кас;
- покажчик з переліком населених пунктів, до яких здійснюється продаж квитків, або напис: "Продаж квитків на всі напрямки";
- таблички з прізвищем, іменем і по батькові касирів;
- покажчики режиму роботи кас;
- перелік категорій населення, які мають право позачергового придбання квитків;
- перелік категорій населення, які мають пільги на проїзд;
- таблицю вартості проїзду та перевезення багажу;
- написи про спеціалізацію кас: "Каса попереднього продажу квитків", "Каса аерофлоту" тощо.

4.5. На платформах перону встановлюють трафарети із зазначенням номерів платформ та найменувань маршрутів.

4.6. Біля камери схову багажу і ручної поклажі розміщують:

- напис: "Камера схову";
- інструкцію з користування камерою схову;
- покажчик режиму роботи камери схову.

4.7. Біля автоматичних камер схову ручної поклажі розміщують:

- напис: "Автоматичні камери схову";
- інструкцію з користування автоматичною камерою схову.

4.8. У кімнатах відпочинку для водіїв надається інформація з безпеки дорожнього руху, оперативних даних про дорожньо-транспортні пригоди та рекомендацій щодо їх запобігання.

Автостанція забезпечує водіїв автобусів інформацією про гідрометеорологічні умови на ділянках маршрутів, які вона обслуговує.

4.9. Автостанція надає усні та письмові довідки щодо руху автобусів, вартості проїзду, послуг автостанції тощо. Довідки надає довідкове бюро, а на автостанціях, де його немає, - черговий диспетчер або інша уповноважена особа.

4.10. Над довідковим бюро робиться напис "Довідкове бюро", а біля віконця розміщують інформацію про режим роботи.

4.11. Приміщення довідкового бюро знаходиться в залі для пасажирів, що чекають поїздки, або в касовому залі.

4.12. Довідкове бюро повинно мати необхідні інформативні матеріали, які розміщують у порядку, що сприяє швидкому знайденню необхідної інформації.

4.13. У випадках порушення розкладу руху автобусів і змін у роботі квиткових кас диспетчер (диктор-інформатор) передає оголошення по радіотрансляційній мережі. Зміст оголошень повинен відповідати вимогам, які встановлені Правилами надання послуг пасажирського автомобільного транспорту.

4.14. Інформація щодо правил перевезення пасажирів і багажу, безпеки дорожнього руху послуг, які надаються автостанцією, тощо може передаватися автоматичними трансляційними засобами.

4.15. Усі працівники автостанції зобов'язані давати довідки пасажирам у межах своєї компетенції чи направляти їх у довідкове бюро або до відповідної посадової особи.

5. Організація руху дорожніх транспортних засобів і пішоходів на території автостанції

5.1. Організація робіт з безпеки пішоходів і руху дорожніх транспортних засобів проводиться згідно з вимогами нормативних документів, наведених у додатку.

5.2. Рух дорожніх транспортних засобів та місця їхньої стоянки на території автостанції визначаються схемою, розробленою і затвердженою для даної автостанції.

5.3. На території автостанції за узгодженням з органами Державтоінспекції повинно бути встановлено дорожні знаки, покажчики, сигналізацію та інші засоби регулювання рухом.

6. Організація надання побутових послуг

6.1. Побутове обслуговування пасажирів і водіїв передбачає користування камерами схову, кімнатами відпочинку, послугами кімнати матері та дитини, харчування у буфетах, кафе, ресторанах тощо.

6.2. Зберігання багажу та ручної поклажі в камерах схову передбачає:

- відповідність режиму роботи камер схову розкладу руху автобусів;
- плату за послуги згідно з тарифом;
- приймання багажу та ручної поклажі на зберігання незалежно від наявності у громадянина квитка.

6.3 При прийманні речей комірник камери схову повинен:

- визначити, чи можна прийняти до камери схову речі;
- назвати пасажиру вартість зберігання;
- поставити речі в окремий відсік;
- видати пасажиру квитанцію про отримані гроші;

- зробити у книзі обліку, приймання та видачі речей відповідний запис.

6.4. Коли комірник видає громадянину речі, він повинен:

- отримати від пасажирів квитанцію;

- видати речі;

- зробити у книзі обліку приймання та видачі багажу відповідний запис.

6.5. Кімнати довготермінового відпочинку надають послуги водіям та транзитним пасажиром за плату. Порядок оформлення проживання та обслуговування такий же, як і в готелях міста.

6.6. У кімнаті матері та дитини створюються умови для відпочинку пасажирів з дітьми віком до 5 років і вагітним жінкам та надаються послуги з позачергового придбання квитків на автобуси в день відправлення.

7. Порядок укладення договорів і проведення розрахунків за надані послуги

7.1. Відносини перевізника з власниками автостанцій визначаються договором, який передбачає доручення перевізника укласти від його імені договір з пасажиром про перевезення та отримання послуг автостанції.

7.1.1. За договором про сумісну діяльність перевізник здійснює перевезення пасажирів, а автостанція надає йому певний обсяг обов'язкових послуг і продає квитки протягом всього терміну до відправлення автобуса в рейс. Частка підприємства автостанцій у виторгу від продажу квитків, у разі укладення цього договору, складає певний відсоток, який обумовлюється цим договором і не може перевищувати встановлених законодавством граничних розмірів.

7.1.2. У разі укладення договору про надання обов'язкових послуг автостанція продає квитки до часу передачі касової відомості перевізнику, а потім перевізник самостійно продає квитки в салоні автобуса. У цьому разі розмір фіксованої плати за обов'язкові послуги визначається витратами, пов'язаними з наданням цих послуг, і може встановлюватися пропорційно часу знаходження автобуса на автостанції згідно з розкладом руху і не повинен перевищувати встановлених законодавством граничних розмірів.

7.2. Розмір плати пасажирів за обов'язкові автостанційні послуги не повинен залежати від дальності поїздки пасажирів та вартості квитка. Він визначається витратами, пов'язаними з наданням цих послуг, і кількістю пасажирів, які ними скористалися, і не може перевищувати встановлених граничних розмірів.

7.3. Розмір плати пасажирів за послуги з додаткових видів обслуговування визначається витратами, пов'язаними з наданням кожної послуги, і кількістю пасажирів, які нею скористалися.

Нормативні документи з питань безпеки перевезень пасажирів і руху автобусів

1. Положення про службу безпеки дорожнього руху, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 05.04.94 р. N 227.

2. Правила дорожнього руху, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 31.12.93 р. N 1094.

3. РД 200 УСССР 240-90 "Правила. Организация безопасного движения транспортных средств и пешеходов на территории и в производственных помещениях автотранспортных предприятий".

4. РД 200 УСССР 237-90 "Инструкция. Организация оповещения водителей о метеорологических и дорожных условиях на маршрутах движения".

5. РД 200 УСССР 236-90 "Требования безопасности к дорогам и автобусным маршрутам".

Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання послуг з перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом відповідно до видів робіт, визначених Законом України "Про автомобільний транспорт"

**Наказ Міністерства транспорту та зв'язку України
від 2 липня 2010 року N 427**

**Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
27 липня 2010 р. за N 562/17857**

Відповідно до статей 6 та 9 Закону України "Про ліцензування певних видів господарської діяльності", статті 9 Закону України "Про автомобільний транспорт" і постанови Кабінету Міністрів України від 14.11.2000 N 1698 "Про затвердження переліку органів ліцензування" **НАКАЗУЮ:**

1. Затвердити Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з надання послуг з перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом відповідно до видів робіт, визначених Законом України "Про автомобільний транспорт", що додаються.
2. Головній державній інспекції на автомобільному транспорті (Майборода Ю. М.) забезпечити:
 - 2.1. У встановленому порядку подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
 - 2.2. Публікацію цього наказу в засобах масової інформації.
3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра транспорту та зв'язку України Баранова О. Г.

Міністр

К. Єфименко

ПОГОДЖЕНО:

**В. о. Голови
Антимонопольного
комітету України**

Ю. Кравченко

**Голова Державного комітету
України з питань регуляторної
політики та підприємництва**

М. Бродський

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства транспорту та зв'язку України
02.07.2010 N 427

Зареєстровано

в Міністерстві юстиції України

27 липня 2010 р. за N 562/17857

ЛІЦЕНЗІЙНІ УМОВИ

проведення господарської діяльності з надання послуг з перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом відповідно до видів робіт, визначених Законом України "Про автомобільний транспорт"

I. Загальні положення

1.1. Ці Ліцензійні умови розроблені відповідно до Законів України "Про ліцензування певних видів господарської діяльності", "Про транспорт", "Про автомобільний транспорт", "Про дорожній рух", "Про захист прав споживачів", "Про перевезення небезпечних вантажів", "Про приєднання України до Європейської угоди щодо роботи екіпажів транспортних засобів, які виконують міжнародні автомобільні перевезення (ЄУТР)" та визначають перелік організаційних, технічних і кваліфікаційних вимог, обов'язкових для виконання суб'єктами господарювання, які надають послуги з перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом відповідно до видів робіт, визначених Законом України "Про автомобільний транспорт", та суб'єктами господарювання, які мають чинні ліцензії з надання послуг з перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом загального користування (крім надання послуг з перевезення пасажирів та їх багажу на таксі) і з надання послуг з перевезення пасажирів та їх багажу на таксі (далі - ліцензіати), під час надання послуг з перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом відповідно до видів робіт, визначених Законом України "Про автомобільний транспорт".

1.2. У цих Ліцензійних умовах терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України "Про ліцензування певних видів господарської діяльності" та "Про автомобільний транспорт".

1.3. Органом ліцензування, уповноваженим на здійснення ліцензування господарської діяльності з надання послуг з перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом відповідно до видів робіт, визначених Законом України "Про автомобільний транспорт", є Головна державна інспекція на автомобільному транспорті (далі - Головавтоотрансінспекція).

Територіальні органи Головавтоотрансінспекції в областях, Автономній Республіці Крим, містах Києві та Севастополі (далі - територіальні управління) здійснюють функції з підготовки документів для видачі та переоформлення ліцензій з надання послуг з перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом відповідно до видів робіт, визначених Законом України "Про автомобільний транспорт" (далі - ліцензія), видачі дублікатів та копій ліцензій, визнання недійсними та анулювання ліцензій і подають їх на розгляд Головавтоотрансінспекції.

1.4. Для отримання ліцензії, копії або дублікату ліцензії чи переоформлення ліцензії ліцензіат особисто або через уповноважений ним орган чи особу подає до Головавтоотрансінспекції або відповідного територіального управління заяву згідно з додатком 1.

До заяви додаються документи, перелік яких встановлений статтею 10 Закону України "Про ліцензування певних видів господарської діяльності" та пунктом 39 Переліку документів, які додаються до заяви про видачу ліцензії для окремого виду господарської діяльності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 04.07.2001 N 756, за формою згідно з додатком 2.

1.5. Рішення про видачу ліцензії або відмову в її видачі приймається Головавотрансінспекцією у строк не пізніше 30 календарних днів з дня надходження до неї або відповідних територіальних управлінь заяви про видачу ліцензії та документів, що додаються до неї.

1.6. Ліцензія видається на такі види робіт:

надання послуг з внутрішніх перевезень пасажирів автобусами;

надання послуг з внутрішніх перевезень пасажирів на таксі;

надання послуг з внутрішніх перевезень пасажирів легковими автомобілями на замовлення;

надання послуг з внутрішніх перевезень вантажів вантажними автомобілями, причепами та напівпричепами;

надання послуг з міжнародних перевезень пасажирів автобусами;

надання послуг з міжнародних перевезень пасажирів на таксі;

надання послуг з міжнародних перевезень пасажирів легковими автомобілями на замовлення;

надання послуг з міжнародних перевезень вантажів вантажними автомобілями, причепами та напівпричепами.

1.7. Ліцензія з надання послуг з міжнародних перевезень пасажирів та (або) вантажів дає право ліцензіату надавати послуги з внутрішніх перевезень пасажирів та (або) вантажів.

1.8. Ліцензіат провадить свою діяльність з використанням автомобільного транспортного засобу (далі - автотранспортний засіб), тип якого відповідає виду здійснюваних робіт.

1.9. До ліцензії Головавотрансінспекцією та територіальними управліннями видається ліцензійна картка на кожен автотранспортний засіб.

Ліцензійна картка є бланком суворої звітності, до якої заносяться реєстраційні дані ліцензії та автотранспортного засобу.

II. Загальні організаційні, технічні та кваліфікаційні вимоги під час виконання робіт з надання послуг з перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом відповідно до видів робіт, визначених Законом України "Про автомобільний транспорт"

2.1. Під час виконання робіт з надання послуг з перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом відповідно до видів робіт, визначених Законом України "Про автомобільний транспорт" (далі - надання послуг з перевезення), ліцензіат повинен дотримуватися вимог законодавства України про автомобільний транспорт.

2.2. Виконання робіт з надання послуг з перевезення здійснюється ліцензіатами на підставі ліцензії, виданої Головавотрансінспекцією, за умови виконання організаційних, технічних та кваліфікаційних вимог, установлених цими Ліцензійними умовами.

2.3. Ліцензіати, які виконують роботи з надання послуг з перевезення, зобов'язані:

2.3.1. Надавати послуги з перевезення відповідно до Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 18.02.97 N 176 (далі - Правила надання послуг пасажирського автомобільного транспорту), та Правил перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні, затверджених наказом Міністерства транспорту України від 14.10.97 N 363, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 20.02.98 за N 128/2568 (далі - Правила перевезень вантажів);

2.3.2. Використовувати сертифіковані та дозволені для використання автотранспортні засоби;

2.3.3. Забезпечувати контроль технічного та санітарного стану автотранспортних засобів, проведення медичного контролю стану здоров'я водіїв автотранспортних засобів із відповідною відміткою у дорожніх листах, якщо їх наявність передбачена законодавством України, а також їх належне ведення;

2.3.4. Забезпечувати проведення перевірки технічного та санітарного стану, технічного обслуговування і ремонту автотранспортних засобів відповідно до Закону України "Про автомобільний транспорт", Порядку перевірки технічного стану транспортних засобів автомобільними перевізниками, затвердженого наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 05.08.2008 N 974, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 01.09.2008 за N 794/15485, Положення про технічне обслуговування і ремонт дорожніх транспортних засобів автомобільного транспорту, затвердженого наказом Міністерства транспорту України від 30.03.98 N 102, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28.04.98 за N 268/2708, інструкцій заводів - виробників автотранспортних засобів за допомогою осіб, відповідальних за технічний стан автотранспортних засобів (штатних працівників або відповідно до договору з суб'єктами господарювання), які мають відповідну кваліфікацію, вимоги до якої визначені у Довіднику кваліфікаційних характеристик професій працівників, затвердженому наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 29.12.2004 N 336, і у Довіднику кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск N 69 "Автомобільний транспорт", затвердженому наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 14.02.2006 N 136;

2.3.5. Допускати до керування автотранспортними засобами водіїв, які мають безперервний стаж керування автотранспортним засобом відповідної категорії.

До безперервного стажу керування автотранспортними засобами включається робота водієм на автотранспортному засобі з максимально допустимою перервою, що не перевищує одного місяця та підтверджено витягом із трудової книжки або довідкою з місця роботи із зазначенням дати наказу про призначення особи на посаду, дати, з якої така особа працює водієм, марки закріпленого автотранспортного засобу і його номерного знака. Витяг із трудової книжки або довідка з місця роботи засвідчується підписом посадової особи і скріплюється печаткою.

Для самозайнятого автомобільного перевізника стаж керування автотранспортним засобом може також підтверджуватися наявністю національного або міжнародного посвідчення водія на право керування транспортними засобами.

2.3.6. Забезпечувати проведення з водіями інструктажів з безпеки дорожнього руху (автомобільних перевезень) відповідно до Порядку проведення інструктажів та стажування водіїв колісних транспортних засобів, затвердженого наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 05.08.2008 N 975, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21.08.2008 за N 776/15467 (крім автомобільних самозайнятих перевізників);

2.3.7. Забезпечувати проведення інструктажів з питань безпеки дорожнього руху (автомобільних перевезень), охорони праці та пожежної безпеки за допомогою осіб, відповідальних за безпеку руху (перевезень), охорону праці та (або) пожежну безпеку (штатних працівників або відповідно до договору з суб'єктами господарювання), які мають необхідний рівень професійної кваліфікації (крім автомобільних самозайнятих перевізників);

2.3.8. Організовувати роботу водіїв транспортних засобів, режими їх праці та відпочинку відповідно до положення про робочий час і час відпочинку водіїв автотранспортних засобів, встановленого Мінтрансзв'язку;

2.3.9. Забезпечувати безпеку дорожнього руху в частині запобігання скоєнню дорожньо-транспортних пригод (далі - ДТП) шляхом координування та організації роботи структурних підрозділів - служби дорожнього руху або осіб, відповідальних за безпеку дорожнього руху (автомобільних перевезень), відповідно до Положення про службу безпеки дорожнього руху міністерств, інших центральних органів державної виконавчої влади, підприємств, їх об'єднань, установ і організацій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05.04.94 N 227 (для ліцензіатів - юридичних осіб);

2.3.10. Забезпечувати водія автотранспортного засобу необхідними документами для виконання робіт з надання послуг з перевезення та дотримання виконання покладених на нього обов'язків, передбачених законодавством України;

2.3.11. Організувати підвищення кваліфікації керівників і спеціалістів автомобільного транспорту, діяльність яких пов'язана з наданням послуг з перевезення, забезпечувати проходження особами, відповідальними за технічний стан автотранспортних засобів, охорону праці та пожежну безпеку, а також особами, відповідальними за проведення медичних оглядів водіїв, навчання та (або) підвищення кваліфікації відповідно до вимог Порядку перевірки технічного стану транспортних засобів автомобільними перевізниками, затвердженого наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 05.08.2008 N 974, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 01.09.2008 за N 794/15485; Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та Переліку робіт з підвищеною небезпекою, затверджених наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26.01.2005 N 15, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 відповідно за N 231/10511 та N 232/10512; Типового положення про інструктажі, спеціальне навчання та перевірку знань з питань пожежної безпеки на підприємствах, в установах та організаціях України, затвердженого наказом Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи від 29.09.2003 N 368, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.12.2003 за N 1148/8469, Положення про медичний огляд кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства внутрішніх справ України від 05.06.2000 N 124/345, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 18.07.2000 за N 435/4656 (крім автомобільних самозайнятих перевізників);

2.3.12. Забезпечувати водіїв санітарно-побутовими приміщеннями та обладнанням (крім автомобільних самозайнятих перевізників);

2.3.13. Забезпечувати оформлення трудових відносин з персоналом автомобільного транспорту відповідно до положень трудового законодавства (крім автомобільних самозайнятих перевізників);

2.3.14. Забезпечувати зберігання автотранспортних засобів відповідно до положень статті 21 Закону України "Про автомобільний транспорт";

2.3.15. Вести облік ДТП, учасником яких став автотранспортний засіб ліцензіата, відповідно до Порядку обліку дорожньо-транспортних пригод, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.06.2005 N 538 (для ліцензіатів - юридичних осіб);

2.3.16. Розробляти та здійснювати заходи, спрямовані на забезпечення безпеки дорожнього руху, проводити з персоналом автомобільного транспорту та водіями профілактичну роботу з дотримання вимог законодавства у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху (крім автомобільних самозайнятих перевізників);

2.3.17. Організувати проведення періодичного навчання водіїв методам надання першої медичної допомоги потерпілим від ДТП.

2.4. Ліцензіати зобов'язані надавати послуги з перевезення з використанням автотранспортних засобів, на які оформлено:

2.4.1. Відповідний реєстраційний документ, а у разі відсутності в автотранспортному засобі його власника, крім того, - свідоцтво про право спільної власності на такий автотранспортний засіб або реєстраційний чи інший засвідчений в установленому порядку документ, що підтверджує право користування чи розпорядження таким автотранспортним засобом;

2.4.2. Талон про проходження державного технічного огляду автотранспортного засобу;

2.4.3. Договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних автотранспортних засобів.

2.5. Ліцензіати зобов'язані допускати до роботи з надання послуг з перевезень водіїв автотранспортних засобів, які мають необхідний рівень професійної кваліфікації, стаж

роботи не менше одного року водієм автотранспортних засобів, підтверджений відповідно до підпункту 2.3.5 пункту 2.3 цього розділу, і на яких оформлено:

2.5.1. Медичну довідку щодо придатності до керування автотранспортним засобом устанавленого зразка;

2.5.2. Страховий документ, що підтверджує особисте страхування водія від нещасних випадків на транспорті;

2.5.3. Документальне підтвердження проходження водіями щозмінного передрейсового та післярейсового медичних оглядів, а саме: відмітки медичного працівника в журналі щозмінного передрейсового та післярейсового медичних оглядів водіїв і в дорожньому листі, якщо їх наявність для даного виду автомобільних перевезень передбачено законодавством України.

2.6. Водії автотранспортних засобів, які протягом 12 і більше місяців до зарахування на відповідну роботу не працювали водіями або наймаються на роботу водіями вперше, допускаються до керування автотранспортними засобами після проходження стажування з практичного керування на відповідному автотранспортному засобі не менше 30 годин, а водії, які переводяться на нові для них марки або моделі автотранспортних засобів, повинні пройти стажування не менше 8 годин відповідно до вимог Порядку проведення інструктажів та стажування водіїв колісних транспортних засобів, затвердженого наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 05.08.2008 N 975, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21.08.2008 за N 776/15467.

2.7. Ліцензіати зобов'язані повідомляти орган ліцензування про всі зміни даних, зазначених у документах, що додавалися до заяви про видачу ліцензії. У разі виникнення таких змін ліцензіат зобов'язаний протягом десяти робочих днів подати до органу ліцензування відповідне повідомлення в письмовій формі разом з документами або їх нотаріально засвідченими копіями, які підтверджують зазначені зміни.

III. Спеціальні організаційні, технічні та кваліфікаційні вимоги під час виконання робіт з надання послуг з внутрішніх та міжнародних перевезень пасажирів автобусами

3.1. Ліцензіати, які надають послуги з внутрішніх та міжнародних перевезень пасажирів автобусами, зобов'язані:

3.1.1. Забезпечувати попередній та поточний продаж квитків на проїзд в автобусі та перевезення багажу;

3.1.2. Забезпечувати відповідно до Закону України "Про страхування" та вимог Положення про обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків на транспорті, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.08.96 N 959, обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків на транспорті пасажирів та кондукторів (у разі використання їх праці);

3.1.3. Здійснювати перевезення пасажирів на міжміських та міжнародних маршрутах з обов'язковим наданням їм місць для сидіння у кількості, передбаченій технічною характеристикою автобуса та визначеній у реєстраційних документах на нього;

3.1.4. Здійснювати перевезення пасажирів лише в салоні автобуса, не використовуючи при цьому кабіну, що відповідно до конструкції автобуса відокремлена від салону;

3.1.5. Здійснювати відправлення (прибуття) автобусів приміських, міжміських, міжнародних автобусних маршрутів загального користування тільки з автостанцій (на автостанції), а в разі їх відсутності - із зупинок (на зупинки), передбачених розкладом руху;

3.1.6. Направляти у рейс двох водіїв у разі надання послуг з перевезень на автобусних маршрутах протяжністю понад 500 км;

3.1.7. Здійснювати організацію та контроль за своєчасним проходженням водіями медичного огляду відповідно до Положення про медичний огляд кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України,

Міністерства внутрішніх справ України від 05.06.2000 N 124/345, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 18.07.2000 за N 435/4656, з проведенням таких медичних оглядів у відведеному для цього приміщенні;

3.1.8. Забезпечувати дотримання персоналом вимог законодавства про автомобільний транспорт;

3.1.9. Розміщувати візуальну інформацію в автобусах відповідно до вимог Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту;

3.1.10. Забезпечувати відповідність класу та категорії автобусів, за допомогою яких надаються послуги з перевезення, видам та режимам руху відповідно до Порядку визначення класу комфортності автобусів, сфери їхнього використання за видами сполучень та режимами руху, затвердженого наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 12.04.2007 N 285, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14.05.2007 за N 499/13766;

3.1.11. Допускати до надання послуг з перевезення організованих груп дітей водіїв, які мають стаж керування автобусами не менше п'яти років.

3.2. Ліцензіатам, які надають послуги з внутрішніх перевезень пасажирів автобусами, дозволяється здійснювати перевезення стоячих пасажирів на приміських та міських маршрутах автобусами, що за своєю конструкцією мають місця для стоячих пасажирів у кількості, передбаченій технічною характеристикою автобуса та визначеній у реєстраційних документах на цей автобус, а також допускати до здійснення таких перевезень водіїв, які мають необхідний рівень професійної кваліфікації, стаж роботи, підтверджений відповідно до положень підпункту 2.3.5 пункту 2.3 розділу II цих Ліцензійних умов, і на яких оформлено національне посвідчення водія на право керування транспортними засобами категорії "D1", та (або) "D", та (або) "D1E", та (або) "DE", зразок якого затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 31.01.92 N 47 "Про затвердження зразків національних та міжнародного посвідчень водіїв і документів, необхідних для реєстрації транспортних засобів".

3.3. Ліцензіати, які надають послуги з міжнародних перевезень пасажирів автобусами, повинні мати досвід роботи на внутрішніх перевезеннях не менше ніж три роки та зобов'язані:

3.3.1. Виконувати вимоги міжнародних конвенцій (угод), що регламентують виконання міжнародних автомобільних перевезень та які ратифіковані Україною (до яких приєдналась Україна);

3.3.2. Виконувати вимоги національного законодавства країн, територією яких здійснюватиметься перевезення пасажирів;

3.3.3. Забезпечувати виконання водіями норм щодо періодів керування, відпочинку та перерв, а також інших вимог ЄУТР;

3.3.4. Використовувати автобуси, на яких відповідно до вимог ЄУТР встановлено контрольні пристрої (тахографи), розміщено розпізнавальні знаки України та які мають понад 20 місць для сидіння пасажирів;

3.3.5. Допускати до перевезень водіїв, які досягли 21 року, мають необхідний рівень професійної кваліфікації, стаж керування автотранспортними засобами не менше трьох років, підтверджений відповідно до підпункту 2.3.5 пункту 2.3 розділу II цих Ліцензійних умов, і на яких оформлено міжнародне або національне посвідчення водія на право керування транспортними засобами категорії "D", зразок якого затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 31.01.92 N 47 "Про затвердження зразків національних та міжнародного посвідчень водіїв і документів, необхідних для реєстрації транспортних засобів".

IV. Спеціальні організаційні, технічні та кваліфікаційні вимоги під час виконання робіт з надання послуг з внутрішніх та міжнародних перевезень пасажирів на таксі або з надання послуг з внутрішніх та міжнародних перевезень пасажирів легковими автомобілями на замовлення

4.1. Ліцензіати, які надають послуги з внутрішніх та міжнародних перевезень пасажирів на таксі, зобов'язані:

4.1.1. Забезпечувати проведення медичного контролю стану здоров'я водіїв відповідно до Положення про медичний огляд кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства внутрішніх справ України від 05.06.2000 N 124/345, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 18.07.2000 за N 435/4656, з проведенням таких медичних оглядів у відведеному для цього приміщенні;

4.1.2. Надавати вищезазначені послуги у порядку черги на стоянках таксі та на шляху прямування, а також на замовлення (звичайне, термінове, нічне) - усне, письмове чи за телефоном;

4.1.3. Забезпечувати на вимогу пасажирів видачу чека або іншого документа, що підтверджує надання послуг з перевезення;

4.1.4. Допускати до надання послуг з перевезення легкової автомобілі, обладнані розпізнавальним ліхтарем оранжевого кольору, встановленим на даху легкового автомобіля, діючим таксометром, сигнальним ліхтарем із зеленим та червоним світлом, розташованим у верхньому правому кутку лобового скла, та на дверцятах яких з лівого і правого боків нанесено композиції з квадратів, розташованих у шаховому порядку;

4.1.5. Забезпечувати належне оформлення, ведення та наявність в автотранспортному засобі, що використовується як таксі, сервісної книжки, якщо її наявність передбачена законодавством України.

4.2. Ліцензіати, які надають послуги з внутрішніх та міжнародних перевезень пасажирів легковими автомобілями на замовлення, зобов'язані надавати такі послуги тільки за попередньою домовленістю із замовником цих послуг.

4.3. Ліцензіати, які надають послуги з внутрішніх перевезень пасажирів на таксі або легковими автомобілями на замовлення, зобов'язані допускати до надання таких послуг водіїв, які досягли 21 року та мають необхідний рівень професійної кваліфікації, стаж роботи, підтверджений відповідно до підпункту 2.3.5 пункту 2.3 розділу II цих Ліцензійних умов, і на яких оформлено національне посвідчення водія на право керування транспортними засобами категорії "В", зразок якого затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 31.01.92 N 47 "Про затвердження зразків національних та міжнародного посвідчень водіїв і документів, необхідних для реєстрації транспортних засобів".

4.4. Ліцензіати, які надають послуги з міжнародних перевезень пасажирів на таксі або легковими автомобілями на замовлення, повинні мати досвід роботи на внутрішніх перевезеннях не менше ніж три роки та зобов'язані:

4.4.1. Виконувати вимоги міжнародних конвенцій (угод), що регламентують виконання міжнародних автомобільних перевезень та які ратифіковані Україною (до яких приєдналась Україна);

4.4.2. Виконувати вимоги національного законодавства країн, територією яких здійснюватиметься перевезення пасажирів;

4.4.3. Контролювати виконання водіями, допущеними до надання послуг з міжнародних перевезень пасажирів, норм щодо періодів керування, відпочинку та перерв;

4.4.4. Використовувати таксі (легкові автомобілі на замовлення), на яких відповідно до вимог ЄУТР розміщено розпізнавальні знаки України;

4.4.5. Допускати до перевезень водіїв, які досягли 21 року, мають стаж керування автотранспортними засобами не менше 3-х років, підтверджений відповідно до положень

підпункту 2.3.5 пункту 2.3 розділу II цих Ліцензійних умов, і на яких оформлено міжнародне або національне посвідчення водія на право керування транспортними засобами категорії "В", зразок якого затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 31.01.92 N 47 "Про затвердження зразків національних та міжнародного посвідчень водіїв і документів, необхідних для реєстрації транспортних засобів";

4.4.6. Забезпечувати проведення медичного контролю стану здоров'я водіїв відповідно до Положення про медичний огляд кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства внутрішніх справ України від 05.06.2000 N 124/345, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 18.07.2000 за N 435/4656, з проведенням таких медичних оглядів у відведеному для цього приміщенні;

4.4.7. Розміщувати в салоні таксі (легкового автомобіля на замовлення) інформацію щодо свого повного найменування, даних, що містяться в ліцензії, та номерів телефонів регіональних управлінь (відділів) захисту прав споживачів.

V. Спеціальні організаційні, технічні та кваліфікаційні вимоги під час виконання робіт з надання послуг з внутрішніх та міжнародних перевезень вантажів вантажними автомобілями, причепами, напівпричепами

5.1. Ліцензіати, які надають послуги з внутрішніх перевезень вантажів вантажними автомобілями, причепами, напівпричепами, зобов'язані:

5.1.1. Забезпечити наявність у водіїв, які здійснюють перевезення небезпечних вантажів, письмових інструкцій на випадок аварії або надзвичайних ситуацій;

5.1.2. Здійснювати перевезення вантажними автомобілями, причепами, напівпричепами, конструкція яких передбачає перевезення вантажів відповідної категорії (виду) та на які оформлено свідоцтво про допуск вантажного автомобіля, причепа, напівпричепа до перевезення небезпечних вантажів відповідної категорії (виду) (у разі перевезення небезпечних вантажів вантажними автомобілями, причепами, напівпричепами);

5.1.3. Допускати до таких перевезень водіїв, на яких оформлені національні посвідчення водія на право керування транспортними засобами категорії "С", транспортними засобами з причепами та напівпричепами категорії "Е", зразки яких затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 31.01.92 N 47 "Про затвердження зразків національних та міжнародного посвідчень водіїв і документів, необхідних для реєстрації транспортних засобів", та у випадку здійснення перевезень небезпечних вантажів - свідоцтво про підготовку водіїв автотранспортних засобів, які перевозять небезпечні вантажі;

5.1.4. Забезпечувати проведення медичного контролю стану здоров'я водіїв відповідно до Положення про медичний огляд кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства внутрішніх справ України від 05.06.2000 N 124/345, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 18.07.2000 за N 435/4656, з проведенням таких медичних оглядів у відведеному для цього приміщенні.

5.2. Ліцензіати, які надають послуги з міжнародних перевезень вантажів вантажними автомобілями, причепами, напівпричепами, повинні мати досвід роботи на внутрішніх перевезеннях не менше ніж три роки та зобов'язані:

5.2.1. Виконувати вимоги міжнародних конвенцій (угод), що регламентують виконання міжнародних автомобільних перевезень та які ратифіковані Україною (до яких приєдналась Україна);

5.2.2. Виконувати вимоги національного законодавства країн, територією яких здійснюватиметься перевезення пасажирів;

5.2.3. Контролювати виконання водіями, допущеними до надання послуг з міжнародних перевезень вантажів, норм щодо періодів керування, відпочинку та перерв, а також інших вимог згідно з ЄУТР;

5.2.4. Здійснювати перевезення вантажів автотранспортними засобами, які мають розпізнавальні знаки України.

5.2.5. Використовувати вантажні автомобілі, на яких відповідно до вимог ЄУТР встановлено контрольні пристрої (тахографи);

5.2.6. Допускати до перевезень водіїв, які досягли 21 року, мають відповідну кваліфікацію, стаж керування автотранспортними засобами і на яких оформлено міжнародне або національне посвідчення водія на право керування транспортними засобами категорії "С", транспортними засобами з причепами та напівпричепами категорії "Е", зразки яких затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 31.01.92 N 47 "Про затвердження зразків національних та міжнародного посвідчень водіїв і документів, необхідних для реєстрації транспортних засобів";

5.2.7. Забезпечити проведення медичного контролю стану здоров'я водіїв.

**Начальник Головної
державної інспекції на
автомобільному транспорті**

Ю. М. Майборода

Додаток 1
до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання послуг з перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом відповідно до видів робіт, визначених Законом України "Про автомобільний транспорт"

ЗАЯВА

про _____
(видачу або переоформлення ліцензії, видачу дублікату ліцензії або копії ліцензії)

Заявник _____,
(найменування юридичної особи або прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи)

Керівник _____
(серія, номер паспорта, коли і ким виданий - для фізичної особи)
(прізвище, ім'я, по батькові та посада керівника - для юридичної особи)

Організаційно-правова форма _____

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ юридичної особи або ідентифікаційний номер за ДРФО фізичної особи _____

Місцезнаходження юридичної особи або місце проживання фізичної особи _____

Тел./факс _____ E-mail _____

Поточний рахунок N _____ в _____
(найменування банку)

Найменування філій, інших відокремлених підрозділів _____

Місцезнаходження філій, інших відокремлених підрозділів _____

Тел./факс _____

Керівник філії (відокремленого підрозділу) _____

З Ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з надання послуг з перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом відповідно до видів робіт, визначених Законом України "Про автомобільний транспорт", та із Законом України "Про ліцензування певних видів господарської діяльності" ознайомлений.

"__" _____ 20__ року

М. П. _____ (підпис, прізвище, ім'я, по батькові особи, що подала заяву)

_____ (дата, підпис, посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка прийняла заяву та склала опис)

Додаток 2

до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання послуг з перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом відповідно до видів робіт, визначених Законом України "Про автомобільний транспорт"

Відомості

про матеріально-технічне забезпечення суб'єкта господарювання, його кваліфікаційні та інші можливості для забезпечення здійснення господарської діяльності з перевезення пасажирів і вантажів відповідно до видів робіт, визначених Законом України "Про автомобільний транспорт"

_____ (найменування заявника)

1. Відомості про зберігання автотранспортних засобів: _____ (адреса, стислий опис)

2. Відомості про перевірку технічного стану автотранспортного засобу (якщо передбачено законодавством України): _____

_____ (місце проведення, стислий опис споруд та обладнання)

3. Відомості про проведення технічного обслуговування автотранспортних засобів (якщо передбачено законодавством України): _____

_____ (місце проведення, стислий опис споруд та обладнання)

4. Відомості про проведення ремонту автотранспортних засобів (якщо передбачено законодавством України): _____

_____ (місце проведення, стислий опис споруд та обладнання)

5. Відомості про забезпечення проведення медичних оглядів (якщо передбачено законодавством України): _____

_____ (місцезнаходження обладнаного медичного кабінету медичного працівника тощо)

6. Відомості про досвід роботи зі здійснення внутрішніх перевезень на договірних засадах не менше ніж три роки (для ліцензіатів, які мають намір виконувати роботи з надання послуг з міжнародних перевезень пасажирів та (або) вантажів): _____

_____ (вид перевезень, які здійснював ліцензіат, та період їх здійснення)

7. Список власних автотранспортних засобів або автотранспортних засобів, що використовуються на інших законних підставах (для суб'єктів господарювання, які мають намір здійснювати внутрішні перевезення пасажирів автобусами): _____

N з/п	Реєстраційний номер автотранспортного засобу	Марка автотранспортного засобу	Модель автотранспортного засобу	Тип автотранспортного засобу	Рік випуску автотранспортного засобу	Серія та номер свідоцтва про реєстрацію автотранспортного засобу	Дата реєстрації автотранспортного засобу	Назва, дата і номер реєстраційного чи іншого засвідченого в установленому порядку документа, що підтверджує право користування чи розпорядження автотранспортним засобом	Строк дії документа на право керування, користування чи розпорядження автотранспортним засобом	Пасажиromісткість автотранспортного засобу
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

8. Список власних автотранспортних засобів або автотранспортних засобів, що використовуються на інших законних підставах (для суб'єктів господарювання, які мають намір здійснювати внутрішні перевезення пасажирів на таксі, легковими автомобілями на замовлення):

N з/п	Реєстраційний номер автотранспортного засобу	Марка автотранспортного засобу	Модель автотранспортного засобу	Тип автотранспортного засобу	Рік випуску автотранспортного засобу	Серія та номер свідоцтва про реєстрацію автотранспортного засобу	Дата реєстрації автотранспортного засобу	Назва, дата і номер реєстраційного чи іншого засвідченого в установленому порядку документа, що підтверджує право користування чи розпорядження автотранспортним засобом	Строк дії документа на право керування, користування чи розпорядження автотранспортним засобом
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

9. Список власних автотранспортних засобів або автотранспортних засобів, що використовуються на інших законних підставах (для суб'єктів господарювання, які мають намір здійснювати внутрішні перевезення вантажів вантажними автомобілями, причепами та напівпричепами):

N з/п	Реєстраційний номер автотранспортного засобу	Марка автотранспортного засобу	Модель автотранспортного засобу	Тип автотранспортного засобу	Рік випуску автотранспортного засобу	Серія та номер свідоцтва про реєстрацію автотранспортного засобу	Дата реєстрації автотранспортного засобу	Назва, дата і номер реєстраційного чи іншого засвідченого в установленому порядку документа, що підтверджує право користування чи розпорядження автотранспортним засобом	Строк дії документа на право керування, користування чи розпорядження автотранспортним засобом	Повна маса автотранспортного засобу
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

10. Список власних автотранспортних засобів (для суб'єктів господарювання, які мають намір здійснювати міжнародні перевезення пасажирів автобусами, на таксі, легковими автомобілями на замовлення):

N з/п	Реєстраційний номер автотранспортного засобу	Марка автотранспортного засобу	Модель автотранспортного засобу	Тип автотранспортного засобу	Рік випуску автотранспортного засобу	Серія та номер свідоцтва про реєстрацію автотранспортного засобу	Строк дії свідоцтва про реєстрацію автотранспортного засобу	Пасажиромісткість, кількість місць для сидіння в автотранспортному засобі
1	2	3	4	5	6	7	8	9

11. Список власних автотранспортних засобів (для суб'єктів господарювання, які мають намір здійснювати міжнародні перевезення вантажів вантажними автомобілями, причепами та напівпричепами):

N з/п	Реєстраційний номер автотранспортного засобу	Марка автотранспортного засобу	Модель автотранспортного засобу	Тип автотранспортного засобу	Рік випуску автотранспортного засобу	Серія та номер свідоцтва про реєстрацію автотранспортного засобу	Строк дії свідоцтва про реєстрацію автотранспортного засобу	Повна маса автотранспортного засобу
1	2	3	4	5	6	7	8	9

12. Відомості про спеціальне обладнання таксі (для ліцензіатів, які мають намір здійснювати перевезення пасажирів на таксі):

N з/п	Реєстраційний номер автотранспортного засобу	Марка таксометра	Тип таксометра	Серійний номер таксометра	Наявність розпізнавального ліхтаря оранжевого кольору, встановленого на даху автомобіля	Наявність сигнального ліхтаря із зеленим та червоним світлом, розташованого у верхньому правому кутку лобового скла	Наявність нанесених композицій з квадратів, розташованих у шаховому порядку на дверцятах автотранспортного засобу з лівого боку	Наявність нанесених композицій з квадратів, розташованих у шаховому порядку на дверцятах автотранспортного засобу з правого боку
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Підпис керівника юридичної особи, або фізичної особи,
 або уповноваженої особи _____
 (підпис) (прізвище та ініціали)

М. П.

Про затвердження Типових форм квитків на проїзд пасажирів і перевезення багажу на маршрутах загального користування

Наказ Міністерства транспорту та зв'язку України від 25 травня 2006 року N 503

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 21 вересня 2006 р. за N 1065/12939

Відповідно до Закону України "Про автомобільний транспорт" та з метою вдосконалення нормативно-правової бази галузі транспорту і приведення її у відповідність до чинного законодавства України

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити:

1.1. Типові форми квитків на проїзд пасажирів на маршрутах загального користування:

1.1.1 міжміських - тип I, тип II, тип III, тип IV - для проїзду в автобусах загального типу; розмір квитків - 80 x 200 мм; колір квитків: тип I - блакитний, тип II - рожевий, тип III - жовтий, тип IV - салатовий (додаток 1);

1.1.2 міжміських та міжнародних - тип MM-I - для проїзду в автобусах загального типу; розмір квитка - 210 x 95 мм (додаток 7);

1.1.3 приміських - тип ПА-I, тип ПА-II, тип ПА-III; розмір квитків: типи ПА-I, ПА-II - 25 x 55 мм, тип ПА-III - 160 x 80 мм (додаток 2);

1.1.4 міських - тип МА-I, тип МА-II, тип МА-III; розмір квитків: тип МА-I - 30 x 50 мм, тип МА-II - 25 x 30 мм, тип МА-III - 85 x 50 мм (додаток 3).

1.2. Типові форми квитків на перевезення багажу на маршрутах загального користування:

1.2.1 міжміських - тип КБ-I; розмір квитка 80 x 150 мм (додаток 4);

1.2.2 приміських - тип КБ-II; розмір квитка 25 x 40 мм (додаток 5).

1.3. Типові форми квитків на проїзд пасажирів і перевезення багажу автомобільним транспортом на міжміських і приміських маршрутах для реалізації автостанціями (додаток 6).

2. Установити, що вартість проїзду за розрахунками пасажирських перевізників, інформація про перевізника, страховика та страхову суму вносяться у квитки друкованим способом. Тарифна вартість (для приміських та міжміських маршрутів) установлюється шляхом множення покілометрового тарифу на відстань від початку маршруту до середини тарифної зони.

3. Державному департаменту автомобільного транспорту (Доброход С. О.):

3.1. У встановленому порядку подати наказ на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

3.2. Довести затверджений наказ до відома підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності.

4. Скасувати наказ Міністерства транспорту України від 31.05.2000 N 278 "Про затвердження Типових форм квитків на проїзд пасажирів і перевезення багажу автомобільним транспортом та Тарифних зон перевезення пасажирів автомобільним транспортом на приміських маршрутах", зареєстрований в Міністерстві юстиції України 23.06.2000 за N 368/4589;

визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства транспорту України від 31.05.2000 N 279 "Про затвердження Інструкції про порядок обліку бланків квитків на проїзд автомобільним транспортом та готівки, отриманої від перевезень пасажирів і багажу", зареєстрований в Міністерстві юстиції України 23.06.2000 за N 369/4590.

5. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника Міністра Кроля С. С.

В. о. Міністра

В. Цибенко

ПОГОДЖЕНО:

Голова Державного комітету статистики України

О. Г. Осауленко

Голова Державної податкової адміністрації України

О. І. Кірєєв

Голова Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва

А. В. Дашкевич

Додаток 1
до наказу Міністерства транспорту та зв'язку України від 25 травня 2006 р. N 503

Типові форми квитків на міжміські маршрути

Тип I
(лицьовий бік)

Міністерство транспорту та зв'язку України					
<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;">✖</div>					
КОРИНЕЦЬ			КВИТКА		
Продано "___" _____			20__ р.		
Від АС _____			_____		
"___" _____			20__ р.		
49 - 51					
47 - 49					
45 - 47					
43 - 45					
41 - 43					
39 - 41					
37 - 39					
35 - 37					
33 - 35					
31 - 33					
29 - 31					
27 - 29					
25 - 27					
23 - 25					
21 - 23					
19 - 21					
17 - 19					
15 - 17					
13 - 15					
11 - 13					
9 - 11					
7 - 9					
5 - 7					
3 - 5					
1 - 3					

Тип II
(лицьовий бік)

Міністерство транспорту та зв'язку України					
<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;">✖</div>					
КОРИНЕЦЬ			КВИТКА		
Продано "___" _____			20__ р.		
Від АС _____			_____		
"___" _____			20__ р.		
210 - 220					
200 - 210					
190 - 200					
180 - 190					
170 - 180					
160 - 170					
150 - 160					
140 - 150					
130 - 140					
120 - 130					
110 - 120					
103 - 110					
99 - 103					
95 - 99					
91 - 95					
87 - 91					
83 - 87					
79 - 83					
75 - 79					
71 - 75					
67 - 71					
63 - 67					
59 - 63					
55 - 59					

Відстань (тарифна зона), км: від- до (вкл.)	Тарифна вартість	Стра- ховий збір	ПДВ	Вартість квитка	
				піль- говий	повний
Міністерство транспорту та зв'язку України					
КВИТОК НА АВТОБУС					
Від АС _____					
До АС _____					
Рейс N _____ місце _____					
Відправлення _____ год. _____ хв.					
" ____ " _____ 20__ р.					

51 - 55					
Відстань (тарифна зона), км: від-до (вкл.)	Тарифна вартість	Стра- ховий збір	ПДВ	Вартість квитка	
				піль- говий	повний
Міністерство транспорту та зв'язку України					
КВИТОК НА АВТОБУС					
Від АС _____					
До АС _____					
Рейс N _____ місце _____					
Відправлення _____ год. _____ хв.					
" ____ " _____ 20__ р.					

Тип III
(лицьовий бік)

Міністерство транспорту та зв'язку України					
КОРІНЕЦЬ КВИТКА					
Продано " ____ " _____ 20__ р.					
Від АС _____					
" ____ " _____ 20__ р.					
620 - 640					
600 - 620					
580 - 600					
560 - 580					
540 - 560					
520 - 540					
500 - 520					
480 - 500					
460 - 480					
440 - 460					
420 - 440					
400 - 420					
380 - 400					

Тип IV
(лицьовий бік)

Міністерство транспорту та зв'язку України					
КОРІНЕЦЬ КВИТКА					
Продано " ____ " _____ 20__ р.					
Від АС _____					
" ____ " _____ 20__ р.					
1120 - 1140					
1100 - 1120					
1080 - 1100					
1060 - 1080					
1040 - 1060					
1020 - 1040					
1000 - 1020					
980 - 1000					
960 - 980					
940 - 960					
920 - 940					
900 - 920					
880 - 900					

360 - 380					
340 - 360					
320 - 340					
300 - 320					
290 - 300					
280 - 290					
270 - 280					
260 - 270					
250 - 260					
240 - 250					
230 - 240					
220 - 230					
Відстань (тарифна зона), км: від-до (вкл.)	Тарифна вартість	Стра- ховий збір	ПДВ	Вартість квитка	
				піль- говий	повний
Міністерство транспорту та зв'язку України					
КВИТОК НА АВТОБУС					
Від АС _____					
До АС _____					
Рейс N _____ місце _____					
Відправлення _____ год. _____ хв.					
" ____ " _____ 20__ р.					

860 - 880					
840 - 860					
820 - 840					
800 - 820					
780 - 800					
760 - 780					
740 - 760					
720 - 740					
700 - 720					
680 - 700					
660 - 680					
640 - 660					
Відстань (тарифна зона), км: від-до (вкл.)	Тарифна вартість	Стра- ховий збір	ПДВ	Вартість квитка	
				піль- говий	повний
Міністерство транспорту та зв'язку України					
КВИТОК НА АВТОБУС					
Від АС _____					
До АС _____					
Рейс N _____ місце _____					
Відправлення _____ год. _____ хв.					
" ____ " _____ 20__ р.					

Тип I - IV
(зворотний бік)

Перевізник _____ (найменування)
Місцезнаходження _____ _____ (адреса перевізника, телефон)
Ідентифікаційний номер (для фіз. осіб) або код ЄДРПОУ (для юридичних осіб) _____
Вид страхування: обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків на транспорті.
Страховик _____ (найменування)
Місцезнаходження _____ _____ (адреса страховика, телефон)
Страхова сума _____ грн. _____ коп.

**Директор Державного департаменту
автомобільного транспорту**

С. О. Доброход

Додаток 2
до наказу Міністерства транспорту та зв'язку
України від 25 травня 2006 р. N 503

Типові форми квитків на приміські маршрути
Тип ПА-I

(лицьовий бік)

(зворотний бік)

Мінтрансзв'язку України
Тип ПА-I
АВТОБУС
Сума 0-00
ПДВ 0-00
AAAA N 000 000

Тип ПА-II

(лицьовий бік)

(зворотний бік)

Мінтрансзв'язку України
Тип ПА-II
МАРШРУТНЕ ТАКСІ
Сума 0-00
ПДВ 0-00
AAAA N 000 000

Тип ПА-III

(лицьовий бік)

(зворотний бік)

**МІНІСТЕРСТВО ТРАНСПОРТУ ТА
ЗВ'ЯЗКУ УКРАЇНИ**

КВИТОК

НА ПРОЇЗД
НА ПРИМІСЬКОМУ МАРШРУТІ

Маршрут _____

Від зупинки _____

До зупинки _____

З " ____ " _____ 20__ року

(число і місяць літерами)

До " ____ " _____ 20__ року

(уключно)

AAAA N 000 000

ТИП ПА-III

Відстань проїзду (тарифна зона), км	Тариф	ПДВ	Страхов. збір	Вартість
до 5 км вкл.				
від 5 до 10 км вкл.				
від 10 до 15 км вкл.				
від 15 до 20 км вкл.				
від 20 до 25 км вкл.				
від 25 до 30 км вкл.				
від 30 до 35 км вкл.				
від 35 до 40 км вкл.				
від 40 до 45 км вкл.				
від 45 до 50 км вкл.				

**КОРІНЕЦЬ КВИТКА
НА ПРОЇЗД
НА ПРИМІСЬКОМУ МАРШРУТІ**

Продано " ____ " _____ 20__ року

Маршрут _____

Від зупинки _____

До зупинки _____

З " ____ " _____ 20__ року

(число і місяць літерами)

До " ____ " _____ 20__ року

(уключно)

AAAA N 000 000

ТИП ПА-III

Перевізник

(найменування)

Місцезнаходження

(адреса перевізника, телефон)

Ідентифікаційний код (для фіз. осіб) або код ЄДРПОУ (для юридичних осіб)

Вид страхування: обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків на транспорті.

Страховик

(найменування)

Місцезнаходження

(адреса страховика, телефон)

Страхова сума _____ грн. _____ коп.

**Директор Державного департаменту
автомобільного транспорту**

С. О. Доброход

Додаток 3
до наказу Міністерства транспорту та
зв'язку України від 25 травня 2006 р. N 503

Типові форми квитків на міські автобуси

Тип МА-I

(лицьовий бік)

<p>Мінтрансв'язку України</p> <p>Тип МА-I</p> <p>МІСЬКИЙ АВТОБУС</p> <p>0 - 00</p> <p>AAAA N 000 000</p>
--

(зворотний бік)

Тип МА-II

(лицьовий бік)

<p>Мінтрансв'язку України</p> <p>Тип МА-II</p> <p>МІСЬКЕ МАРШРУТНЕ ТАКСІ</p> <p>0 - 00</p> <p>AAAA N 000 000</p>
--

(зворотний бік)

Тип МА-III

(лицьовий бік)

(зворотний бік)

**Директор Державного департаменту
автомобільного транспорту**

С. О. Доброход

Додаток 4
до наказу Міністерства транспорту та зв'язку України від 25 травня 2006 р. N 503

Типова форма квитка на перевезення багажу міжміським автобусом
Тип КБ-І

(лицьовий бік)

(зворотний бік)

Міністерство транспорту та зв'язку України	
КОРІНЕЦЬ БАГАЖНОГО КВИТКА	
Продано " __ " _____ 20__ р.	
Від АС _____	
До АС _____	
Відправлення _____ год. _____ хв.	
" __ " _____ 20__ р.	
1000 - 1200	
800 - 1000	
600 - 800	
400 - 600	
300 - 400	
200 - 300	
100 - 200	
1 - 100	
Відстань, км: від-до (вкл.)	ВАРТІСТЬ
Міністерство транспорту та зв'язку України	
КВИТОК	
на перевезення одного місця багажу на міжміському автобусному маршруті	
Від АС _____	
До АС _____	
Відправлення _____ год. _____ хв.	
" __ " _____ 20__ р.	
Міністерство транспорту та зв'язку України	
ТАЛОН БАГАЖНОГО КВИТКА	
Багаж видається після пред'явлення квитка (талон кріпиться на багаж)	

Перевізник _____ (найменування)
Місцезнаходження _____ (адреса перевізника, телефон)
Ідентифікаційний код (для фіз. осіб) або код ЄДРПОУ (для юридичних осіб)

Директор Державного департаменту
автомобільного транспорту

С. О. Доброход

Додаток 5
до наказу Міністерства транспорту та зв'язку
України від 25 травня 2006 р. N 503

Типова форма квитка на перевезення багажу приміським автобусом

Тип КБ-П

(лицьовий бік)

<p>Мінтрансзв'язку України</p> <p>Тип КБ-П</p> <p>БАГАЖ</p> <p>0 - 00</p> <p>AAAA N 000 000</p>
--

(зворотний бік)

**Директор Державного департаменту
автомобільного транспорту**

С. О. Доброход

Додаток 6
до наказу Міністерства транспорту та зв'язку
України від 25 травня 2006 р. N 503

Типова форма квитка на проїзд пасажирів автомобільним транспортом на міжміських і приміських маршрутах для реалізації автостанціями

АС відправлення	населений пункт
Місцезнаходження, телефон	
ФН _____	ІД _____
ЗН _____	ПН _____
Чек N _____	
Касир N _____	відд. ____
Регістр (час видачі чека)	
Вид страхування: обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків на транспорті.	
Страхова сума _____ грн. ____ коп.	
Страховик	
Місцезнаходження страховика, телефон	
Рейс N	
Назва рейсу	
Місце N	
Місце прибуття пасажира	
Дата, час відправлення, платформа	
Перевізник	
Місцезнаходження перевізника, телефон	
Ідентифікаційний код (для фіз. осіб) або код ЄДРПОУ (для юридичних осіб)	
Квиток	Серія N
Реєстраційний номер, тип квитка	
Тариф	грн. коп.
Комісійний збір	грн. коп.
Усього:	грн. коп.
ПДВ	грн. коп.
Фіскальний чек	
серія, номер, коди	

Типова форма квитка на перевезення багажу автомобільним транспортом на міжміських і приміських маршрутах для реалізації автостанціями

АС відправлення	населений пункт
Місцезнаходження	
ФН _____	ІД _____
ЗН _____	ПН _____
Чек N _____	
Касир N _____	відд. ____
Регістр (час видачі чека)	
Страхова сума _____	
Вид страхування: обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків на транспорті.	
Страховик	
Місцезнаходження страховика, телефон	
Кількість місць багажу	
Перевізник	
Місцезнаходження перевізника, телефон	
Ідентифікаційний код (для фіз. осіб) або код ЄДРПОУ (для юридичних осіб)	
Квиток	Серія N
Реєстраційний номер, тип квитка	
Сума	грн. коп.
ПДВ	грн. коп.
Фіскальний чек	
серія, номер, коди	

**Директор Державного департаменту
автомобільного транспорту**

С. О. Доброход

Додаток 7
до наказу Міністерства транспорту та зв'язку України
від 25 травня 2006 р. N 503

Типова форма квитка на міжміські та міжнародні маршрути

Тип ММ-І

розрахунок вартості / fare calculation		ПРОЇЗНИЙ ДОКУМЕНТ НА АВТОБУС / BUS TICKET пасажирський квиток і багажна квитанція / passenger ticket and baggage check						контрольний купон / audit coupon		
складова component	вал. сирр.	вартість fare	прізвище пасажирів / name of passenger без права передачі іншій особі / not transferable						штамп агентства / agent stamp	
			перевізник / carrier			страхова компанія / insurance company			дата продажу / issue date	
			вид страхування: обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків на транспорті type of insurance: obligatory personal accidents insurance on a transport							
			маршрут route	код code	рейс trip	дата date	час time	місце place		
			від / from							
до / to		службова інформація / overhead information								
форма розрахунку/ form of payment		вал / сирр	стр. збір / insurance	пдв / tax	збір / charge	прибуття / arrival		контрольний номер / check number		
додаткова інформація / additional info						<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> купон сирр перевізник carrier форма і серійний номер form and serial number кр ck </div> <div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 20px; margin-top: 5px;"> * </div>				

Директор Державного департаменту
автомобільного транспорту

С. О. Доброход

Про затвердження Положення про робочий час і час відпочинку водіїв колісних транспортних засобів

**Наказ Міністерства транспорту та зв'язку України
від 7 червня 2010 року N 340**

**Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
14 вересня 2010 р. за N 811/18106**

Відповідно до Конвенції Міжнародної організації праці 1979 року N 153 про тривалість робочого часу та періоди відпочинку на дорожньому транспорті, статті 18 Закону України "Про автомобільний транспорт" та з метою організації безпечної праці та ефективного контролю за роботою водіїв колісних транспортних засобів **НАКАЗУЮ**:

1. Затвердити Положення про робочий час і час відпочинку водіїв колісних транспортних засобів, що додається.

2. Державній адміністрації автомобільного транспорту забезпечити подання цього наказу в установленому порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

3. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства транспорту України від 17.01.2002 N 18 "Про затвердження Положення про робочий час і час відпочинку водіїв автотранспортних засобів", зареєстрований у Міністерстві юстиції України 04.02.2002 за N 97/6385.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування, крім пункту 6.1 Положення, затвердженого цим наказом, який набирає чинності для:

нерегулярних і регулярних спеціальних пасажирських перевезень, регулярних пасажирських перевезень на міжміських автобусних маршрутах протяжністю понад 150 км, перевезення небезпечних вантажів - з 01.06.2012;

перевезення вантажів колісними транспортними засобами з повною масою понад 12 тонн, нерегулярних і регулярних спеціальних пасажирських перевезень, регулярних пасажирських перевезень на міжміських автобусних маршрутах протяжністю від 50 до 150 км - з 01.06.2013;

перевезення вантажів колісними транспортними засобами з повною масою від 3,5 тонн до 12 тонн - з 01.06.2015.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Баранова О. Г.

Міністр

К. Єфименко

ПОГОДЖЕНО:

В. о. президента Всеукраїнської асоціації роботодавців

В. Биковець

**Голова Професійної спілки працівників
автомобільного транспорту та шляхового
господарства України**

А. Г. Король

**Виконавчий директор Федерації
роботодавців транспорту України**

М. А. Гнаповський

Президент Всеукраїнської асоціації автомобільних

В. М. Рева

перевізників

Президент Спілки орендарів і підприємців України

В. М. Хмільовський

**В. о. президента Спілки підприємців малих, середніх і
приватизованих підприємств України**

В. Биковець

**Заступник Міністра праці та соціальної політики
України**

В. Коломієць

**Перший заступник Міністра -
головний державний санітарний лікар України**

Г. С. Рожков

Міністр внутрішніх справ України

А. В. Могильов

**Голова Державного комітету України з питань
регуляторної
політики та підприємництва**

М. Бродський

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства транспорту та зв'язку України
07.06.2010 N 340

Зареєстровано

в Міністерстві юстиції України

14 вересня 2010 р. за N 811/18106

**Положення
про робочий час і час відпочинку водіїв колісних транспортних засобів**

I. Загальні положення

1.1. Це Положення розроблено відповідно до Конвенції Міжнародної організації праці 1979 року N 153 про тривалість робочого часу та періоди відпочинку на дорожньому транспорті, Європейської угоди щодо роботи екіпажів транспортних засобів, які виконують міжнародні автомобільні перевезення (ЄУТР), Кодексу законів про працю України та Законів України "Про автомобільний транспорт", "Про дорожній рух".

1.2. Це Положення встановлює особливості регулювання робочого часу та часу відпочинку водіїв колісних транспортних засобів (далі - водії) та порядок його обліку.

1.3. Вимоги цього Положення поширюються на автомобільних перевізників та водіїв, які здійснюють внутрішні перевезення пасажирів чи/та вантажів колісними транспортними засобами (далі - ТЗ).

1.4. Це Положення не поширюється на перевезення пасажирів чи/та вантажів, які здійснюються:

фізичними особами за власний рахунок для власних потреб без використання праці найманих водіїв;

під час стихійного лиха, аварій та інших надзвичайних ситуацій;

для потреб Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства оборони України, Генеральної прокуратури України, Служби безпеки України, а також Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи, Міністерства охорони здоров'я України;

сільськогосподарськими підприємствами або підприємствами лісового господарства, якщо ці перевезення виконуються тракторами або іншою технікою, призначеною для місцевих сільськогосподарських робіт чи робіт у галузі лісового господарства, та слугують виключно для цілей експлуатації цих підприємств.

1.5. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

автомобільний перевізник - фізична або юридична особа, яка здійснює на комерційній основі чи за власний кошт перевезення пасажирів чи/та вантажів транспортними засобами (далі - Перевізник);

відпочинок - безперервний період часу, який водій може використовувати на свій розсуд;

графік змінності - документ, який визначає початок та кінець робочої зміни на кожний день календарного місяця, а також вихідні дні;

змінний період керування - сумарна тривалість періодів керування за робочий день (зміну);
змінна перерва - сумарна тривалість перерв за робочий день (зміну);
нічний час - період доби з 22 години до 6 години;
підготовчо-заключний період - час для виконання робіт перед виїздом на маршрут (у рейс) та після повернення;
робоча зміна - період роботи водія відповідно до графіка змінності;
робоче місце водія - місце за кермом ТЗ або місце, де він здійснює виконання своїх обов'язків, визначених трудовим договором;
робочий час водія - час, протягом якого водій зобов'язаний виконувати свої обов'язки, визначені трудовим договором і правилами внутрішнього трудового розпорядку;
тахограф - контрольний пристрій, який встановлюється на ТЗ для показу та реєстрації інформації про рух ТЗ;
тиждень - період часу від 00.00 годин у понеділок до 24.00 години у неділю;
щоденний відпочинок - міжзмінний відпочинок водія протягом доби;
щотижневий відпочинок - відпочинок водія на тиждень.

II. Робочий час

2.1. До робочого часу водія включаються:

- а) змінний період керування;
- б) підготовчо-заключний період;
- в) час простоїв не з вини водія;
- г) час простоїв (у пунктах навантаження та розвантаження вантажів, у місцях посадки та висадки пасажирів);
- г) час проведення медичних оглядів водія перед виїздом на маршрут (у рейс) та після повернення;
- д) час проведення робіт з усунення технічних несправностей ТЗ на маршруті (у рейсі);
- е) час охорони ТЗ з вантажем або без нього під час стоянки на кінцевих та проміжних пунктах при здійсненні міжміських перевезень у разі, якщо такі обов'язки передбачені трудовим договором, укладеним з водієм;
- є) половина часу, передбаченого завданням на рейс міжміського сполучення, при роботі двох водіїв на ТЗ, обладнаному спальним місцем;
- ж) інший час, передбачений законодавством України.

2.2. Нормальна тривалість робочого часу водіїв не повинна перевищувати 40 годин на тиждень.

Для водіїв, у яких встановлено п'ятиденний робочий тиждень з двома вихідними днями, тривалість щоденної роботи (зміни) визначається правилами внутрішнього трудового розпорядку або графіками змінності, які затверджує Перевізник за погодженням з виборним органом первинної профспілкової організації (профспілковим представником) з додержанням установленної тривалості робочого тижня.

Для водіїв, у яких встановлено шестиденний робочий тиждень з одним вихідним днем, тривалість щоденної роботи не може перевищувати 7 годин.

Напередодні вихідних днів тривалість роботи при шестиденному робочому тижні не може перевищувати 5 годин.

Напередодні святкових і неробочих днів тривалість роботи водіїв скорочується на одну годину як при п'ятиденному, так і при шестиденному робочому тижні.

Тривалість роботи (зміни) водія у нічний час скорочується на одну годину.

2.3. Якщо за умовами роботи не може бути додержана встановлена для водіїв щоденна або щотижнева тривалість робочого часу, допускається запровадження підсумованого обліку робочого часу з тим, щоб тривалість робочого часу за обліковий період не перевищувала нормального числа робочих годин.

Рішення про запровадження підсумованого обліку робочого часу приймається Перевізником за погодженням з виборним органом первинної профспілкової організації (профспілковим представником).

У разі підсумованого обліку робочого часу водія нормальна тривалість робочого дня (зміни) не може перевищувати 10 годин.

Якщо нормальна тривалість робочого дня охоплює тривалі простої, очікування у ТЗ чи на робочому місці або якщо водію необхідно дати змогу доїхати до відповідного місця відпочинку, тривалість робочого дня (зміни) може бути збільшена до 12 годин за умови, що час керування протягом дня (зміни) не перевищує 9 годин.

2.4. При підсумованому обліку робочого часу праця водіїв регулюється графіками змінності водіїв колісних транспортних засобів (додаток 1), які складаються на весь обліковий період і якими визначаються тривалість щоденної роботи (зміни), робочих днів (зміни) та вихідних днів.

2.5. Графік змінності на обліковий період доводиться до відома кожного водія не менше ніж за два тижні до початку облікового періоду.

2.6. Склад робіт підготовчо-заключного періоду, час на їх виконання і час на проведення медичного огляду водія (підпункти "б", "г" пункту 2.1 цього Положення) встановлюються Перевізником за погодженням з виборним органом первинної профспілкової організації (профспілковим представником).

2.7. Час охорони ТЗ з вантажем або без нього (підпункт "е" пункту 2.1 цього Положення) зараховується водію в розмірі 1/3 робочого часу. Конкретна тривалість часу охорони вантажу та ТЗ, що зараховується водіям у робочий час, встановлюється Перевізником за погодженням з виборним органом первинної профспілкової організації (профспілковим представником).

2.8. Час присутності на робочому місці водія, коли він не керує ТЗ, при направленні у рейс двох водіїв (підпункт "е" пункту 2.1 цього Положення) зараховується йому в розмірі не менше 50 відсотків робочого часу. Конкретна тривалість часу присутності на робочому місці водія, коли він не керує ТЗ при направленні в рейс двох водіїв, що зараховується в робочий час, встановлюється Перевізником за погодженням з виборним органом первинної профспілкової організації (профспілковим представником).

2.9. Для водіїв автобусів, які здійснюють регулярні пасажирські перевезення, за їх згодою може встановлюватись робочий день з розподілом зміни на дві частини за умови, що

тривалість цих частин не перевищує 4 години з урахуванням часу, необхідного для повернення на місце стоянки. При цьому тривалість перерви між частинами зміни повинна бути не менше двох годин без урахування часу для відпочинку і харчування. Час перерви між двома частинами зміни в робочий час не включається.

2.10. Водіям легкових автомобілів (крім таксі) у разі потреби може встановлюватися ненормований робочий день, тобто понад нормальну тривалість робочого часу. Ця робота не вважається надурочною, і за неї не здійснюється додаткова оплата переpracьованого часу. Кількість годин переpracьованого часу при такій роботі визначається у колективному договорі.

Водіям з ненормованим робочим днем надається у формі компенсації щорічна додаткова відпустка та у випадках, передбачених законодавством, провадиться відповідна оплата за виконаний обсяг робіт, ступінь напруженості, складність і самостійність у роботі, необхідність виконання службових завдань понад установлену тривалість робочого часу.

2.11. Залучення водіїв до надурочних робіт здійснюється відповідно до статей 62 - 64 Кодексу законів про працю України. Надурочними вважаються роботи понад встановлену тривалість робочого дня (зміни) (статті 52, 53 і 61 Кодексу законів про працю України). Надурочні роботи не повинні перевищувати для кожного водія 4 годин протягом двох днів поспіль або 120 годин на рік, крім випадків, указаних у пункті 3.3 цього Положення.

III. Період керування

3.1. Змінний період керування водія, включаючи надурочні роботи, не повинен перевищувати 9 годин.

3.2. Для водіїв ТЗ, що здійснюють перевезення великовагових, та (або) великогабаритних, та (або) небезпечних вантажів, змінний період керування, включаючи надурочні роботи, не повинен перевищувати 8 годин.

3.3. Змінний період керування водія (не плановий, а фактичний) може бути збільшений понад встановлені пунктами 3.1 та 3.2 цього Положення норми в разі виникнення непередбачених обставин (технічна несправність ТЗ, зупинка руху ТЗ у рейсі (на маршруті), несприятливі погодні умови тощо).

3.4. Тривалість керування водія на тиждень, включаючи надурочні роботи, не повинна перевищувати 48 годин.

3.5. На автобусні маршрути протяжністю понад 500 км направляються два водії, причому період керування кожного повинен становити половину загального періоду керування.

IV. Перерви

4.1. Після керування протягом чотирьох годин водій повинен зробити перерву для відпочинку та харчування тривалістю не менше 45 хвилин, якщо не настає період щоденного (міжзмінного) відпочинку.

4.2. Ця перерва може бути замінена перервами тривалістю не менше 15 хвилин кожна, розподіленими протягом періоду керування або відразу після цього періоду з урахуванням вимог пункту 4.1 цього розділу.

4.3. Перерва для відпочинку та харчування не включається в робочий час водія.

4.4. Тривалість перерви для відпочинку та харчування встановлюється Перевізником за погодженням з виборним органом первинної профспілкової організації (профспілковим

представником). Час початку і закінчення перерви встановлюється правилами внутрішнього трудового розпорядку.

4.5. Водії використовують час перерви на свій розсуд.

V. Час відпочинку

5.1. Тривалість щоденного (міжзмінного) відпочинку водія протягом будь-якого двадцятичотиригодинного періоду, рахуючи від початку робочого дня (зміни), має бути не менше 10 послідовних годин.

5.2. Якщо протягом робочої зміни ТЗ керують два водії, кожний водій повинен мати щоденний відпочинок тривалістю не менше 8 послідовних годин.

5.3. Водіям, яким встановлено підсумований облік робочого часу, тривалість щоденного (міжзмінного) відпочинку в окремі періоди може бути зменшено до 8 послідовних годин протягом будь-якого двадцятичотиригодинного періоду, рахуючи від початку робочої зміни, при цьому робочий час протягом облікового періоду не повинен перевищувати норми робочого часу, встановленої законодавством.

Невикористані години щоденного (міжзмінного) відпочинку підсумовуються і надаються водієві у вигляді додаткових, вільних від роботи протягом облікового періоду, годин у порядку, передбаченому графіком змінності.

5.4. Тривалість щотижневого відпочинку водія має бути не менше 45 послідовних годин.

5.5. Якщо зупинення роботи неможливо через виробничо-технічні умови (безперервно діючі підприємства), а також у зв'язку із здійсненням робіт, пов'язаних з необхідністю обслуговування населення і виконання ремонтних та вантажно-розвантажувальних робіт, то допускається за погодженням з виборним органом первинної профспілкової організації (профспілковим представником) робота водіїв у святкові та неробочі дні.

У разі встановлення підсумованого обліку робочого часу передбачена графіком змінності робота у святкові та неробочі дні включається до розрахунку норми робочого часу облікового періоду.

5.6. Щоденний (міжзмінний) відпочинок водія автобуса не може здійснюватися водієм у салоні автобуса, крім випадків, коли автобусом керують два водії і в автобусі є місце для відпочинку водія.

Водій автобуса протягом щоденного (міжзмінного) відпочинку повинен мати належні умови для відпочинку (ліжко або місце для відпочинку в салоні автобуса в разі, коли автобусом керують два водії, користування туалетом, можливість харчування гарячими стравами).

5.7. Щоденний (міжзмінний) відпочинок водія вантажного автомобіля не може здійснюватися водієм у кабіні вантажного автомобіля, крім випадків, коли у вантажному автомобілі є спальне місце для відпочинку водія.

Водій вантажного автомобіля протягом щоденного (міжзмінного) відпочинку повинен мати належні умови для відпочинку (ліжко чи спальне місце для відпочинку в кабіні вантажного автомобіля, користування туалетом, можливість харчування гарячими стравами).

VI. Облік робочого часу

6.1. Автобуси, що використовуються для нерегулярних і регулярних спеціальних пасажирських перевезень, для регулярних пасажирських перевезень на міжміських

автобусних маршрутах протяжністю понад 50 км, вантажні автомобілі з повною масою понад 3,5 тонн повинні бути обладнані діючими та повіреними тахографами.

6.2. Облік робочого часу водіїв здійснюється на основі таблиця обліку використання робочого часу. Перевізник, який використовує водіїв за наймом, щомісяця складає графік змінності водіїв, веде відомість обліку робочого часу та відпочинку водія (додаток 2), у якій щодо кожної робочої зміни зазначаються планові та фактичні дані щодо маршруту, початок та кінець робочої зміни.

6.3. До набрання чинності пунктом 6.1 цього розділу водій, який керує ТЗ, що зазначений у пункті 6.1 цього розділу та не обладнаний тахографом, веде індивідуальну контрольну книжку водія (додаток 3).

6.4. Графік змінності водіїв, відомість обліку робочого часу та відпочинку водіїв зберігаються у Перевізника.

6.5. У разі підсумованого обліку робочого часу норма робочого часу за обліковий період визначається шляхом множення норми тривалості робочого часу, що встановлена законодавством для водіїв ТЗ, на кількість робочих днів за календарем п'ятиденного робочого тижня, що припадають на обліковий період, з урахуванням її скорочення напередодні святкових, неробочих і вихідних днів.

6.6. Час, відпрацьований понад норму тривалості робочого часу за обліковий період, вважається надурочним і оплачується згідно зі статтею 106 Кодексу законів про працю України.

6.7. Робочий час водіїв, які працюють щоденно в певні години, що встановлені правилами внутрішнього трудового розпорядку або графіками змінності, обліковується щоденно.

6.8. Робочий час водіїв з ненормованим робочим днем обліковується у робочих днях (крім роботи у святкові дні, яка обчислюється у годинах).

VII. Перевірка дотримання режимів праці та відпочинку водіїв

7.1. Державний контроль за дотриманням режимів праці та відпочинку водіїв здійснюється посадовими особами урядового органу державного управління з питань контролю на автомобільному транспорті.

7.2. Головний орган, на який покладається забезпечення безпеки дорожнього руху, здійснює перевірку встановленого режиму праці і відпочинку водіїв відповідно до чинного законодавства України.

**Голова
Державтотрансадміністрації**

С. Доброход

Додаток 1
до Положення про робочий час і час відпочинку
водіїв колісних транспортних засобів

Графік
змінності водіїв колісних транспортних засобів на
_____ 20__ року
(обліковий період)

Перевізник _____

(найменування та місцезнаходження для юридичних осіб та прізвище, ім'я, по батькові та місце проживання для фізичних осіб)

Робочі зміни	Початок робочої зміни (год., хв.)	Кінець робочої зміни (год., хв.)
1		
2		
3		

Водії (прізвище, ініціали)	Числа місяця								
	1	2	3	4	5	6	7	...	31
Перший									
Другий									
Третій									

Перевізник _____

(прізвище, ініціали)

_____ (підпис)

"__" _____ 20__
року

Додаток 2
до Положення про робочий час і час відпочинку
водіїв колісних транспортних засобів

Відомість
обліку робочого часу та відпочинку водія

_____ (прізвище, ініціали)

Перевізник _____

(найменування та місцезнаходження для юридичних осіб та прізвище, ім'я, по батькові та місце проживання для фізичних осіб)

на _____ 20__ року
(обліковий період)

Дата	Номер маршруту або назви початкового та кінцевого пунктів	Вид сполучення: М, Пр, ММ	Початок робочої зміни (год., хв.)	Кінець робочої зміни (год., хв.)	Тривалість (год., хв.)	
					змінного періоду керування	змінної перерви
1	2	3	4	5	6	7
1	план.					
	факт.					
2	план.					
	факт.					
3	план.					
	факт.					

Примітка. Для нерегулярних перевезень пасажирів автобусами та перевезення вантажів заповнюються тільки фактичні параметри.

М - міське, Пр - приміське, ММ - міжміське.

Перевізник

_____ (прізвище, ініціали)

_____ (підпис)

"__" _____ 20__ року

Додаток 3
до Положення про робочий час і час
відпочинку водіїв колісних
транспортних засобів

Індивідуальна контрольна книжка водія

_____ (прізвище, ініціали)

Посвідчення водія: серія _____ N _____, видане

Перевізник _____
(найменування та місцезнаходження)

на _____ 20__ року
(обліковий період)

Дата	Марка та Маршрут руху	Показник одометра			Початок робочої зміни (год., хв.)	Тривалість перерви між періодами керування за зміну (год., хв.)		Кінець робочої зміни (год., хв.)	Тривалість (год., хв.)		Підпис водія	Відмітки про перевірки
		початковий	кінцевий	загальний пробіг		початок перерви між періодами керування	кінець перерви між періодами керування		змінного періоду	міжзмінного відпочинку		

Про затвердження Методики розрахунку тарифів на послуги пасажирського автомобільного транспорту

**Наказ Міністерства транспорту та зв'язку України
від 17 листопада 2009 року N 1175**

**Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
27 листопада 2009 р. за N 1146/17162**

Відповідно до статті 10 Закону України "Про автомобільний транспорт" та з метою реалізації єдиної тарифної політики у сфері пасажирських автомобільних перевезень **НАКАЗУЮ**:

1. Затвердити Методику розрахунку тарифів на послуги пасажирського автомобільного транспорту, що додається.
2. Державній адміністрації автомобільного транспорту (Логутов К. В.) забезпечити у встановленому порядку подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра - голову Державної адміністрації автомобільного транспорту Кравчука П. К.

**Перший заступник
Міністра**

В. Шевченко

ПОГОДЖЕНО:

**Виконуючий обов'язки
Голови Антимонопольного
комітету України**

О. І. Мельниченко

Міністр економіки України

Б. М. Данилишин

**Голова Державного комітету
України з питань регуляторної
політики та підприємництва**

О. Кужель

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Міністерства транспорту та
зв'язку України
від 17 листопада 2009 р. N 1175

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
27 листопада 2009 р. за N 1146/17162

МЕТОДИКА РОЗРАХУНКУ ТАРИФІВ НА ПОСЛУГИ ПАСАЖИРСЬКОГО АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ

І. Загальні положення

1.1. Ця Методика визначає механізм формування тарифів на послуги з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування, автобусних маршрутах спеціальних перевезень та автобусних маршрутах нерегулярних перевезень, а також тарифів на послуги з перевезення пасажирів у таксі та легковими автомобілями на замовлення і застосовується органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та автомобільними перевізниками незалежно від їх відомчої підпорядкованості, форми власності та організаційно-правової форми господарювання (далі - Перевізники).

1.2. Методика є обов'язковою для застосування під час встановлення регульованого тарифу органами виконавчої влади та місцевого самоврядування на послуги пасажирського автомобільного транспорту (далі - Послуги) і носить рекомендаційний характер під час формування вільних тарифів на ці послуги.

1.3. Терміни, наведені в цій Методиці, вживаються у такому значенні:

автобусний маршрут загального користування - автобусний маршрут, на якому здійснюють регулярні пасажирські перевезення;

автобусний маршрут спеціальних перевезень - автобусний маршрут, на якому здійснюють регулярні спеціальні пасажирські перевезення;

автобусний маршрут нерегулярних перевезень - автобусний маршрут, на якому здійснюють нерегулярні пасажирські перевезення;

операційна діяльність - основна діяльність суб'єкта господарювання, який надає Послуги, а також інша діяльність, яка не є інвестиційною та фінансовою діяльністю;

планова собівартість Послуг - планові економічно обґрунтовані витрати з операційної діяльності Перевізника та фінансові витрати;

тариф вільний - тариф на Послуги, який встановлюється Перевізником самостійно за згодою сторін, за винятком тих Послуг, на які встановлено регульовані тарифи;

тариф на автобусних маршрутах загального користування - вартість разового проїзду одного пасажирів у міському сполученні чи вартість перевезення пасажирів на один кілометр у приміському, міжміському, міжнародному сполученні;

тариф на автобусних маршрутах нерегулярних перевезень - вартість замовленої Послуги;

тариф на автобусних маршрутах спеціальних перевезень - вартість перевезення одного пасажирів на один кілометр;

тариф на Послуги легковими автомобілями на замовлення - вартість замовленої Послуги;

тариф на Послуги таксі - вартість перевезення замовника на один кілометр та однієї години очікування таксі на вимогу замовника;

тариф регульований - тариф на Послуги, який відповідно до законодавства встановлюється (затверджується або погоджується) органами виконавчої влади або органами місцевого самоврядування;

транспортна робота - кількість виконаних пасажиро-кілометрів за певний період.

У цій Методиці інші терміни вживаються у значенні, наведеному у Законі України "Про автомобільний транспорт".

1.4. Тарифи на Послуги визначаються без урахування автостанційного збору за обов'язкові послуги, що надаються автостанціями пасажирам, плати за попередній продаж квитків, страхового платежу за страхування пасажира від нещасних випадків на транспорті та податку на додану вартість, що нараховуються згідно із законодавством.

1.5. До розрахунку тарифу включається плановий прибуток.

1.6. Перегляд рівня тарифів повинен здійснюватись у зв'язку зі зміною умов виробничої діяльності та реалізації Послуг, що не залежать від господарської діяльності Перевізника, в тому числі в разі зміни вартості палива більш ніж на 10 %.

1.7. Пункт 1.7 виключено

II. Формування тарифів на автобусних маршрутах загального користування та автобусних маршрутах спеціальних перевезень

2.1. Розрахунок тарифів здійснюється відповідно до запланованих на рік (на підставі фактичних) обсягів транспортної роботи, характерних для даного виду перевезень Перевізника в регіоні, та кількості перевезених пасажирів з використанням економічно обґрунтованих планових витрат, визначених з урахуванням вимог законодавства, на підставі галузевих норм, ставок податків і зборів (обов'язкових платежів), прогнозного індексу цін виробників промислової продукції у плановому періоді. До розрахунку тарифу включається плановий прибуток, необхідний для розвитку Перевізника і сплати ним податкових зобов'язань.

2.2. Планування та розрахунок витрат Перевізника здійснюються на основі нормативного методу із урахуванням галузевих норм використання матеріальних та паливно-енергетичних ресурсів, ставок податків і зборів (обов'язкових платежів), прогнозного індексу цін виробників промислової продукції на запланований рік.

Витрати, об'єктивне нормування яких неможливе, плануються з урахуванням економічно обґрунтованих фактичних витрат Перевізника за попередній рік, прогнозного індексу цін виробників промислової продукції на запланований рік та на підставі планових кошторисів.

При плануванні витрат ураховується прогнозований, на основі фактичного за попередній рік, загальний річний пробіг автомобільних транспортних засобів Перевізника (з урахуванням нульового пробігу).

Метод нарахування амортизації основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів Перевізник обирає самостійно відповідно до законодавства з урахуванням очікуваного способу отримання економічних вигід від його використання.

2.3. Під час розрахунку тарифу загальний обсяг транспортної роботи та загальна кількість перевезених пасажирів, у тому числі з урахуванням пільгових категорій пасажирів, які відповідно до законодавства користуються такими правами, обґрунтовуються Перевізником на підставі фактичних показників роботи або встановлюються за результатами обстеження пасажиропотоків.

2.4. Планування витрат Перевізників, що входять до планової собівартості, здійснюється з урахуванням витрат з операційної діяльності та фінансових витрат, пов'язаних з перевезеннями пасажирів та багажу.

До планових витрат операційної діяльності включаються:

- а) виробнича собівартість Послуг;
- б) адміністративні витрати;
- в) витрати на збут Послуг;
- г) інші витрати операційної діяльності.

2.5. До планової виробничої собівартості Послуг відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 "Витрати", затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 31.12.99 N 318, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19.01.2000 за N 27/4248 (із змінами), включаються:

- а) прямі матеріальні витрати;
- б) прямі витрати на оплату праці;
- в) інші прямі витрати;
- г) загальновиробничі витрати.

2.6. До складу прямих матеріальних витрат включаються витрати, пов'язані з використанням:

- а) палива, мастильних матеріалів, шин, акумуляторних батарей (включаючи транспортно-заготівельні витрати), інших матеріалів та складників, що використовуються безпосередньо для забезпечення виконання перевезень пасажирів і здійснення технологічних операцій в процесі підготовки автомобільних транспортних засобів до експлуатації та є необхідними компонентами процесу надання послуг;
- б) допоміжних матеріалів.

Формули розрахунку витрат на паливо, мастильні матеріали, шини та акумуляторні батареї, що включаються до прямих матеріальних витрат планової виробничої собівартості Послуг, наведені у розділах I, II, IV і V додатка.

2.7. До складу прямих витрат на оплату праці включаються:

- а) витрати з основної заробітної плати працівникам, діяльність яких безпосередньо пов'язана з процесом перевезення пасажирів (водії, кондуктори).

Зазначені витрати визначаються виходячи з нормативної чисельності цих працівників та відпрацьованого ними часу, установлених обґрунтованих тарифних ставок (окладів), відрядних розцінок та посадових окладів;

- б) витрати з додаткової заробітної плати працівників (водії, кондуктори), встановлені відповідно до законодавства;
- в) заохочувальні та компенсаційні виплати цим працівникам згідно із законодавством.

Рівень прямих витрат на оплату праці визначається відповідно до законодавства, а також генеральної та галузевої угод, колективного договору.

2.8. До складу інших прямих витрат включаються:

- а) витрати на обов'язкові послуги, що надаються автостанціями Перевізнику за окремими договорами;
- б) витрати на отримання ліцензій, дозволів, проведення державних технічних оглядів тощо, що необхідні для забезпечення виконання перевізної діяльності;

в) нарахування на витрати з оплати праці працівників (водії, кондуктори), а саме: на державне (обов'язкове) соціальне страхування, включаючи збір на обов'язкове соціальне страхування на випадок безробіття, на державне (обов'язкове) пенсійне страхування (до Пенсійного фонду України), інші обов'язкові збори і платежі, визначені законодавством;

г) витрати на амортизацію основних засобів та нематеріальних активів виробничого призначення;

г) витрати на всі види ремонту, технічний огляд і технічне обслуговування автомобільних транспортних засобів, які безпосередньо беруть участь у перевезеннях, для забезпечення їх технічного стану відповідно до вимог безпеки руху та інших експлуатаційних вимог, а також витрати на оплату праці (та відповідні нарахування на неї) працівників, які виконують ремонт і технічне обслуговування автомобільних транспортних засобів;

д) вартість запасних частин, агрегатів, приладів, обладнання, пального і матеріалів, які витрачаються для виконання ремонту власними силами;

е) вартість ремонтних робіт і послуг, виконаних сторонніми підприємствами та організаціями;

є) вартість інструментів, наявних на автомобільних транспортних засобах, необхідних на випадок усунення технічних несправностей, що виникли під час роботи на маршруті;

ж) витрати на медичний огляд водіїв Перевізника.

Сума амортизаційних відрахувань для розрахунку тарифу визначається з урахуванням руху основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів виробничого призначення у плановому періоді.

Розрахунок витрат на технічне обслуговування і ремонт автомобільних транспортних засобів, що включаються до інших прямих витрат планової виробничої собівартості Послуг, здійснюється за формулою, наведеною у розділі III додатка, або на підставі обґрунтованих фактичних витрат Перевізника на технічне обслуговування і ремонт автомобільних транспортних засобів за попередній рік, прогнозу індексів цін на промислову продукцію (послуги) на запланований рік та на підставі планових кошторисів.

2.9. Загальновиробничі витрати включають витрати, пов'язані з управлінням та обслуговуванням виробничого процесу і не передбачені в попередніх пунктах, а саме:

а) витрати на управління виробництвом дільниць, що визначаються виходячи з чисельності працівників за штатним розписом, тарифно-кваліфікаційного складу апарату управління та встановлених на підприємствах тарифних ставок (окладів) (основна і додаткова заробітна плата, гарантійні та компенсаційні виплати, внески на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, оплата службових відряджень, витрати на підготовку та перепідготовку кадрів);

б) витрати на утримання, експлуатацію, ремонт, операційну оренду основних засобів, інших необоротних активів загальновиробничого призначення та обов'язкове страхування відповідно до законодавства;

в) розрахована відповідно до законодавства амортизація основних засобів та нематеріальних активів загальновиробничого призначення;

г) витрати на виготовлення квитків на проїзд та квитково-облікової документації;

г) витрати на закупівлю матеріалів і комплектувальних виробів для забезпечення роботи обладнання виробничих дільниць;

д) оплата послуг сторонніх підприємств та організацій, пов'язаних із забезпеченням виробничого процесу;

е) витрати на утримання і поточний ремонт виробничих будівель, споруд та приміщень (опалення, освітлення, водопостачання, водовідведення);

е) витрати на обслуговування виробничого процесу (оплата праці згідно із законодавством, зокрема за невідпрацьований, але оплачений час на виробництві, нарахування на заробітну плату, внески на обов'язкове страхування працівників відповідно до законодавства, витрати на відрядження, забезпечення пожежної безпеки та утримання охорони, інші витрати);

ж) витрати на охорону праці, виробничу санітарію та утилізацію відпрацьованих мастильних та інших матеріалів на рівні не вище установлених нормативів.

2.10. Витрати, пов'язані з операційною діяльністю, що не включаються до виробничої собівартості реалізованих Послуг, поділяються на адміністративні витрати, витрати на збут та інші витрати.

2.11. До складу адміністративних витрат належать:

а) витрати на утримання апарату управління та інших працівників, зайнятих обслуговуванням адміністративної інфраструктури.

Ці витрати визначаються виходячи з нормативної чисельності та встановлених на підприємствах тарифних ставок (окладів) та включають основну і додаткову заробітні плати, гарантійні та компенсаційні виплати, внески на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, оплату службових відряджень, витрати на підготовку і перепідготовку працівників;

б) витрати на утримання і поточний ремонт основних засобів, інших матеріальних необоротних активів адміністративного призначення (основна оренда, ремонт, опалення, освітлення, водопостачання, водовідведення, охорона);

в) витрати на зв'язок (поштові, телеграфні, телефонні, факс тощо);

г) витрати на амортизацію основних засобів, необоротних матеріальних і нематеріальних активів адміністративного призначення, нараховані відповідно до законодавства;

г) судові витрати (витрати на врегулювання спорів у судових органах), пов'язані з операційною діяльністю (перевезення пасажирів та багажу);

д) податки, збори та інші передбачені законодавством обов'язкові платежі (крім податків, зборів та обов'язкових платежів, що включаються до виробничої собівартості Послуг);

е) плата за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків;

е) витрати на придбання малоцінних та швидкозношуваних предметів, канцелярських товарів, на передплату професійних періодичних видань, а також витрати на оплату послуг загальногосподарського призначення.

2.12. До складу витрат на збут включаються:

а) витрати з операційної діяльності, безпосередньо пов'язаної зі збутом Послуг, зокрема:

утримання місць продажу квитків на проїзд;

оплата праці працівників, діяльність яких пов'язана зі збутом Послуг, та сплата внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;

оплата інформаційних послуг для пасажирів;

утримання основних засобів;

інші необоротні матеріальні активи (оренда, страхування, ремонт, оплата комунальних послуг, охорона);

б) витрати на амортизацію основних засобів та інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів, пов'язаних зі збутом Послуг.

2.13. Витрати на збут Послуг визначаються за результатами аналізу фактичного рівня витрат за попередні роки з урахуванням змін, що передбачаються у плановому періоді.

2.14. Планування інших витрат з операційної діяльності здійснюється на основі їх економічного обґрунтування.

2.15. До складу інших витрат з операційної діяльності можуть включатися витрати на:

а) формений одяг водіїв та кондукторів (за наявності);

б) виплату та доставку пільгових пенсій згідно із законодавством.

2.16. До складу інших витрат не можуть бути включені:

а) суми безнадійної дебіторської заборгованості та відрахувань до резерву сумнівних боргів;

б) суми неустойки (штраф, пеня);

в) суми нестачі та втрати від псування цінностей;

г) витрати, пов'язані з купівлею (продажем) іноземної валюти, та втрати від операційної курсової різниці;

г) суми спонсорської та благодійної допомоги;

д) витрати на добровільне страхування майна та працівників;

е) витрати від списання не повністю амортизованих основних засобів;

е) оплата консалтингових та аудиторських послуг;

ж) собівартість реалізованих виробничих запасів;

з) витрати з утримання об'єктів соціальної інфраструктури;

и) суми, що відраховуються профспілковим організаціям для проведення культурно-масової та фізкультурної роботи.

2.17. До фінансових витрат належать витрати зі сплати відсотків за користування кредитами на забезпечення операційної діяльності та витрати, пов'язані із залученням позикового капіталу для здійснення операційної діяльності.

2.18. Розмір фінансових витрат визначається відповідно до кредитних та інших договорів і законодавства.

2.19. Розрахунок тарифів на Послуги, що надаються на міських автобусних маршрутах, здійснюється відповідно до розрахованої за цією Методикою планової собівартості Послуг із застосуванням необхідного для функціонування та розвитку Перевізника розміру прибутку.

2.20. Тарифи на послуги з перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування, які здійснюються у звичайному режимі руху, розраховуються за формулою

$$T_m = \frac{(S_n + \Pi_n) - D_i}{Q_n}, \quad \text{грн/пас.},$$

де: T_m - тарифи на послуги з перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування, які здійснюються у звичайному режимі руху;

S_n - планова річна собівартість Послуг, грн;

Π_n - плановий річний прибуток від надання Послуг, грн;

Q_n - запланований річний обсяг перевезень пасажирів, пас.; обґрунтовується Перевізником на підставі фактичних показників роботи або встановлюється за результатами обстеження пасажиропотоків;

D_i - планові річні чисті доходи від інших видів діяльності, які пов'язані із наданням Послуг.

2.21. Тарифи на послуги з перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування, які здійснюються у режимах експресного та маршрутного таксі, розраховуються за формулою

$$T_m' = \frac{S_n' + \Pi_n'}{Q_n'}, \quad \text{грн/пас.},$$

де: T_m' - тарифи на послуги з перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування, які здійснюються у режимах експресного та маршрутного таксі;

S_n' - планова собівартість Послуг на маршруті на рік, грн;

Π_n' - плановий прибуток на маршруті на рік, грн;

Q_n' - запланований на рік обсяг перевезень пасажирів на маршруті, пас.; обґрунтовується Перевізником на підставі фактичних показників роботи або встановлюється за результатами обстеження пасажиропотоків.

2.22. Тариф на перевезення багажу автобусами у міському сполученні встановлюється на рівні тарифу на перевезення одного пасажирів.

2.23. Тарифи на послуги з перевезення пасажирів на приміських, міжміських, міжнародних автобусних маршрутах загального користування та автобусних маршрутах спеціальних перевезень визначаються відповідно до розрахованої за цією Методикою планової собівартості Послуг із застосуванням необхідного для функціонування та розвитку Перевізника розміру прибутку за формулою

$$T_{\text{пр,мм,ми,с}} = \frac{S_n + \Pi_n}{W_n}, \quad \text{грн/пкм},$$

де: $T_{\text{пр,мм,ми,с}}$ - тарифи на послуги з перевезення пасажирів на приміських, міжміських, міжнародних автобусних маршрутах загального користування та автобусних маршрутах спеціальних перевезень;

S_n - планова річна собівартість Послуг, грн;

Π_n - плановий річний прибуток від надання Послуг, грн;

W_n - запланована на рік транспортна робота на маршруті, пкм; обґрунтовується Перевізником на підставі фактичних показників роботи або встановлюється за результатами обстеження пасажиропотоків.

2.24. Вартість перевезення багажу автобусами у приміському, міжміському та міжнародному сполученні встановлюється в межах 10 (десяти) відсотків від вартості проїзду пасажирів на автобусному маршруті.

Розділ III. Формування тарифів на автобусних маршрутах нерегулярних перевезень

3.1. Тариф на Послуги, що надаються на автобусних маршрутах нерегулярних перевезень, розраховується за формулою

$$T_n = S_{nc} + P_{nc}, \quad \text{грн/Послугу,}$$

де: T_n - тариф на Послуги, що надаються на автобусних маршрутах нерегулярних перевезень;

S_{nc} - планова собівартість Послуги, грн;

P_{nc} - плановий прибуток за Послугу, грн.

3.2. Планова собівартість Послуги розраховується згідно з пунктами 2.4 - 2.18 цієї Методики.

Розділ IV. Формування тарифів на Послуги таксі

4.1. Тарифи на 1 км проїзду в таксі розраховуються за формулою

$$T_{т(км)} = \frac{S_{т.км} + P_{т.км}}{K_{т.пр.}}, \quad \text{грн/км,}$$

де: $T_{т(км)}$ - тарифи на 1 км проїзду в таксі;

$S_{т.км}$ - планова собівартість 1 км пробігу таксі, грн/км.

Величина $S_{т.км}$ обчислюється так само, як і планова собівартість Послуг на автобусних маршрутах загального користування та автобусних маршрутах спеціальних перевезень (пункти 2.4 - 2.18 цієї Методики), як сума за окремими елементами витрат (у розрахунку на 1 км пробігу):

для окремих елементів прямих матеріальних витрат та інших прямих витрат, які включаються до планової виробничої собівартості Послуг, - за формулами, наведеними в додатку;

для інших витрат, які включаються до планової виробничої собівартості Послуг, - як частка від ділення таких запланованих річних витрат та запланованого річного загального пробігу автомобільних транспортних засобів Перевізника (з урахуванням нульового пробігу);

$P_{т.км}$ - плановий прибуток на 1 км пробігу таксі, грн/км;

$K_{т.пр.}$ - плановий коефіцієнт платного пробігу таксі (приймається у розмірі: 0,8 - для міст з населенням понад 1 млн. жителів; 0,75 - для міст з населенням від 500 тис. до 1 млн. жителів; 0,7 - для міст з населенням до 500 тис. жителів).

4.2. Тарифи на 1 годину простою таксі на вимогу замовника Послуги розраховуються за формулою

$$T_{т(г)} = S_{т(г)} + P_{т(г)}, \quad \text{грн/год.,}$$

де: $T_{т(г)}$ - тарифи на 1 годину простою таксі на вимогу замовника Послуги;

$S_{т(г)}$ - планова собівартість 1 години простою таксі на вимогу замовника Послуги, грн/год.;

$P_{т(г)}$ - плановий прибуток на 1 годину простою таксі, грн/год.

4.3. До планової собівартості 1 години простою таксі на вимогу замовника Послуги $S_{т(г)}$ включаються такі витрати:

витрати на оплату праці водіїв (при застосуванні погодинної системи оплати праці) та інші прямі витрати;

загальновиробничі, адміністративні, витрати на збут, інші витрати з операційної діяльності та фінансові витрати.

Розділ V. Формування тарифів на Послуги легковими автомобілями на замовлення

5.1. Тарифи на Послуги легковими автомобілями на замовлення визначаються за формулою

$$T_{\text{л.з.}} = S_{\text{пс}}^{\text{л.з.}} + П_{\text{пс}}^{\text{л.з.}}, \quad \text{грн/Послугу,}$$

де: $T_{\text{л.з.}}$ - тарифи на Послуги легковими автомобілями на замовлення;

$S_{\text{пс}}^{\text{л.з.}}$ - планова собівартість Послуги, грн;

$П_{\text{пс}}^{\text{л.з.}}$ - плановий прибуток за Послугу, грн.

5.2. Планова собівартість Послуги розраховується так само, як і планова собівартість Послуг на автобусних маршрутах загального користування та автобусних маршрутах спеціальних перевезень (пункти 2.4 - 2.18 цієї Методики).

**Заступник Голови
Державної адміністрації
автомобільного транспорту**

К. В. Логотов

Формули розрахунку

окремих елементів прямих матеріальних витрат та інших прямих витрат, які включаються до
планової виробничої собівартості Послуг

I. Розрахунок витрат на паливо для роботи автомобільних транспортних засобів

Витрати на паливо на 1 км пробігу розраховуються за формулою

$$V_{п\ 1\ км} = V_{п}' \times Ц_{п} = 0,01 N_{п} \times (1 + 0,01K_{\square}) \times Ц_{п}, \quad \text{грн/км,}$$

де: $V_{п}'$ - загальні нормативні витрати палива на 1 км пробігу за конкретних умов експлуатації, л (м³)/км;

$N_{п}$ - базова лінійна норма витрат палива для конкретної марки автомобільного транспортного засобу, л/100 км (м³/100 км);

K_{\square} - сумарний коригуючий коефіцієнт базової лінійної норми, яким враховуються конкретні умови експлуатації;

$Ц_{п}$ - прогнозована ціна палива, грн/л (грн/м³).

Базові лінійні норми витрат палива, перелік коригуючих коефіцієнтів, їх величини та методика їх застосування приймаються за Нормами витрат палива і мастильних матеріалів на автомобільному транспорті, затвердженими наказом Міністерства транспорту України від 10.02.98 N 43 (із змінами).

II. Розрахунок витрат на мастильні матеріали для роботи автомобільних транспортних засобів

Витрати на мастильні матеріали на 1 км пробігу розраховуються пропорційно до витрат палива за формулою

$$V_{м\ 1\ км} = 0,01 \times V_{п}' \times (N_{м} \times Ц_{м} + N_{тр} \times Ц_{тр} + N_{пл} \times Ц_{пл} + N_{с} \times Ц_{с}), \quad \text{грн/км,}$$

де: $N_{м}$, $N_{тр}$, $N_{пл}$, $N_{с}$ - норми витрат відповідно моторних, трансмісійних, спеціальних олиव (л/100 л палива) та пластичних мастил (кг/100 л палива);

$Ц_{м}$, $Ц_{тр}$, $Ц_{пл}$, $Ц_{с}$ - прогнозована ціна відповідно моторних, трансмісійних, спеціальних олив (грн/л) та пластичних мастил (грн/кг).

Норми витрат мастильних матеріалів наведені в додатку В Норм витрат палива і мастильних матеріалів на автомобільному транспорті, затверджених наказом Міністерства транспорту України від 10.02.98 N 43 (із змінами).

III. Технічне обслуговування і ремонт автомобільних транспортних засобів

Витрати на матеріали та запчастини на 1 км пробігу автомобільного транспортного засобу розраховуються за формулою

$$V_{ТО\ і\ РР\ 1\ км} = \frac{1}{L} [N_{шо} \times H_{м\ шо} + N_{то-1} \times H_{м\ то-1} + N_{то-2} \times H_{м\ то-2} + L \times (H_{м\ р} + H_{зч\ р})] + \frac{L \times (H_{м\ р} + H_{зч\ р})}{1000}, \quad \text{грн/км,}$$

де: $N_{\text{щО}}$, $N_{\text{ТО-1}}$, $N_{\text{ТО-2}}$ - кількість ЩО, ТО-1, ТО-2 за пробіг L автомобільного транспортного засобу, од.;

$H_{\text{м щО}}$, $H_{\text{м ТО-1}}$, $H_{\text{м ТО-2}}$ - норми витрат матеріалів на одне обслуговування, грн;

$H_{\text{м р}}$, $H_{\text{зч р}}$ - норми витрат відповідно матеріалів і запасних частин на ремонт на 1000 км пробігу, грн/1000 км.

IV. Автомобільні шини

Витрати на автомобільні шини на 1 км пробігу автомобільного транспортного засобу визначаються за формулою

$$V_{\text{ш 1км}} = \frac{C_{\text{ш}} \times K_{\text{ш}}}{H_{\text{ш}} \times K_{\text{к}}}, \quad \text{грн/км,}$$

де: $C_{\text{ш}}$ - прогнозована ціна автомобільної шини, грн;

$K_{\text{ш}}$ - кількість шин, встановлених на одному автомобільному транспортному засобі, од.;

$H_{\text{ш}}$ - експлуатаційна норма середнього ресурсу шин, км, встановлена Експлуатаційними нормами середнього ресурсу пневматичних шин колісних транспортних засобів і спеціальних машин, виконаних на колісних шасі, затвердженими наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 20.05.2006 N 488, зареєстрованими у Міністерстві юстиції України 15.06.2006 за N 712/12586;

$K_{\text{к}}$ - коефіцієнт коригування, який враховує умови експлуатації (сумарний коефіцієнт коригування розраховується за окремими коефіцієнтами коригування відповідно до конкретних умов експлуатації транспортного засобу. Методика застосування коефіцієнтів коригування надана в Експлуатаційних нормах середнього ресурсу пневматичних шин колісних транспортних засобів і спеціальних машин, виконаних на колісних шасі, затверджених наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 20.05.2006 N 488, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 15.06.2006 за N 712/12586).

V. Акумуляторні батареї

Витрати на акумуляторні батареї на 1 км пробігу визначаються за формулою

$$V_{\text{аб 1 км}} = \frac{C_{\text{аб}} \times K_{\text{аб}}}{H_{\text{аб}} \times K_{\text{к}} \times I}, \quad \text{грн/км,}$$

де: $C_{\text{аб}}$ - прогнозована ціна акумуляторної батареї, грн;

$K_{\text{аб}}$ - кількість акумуляторних батарей, встановлених на одному автомобільному транспортному засобі, од.;

$H_{\text{аб}}$ - експлуатаційна норма середнього ресурсу акумуляторних батарей, місяців, встановлена Експлуатаційними нормами середнього ресурсу акумуляторних свинцевих стартерних батарей колісних транспортних засобів і спеціальних машин, виконаних на колісних шасі, затвердженими наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 20.05.2006 N 489, зареєстрованими у Міністерстві юстиції України 08.06.2006 за N 695/12569;

$K_{\text{к}}$ - коефіцієнт коригування, який враховує умови експлуатації (сумарний коефіцієнт коригування розраховується за окремими коефіцієнтами коригування відповідно до конкретних умов експлуатації транспортного засобу. Методика застосування коефіцієнтів коригування надана в Експлуатаційних нормах середнього ресурсу акумуляторних свинцевих стартерних батарей колісних транспортних засобів і спеціальних машин, виконаних на колісних шасі, затверджених наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 20.05.2006 N 489, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 08.06.2006 за N 695/12569);

I - фактична інтенсивність експлуатації автомобільного транспортного засобу, км/місяць.

Упорядник

Кострюков Сергій Володимирович

АВТОТРАНСПОРТНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

ЧАСТИНА II ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ВАНТАЖУ, ПАСАЖИРІВ, БАГАЖУ ТА ПОШТИ НА АВТОМОБІЛЬНОМУ ТРАНСПОРТІ

Підп. до друку 25.03.2013. Формат 30 x 42/4.
Папір офсет. Ризографія. Ум. друк. арк. 15,9.
Обл.-вид. арк. 15,9. Тираж 100 пр. Зам. №

ДВНЗ “Національний гірничий університет”
49005, м. Дніпропетровськ, просп. К. Маркса, 19.